

Oldnordisk Læsebog;

inneholdende

Prøver af de bedste Sagaer
i den gamle islandske Text,

gjennemset og rettet
efter de bedste Oldbøger,

samt forsynet med et Ordregister
over de vanskeligste Ord,

Rasmus ved

R.] Rask,

Prof. i de østerlandske Sprog og Bibliotekar ved Københavns Universitet. Medlem af den kgl. arnamagn. Kommission, det kgl. nord. Oldskriftselskab, Æresmedlem af det isl. literære
Selskab m. fl.

Pris 4 Rbmk. Solv.

København 1832.

I Kommission hos Reitzel i København og v. Maack i Kiel.
Trykt hos P. N. Jørgensen.

Sindommerstillingen

F o r t a l e.

I det jeg udsender nærværende lille Læsebog for Begyndere, som grundigen ville studere det nordiske eller skandinaviske Oldsprog, har jeg fornemmelig at göre Rede for de deri optagne Stykkers Valg og Behandling. En kort Udsigt over Sproglæren, der var bestemt til et Slags Indledning, er formedelst Omstændigheder, som ikke kunne interessere Læserne, udkommen særskilt, men dog i samme Format og med samme Slags Tryk, så at den kan indbindes foran Læsebogen, og tilligemed denne, samt medfølgende Ordregister over de vanskeligste Ord i begge, hvilket en Ven har påtaget sig at udarbejde, udgøre et for Begyndere nogenledes tilstrækkeligt Apparat.

De første af Egilssaga uddragne Stykker ere valgte, fordi de syntes at indeholde interessante Prøver på Forfædrenes simple og kraftige Veltalenhed, samt Skildringer af vigtige Oprin i de hedenske Nordboers borgerlige Liv, og dette i et jævnt og rent Sprog, som kan måle sig med Stilen i de allerbedste Sagaer. Disse Stykker ere ledsagede med udførlige grammatikalske Anmærkninger, bestemte til at indlede og øve Begynderen i Sprogets Analyse, og derfor til idelig at jævnføres med Formlæren.

De øvrige Stykker ere alle valgte således, at de svare til de i Prof. Flors danske Læsebog til Brug i de lærde Skoler, Kiel 1831, (S. 33—112)

optagne Prøver af danske Oversættelser af Sagaerne, dels fordi disse Prøver syntes fortrinlig vel valgte og interessante, dels fordi den lærde Udgiver af nysnævnte danske Læsebog troede de først vilde blive ret skikkede til at give et klart Begreb om Forfædrenes Stil og Skrivemåde, når Teksten i en korrekt og smagfuld Form blevet kunde haves ved Hånden af de Studerende, og derfor anmodede mig om på sin Bekostning at besørge udgivet en Samling af disse eller lignende Stykker, der da tillige kunde tjene til en oldnordisk Læsebog, og lægges til Grund ved Forelesninger over Oldsproget. Jeg har ikke troet at kunne gøre noget bedre Valg, ej heller at flere Stykker behøvedes, til at bibringe en Studerende den Grad af Sprokgundskab og Færdighed, at han uden stor Vanskelighed kunde hjælpe sig selv igjennem en hel Saga, f. E. Gunnlaugssaga eller Laxdæla; jeg har derfor holdt mig nøje til de i den danske Læsebog af Prof. Flor optagne Stykker, hvilket tillige havde den Fordel, at grammatiske Anmærkninger blevе overflødige, da Oversættelsen udpeger Ordernes Beskaffenhed og Sammenhæng tydelig nok for enhver, som ikke er ganske ubevant med grammatikalisk Sprogstudium, eller ganske usyet i Analysen af Oldsproget; den omtalte danske Læsebog er også at erholde hos Universitetsboghandler Reitzel her i Byen og v. Maack i Kiel for så billig Pris (1 Rbd. Sølv), at det må være en Ubetydelighed for de fleste Dyrkere af den gamle danske Tunge at anskaffe sig den, om de ønske at have Oversættelser af alle disse Stykker samlede ved Siden af Teksten. Denne Lejlighed til at udgive en oldnordisk Læsebog var mig såmeget kærlommere, som der i flere År ikke har været Eksemplarer at erholde her i Byen af dem, jeg under Titel: Sýnishorn af fornrum og njum norrænum ritum i sundrlausri og samfastri ræðu, i. e. Specimina Literaturæ Islandicæ veteris

et hodiernæ prosaicæ et poeticæ, udgav i Stockholm 1819, hvilken desuden ikke var blevet fuldendt under mit Ophold der i Byen, eller således som jeg havde ønsket det. Det var mig også kært, i den forudskikkede Formlære, at få den gamle Sprogordning fremstillet, således som den bekremmest kan jævnføres ikke blot med Angelsaksik og Frisisk, men også med de asiatiske Sprog. Adskilligt mere vil viistnok blive at foretage i denne Henseende; muligen således den 3. Person burde sættes først, da den i mange Gjo. indeholder Grunden til Oonlyden i 1. P. som telr, tel; letr, lat; dregr, dreg; býðr, býð; måskje også Datiden burde opstilles foran Nutiden, da den dels i sig selv må tænkes før, dels synes at have fundet Sted i Sproget før, og at ligge til Grund for mange gamle Nos. og især Tos. samt andre Gjos. Dannelse (161—164). Dog fordrer dette en langt dybere Undersøgelse, og burde næppe påtænkes i noget europæisk Sprog, med mindre det passer til dem alle.

Hvad ellers de enkelte Stykker af denne Læsebog angår, hvortil der i den danske haves Oversættelser, da har jeg søgt at berigte Teksten efter Håndskifterne, og i Anmærkningerne for det meste indskränet mig til forskjellige Læsemåder, og små kritiske Bemærkninger om de retteste Ordformer, samt enkelte Oplysninger om Meningen, især hvor Oversættelsen ikke syntes ganske fyldestgørende.

Af det første Stykke af Heimskringla (nl. Hagen Adelstens Saga) har man kun ét enestå Pergamentshåndskrift (Nr. 45 Fol. A. M.), som er det der benævnes E; det er skrevet med en jævn og fortræffelig Hånd, og har gode og rigtige Bøjninger af Ordene, men hælder i Retskrivningen og undertiden i Udtrykket til det ny, og indeholder mange Skødesløsheder. En Skriftprøve deraf ses øverst på 1. Side af Fortalen til 1. Del

af Hk., og begynder med de Ord, hvoraf Bogen har Navn: „Kringla heimsins sú er mannfólikit byggvir” o. s. v. D (Nr. 38 i Fol.) er en Afskrift af en tabt men fortræffelig Pergamentsbog, der har adskilt æ og œ, og næsten overalt giver god Mening; den har altså mange gode Læsemåder, men i Retskrivningen er Afskriften langt fra ikke at stole på. C er en ubetydelig Afskrift, tagen af en Nordmand, som ikke har været Oldsproget mægtig, og derfor fuld af grove Sprogefjel og falske Forkortelser, f. E. det første Ord på Skriftprøven, som findes neden under den nysanførte: „Haralð tók kinglydom”. A (Nr. 35 og 36 Fol.) er en mærkelig nøjagtig Afskrift af en tabt Pergamentsbog, som vel med Grund anses for den bedste, man i senere Tider har haft af Hk.; den omfatter dog kun de to første Bind; uheldigvis er den blevet brugt til at trykke efter, og derfor, ved tilskrevne Rettelser og Læsemåder imellem Linierne eller i selve Ordene, samt tilsatte Overskrifter, således tilredt, at det ikke altid er let at sige hvad Afskriveren har villet give os af sin Grundskrift. De tre af disse, A, D, E, har jeg jævnført på ny, og benyttet efter bedste Skønnende.

Det andet Stykke af Hk., nl. Mannjafnaðr, som kan jævnføres med Fms. 7. Bd. S. 118—123, er taget af tredie Del; de talende Personer ere den berømte Sigurd Jorsalfar og hans Broder Eystén, begge Konger i Norge. Af denne Del af Hk. har man, foruden nysanførte D, E, endnu en god Oldbog, og det på Pergament, nl. Nr. 47 Fol., som er lagt til Grund ved den store Udg., hvor man dog ofte har afveget fra den, og anført den i Læsemåderne under Betegnelsen A. Dette, hvorom man ved Schönnings Afgang ikke har fundet nogen Opskrift, har været den ny Udgiver, Skule Thorlacius, ubekjendt, som ses af Måden, hvorpå han omtaler den i Fort. til 3. Del af Hk. S. 15 under dens Nr. i den arnamagn. Samling, men

ikke under dens i Noterne af Bindet anvendte Betegnelse. Det ses også af Fort. til 4. Del S. 24, at man ikke siden har mærket, det var denne Oldbog, som var lagt til Grund for 3. Del; rimeligvis fordi ingen kunde falde på, at A dør betegnede en ganske anden Bog end i de to første Dele af Snorres Verk. For at forebygge slig Forveksling, og dog afvige sålidet som muligt fra den gamle Betegnelse, har jeg såvel her som i Ide Bd. af Formns. kaldet den Å; den har en ganske god og jævn Retskrivning, dog med visse Særheder og meget forskjellig fra nysomtalte A, men den udelader undertiden betydelige Stykker, som da må udfyldes af andre Oldbøger. Vor Mannjafnaðr afgiver et godt Eksempel herpå; da dens første Del er meget god i Å, men dens sidste Del sammendraget såmeget, at man her har måttet lægge E til Grund, se S. 67, Anm. 9.

Ved Stykket af Olav Tryggvesens Saga, som nylig er udgivet, og trykt efter den lærde Hr. Sv. Egilsens Afskrift af den bedste Pergamentsbog, har kun været enkelte Småting at forandre, mest i Retskrivningen.

Ligeledes ved Prøverne af Njálssaga, da Udgaven, skønt gammel, nl. fra 1772, dog indeholder en fortræffelig Tekst, i det hele taget; så at Udgiveren, Kammersekretær Olav Olavius, vel fortjener den ham i For. til den 1809 udkomne latinske Oversættelse S. 19, tildelte Berömmelse: „membraneos in Bibl. Arnamagn. codices critica fide et perspicaci cum judicio secutus.” Oversætteren synes fornemmelig at have holdt sig til denne latinske Njála, og derfor været mindre heldig i at gjengive nogle til det daglige Liv i Island hørende Ting, Redskaber, Våben o. desl. Dette har foranlediget nogle Anmærkninger til enkelte Udtryk deri, dog ere også de tre Pergamentsbøger, som i Fort. til den lat. Overs. betegnes B. C. D., der ere de betydeligste, af dem

som ere ved Hånden i den arnamagnæanske Samling, flittig blevne efterset og benyttede til Rettselte af enkelte Ordformer.

Ved det af Knytlinga tagne Stykke er Forholdet omtrent det samme; kun da de nu forhåndsværende Oldbøger af den ere langt ubetydeligere, har jeg meget mindre taget i Betankning at afvige fra dem i Retskrivning og deslige Småting, for at tilvejebringe en vis Grad af Enhed med de foregående Afsnit. Dog har jeg flittig jævnført Arne Magnussens Afskrift af en tabt Membran, som ofte indeholder gode Læsemåder og ægte gamle Ordformer. Den i Udg. med B betegnede Oldbog har dog overalt, hvor der i den nyere Islandsk høres ð og è, og må derfor rimeligvis være skrevet i Begyndelsen af det 16. Hundredår, efterat Island var kommet i Forbindelse med Danmark.

I Henseende til den her fulgte Retskrivning vil Læseren især bemærke nogen Afvigelse fra den i Udgaverne antagne Tonetegning, eller rettere Lydtedning, af e (è), der aldeles har været indrettet efter den nyislandske Udtale. Denne Afvigelse er dog ingenlunde vilkårlig eller grundet på Gisning; men på den fortræffelige Oldbog, Nr. 66 i Fol. af den arnamagn. Samling, hvorefter det 7. Bd. af Fornms. er udgivet. Man finder her ie på alle de Steder, hvor Skriveren har villet udtrykke Lyden è; ja endog i de Ord, hvor en Forkortelse er anvendt, er denne indrettet således, at man tydelig ser Skriveren har villet tilkjendsgive en Je-lyd foran e. Da nu denne Oldbog, skønt fortræffelig, ingenlunde er af de ældste, så tror jeg at man i Udgaver af de gamle aldrig burde gå videre i at anvende è; men såridt kan man vide at Islænderne i den senere Sagatid, det 14. Hundredår, må have udstrakt denne Udtale. I de fleste og ældste Oldbøger skrives blot e, og Jeforslaget lades overalt ube-

tegnet; man tør dog næppe deraf slutte at det ikke har fundet Sted, da man i Frankisk og andre oldtyske Sprogarter finder j foran a i lignende Tilfælde; f. E. rjat, oldn. rjeð, rëð, ráðte; ljaz, oldn. ljæt, lët, lod; man finder også i ældre Dansk fjäl ell. fjæl for isl. fjell, fëll, saldt; og i gammel Svensk fjol, hjolt, isl. hjelt, hèlt, (se Petersens nord. Sproghist. 1, 170 og 2, 220), ligeså vel som i Frankisk fjäl, hjalt. Uagtet Forslaget af j vedbliver Selvlyden at høre til de korte eller enkelte, der modsættes Tvelydene, ligesom i d. jeg, sjette, o. desl. Betegnelsen è synes derfor rigtigt, som tydeligt modsat Tvelydernes Betegnelse á, ó, undertiden også é (for ei, jf. S. 106, Ann. 1), ú, ý, i. Prof. J. Grimm skriver i det frankiske riæt, liaz, vial, hialt, sá og liuf, løb, isl. hljóp, (Deutsche Gram. 1, 858), og i det isl. rëð, lët, fëll, hèlt (anf. St. 913); som om man i Dansk vilæ skrive gjaldt for gjaldt, sætte for sjette.

Muligen burde Lydtegningen indskrænkes endnu noget mere, især de korte Selvlyde a, ö, e antages foran ng, nk, isteden for de udvidede á, au, ei, da det åbenbare er ang, öng, eng, der ligger til Grund for Sprogdannelsen, f. E. langt, läng, lengd = spakt, spök, spekt, og áng, aung, eing ere blotte dialektiske og mekaniske Udvidelser deraf, og ligge derfor aldeles uden for Sprogets øvrige Lighedsregler. Man finder også i mange gamle og gode Oldbøger bestandig öng (ong) eng, hvilket forudsætter ang uden Lydtegn; dog kan man ikke just sige at Anvendelsen af áng, aung, eing er en fejlagtig Indblandelse af den nyere Udtale, da denne Udvidelse er så gammel hos Islænderne, at den forekommer regelret i nysanførte Oldbog, Nr. 66 i Fol. af Arna-Magn. Kun såmeget kan man sige er fejlagtigt i Udgaverne, at skrive áng, hvor der nogentides regelret findes öng, eng, da á aldrig går over

til ö, men det er klart at Skriveren i så Fald
må have ment ang. Med Lydtegnets Bortkastelse
over ang, og Antagelsen af öng, eng, følger også
at man bør skrive ing, ung, og ikke som i den
nyere Islandsk ing, úng, hvilket dog, når u fdr
sin rette gamle Lyd, som i t. jung, ikke mærkes
så meget i Udtalen. Et Bevis for Rigtigheden
af ing, ung i det gamle Sprog haves ellers i den
ikke usædvanlige Afændring deraf i Skrivningen
eng, ong, f. E. heiðengi, konongr, hvilket
forudsætter at i, u have den enkelte, dbne eller
ligesom smalle Lyd i heiðingi, konungr,
overenstemmende med tíðendi for tíðindi,
mondi for mundi, o. desl. (ingenlunde tíðindi,
múndi). Det er også denne Brug, som er
fulgt i den store Udgave af Heimskringla; men
ved en omhyggelig Undersøgelse af de ældste
Handskrifter, er det troligt, at den vilde befinder
rigtig i de allerfleste gode Sagaer, følgelig også
burde antages i Sproglæren og andre Lærebøger.
Imidlertid har jeg dog ikke her voret, at afvige
så meget fra det nu sædvanlige; men overlader
dette til kommende Granskeres Afgørelse.

Af Egils-Saga.

Upphaf ríkis Haralds hárfagra.

3. Kap.

Haraldr, son Hálfdánar svarta, hafði tekit arf eptir
föður sinn; hann hafði þess heit streingt, at láta
eigi skera hár sitt ne kemba, fyrr en hann væri

Egilssaga kaldes af Íslænderne nuomstunder sædvanlig
Eigla, men dette Ord er urettig dánnet efter det gamle
Sprog, og grunder sig på den ny og forandrede Udtale af
Heltens Navn Eigill (d. e. Eijill) for Eg-ill (d. e. Ægh-
ill). Når dette sammendrages, forandres e til a, f. E. i H.
Agli (ikke Eigli). Hunkönsordet dertil burde altså være
A gla, lig Katla af Ketill o. desl.

Upphaf, I. = land, men bruges ikke gjerne i Fl.
— ríkis, E. af ríki, I. *Rejering*, *Magt*, *Herredømme*,
styres af det foreg., går som merki. — Haralds, E. af
Haraldr = brandr. — hárfagra, E. i Ha. af den best.
Form; i N. af Ha. hárfagri, sammens. af hár, Hdr, og
fagrt (91). De to sidste Ord styres i E. af ríkis.

Son (d. e. sán) her N. ellers også sonr (69). — Hálfdánar,
E. af Hálfdán; man finder og Hálfdanr, hos de
gamle, og dette er vel rettere, efterdi den ingen Omlyd fin-
der Sted i H.; men Ordet böjes = hattr (60). — svárta, E.
i Ha. af den best. Form; i N. af Ha. svarti, og i den ubest.

einvaldskonungr yfir Noregi; hann var kallaðr Hár-aldr lúfa.

Form svart, svartr, svört. — hafði, 3. P. i Ent. af Dat. af hefi, at hafa. — tekit, Bif. af tek, tók, at taka. — arf, G. af arfr = brandr. — eptir også eftir, Fho. som styrer G. i Betydningen af lat. *post*, H. i Betydn. af *secundum*. — föður, G. af faðir (72). — sinn, G. i Ha. af sitt, sinn, sín. — hann, N. af 3. P. i Ha. — þess, E. i l. af det best. Sto. þat, sá, sú; styres af heit, og kan oversættes *derom*. — heið, G. i l. = skip (51), svarer sædv. til lat. *votum* ligesom løforð til *promissum*. — streingt, Bif. af streiningi, streingða, som vel eg. betyder at gøre strængt, urokkeligt, men sjælden bruges i anden Forbindelse end denne; vi have heraf *astrange*; det kommer af To. strångt, strångr, straung. — láta, Nf. af læt, lèt, látið. — eigi, også égi, Bi. *ikke*, heraf er sammendraget vort ej (i ældre Dansk og Svensk *egh*). — skera (d. e. skæra), Nf. af sker, skar, skorit (d. e. skarit). — hár, G. i l. = skip (51). — ne, ej *heller*, e udtales *abent*, ligesom i lat. *nec*; nu sige Islænderne n è (d. e. nje). — kemba, Nf. af kembi, kembda, kembt, kommer af No. kambr = brandr. — syrr, Bi. i höjere Gr., l. *prius*; höjeste Gr. er fyrt, *primum*; første Gr. fattes, men Roden er det gl. Fho. for, (senere *fyrir*), — en, end, lat. *quam*; ligeså skrives en, men, l. *sed*, *autem*; men enn er *endnu*, etter, l. *adhuc*, *iterum*; i nogle Oldbøger skrives alle tre Småord *enn*. — væri 3. P. i bet. Dat. af Hjælpeordet: er (em), var, verit, at vera. — einvaldskonungr (51), sams. af einvald, l. = land, og konungr. — yfir, Fho. som styrer H., når det betyder over på Stedet, som her, G. til Stedet. — Noregi, H. af Noregr = konungr, men blot i Ent. — kallaðr, Ha. af lid. Tf. i N. af Gjo. kalla, kallaða, kallat. — lúfa, N. i Hu. = túnga, tykt *Hovedhár*, heraf Almuesudtrykket i Fyn en *Luc*

Sidan bardist hann við þá konunga, er næstir våro, ok sigraði þá, og eru þar längar frásagnir. Sidan eignaðist hann Upplönd, þaðan fór hann norðe

for en *Hue*. Det må bemærkes at Mandfolk ofte have Til-nayne af Hu. ell. I.; f. E. prándr haka, Þórir skegg.

Sidan, Bi. tilkjendegiver gjerne en umiddelbar Følge, *derpð*, *dernæst*. — barðist, *slogs*, 3. P. lid Dat. af ber, barða, barit, l. *ferio*. — við, Fho. som styrer G., når det betyder *ved*, som her, H. når det bet. *imod*, til *Hjælp for*, o. desl. — þá, G. i Has. Fl. af best. Sto. þat, sá, sú, l. *eos*; ligeledes skrives Bi. *da*, *tunc*, og Dat. af Gjo. *pigg*, þá, *modtog*, *accepí*). — konúnga, G. i Fl. (51). — er, ubøjel. henv. Sto. her N. i Has. Fl., l. *qui*. — næstir, N. i Has. Fl., höjeste Gr. næst, næstr, næst. — våro, 3. P. i Fl. af Dat. *var*. — sigraði, 3. P. i Dat. af sigra, *besejrer*, = kalla, af *sigr* = akr (54). — eru, 3. P. i Fl. af Nut. af er (em). — þar, der, underforstå af, ell. frá. — längar, Fls. N. i Hu. af To. längt, längr, laung. — frásagnir, Fls. N. af frásögn = för. — eignaðist, *tilegnede (han) sig*, *erobrede*, 3. P. i lid Dat. af eigna = kalla. — Upp-fönd, et Navn i Fl. uden Ent. (50). — þaðan, gl. dansk *deden*, dannet af þar. — fór, Dat. af fer, at fara. — norðr, Bi. på Stedet, og her til Stedet. — í, Fho. som styrer G. til Stedet, og H. på Stedet, ligesom lat. *in*. — prándheim, G. i Ha. af prándheimr, styres af í; sams. af prándr, *Trond*, et Mandsnavn, og heimr = konungr. — átti, ejede, *havde*, *holdt*, Dat. af á, at eiga. — margar, Hus. G. i Fl. af Tomart, margr, mörg. — orrostur, G. i Fl. af orrosta, styres af átti. — áðr, förend. — yrði, 3. P. i bet. Dat. af verð, varð, Fl. urðum, Bif. orðit.

i Prándheim, ok átti þar margar orrostur, áðr hann yrði einvaldi yfir öllum prændalögum.

Síðan ¹ ætlaði ² hann at fara norðr í Naumudal ³ á hendir ⁴ þeim ⁵ brœðrum ⁶ Herlaugi ok Hrollaugi, ⁷ er þá ⁸ væro konungar ⁹ yfir Naumudal ¹⁰. En er ¹¹ þeir ¹² brœdr ¹³ spurðu ¹⁴ til ferðar ¹⁵ hans, þá gekk ¹⁶ Herlaugr í haug ¹⁷ þann ¹⁸ með tólfta ¹⁹ mann ²⁰, er ²¹ áðr ²² höfðu ²³ þeir gera ²⁴ látið,

einyaldi, N. i Ha. *Enehersker* = geisli, altså forskjelligt fra einvald af I. *Enevoldsmagt*. — öllum, ls. H. i Fl. af allt, allr, öll. — prændalögum, H. i Fl. uden Ent. af prændalög, lig Upplönd, styres af yfir, sams. af prænda, E. i Fl. af prændir, *Trönder*, og lag i Fl. lög, = land, et *Lav*, *Bygdelav* *Tinglav*, altså ligefrem *Tröndelavene*.

¹ Med følgende Stykke kan jævnføres Snorres Harald hårdfagers Saga, 8. Kap. ² Dat. af ætla = kalla. ³ G. af Naumudalr, styres af i. ⁴ G. i Fl. (71), styres af á, på Hænder, d. e. *imod*, et Slags sammenstillet Fho. som styrer de fire følg. Ord i H. ⁵ H. i Fl. af best. Sto. þat, så, sú. ⁶ H. i Fl. (72). ⁷ H. af Herlaugr, Hrollaugr = konungr. ⁸ her Bi. *da*, l. *tunc*. ⁹ N. i Fl. af konungr (51). ¹⁰ her H. ¹¹ her henvis. Bi. *da*, l. *qvum*. ¹² Has. N. i Fl. af þat, så, sú. ¹³ N. i Fl. (72). ¹⁴ 3. P. i Fl. af Dat. af spryr, spurða, spurt, at spryja. ¹⁵ E. i Hu. af ferð = eign (51), styres af til, ligesom etter hans styres af ferðar. ¹⁶ Dat. af geing, at gånga. ¹⁷ G. af haugr = konungr, styres af i. ¹⁸ G. i Ha. af þat, så, sú. ¹⁹ G. i Ha. af tólfta, tólfsti, tólfsta. ²⁰ G. i Ent. (65) styres af með, som kræver G. når det betyder en uvilkårlig Følge, H. en vilkårlig, frit besluttet Følge, ell. et Redskab o. s. v. ²¹ her Sto. *som*, henviser til haug þann. ²² her Bi. *tilforn*, *allerede*. ²³ 3. P. i Fl. af Dat. af hefi, hafða, haft. ²⁴ Nf. af geri, gerða, gert.

ok væro at ¹ þrjá ² vetr ³; var síðan haugrinn ⁴ aptrokinn ⁵. Æn Hrollaugr konungr veltist ⁶ or konungldómi ⁷, ok tók upp ⁸ jarlsrött ⁹, ok for síðan á vald ¹⁰ Haralds konungs, ok gaf ¹¹ upp ríki sitt. Svá eignaðist Haraldr konungr Naumðœlafylki ¹² ok Hálugaland ¹³; setti ¹⁴ hann þar menn ¹⁵ yfir ríki sitt ¹⁶.

¹ et Fho., der her står som Bi., og udtales med Vægt og noget langt; vera at betyder være i Fierd med, arbejde på.

² Has. G. i Fl. ud. Ent. af N. þrjú, þrír, þrjár. ³ G. i Fl. (69), Tidens Navn på det Spørgsmål: hyorlæng? ⁴ N. med Kjo. = konungrinn (77). ⁵ lid. Tf. af Gjo. lyk, lauk, lokit, at ljúka, sammensat med Bi. apr, *igjen*, *i*, *til*, altså: blev derpå (*strags*) *Højlen tillukt*. ⁶ 3. P. af lid. Dat. her som sædv. tilbagevirkende, altså *væltede sig*, af velti, velta, velt, at velta, et indvirk. Gjo. dannet af Dat. af det tilsvarende gjemstændsløse Gjo. velt, valt, oltit. ⁷ H. af konungdómr = konungr, styres af or, som altid fordrer H. ⁸ altid Bi. til Stedet, *op*, (aldrig Fho. som t. *auf*). ⁹ G. i Ha. (60) styres af tók, sams. af jarls, E. af jarl = karl (52) og rétrr, *Rettighed*, *Rang*, *Stand*. ¹⁰ G. i I. = land, styres af á, og styrer de to følg. Ord i E. ¹¹ Dat. af gef, at gefa. ¹² G. i I. = merki, styres af eignaðist, sams. af Naumðœla, E. i Fl. af Naumðœlr, *Beboerne* af Naumudalr, synes dannet ved en uregelret Omlyd, fordi en mellemliggende Form af dalar, nl. dól-r (russ. udol'), fattes i det oldnord. overensstemmende med: sami, sómi, sœmd. ¹³ G. i I. (50), sams. af Háluga, E. af Hálugi = geisli, som udgives for en Mands Navn, men ellers eg. betyder *Højue*, og er etter sams. af hátt, hár, há, og lugi, en gl. Form, hvoraf vort *Luc*, ist. f. logi (d. e. lág-h-i), hvoraf også ellers Hálogi, og Hálogaland. ¹⁴ Dat. af set, at setja. ¹⁵ G. i Fl. (65), *Æmbedsmaend*. ¹⁶ G. i I., fordi yfir her betyder til Stedet.

Síðan bjóst¹ Haraldr konúngr or Þrándheimi með skipaliði², ok fór suðr³ á Mæri⁴, átti þar orrostu⁵ við Húnþjóf⁶ konungi, ok hafði sigr⁷; fell⁸ þar Húnþjófr: þá cignaðist Haraldr konúngr Norðmæri⁹ ok Raumsdal¹⁰.

En Sölv klofi¹¹, son Húnþjófs, hafði undan¹² komið¹³, ok fór hann á Sunnmæri¹⁴ til Arniðar¹⁵ konungi, ok bað¹⁶ hann ser fulltings, ok sagði¹⁷ svá: þótt¹⁸ þetta vandrædi hafi nú borit oss at

¹ lid. Dat. med tilbagevirk. Betydning, *beredte sig*, af by', bjó, búti. ² H. af skipalið = skip (51), et Samlingsord, *Sættopper*, sams. af skipa, E. i Fl. og lid', *Folk*, *Krigsfolk*. ³ Bi. på Stedet, og, som her, til Stedet. ⁴ G. i Hu. af Mæri styres af á, som her kan overs. til. ⁵ G. i Hu. af orrostu. ⁶ G. af Húnþjófr, et Mandsnavn, sams. af húnn = steinn (52), en *Björneunge*, og þjófr = konúngr, en *Tyv*. ⁷ G. i Ha. = akr (54). ⁸ Dat. af fell, at falla. ⁹ G. i Hu., sams. af norðr, der i Sammensætning undertiden borthaster sit r, undertiden beholder det, som Norðrlönd, *Norden*, de nordiske Lande. ¹⁰ G. af Raumsdalr, sams. af Raums, E. af Raumr, en Mands Navn, og dalr.

¹¹ Jf. Snorres Har. hársgagers S. 11. Kap. ¹² Fho. *bort fra*, her Bi. *und-*. ¹³ lid. Bif. *kommet sig*, *bragt sig*, *sluppet af kem*, kom, komit. ¹⁴ G. i Hu. styres af á, *til*, sams. af suðr ell. sunnr; med borthk. r bruges helst denne Form. ¹⁵ E. af Arniðr, styres af til, = viðr (69); Arniðs i Hk. S. 84 er en Sprogfejl i den af Udg. tilsatte Overskrift. ¹⁶ Dat. af bið, at bjá, som styrer den P. man beder i G. (hann, eum), den man beder for i H. (ser, sibi), Tingem man beder om i E. (fulltings, auxiliis) (63). ¹⁷ Dat. af segi, at segja. ¹⁸ sammentr. for þó at, *dog at*, *skjönt*, styrer bet. Måde.

hendi, þá mun eigi lángt til, at samra vandrædi¹ mun til yðvar² koma; þvíat³ Haraldr ætla ek at skjótt⁴ mun her koma, þá er⁵ hann hefir alla menn þrælkat⁶ ok áljáð⁷, sem hann vill⁸ á Norðmæri ok í Raumsdal⁹. Munu þer¹⁰ hinna sama kost¹¹ fyrir höndum eiga¹², sem vær¹³ áttum¹⁴, at verja¹⁵ fe¹⁶ yðvart ok frelsi¹⁷, ok kosta¹⁸ partil allra þeirra manna¹⁹, er²⁰ yðr²¹ er

¹ *Vænde*, eg. en Stilling, hvor det er vanskeligt at finde på Råd, sams. af vant, vandr, vönd, *vanskliget*, og ræði = kvæði, et Slags Formindskelsesord af ráð, som ikke bruges uden for Sammensætning; þetta vandr står i G., og styres af hafi borit, et upers. Udtryk, *der* (ell. *Skabnen*) *har bæret* (ell. *bragt*); hafi er bet. Nut. af hefi, styres af þótt; borit er Bif. af ber, bar. ² E. i Fl. af det pers. Sto. þú, styres af til. ³ ti, l. nam, sams. af því, H. af þat, og át, l. eo quod. ⁴ snart, Bi. eg. I. af To. skjótt, skjótr, skjót, *has-tig-t*. ⁵ ud'r, l. *quando*, eg. da som, l. tum quum. ⁶ Bif. af þrælka = kalla, dannet af þræll = hæll (52). ⁷ Bif. sammens. af Fho. á og Gjo. þjái, þjáði, þjáð; styrer alla menn i G. ⁸ 3. P. i Nut. (for vilr) af vil, vildi, viljat. ⁹ De to Navne stå her i H., fordi Betydningen er på Stedet. ¹⁰ 2. P. i Fl. af Nut. mun ell. man, for munut, fordi Sto. þer, Fl. af þú, følger på. ¹¹ G. af kostr, *Kár* = rètr (60), styres af eiga, himm sama rette sig derefter, hinun (74), sama G. i Ha. best. = spaka (86). ¹² *have for Hænde* o: i *Vænte* höndum, H. i Fl. (71) styres af fyrir, eiga Nf. af á. ¹³ Fl. af ek, ellers ver. ¹⁴ I. P. i Fl. af Dat. átta. ¹⁵ Nf. af ver, varða, varit (ell. vart) = tel. ¹⁶ G. i I. (68). ¹⁷ G. i l. = kvæði, men ud. Fl. ¹⁸ opofre, opbyde, her Nf. = kalla. ¹⁹ E. i Fl. af allt, allr, öll; þat, sá, su, og maðr. ²⁰ som, må her tænkes i H. styret af Fho. af. ²¹ H. i Fl. af þú.

liðs¹ af ván, ok vil ek bjóðast² til með mínu³ liði móti⁴ þessum⁵ ofsa⁶ ok ójafnaði⁷. En at öðrum⁸ kosti munu þer vilja⁹ taka upp þat ráð¹⁰, sem Naumðœlir gerðu¹¹, at gánga með sjálfvilja¹² í ánauð¹³, ok gerast¹⁴ þrælar¹⁵ Haralds. Þat þótti¹⁶ föður mínum¹⁷ sigr, at deyja¹⁸ í konungdómi með sœmnd¹⁹, heldr²⁰ en gerast undirmaðr annars²¹

¹ E. af lið, som her betyder Hjælp, Bistand; styres af ván, *Hab*, — eign. Sætningen kan oploses således: af hver-jum yðr er liðs ván, ordret *a qibus vobis est auxiliu spes.* ² lid. Nf. med tilvirk. Betydning, *byde mig*, af býð, bauð, boðit, at bjóða. ³ H. i I. af mitt, minn, mín. ⁴ Fho. som altid styrer H. ⁵ H. i Ha. af det best. Sto. þetta, þessi, þessi. ⁶ H. af ofsi — geisl. ⁷ H. af ójafnaðr (60) Ordene på -naðr have altid i H.-i, måskje just fordi de sjeldent forekomme i Fl., hvor Endelsen ellers kunde forblandes med G. ⁸ H. i Ha. af annat, annar, önnur, ligeså kosti H. af kostr, *Vilkår, Fald*; at styrer sædv. H. ⁹ Nf. af vil. ¹⁰ I. i G. — skip, *Rdd, Beslutning.* ¹¹ 3.P. i Fl. af Dat. gerða. ¹² H. i Ha. af sjálfvili, ud. Fl. (44). ¹³ G. i Hu. — eign, sams. af Fho. á og nauð, *Pddriven, Overhæng.* ¹⁴ lid. Nf. af geri, her tilbagevirk. *gøre eder til, blive.* ¹⁵ N. i Fl. af þræll — hæll (52). ¹⁶ Dat. af þyki (ell. þykti, þikki), *synes, l. videor, scil. alicui*, hvorimod þykste er tilbgy. *jeg synes mig, videor mihi.* ¹⁷ H. i Ha. af fadír (72) og mitt, minn, mín. ¹⁸ Nf. af dey, dó, dái. ¹⁹ H. i Hu. — eign, dannet af det upers. Gjo. sœmir, som etter kommer af No. sómi, sami. ²⁰ ureg. Bi. i höjere Gr.; 1. Gr. er gjarna. ²¹ E. i Ha. af annat, annarr, önnur.

konungs á gamals¹ aldri: hygg² ek at þer³ muni⁴ ok svá þykja, ok öðrum⁵ þeim er nokkur-in⁶ ero bordi⁷, ok kappsmenn⁸ vilja vera. Af slískum fortölum⁹ var konúngrinn¹⁰ fastráðinn¹¹ til þess at samna¹² liði, ok verja land sitt.

Bundu¹³ þeir Sölvu¹⁴ þá saman lag¹⁵ sitt, ok sendu¹⁶ orð¹⁷ Auðbirni¹⁸ konungi, er ræð

¹ E. i Ha. af gamalt, gammal, gömul, styres af aldri, som er H. af aldr — akr (54), styres af Fho. á, *pá en gammel Mands Alder*, ɔ: *pá sine gamle Dage.* ² 1. P. i Nut. af hygg, hugða, hugat, at hyggja. ³ H. af þú, styres af þykja. ⁴ 3. P. i bet. Nut. af mun (man), munda, styres af at. ⁵ H. i Fl. af annat, annarr, önnur; ligeså þeim af þat, sá, sú; de stá i Samstilling med þer. ⁶ Has. N. i Fl. af nokkut, nokkurr, nokkur. ⁷ H. i I. af bord — skip. Ordet har mange Betydninger, her taenkes vel på Skibsboard, Rand, så at Talemåden hann er mikill (á) bordi, eg. her betyder: *han er høj og drabelig at se ved Randen af Krigsskibet*, fig. *han er anseelig*, ell. *bilder sig ind at være det*; her: *som ere nogle i Anseelse* ɔ: *som ere i nogen* (betydelig) *Anseelse.* ⁸ Æversmænd ɔ: *Mænd af Kraft*, sams. af kapp — land, ud. Fl., og maðr (65). ⁹ H. i Fl. af slíkt, slíkr, slík, og fortölur — sögur (43) ud. Ent.; af styrer altid H. ¹⁰ N. med Kjo. (77). ¹¹ fast besluttet, sams. af fast, Bi. eller I. af To. fast, fasr, föst, og ráðinn, lid. Tf. af ræð, ræð, ráðit. ¹² Nf. af samna — kalla, dannet af Bi. saman, ellers safna, styrer H. ¹³ 3. P. i Fl. af Dat. af bind, batt, bundit. ¹⁴ N. — geisl, þeir Sölvu betyder *han og Sølve.* ¹⁵ G. i I. *Lav*, *Kammeratskab*, her *Forbund.* ¹⁶ 3. P. i Fl. af Dat. af sendi, senda, sent. ¹⁷ G. i Fl. — skip. ¹⁸ H. og strægs Auðbjarnar, E. af N. og G. Auðbjörn (67).

fyrir Firðafylki¹, at haun skyldi² koma til liðs við þá. En er sendimenn komu³ til Auðbjarnar konungs, ok báru⁴ hánum⁵ þessa⁶ orðsendíng⁷, þá rěðst⁸ hann um⁹ við vini sína¹⁰, ok rěðu¹¹ hánum þat allir¹², at samna liði, ok fara til móts¹³ við Mæri¹⁴, sem hánum våro orð send¹⁵ til.

Auðbjörn konúngr lét¹⁶ skera upp herör¹⁷, ok fara herboð¹⁸ um¹⁹ allt sitt ríki; hann sendi ok orð ríkismönnum²⁰, ok bað þá koma á sinn fund²¹. En er sendimenn konungs komu til Kveld-Úlfs²², ok sögdu²³ hánum sín erendi²⁴, ok þat at konúngr vill, at Kveld-Úlfr komi²⁵ til hans með alla hús-

¹ H. i I. sams. af Firða, E. i Fl. af Firðir, ud. Ent. *Bebørne af Fjordene* (i Norge). ² bet. Dat. af skal, styres af at, hedder ligeså i frems. ³ 3. P. i Fl. af Dat. af kem. ⁴ 3. P. i Fl. af Dat. af ber, bar. ⁵ H. af hann. ⁶ G. i Hu. af þetta, þessi, þessi. ⁷ G. — drottning. ⁸ lid. Dat. med tilbgy. Bet. *rædførte sig*. ⁹ um, nl. þat, d. e. *derom*. ¹⁰ G. i Fl. af vinn (60) sinn. ¹¹ 3. P. i Fl. af Dat. af ræð. ¹² Has. N. i Fl. af allt — spakt. ¹³ E. af móti — skip, samme Ord som i G. og H. bruges som Fho. *imod*. ¹⁴ G. i Ha. af Mærir, ud. Ent. *Mørerne*. ¹⁵ I. i Fl. af lid. Tf. sent, sendr, send. ¹⁶ Dat. af ket. ¹⁷ G. i Hu. sams. af herr (52) og ör (57), *at skære Herpil* (ell. Krigspil) op er en Talemåde, som vil sige at udsende Budstikke. ¹⁸ G. i. I. — skip, *Krigsbud, Opbud*. ¹⁹ Fho. som altid styrer G. ²⁰ H. i Fl. af ríkismaðr, *Magtsmand, Herremand, Jorddrot*. ²¹ G. af fundr — rætr (60), *til sit Besøg, sin Findelse* o: *til sig*. ²² E. af Kveld-Úlfr, sams. af Kveld — skip, og úlf — konúngr. ²³ 3. P. i Fl. af Dat. af segi. ²⁴ G. af I. i Fl. — kvæði. ²⁵ 3. P. i bet. Nut. af kem.

karla¹ sína; þá svarar² hann: Þat mun konungi skylt³ þykja, at ek fara⁴ með hánum, ef hann skal⁵ verja land sitt, ok se⁶ herjat⁷ í Firðafylki, en hitt⁸ ætla ek mer⁹ allóskylt¹⁰ at fara norðr á Mæri ok berjast¹¹ þar, ok verja land þeirra¹². Er yðr þat skjótast¹³ at segja¹⁴, þá er þer hittið¹⁵ konúng yðvarn¹⁶, at Kveld-Úlfr mun heima¹⁷ sitja¹⁸ um þetta herhlaup¹⁹, ok hann mun eigi herliði samna, ok eigi gera sína²⁰ þá heimanferð, at berjast móti Haraldi lúfu²¹; þvíat ek hygg at hanu

¹ G. i Fl. af huiskarl (52). ² 3. P. i Nut. af svara — kalla. ³ I. af To. skylt, skyldr, skyld, *pligtigt nl. for mig* o: *min Pligt*. ⁴ 1. P. i bet. Nut. af fer. ⁵ 3. P. i Nut. af skal, skyldi. ⁶ 3. P. i bet. Nut. af er (em). ⁷ Bis. af herja — kalla. ⁸ best. Sto., modsat þetta, her G. i I. ⁹ H. af ek. ¹⁰ (mig) *ganske upligtigt* o: *aldeles ikke min Pligt*, et To. i I. sams. af all-, som, når det har to ll betyder *meget*, det nægt. ó- og skylt (se Anm. 3). ¹¹ *slds*, lid. N. af ber, barða. ¹² E. i Fl. af þat, sá, sú. ¹³ Bi. i höjeste Grad, *snarest*, af 1. Gr. skjött, höjere Gr. skjötar. ¹⁴ *Det næmmeste for eder at sige, er o. s. v.* ¹⁵ 2. P. i Fl. af Nut. af hitti, hitta, hitt. ¹⁶ G. i Ha. af Ejesto. yðvart, yðvar, yður. ¹⁷ Bi. på Stedet, af heim, Bi. til Stedet, heiman, fra Stedet. ¹⁸ N. af sit, sat, setid. ¹⁹ *Hærlæb* o: *Stimlen til Krig, Opløb*, G. i I. — skip. ²⁰ G. i Hu. af sitt, sinn, sin; ligeså þá (I. em) af þat, sá, sú, begge svarende til heimanferð — eign, som styres af gera; *at göre sin den Hjemmefra-rejse*, er en Omsætning for Estertryks Skyld ist. f. *göre sin Udrejse den*, ell. *sådan at o. s. v.* ²¹ H. i Hu. af lúfa — tunga. (jf. S. 2, sidste Anmærkning).

hafi þar byrdi¹ gnóga² hamingju³, er⁴ konúngvárr⁵ hafi eigi kreppíng⁶ fullan⁷. Fóro⁸ sendimenn heim til konúngs, ok sögðu hánum erendislok⁹ sín, en Kveld-Ulfr sat¹⁰ heima at¹¹ búum¹² sínum.

Frá hernadi¹ Þórólfss ok Egils².

46. Kap. (36. i Þetersins, fol. 262. f.)

Þeir Þórólfur ok Egill våro þann vetr með³ Þóri (hersi)⁴ í góðu⁵ yfirlæti⁶, en um værit⁷

¹ G. i Hu. af byrðr == veiðr, ell. byrdi == æfi, styres af hafi, kommer af ber, bar. ² G. i Hu. af To. gnógt, gnógr, gnög, tilstrækkelig, rigelig. ³ E. af hamingja == tunga, styres af byrði. ⁴ her Bi. om Stedet, henviser til þar, altså: der, hvor, i de Tilfælde, hvor. ⁵ N. i Ha. af Ejesto. vårt, vårr, vår. ⁶ G. i Ha. af kreppíngr == konúngr, oversættes ved den sammentrykta Hånd, omrent d. s. s. Nærv, dannet af Gjo. kreppi, indskräunker, kniber sammen, og dette af To. krappt, krappr, kröpp, trægt, knapt, knebent. ⁷ G. i Ha. af fullt, fullr, full. ⁸ 3. P. i Fl. af Dat. af fer. ⁹ G. i Fl. af L == skip, sams. af erendis, E. af erendi, og lok, som i Ent. betyder et Ldg, men i Fl. Udfald, Slutning, og kommer af lyk, lauk. ¹⁰ Dat. af sit. ¹¹ Fho. til, ved, kan her oversættes pd. ¹² H. i Fl. af bú, == skip, Gård, Aylsgård.

¹ H. af hernadr, Tog, Krigstog, styres af frá, som her betyder om. ²Dette er Helten i Sagaen på sin første Udrejse fra Island, og hans ældre Broder, der faldt i Slaget ved Brunamburg i England. ³Sønner af den Kveld-Ulf, som nævnes i det foregående. Det her beskrevne ægte hedsens Vi-

bjuggn¹ Þeir lángskip mikit², ok fengu³ manna⁴ til⁵, fóru um sumarit⁶ í Austrveg⁷ ok herjuðu⁸, senga þar of⁹ fjár¹⁰, ok áttu¹¹ orrostor margar. Þeir héldu¹² til Kirlands, ok lögðu¹³ við landsmenn¹⁴ hálfs mánaðar¹⁵ frið, ok höfðu við þá kaupstefnu¹⁶; en er því¹⁷ var lokit, þá tóko¹⁸ Þeir at herja, ok lögðu at¹⁹ í ýmsum²⁰ stöðum²¹.

kingstog forefaldt i Erik Blodøkses Regjeringstid i Norge, og hensøres i Udgaven af Sagaen til År 947.²² ³ her hos. ⁴ H. af þórir, hersir == leknir. ⁵ H. i L. af To. gott, góðr, góð. ⁶ H. i L. == kvæði. ⁷ G. i L. med Kjo. == skipt (77).

¹ 3. P. i Fl. af Dat. af hy, bjó. ²G. i L. af mikit, mikill, mikil. ³ 3. P. i Fl. af Dat. af fæ, fèkk, fengit, at fá, betyder her skaffede, antog. ⁴ E. i Fl. af maðr, styres af fengu, med denne Flh. betyder ellers fæ sædv. fär til ægte. ⁵ til nl. þess, d. e. dertil. ⁶ G. af L. med Kjo. (53. 77). ⁷ G. af Austrvegr (60. jf. Anmaerkn.) ⁸ 3. P. i Fl. i Dat. af herja, herjaða == kalla. ⁹ et Bi., der sædvanlig betyder for meget, her synes det at stå som No., og bemærke en stor Mængde. ¹⁰ E. af fe, Gods (68). ¹¹ 3. P. i Fl. i Dat. af á, átta. ¹² 3. P. i Fl. af Dat. af held, hèlt, halldit. ¹³ 3. P. i Fl. af Dat. af legg, lagða, lagt, lagde, d.e. satte, sluttede. ¹⁴ G. i Fl. de indfædte. ¹⁵ E. i Ha. af hálft, hálfr, hálfs, og mánaðr (60), styres af frið, G. af friðr == viðr (69) ud. Fl., som etter styres af lögðu. ¹⁶ G. i Hu. af kaupstefna, Marked, == tunga. ¹⁷ H. af þat, styres af lokit, Bif. af lyk, altså men da det var sluttet, men da det var forbi dermed. ¹⁸ 3. i Fl. af Dat. af tek, tók. ¹⁹ undtales her med Vægt og noget langt, lagde til (nl. Lands). ²⁰H. i Fl. af ýmist, ýmiss ýmis, adskilligt, snart et, snart et andet. ²¹ H. i Fl. af staðr (60).

Einn dag¹ lögðu þeir at við árós² einn mikinn³, ok var þar mörk⁴ mikil á land⁵ upp; þeir röðu⁶ þar til uppgöngu.⁷ Liði var skipt⁸ í sveitir⁹, tólf mönnum¹⁰ saman; þeir gengu yfir skóginn¹¹, ok var þá eigi lángt, aðr en hygðin¹² tók við; þeir ræntu¹³ þá, ok drápú¹⁴ menn, en liðit¹⁵ flyði¹⁶, unz¹⁷ þeir fengu önga¹⁸ viðtökum¹⁹. En er áleið²⁰ daginn²¹, þá lét Pórólfr blásu²² liðinu til ofangöngu²³; snern²⁴ menn þá aprí²⁵ á

¹ G. i Ha. af eitt, einn, ein og dagr (51). ² G. i Ha. af áross, sams. af ár, E. af á (66), og óss (52); samme Ord, som vort Århús. ³ G. i Ha. af mikit, mikill, mikil. ⁴ Hu. i N. (70). ⁵ G. fordi der underforstás, *at se*, ell. dsl. ⁶ röðu til, *gave sig til, foretoge*. ⁷ E. af uppganga (34) — saga. ⁸ Bif. af skipti, skipta, at skipta; styrer H., og denne beholdes ved lid. Form, når Udtrykket er upers, altså *Folket blev delt* o: man delte (*nu*) Folket, ligesom ovenfor: því var lokit. ⁹G. af Hu. i Fl. — eign. ¹⁰står i Samstilling med liði. ¹¹ G. i Ha. med Kjo., af skógr (60. 77). ¹² N. i Hu. — eignin (77). ¹³ 3. P. i Fl. af Dat. af ræni, rænta, rænt, dannet af rán, *Ran*. ¹⁴ 3. P. i Fl. af Dat. af dreپ, drap, drepit. ¹⁵ — skipit (77), *Krigsfolket*, nl. i Landet, det indfædte. ¹⁶ Dat. af fly, flyt, at flyja. ¹⁷ indtil endelig, et forældet Bo., skrives i senere Tider stundum unst, men er vel snarere isteden for unds. ¹⁸ G. i Hu. skrives også enga, einga, af ekki, engi, engi. ¹⁹ G. af viðtaka ellers viðrtaka, *Modstand*, — saga. ²⁰ 3. P. i Dat. af det upers. Gjo. áliðr, áliðit, at áliða. ²¹ G. med Kjo. styrer af á, som er sams. med leið. ²² Nf. af blæs, blæs. blásit, styrer H. som andre Gjo., der tilkjendegive at sætte en Ting i Bevægelse. ²³ Nedmars, *Nedtog*, nl. til Søen, E. af ofanganga (34). ²⁴ 3. P. i Fl. af Dat. af sny, sneri, snuít. ²⁵ tilbage.

skóginn, þar sem¹ hvern var staddir². En er þeir Pórólfr³ rannsökuðu⁴ liðit, þá var Egill eigi ofankomin, ok sveit hans⁵, en þá tók at myrkva⁶ af nött⁷, ok þóttust⁸ menn eigi mega⁹ leita¹⁰ hans.

Egill hafði gengit¹¹ yfir skóg nokkurn¹², ok tólf menn með hanum, ok sa¹³ þeir þá sléttur¹⁴ myklar¹⁵ ok bygðir. Bær¹⁶ einn stóð¹⁷ skamt¹⁸ frá þeim; þeir stefna¹⁹ til bœjarins²⁰, en er þeir komo þar, hlaupa²¹ þeir í hús²² inn, ok verða²³ ekki²⁴ við menn varer²⁵; þeir tóko fe þat allt, er fyrir þeim

¹ hvor. ² var stædt o: befandt sig. ³ þeir þ., d. e. *Torolf og hans Mand*, (Officerer). ⁴ 3. P. i Fl. af Dat. af rannsaka, mönstrede — kalla. ⁵ nl. var eigi ofankomin, således underforstás sney. Negtelsen fra en foregående Sætning i en efterfølgende, som svarer dertil, eller er nöje forbundene dermed. ⁶ Nf. af myrkva — kalla. ⁷ H. i Hu. (71). ⁸ 3. P. i Fl. af lid. Dat. af þyki, þóttta, þótt (jf. S. 8. Anm. 16). ⁹ Nf. af má, mätta, mätt, at kunne. ¹⁰ Nf. af leita — kalla, styrer E. ¹¹ Bif. af geing ell. geng ¹² G. i Ha. af nokk ut, nokkurr, nokkur. ¹³ 3. P. i Fl. af Dat. af se, sa, sét, at sjá, samtr. for sau. ¹⁴ N. i Fl. af sléttu — túnga. ¹⁵ Hu. i Fl. af mikit, mikill, mikil. I de samtr. Former antages undertiden y f. i. ¹⁶ N. (60). ¹⁷ Dat. af stend, at standa. ¹⁸ L af To. skamt ell. skammt, skammr, skömm. ¹⁹ 3. P. i Fl. i Nut. af stefni, stefnud, stefnt. ²⁰ E. med Kjo. — kjörlinn (82). ²¹ 3. P. i Fl. i Nut. af hleyp, hljóp, hlaupit. ²² G. i Fl. — skip, man må nemlig tænke sig Gården bestående af flere særskilte Træbygninger, så at hús her kunde oversettes *Værcserne*. ²³ 3. P. i Fl. i Nut. af verð, varð, ordít. ²⁴ her Bi. ikke. ²⁵ N. af Ha. i Fl. af vart, varr, vör.

var¹, laust, þar varo mörg² hús, ok dvaldist³
þeim þar lengi.

En er þeir varo útkomnir⁴, ok frá þeim,
var lið komit milli⁵ þeirra ok skógarins, ok sótti⁶
þat at þeim. Skíðgarðr⁷ var hár⁸ frá þeim
til skógarins; þá mælti⁹ Egill, at þeir skyldu¹⁰
fylgja¹¹ hánnum, svá at eigi mætti¹² öllum megin¹³
at þeim gánga. Þeir gerðu svá, gekk Egill fyrstr¹⁴,
en síðan hvern at öðrum, svá nær¹⁵ at ekki mætti
skilja¹⁶ þá. Kúrer sóttu¹⁷ at þeim fast, ok mest¹⁸
með lögum ok skotum¹⁹, en gengu ekki í höggör-

¹ var for dem ɔ: (som) de forefandt. ² N. af. I. i Fl. af mart,
margr, mörg. ³ 3. P. i lid. Dat. af dvel, dvaldi, dvalit, op-
holder, sinker; der sinkedes for dem ɔ: de tøvede, opholdt sig.
⁴ N. i Fl. af Ha. af útkomit, -inn, -in. ⁵ Fho. som altid
styrer E. ⁶ Dat. af söki at sökja. ⁷ N. i Ha. — brandr,
sams. af skið, — skip, Ski, Splint ($\sigma\chi\!\delta\sigma\zeta$, $\sigma\chi\!\delta\tau\omega$), og
garðr, et Gærde, et Slags Stakitverk af skrát stående, temme-
lig brede Splinter, som kaldes endnu i Norge Skigárd. ⁸ Ha.
af To. hätt, hár, há. ⁹ Dat. af mæli, at mæla. ¹⁰ 3. P. i
Fl. af bet. (ell. frems.) Dat. af skal. ¹¹ Nf. af fylgi, fyigða,
fylgt. ¹² bet. Dat. af má, upers. man kunde. ¹³ et Slags
Biord, hvor megin, Side, bliver ubøjeligt, men det foregående
Bestemmelsesord sættes i Fls. H. altså på alle Sider. Lige-
ledes: baðum megin, öðrum megin o. fl. ¹⁴ Ha. af fyrst, fyrstr,
fyrst, forskjelligt fra first, fjærnest. ¹⁵ Bi. eg. i höjero
Grad, men her brugt som første, ligesom vort nær. ¹⁶ Nf.
af skil, skilda, skilit ell. skilt. ¹⁷ 3. P. i Fl. af Dat. af söki.
¹⁸ Bi. i höjeste Gr. af mjök, meir. ¹⁹ H. i Fl. af lag, — land,
her et Stik, og skot, — skip, et Skud.

rostu¹. En er þeir² Egill heili fram með skú-
garðinum³, fundu⁴ þeir eit. lyrr, en þar gekk
anaarr skíðgarðr jafnfram, ok gerðist⁶ þar
mjótt⁷ í milli, þartil⁸ er lykkja varð á⁹, ok
máttu¹⁰ eigi framkomast¹¹. Kúrir sóttu eptir þeim
i kvína¹², en sumir¹³ sóttu utan¹⁴ at, ok lögðu¹⁵
spjótum ok sverðum¹⁶ í gegnum¹⁷ garðana¹⁸, en
sumir báru klæði¹⁹ á væpn²⁰ þeirra. Urðu²¹ þeir
Egill sárer²², ok því næst²³ handtekner²⁴, ok aller
bundner, leiddir²⁵ svá heim til böjarins.

¹ Huggekamp, Nærstrid, G. i Hu., saysns. af No. högg —
skip, og orresta: ²þeir Eg. d. e. Egil og hans Følge. ³H.
med Kjo. (77). ⁴ 3. i Fl. i Dat. af finn, fann, fundit, hvoraf
No. fundr. ⁵ Bi. jævnsides, i samme Retning. ⁶ 3. P. af
lid. Dat. af geri, blev, (jf. S. 8. Anm. 14) ⁷I. af To. mjótt,
mjór, mjó, smalt, snævert. ⁸ indtil (at). ⁹ á, nl. þeim,
pá dem, indtil der blev en Lykke (Bund) pá dem, ɔ: de løb
sammeu. ¹⁰ upers. man kunde. ¹¹ lid. Nf. slippe frem, vi-
dere (jf. S. 6, Anm. 13). ¹²G. i Hu. med Kjo., fordi det er til
Stedet, ind i Snæringen, Krogen. ¹³N. i Fl. af Ha: af
sumt, (sumr, sum), bruges mest i Fl. ¹⁴ uden fra, d. e. fra
den anden Side af Gærdet. ¹⁵ her stak (jf. S. 16, Anm. 19).
¹⁶ H. i Fl. af spjót, sverð — skip, H. udtrykker her Red-
skabet. ¹⁷ Fho. som altid styrer G. ¹⁸G. i Fl. med Kjo. af
garðr (77). ¹⁹G. i Fl. — kvæði, Klæder, l. vestimenta.
²⁰G. i Fl. — skip. ²¹3. P. i Fl. af Dat. af verð. ²²N. i Fl.
af Ha. af sárt, sárr, sár. ²³Bi. höjeste Gr. af nær. ²⁴N. i
Fl. af Ha. af lid. Tf. handtekit, -inn, -in, fangne. Ligeså bund-
ner af bundit, -inn, -in. ²⁵Ligeså af leidt, leiddr, leidd, af
Gjo. leidi, leiddi, at leiða, ledet, l. duco.

Sá var ríkr¹ maðr ok auðigr, er bœ þannu átti; hann átti son roskinn². Þá var umröedt³, hvat við þá skyldi⁴: sagði bóndi⁵, at hánum þótti þat ráð⁶, at dreppinn⁷, væri⁸ hvern á fœtr⁹ öðrum; bónðason segir¹⁰ at þá gerði¹¹ myrkta af nött, ok mátti enga skemtan¹² af¹³ hafa at kvelja¹⁴ þá, bað hann láta biða¹⁵ mörgins¹⁶. Var þeim þá skotið¹⁷ í hús eitt, ok bundnir ramliga¹⁸; Egill var bundinn við staf¹⁹ einn, baði hendr ok fœtr; síðan var húsit læst²⁰ ramliga, en Kúrir gingu²¹ inn í stuflu²², ok mótuðust²³, ok væro allkátir²⁴ ok drukku²⁵.

¹ Ha. af ríkt, ríkr, rík, som oftest mægtigt; men auðigt, -igr, -ig, formuende af auðr, *Rigdom*. ² G. i Ha. af sonr (69), og roskinn, -in, voksen, = heidit (94). ³ omalt, Bis. af reði, røddi, at reða. ⁴ upers. man skulde. ⁵ N. i Ha. (45). ⁶ underforst, at vera, at være Rød o: rødeligt eller rødeligst. ⁷ lid. Tf. i Ha. af drep. ⁸ bet. Dat. af er (em). ⁹ G. i Fl. (69) enhver pd Fødderne (Hælene) af den anden o: den ene efter den anden. ¹⁰ 3. P. i Nut. af segi. ¹¹ upers. gjorde det mørkt, d. e. mørknede det. ¹² G. i Hu. = skipan. ¹³ af, nl. því. ¹⁴ Nf. af kvel, kvalda, kvalit, píner, kommer af No, kvöl. ¹⁵ Nf. af bið, beið, beðit, bie, styrer E. ¹⁶ E. af mörginn, for morgunn = drottinn (52); ellers myrginn, men man finder stundum ö for y af o, som nördst, fornyrðst af nordr; sönir f. synir af sonr. ¹⁷ Bis. af skýt, skaut, at skjóta. ¹⁸ Bi. fast, stærkt, af ramt (ell. rammt), rammr, römm. ¹⁹ G. af stafra = dalr, en Stolpe, må her tænkes frit stående. ²⁰ Bis. af læsi, læsta, at læsa, kommer af lis, Lás. ²¹ den gamle Form for gengu (ell. geingu), 3. P. i Fl. af gekk, Dat. af geng, ell. geing. ²²G. af stufla = túngá, den gl. Form, hvoraf vort Stue, ellers stofa. ²³ 3. P. i Fl. af Dat. af det lideformede

Egill færðist við¹, ok treysti² stafinn, til þess er upplosnabi³ or gólfsumi⁴; síðan fèll stafrinn, smeygðist⁵ Egill þá af stafnum. Eptir þat leysti⁶ hann hendr sínar með tönnum⁷; en er hendr hans voru lausar⁸, leysti hann bönd⁹ af fótum ser¹⁰. Síðan leysti hann felaga¹¹ sína; en er þeir væro aller lausar¹², þá leituðust¹³ þeir um, hvar líkast¹⁴ var it at komast¹⁵. Húsit var gert¹⁶ at veggjum¹⁷ af timbrstokkum¹⁸ stórum¹⁹, en í annan²⁰ enda²¹

Gjo. matast = kallast, spiste. ²⁴N. i Fl. af Ha. sams. af allmeget, og kútt, kåtr, kát, munter, lyslig. ²⁵3. P. i Fl. af Dat. af drekk, drakk, drukkit.

¹ ferist við, skubber mig frem og tilbage, bryder på, her 3. P. i Dat. ² prøvede (dens) Styrke og Fasthed (traust), her 3. P. i Dat. af treysti, treysta, freyst. ³ 3. P. i Dat. af upplosna = kalla. ⁴ H. i Fl. med Kjo. af gólf (77). ⁵ 3. P. i lid. Dat. af smeygi, smeygða, smeygt, smæger (op, ned); dannet af Dat., af smýg, smaug, smogit, sniger; eg. smægte sig (d. e. sine Bånd) af Enden af Stolpen. ⁶3. P. i Dat. af leysi, leysta, leyst. ⁷ H. i Fl. af tönn, Hu. af 3. Böjum. ⁸ Hu. i Fl. af laust, lauss, laus. ⁹ G. i Fl. = land. ¹⁰ H. sig l. sibi. När No. på en eller anden Lem, styres af et Fho. brugte man mesten altid således H. af det persl. Sto. ist. f. Ejestedordet. ¹¹ G. i Fl. af felagi = kappi (43), Stalbroder, må vel skilles fra felag, I. = land, Selskab. ¹² Ha. i Fl. af laust. ¹³ 3. P. i Fl. af lid. Dat. af leita = kalla. de ledte (søgte) sig om, d. e. om sig. ¹⁴I. af höjeste Gr. af likt, her rimligist. ¹⁵komme sig d. e. slippe. ¹⁶I. af lid. Tf. gert, gerðr, gerð. ¹⁷ at kan her oversættes i Hencende til, veggr = dreingr. ¹⁸H. i Fl. af timbrstokkr, sams. af timbr = silfr (54) og stokkr = konungr. ¹⁹H. i Fl. af stórt, stórr, stór. ²⁰G. i Ha. af annat, annarr, önnur, her den ene, l. alter. ²¹G. i Ha. af No. endi = geisli, ell. ureg. endir.

hússins var skjaldþili¹ flatt², hljópu³ þeir þarat, ok brutu⁴ þilit; var þar hús annat, er þeir komo í, várðar ok timbrveggir⁵ um.

Þá heyrðu⁶ þeir manna mál⁷ undir foetr ser⁸ niðr⁹; leitduðust þeir þá um, ok fundu hurð¹⁰ í gólfuru, luku¹¹ þeir þar up, var þarundir gröf¹² djúp¹³, heyrðu þeir þángat¹⁴ manna málit. Þá spurði Egill hvat manna¹⁵ þar væri. Sá nefndist¹⁶ Áki, er við hann mælti. Egill spurði ef þeir vildi¹⁷ upp ur¹⁸ gröfinni; Áki segir at þeir vildu¹⁹ þat gjarna; síðan létu þeir Egill síga²⁰ festi²¹ ofan²² gröfina, þá er þeir várðar²³ bundnir með, ok drógu²⁴ i gröfina, þá er þeir várðar²³ bundnir með, ok drógu²⁴

¹ Brædeskillerum, sams. af skjöldr — fjöldr, og þili et Slags Formindsko, af þil, — skip, *Panelverk*. ² I. af To. flatt, flatr, flöt. ³ P. i Fl. af Dat. af hleyp, en nyere Form for hlupu. ⁴ 3. P. i Fl. af Dat. af bryt, braut, brotit, at brjóta. ⁵ N. i Fl. af timbrveggr, Vægge af Tømmerstokke, altså for stærke til at gjennembrydes. ⁶ 3. P. i Fl. af Dat. af heyri, heyrða, heyrta. ⁷ G. — skip. ⁸ H. i Fl. (jf. S. 19. Anm. 10). ⁹ ned, til Sted., fordi både se og here tænktes som en Bevægelse eller dog Anstrængelse rettet hen til et Sted. ¹⁰ G. i Hu. — eign, hurð er Dören eller Lugen, som lukker, dyr er Åbningen, Dörhullet. ¹¹ 3. P. i Fl. af Dat. af lyk, lauk. ¹² — för. ¹³ Hu. af djúpt, djúpr, djúp. ¹⁴ derhen ist. f. derhenne, dernede (jf. Anm. 9). ¹⁵ lat. *quid hominum, huud for Folk.* ¹⁶ 3. P. i lid. Dat. af nefni, nefnda, nefnt, af No. nafn. ¹⁷ 3. P. i Fl. af bet. Dat. af vil, vilda. ¹⁸ ellers i Egils-Saga or, og derfor ud. Tv. at skrive ur, ikke úr, som er den nyere Form.; dette Fho. styrer altid H. ¹⁹ 3. P. i Fl. af frems. Dat. ²⁰ Nf. af sig, seig ell. sè, sigit, synke. ²¹ G. i Hu. af festr. festi — veiðr. ²² oven fra, d. e. ned. ²³ d. e. havde været. ²⁴ 3. P. i Fl. af Dat. af dreg, drög, dregit, at draga.

þar upp þrijá¹ menu. Áki segir at þat várð synir² hans tveir³, ok þeir várða menu dansker⁴, höfðu þar orðit⁵ hertekner it⁶ fyrra⁷ sumar. Var ek, sagði hann, vel haldinn⁸ í vetr, hafða ek mjök⁹ sjárvardveizlur¹⁰ búanda, en sveinarner¹¹ várð þjáðer¹² ok undu¹³ þeir illa. Í vár ræðu¹⁴ ver til, ok hlupum¹⁵ á brott, ok urðum¹⁶ síðan fundner, várð ver þá her settar¹⁸ í gröf pessa. Þer¹⁹ mun her kunnigt²⁰ um húsaskipan²¹, segir Egill, hvar oss er vænst²² á brott at komast. Áki sagði at þar var annat skjaldþili: brjóti²³ þer þat upp, munu²⁴ þer þá koma fram í kornhlöðu²⁵, en þá

¹ G. i Ha. af þrjú, þrif, þrjár. ² N. i Fl. af sonr (69).

³ N. i Ha. af tvau (ell. tvö), tveir, tvær. ⁴ N. i Fl. af Ha. af To. dansk, danskr, dönsk — spakt. ⁵ Bif. af verð, havde der blevet, d. e. varer der blevne. ⁶ Kjo. i I. d. s. s. hit (74), skrives også et, enn, en. ⁷ I. af fyrra, fyrr, fyrr, höjere Gr. til fyrt, fystr, fyrt, ud. første Gr. ⁸ Ha. af lid. Tf. af held, helt, haldit. ⁹ Bi. meget, her for det meste. ¹⁰ Góðses Bevogtelser o: Pengesagers Bestyrelse. ¹¹ d. e. Drengene, N. i Fl. med Kjo. (77). ¹² N. i Fl. i Ha. af lid. Tf. þjáð, þjáðr, þjáð, tvungne, plagede, d. e. holdte til Trællearbejde. ¹³ 3. P. i Fl. i Dat. af uni, unda, at una, er fornøjjet. ¹⁴ 1. P. i Fl. af Dat. for ræðum, fordi Sto. ver følger på (jf. S. 14. Anm. 6). ¹⁵ 1. P. i Fl. af Dat. af hleyp, i den rette gamle Form. ¹⁶ 1. P. i Fl. af Dat. af verð, med den fulde Endelse, fordi Sto. ikke følger. ¹⁷ for várdom (jf. Anm. 14). ¹⁸ lid. Tf. sett, sett, sett, i N. i Fl. af Ha., satte. ¹⁹ H. af þú. ²⁰ efter mun udelades vera. ²¹ G. i Hu. (55). ²² I. af höjeste Gr. hæbeligst, d. e. rimeligst. ²³ 2. P. i Fl. i byd. M. for brjótið, fordi þer, I, følger på. ²⁴ 2. P. i Fl. af Nut. for munut, fordi Sto. per følger på. ²⁵ G. af kornhlæða — saga (43).

er útgánga sem sjálf¹ vill². Þeir Egill gerðu svá, brutu upp þilit, gengu síðan í hlöðuna, ok þaðan út. Niðamyrkr³ var á.

Þá mæltu⁴ þeir fórunautar⁵ Egils, at þeir skyldu skunda⁶ á skógin. Egill mælti við Ákat⁷ ef þer eru her kunnig⁸ hýlýli⁹, þá muntu vísa¹⁰ oss til sefanga¹¹ nokkurra. Áki segir at eigi mundi þar skorta¹² lausafe¹³: her er lopt¹⁴ mikit, er bóndi sefr¹⁵ í, þar skorter eigi ván¹⁶ inni. Egill bað þá¹⁷ þángat fara til loptsins; en er þeir komio upp á loptriðit¹⁸, þá sá þeir at loptit var opit¹⁹; var þar ljós²⁰ inni, ok þjónostu-menu²¹, ok bjuggu²² rekjkjur²³ manna. Egill bað þá suma²⁴ úti vera, ok gæta²⁵ at engi²⁶ kæmist²⁷ út. Egill

hljóp inn í loptit, greip¹ þar ván, þvíat þau skorti þar eigi inni, drápu þar menn alla, þá er þar váró inni; þeir tóko ser² aller alvæpni³.

Áki gekk þar til er⁴ hlemmr⁵ var í gólfþilinu, ok lauk upp, mælti at þeir skyldi þar ofan gánga í undirskemmuna⁶. Þeir tóko ser ljós, ok gengu þángat; váró þar fehirzlur⁷ bónða⁸ ok griper⁹ góðer ok silfri mikit; tóko men ser þar byrðar¹⁰, ok báru út. Egill tók undirhönd¹¹ ser mjööddrekku¹² eina vel mikla¹³, ok bar hana undir hendi¹⁴ ser. En er þeir komo í skógin, þá nam¹⁵ Egill stád ok mælti: þessi ferð er allill¹⁶, ok eigi hermannlig¹⁷; ver höfum¹⁸ stolit¹⁹ fe bónða, svá at hann veit²⁰ ekki til, skal oss aldregi þá skömm henda²¹;

¹ Ha. af sjálfst, sjálfri, sjálf. ² 3. P. i Nut. af vil, for vilr, underforstå man (maðr). ³ N. i I. — silfr, den første Del i Sammensætningen er beslægtet med vort Næde (mods. Ny). ⁴ 3. P. i Fl. i Dat. af mæli. ⁵ N. i Fl. af fórunatr, sams. af för, Rejse, Färd, og nautr, Falle. ⁶ Nf. af skunda — kalla. ⁷ G. af Áki — geisl. ⁸ I. i Fl. af kunnigt, kunnigr, kunnig. ⁹ N. i Fl. ud. Ent. — kvæði. ¹⁰ Nf. af vísa — kalla, styrer H. ¹¹ E. i Fl. ud. Ent. af seföng, ligefrem Godserhvævelser. ¹² Nf. af skortir, skorti, skort, upers. Gjo. som styrer to G. Personens og Tingens. ¹³ G. i I. ¹⁴ Loftværelse, en Sal oven på. ¹⁵ 3. P. i Nut. af sef, svaf, sofis. ¹⁶ G. i Fl. (jf. Anm. 12 og 13). ¹⁷ dem. ¹⁸ Lofttrappn. ¹⁹ — heiðit. ²⁰ N. i I. — skip, et tændt Lys. ²¹ Tjener, sams. af þjónosta — túnga, og maðr. ²² 3. P. i Fl. af Dat. af bý, bjó, redte. ²³ G. i Fl. af rekjkja — túnga, Sænge. ²⁴ G. i Fl. af Ha. nogle (af sine Stalbrædre). ²⁵ Nf. af gæti, gætta, gætt, passe pd. ²⁶ N. i Ha. af ekki. ²⁷ 3. P. i bet. Dat. af lid. Form.

² Dat. af grip, gript, at grípa. ³ H. i Fl. ⁴ G. i I. — kvæði ud. Fl., fuld Rustning. ⁴ d. e. derhen, hvor. ⁵ en Lem, Loftsluge. ⁶ G. i Hu. med Kjo. i Underværelset, sams. af Fho, undir og skemma, et Kammer, et Gjemmehus. ⁷ Pengegjemmer, af se og hirzla — túnga, dannet af hirði, gjemmer, forvarer. ⁸ E. af bóndi, Mandens. ⁹ N. i Fl. af gripr — dalar, Kostbarheder, Sager. ¹⁰ G. i Fl. af byrðr — veiðr. ¹¹ her Arm. ¹² G. af mjööddrekka, sams. af mjöðr — fjördr, og drecka, der ellers ikke bruges som No. ¹³ G. i Hu. af mikit. ¹⁴ H. i Ent. (71), fordi det her er på Stedet. ¹⁵ Dat. af nem, numit, at nema, bruges kun i visse Talemåder i Betydning at tage, som her nem står (ell. staðar i E.) bliver stående. ¹⁶ Hu. af allillt, allillr, meget slcm, ellers er det blot I., som tonetegnes. ¹⁷ krigermessig, Hu. sams af hermaðr, Krigmand, og Endelsen — ligt, ligr, lig. ¹⁸ 1. P. i Fl. i Nut. af hefi. ¹⁹ Bif. af stel, stal, at stela, styrer H., så at se her er H., men bónða E. styres af se. ²⁰ 3. P. i Nut. af veit, vissa, vitað. ²¹ Nf. af upers. Gjo. hendir, hendi, hent, styrer to G., så at her både oss og þá skömm stå i G. skömm — för.

þorum¹ nú aptr til böjarins, ok látum² þá vita³ hvat tótt⁴ er. Allir mæltu því í móti, sögðu at þeir vildu til skips.

Egill setr⁵ niðr mjöödrekkuna, síðan hefr⁶ hannu á rás, ok rann⁷ til böjarins; en er hann kom til böjarins, þá sá hann, at þjónustusveinar gengu frá eldaskála⁸ með skutildiska⁹, ok báru inn í stofuna. Egill sá at í eldhúsínu var eldr mikilli, ok katlar¹⁰ yfir, gekk hann þángat til. Þar höfðu verit stokkar¹¹ stórer flutter¹² heim, ok svá eldar gerver¹³, sem þar er síðenja til, at eldinn¹⁴ skal¹⁵ leggja í stoksendann, ok brennr¹⁶ svá stokkrinn. Egill greip upp stokkinn, ok gekk heim til stofunnar, ok skaut¹⁷ þeim endanum er log-
aði¹⁸ upp undir upsina¹⁹, ok svá upp í næfrina²⁰,

¹ I. P. i Fl. af byd. Nut. *lad os drage*. ² Ligeledes byd. ell. önsk. *lad os lade* (dem vide). ³ Nf. af veit, vissa, vitað, má vel skilles fra vita, *straffe*, *bebreyde*. ⁴ I. af To. tiðr, tið, *hyppigt*, her: *hvad der er på Færde*. ⁵ 3. i Nut. af set, setta. ⁶ 3. P. i Nut. af hef, hóf, *lofter*, begynder. ⁷ Dat. af renn, runnit, at renna. ⁸ H. i Ha., et enlig stående Kækken ell. *Steggers*, sams. af elda, E. i Fl. af eldr — konúngr, og skáli — geisli. ⁹ G. i Fl. *fulde Fade*, sams. af skutill, *Fad*, *Ret*, og diskri, *Tallerken*, betyder vel altså *Tallerkner* ell. *Fade med tillawede Retter på*. ¹⁰ N. i Fl. af ketill (53). ¹¹ *Tømmerstokke*, *Træstammer*. ¹² N. i Fl. i Ha. af lid. Tf. flutt, fluttr, flutt, af Gjo. flyt, flutta, at flytja, *farte*. ¹³ N. i Fl. i Ha. af To. gert, gerr, ger, d. s. s. lid. Tf. gert, gerðr, gerð, af geri. ¹⁴ G. styres af leggja. ¹⁵ upers. *man skal*. ¹⁶ 3. P. i Nut. af brenn, brann, brunnit, *brænder selv*, l. *ardeo*. ¹⁷ Dat. af skyt, styrer H. ¹⁸ 3. P. i Dat. af loga — kalla. ¹⁹ G. i Hu. med Kjo. — eignin (77), af ups, *Tagskæg*, *Hellefad*;

ok festi þar eldinn¹ í skjótt. En viðir² láu³ þar skamt í brott, ok bar hann þá⁴ fyrir stofudyrnar⁵. Eldrinn las⁶ skjótt tróðviðinn⁷, en þeir er við drykkjuna⁸ sátu⁹; fundu eigi fyrr, en loginn¹⁰ stóð inn um ræfrít¹¹. Hljópo menn þá til dyranna¹²; en þar var ekki greiðfært¹³ út, bæði fyrir¹⁴ viðunum, svá þat¹⁵ at Egill varði dyrnar, ok drap þá flesta¹⁶ er út leituðu, bæði í dyrnum ok úti fyri¹⁷.

Bóndi spyrr¹⁸, hverr fyrir eldinum ræði¹⁹. Egill segir: sá einn ræðr nú fyrir eldi, er þer mundi ólökast²⁰ þykja í gærkveld, ok skaltu ekki beiðast²¹

undir styrer G., nár det er til Stedet, ligesom strags l. ²⁰ *Birkaburken* (Neverne), som tjente til Underlag for Taget.

¹ G. med Kjo., festi stár neml. upers. ² N. i Fl. af vidr (69). ³ 3. P. i Fl. i Dat. af ligg, lí (lág), legit. ⁴ dem. ⁵ G. i Fl. med Kjo. ud. Ent. ⁶ Dat. af les, lesit, at lesa, *før langs op ad*, *udbrede sig over*; samme Gjo. som betyder læser. ⁷ G. i Ha. af tróðviðr, *Træbedækningen oven på Næverne*, under den ydre Bedækning eller det egentlige Tag, altså det mellemste *Lag af Taget*, sams. af tróðr, et sådant *Mellemlag* og viðr, *Træ*. ⁸ G. i Hu. med Kjo. *Drikkelaget*, ell. som vi sige Drikkebordet, af drykkja, *Drikning*. ⁹ 3. P. i Fl. af Dat. af sit, sat, setið. ¹⁰ N. med Kjo. — geisli. ¹¹ G. i I. med Kjo. af restr — skip ell. silfr, betyder *hele Taget* eller *Overdelen af et Hus*, især *inden til*. ¹² E. i Fl. af Hu. med Kjo. ud. Ent. ¹³ *let-fareligt* af greitt, greiðr, greið, *let, redt*, og ført, förr, för, som kan fare ell. 'fares, dannet af Dat. af fer, förl. ¹⁴ *formedelst*, styrer H. i denne Betydning. ¹⁵ nl. *var også i Vejen*. ¹⁶ stár i Samstilling til þá, men styres ikke deraf, þá er best. Sto. og ikke Kjo., altså er Meningen: *dræte den for største Delen*, *der ... og ikke de fleste*, som skulde hedde,

at baka¹ heitara², en ek mun kinda³; skaltu hafa mjukt bað syrir mjúka rekkju, er þú veitter⁴ mer ok mínum förnautum. Er her nú sá sami Egill, er þú lèzt⁵ fjötra⁶, ok binda við stafinn í húsi því, er þer læstuð vandliga: skal⁷ nú launa þer viðtökur⁸, sem þú ert verðr⁹. Í því ætlað bóndi at leynast¹⁰ út í myrkrit, en Egill var nærestaddr, ok ljó¹¹ hann¹² þegar banahöggi¹³, ok marga aðra¹⁴. En þat var svipstund¹⁵ ein, aðr stufan brann, svà at hon fell ofan; týndist¹⁶ þar mestr hluti liðs þess, er þar var inni.

En Egill gekk aptr til skógarins, fann þar förnauta sína, fara þá allir saman til skips. Ságði Egill, at mjöödrekku, þá¹⁷ vill hann hafa at afnámsfe¹⁸, er¹⁹ han fór með, en hon var reynd-

pá flestu, men siges aldrig således hos de gamle. ¹⁷ nl. dyrnum. ¹⁸ 3. P. i Nut. af spryr. ¹⁹ 3. P. i bet. Dat., og strags ræðr 3. P. i frems. Nut. af ræð. ²⁰ usandsynligst. ²¹ Nf. af beiðist, beiddist, forlunge.

¹ varme dig. ² I. af höjere Gr. af To. heitt, heitr, heit. ³ Nf. af kindi, kinda, kint. *lägg i*, *fyre i*. ⁴ 2. P. i Dat. af veitti, veitta, veitt. ⁵ 2. P. i Dat. af let, lét. ⁶ Nf. af fjötra — kalla. ⁷ nl. man o: jeg. ⁸ G. i Fl. ud. Ent. *Modtagelse*. ⁹ en værd o: fortjener. ¹⁰ lid. Nf. af leyni, leynda, leynt, at skjule sig ud o: at smutte ubemærket ud. ¹¹ 3. P. i Dat. af högg, höggvit, at höggva, styrer to G. ¹² G. ham. ¹³ sams. af bana, E. af bani, *Ded*, og högg — skip. ¹⁴ G. i Has. Fl. styres af hjó. ¹⁵ et Öjeblík, sams. af svipr, et hastigt Syn, Glimt af én, og stund, Hu. — eign. ¹⁶ 3. i lid. Dat. af týni, týnda, týnt, dannet af tjón, *Tab.* ¹⁷ dēn, G. i Hu. ¹⁸ H. forlodt udtaget *Gods*, sams. af afnám, *Udtagelse*, *Fradrag-*

ar¹ full af silfri. Þeir Þórólfur urðu allfeginir², er³ Egill kom ofan⁴, hélđu þeir þá þegar frá landi, er mornaði⁵. Áki ok þeir feðgar⁶ våro i sveit Egils. Þeir sigldu⁷ um sumarit, er áleid, til Danmarkar, ok lágu þar enn fyrí⁸ kaupskipum, ok ræntu þar er þeir komust við⁹.

47. Haraldr Gormsson hafði þá tekit við ríki i Danmörk, en Gormr var þá dauðr, faðir hans; landit var þá herskátt¹⁰, lágu víkingar¹¹ mjög úti fyrí¹², Danmörku. Áka¹³ var kunnigt í Danmörku bæði á sjá¹⁴ ok landi; spurði Egill hann mjög eptir, hvar þeir staðer væri, er stór¹⁵ sefaung mundi fyriliggja¹⁶. En er þeir komu í Eyrarsund, þá sagði Áki at þar var á land upp kaupstaðr mikill, er hét i Lund¹⁷, sagði at þar var feván, en líkligt

ning, nl. fra Byttet för det deles, og fe. ¹⁹ som, heuviser til best. Sto. þá.

¹ Bi. virkelig i Gjerningen, E. af et No. reynd, af Gjo. reyni, reynda, der igjen kommer af No. raun, *Prøve* (ερευνη).

² N. i Has. Fl. af all- meget, og segit, - inn, - in. ³ da.

⁴ oppe fra (Landet af) ell. ned (til Søen). ⁵ det blev Morgen, upers. Gjo. i Dat. — kallar. ⁶ Sønnerne såvel som Faderen (73). ⁷ 3. P. i Fl. i Dat. af sigli, siglda, siglt. ⁸ liggja syri, d. e. passe pd (for at plyndre), ligesom: sitja fyrir, ligge i Baghold for. ⁹ kom til med det, kom afsted med det. ¹⁰I. af et To. udsat for fjendtlige Overfald. ¹¹N. i Ha. i Fl. af vikingr, Sørøver, — konungr, må vel skiller fra viking, Hu. Sørøveri, — drottning. ¹²jf. Anm. 8. ¹³H. af Áki. ¹⁴H. i Ha. af sjár (sjór), E. sjáfar. ¹⁵I. i Fl. af stórt. ¹⁶liggje for dem o: stå til at vinde. ¹⁷Et sædvanligt Udryk ved Landes

at þar mundi vera viðtaka¹, er böjarmenn² væri³. Þat mál⁴ var uppborit⁵ fyri liðsmönnum⁶, hvárt⁷ þar skyldi ráða til uppgaungu eða eigi. Menn tóko þar allmisjafnts⁸ á⁹, fýstu¹⁰ sumer en sumer löttu¹¹, var því máli skotið¹² til stýrimanna¹³. Þórólfr fýsti heldr¹⁴ uppgaungu; þá var rœdt¹⁵ við Egil, hvat honum þótti ráð¹⁶ hann kvað vísu:

Upp skolum orum sverðum,
úlfs-tann-lituðr! glitra;
eigum dáð at drýgja
i dal miskunn fiska.
Leiti upp til Lundar
lyða hvern sem bráðast;
gerum þar fyri setr sólar
seið ófagran vigra¹⁷.

og især Stæders og Gårdes Navne, at man ist. f. N. ansører dem i H. med det Fho., som de sædyanlig forbindes med.

¹ Modstand, Hu. ud. Fl. ² Indvånerne. ³ P. i Fl. af bet. Dat. af er (em), der hvor Bymændene vare, d. e. fra Indvåernes Side, en meget sædv. Udryksmåde. ⁴ her Sag. ⁵ fremsat. ⁶ Krigsfolkene. ⁷ eg. I. af Sto. hvárt, hvárr, hvár, hvilket af to, her om (eller ej), gr. ποτερον, l. utrum. ⁸ meget ulige. ⁹ hører til þar, hvorfra det er skilt ved en meget hyppig Vending i Udrykket; de toge derpd, d. e. optoge det. ¹⁰ 3. P. i Fl. af Dat. af fysi, fýsta, fýst, dannet af fúst, fúss, fús, beredt, villig. ¹¹ P. i Fl. af Dat. af let, latta, latt, dannet af latt, latr, löt, doven, uvillig. ¹² henskudt. ¹³ Skibsbefalingsmandene. ¹⁴ heller, snarere, nl. end det modsatte, altså han tilrådte snarere (end frarådte), men afgjorde dog intet. ¹⁵ Bif. af rœði, rœddi, at rœða, da blev der talt. ¹⁶ Ráð, d. e. ráðelgist. ¹⁷ Den simple Ordsølge er: Úlfs-tanu-lituðr¹⁸! upp skolum (ver) glitra¹⁹ sverðum orum

Síðan bjuggust¹ menn² til uppgaungu, ok föro til kaupstaðarins. En er böjarmenn urðu varer við úfrið, þá stefndu þeir í móti; var þar treborg³ um staðinn, settu þeir þar menn til at verja; tókst⁴ þar bardagi⁵ hinn harðasti. Egill sótti at⁶ hliðinu fast með sína⁷ sveit, ok hlífði⁸ ser lítt⁹; varð þar mikit mannfall; því at hvern féll um annan borgar-

(o: vårum); eigum²⁰ at drygja²¹ dáð²² i dal - fiska - miskunn²³. Leiti²⁴ lyða²⁵ hvern sem bráðast²⁶ upp til Lundar; gerum²⁷ þar ófagran²⁸ vigra-seið²⁹ fyrir sólar-setr.

¹⁸ en digterisk Afledning, som udtrykker den handl. Person, lituðr, den som farver, af lita= kalla, af litr, Farve, Læd: den som farver Ulvens Tand (red med Blod), d. e. du Helt!

¹⁹ lade blinke, styrer H. ²⁰ vi have at, vi bør (eng. ought).

²¹ begå, udføre. ²² Dåd, Bedrifter. ²³ Dal står ist. f. Land i Almindelighed, Landfiske, d. e. Slanger, Snoge og desl., Slangernes Miskundelse ell. Begunstigelse, d. e. den Tid der er gunstig, behagelig for Slangerne, nl. Sommeren, altså imedens det endnu er Sommer. ²⁴ 3. P. i bet. Nut, her ønsk., sage, d. e. begive sig!

²⁵ E. i Fl. af lyðr, Folk, Fl. lyðir, Mænd, styres af hvern, l. militum quisque. ²⁶ höjeste Gr. af Bi. brått, ell. brådliga. ²⁷ ønsk. lad os göre. ²⁸ G. i Ha. (91), en ikke smuk, d. e. en fæl. ²⁹ vigra, E. i Fl. af vigr, Spyd ell. Sværd; seiðr, G. af seiðr, Trolddom; Sværd-Trolddom, d. e. Ødelægelse.

³ 3. P. i Fl. i lid. Dat. beredte sig. ² Mænd, står ofte ist. f. man. ³ N. i Hu. = eign. ⁴ begyndtes, opstod, 3. P. i lid. Dat. af tek. ⁵ N. i Ha. = kappi (43), af ber, barða, og Endelsen dagi. ⁶ sågte ind på, d. e. angreb. ⁷ G. i Hu. af sitt, sinn, sín. ⁸ 3. P. i Dat. af hlifi, hlifða, hlift, spærede, styrer H. ⁹ det Bi., som modsættes mjök, forskjelligt fra l. af To. litid, som aldrig sammentrækkes.

manna¹. Er svå² sagt³ at Egill gengi⁴ fyrstr manna í borgina⁵, ok síðan hvern at öðrum; síðan flýðn bœjarmenn, var þar mannfall mikil. En þeir Pórólfr ræntu kaupstaðinn, ok tóku mikil fe, en brendu⁶ bœjinn, áðr þeir skildust⁷ við. Fóro síðan ofan til skipa sinna⁸.

48. Frá veizlu⁹ at¹⁰ Arnfiðar¹¹ jarls.

Pórólfr hélta liði sínu norðr syri Halland, ok lögðu þar til hafnar¹², er þeim baegði¹³ veðr¹⁴; þeir ræntu þar ekki. Þar var skamt á land upp jarl, sá¹⁵ er Arnfiðr er nefndr; en er hann spurði at

¹ E. i Fl. styres af hvern. ² Udgaven har her so, en nyisl. Form, som næppe forefindes hos de gamle, mén ud. Tv. hændelsesvis er undslippet Afskriveren. ³ En hyppig Udtryksmåde for: *det fortælles, og berettes der*, ell. desf.

⁴ 3. P. i bett. Dat. styres af at. ⁵ G. med Kjo. i Hu. (77).

⁶ 3. P. i Fl. i Dat. af Gjo. brenni, brenda (brennida), brent (brennt), indvirk. *opbraender*, I. *comburo, incendio cleo*. ⁷ 3. P. i Fl. af lid. Dat. af skil, skilda, skilit (skilt), *skilte sig ved* (den) o: *derved*. ⁸ E. i Fl. af I.; til styrer altid E.

⁹ H. af veizla == túunga, ist. f. veit-sla, af veiti, *yder giver, skjenker, trakterer*. ¹⁰ hos, når det styrer E. ¹¹ E. af Arnfiðr (Arnfínnr). ¹² E. af höfn == för. ¹³ hindrede, skadde, Dat. af bægi, at bægja, dannet af To. bág, bágr, bág, hárðt, ondt, besværligt. ¹⁴ N. i I. == silfr. ¹⁵ best, Sto. dën, svaret ofte til vort ubest. Kjo. en (*Jarl*), eller dette indbefattes i det blotte No. jarl, og så-er tænkes nöje for-

vikingar våro þar komnir við land, þá sendi¹ hann menn sína á fund þeirra, þess erendis² at vita³ hvárt þeir vildi þar friðland hafa eðr hernað. En er sendimenn våro komner á fund Þórólfs með sín erendi, þa sagði hann at þeir mundu þar ekki herja, sagði at þeim var engi nauðsyn⁴ til at herja þar, ok fara herskildi⁵, sagði at þar var land ekki auðigt. Sendimenn fara aptr til jarlsins, ok sögdu húnum erindislok sín.

En er jarlinn varð þess⁶ varr, at hann þurfti⁷ ekki liði at safna fyri þá sök, þá reið⁸ hann ofan með ekki lið til fundar við vísinga. En er þeir fundust, þá fóro þar allt vel ræður með⁹ þeim. Jarl band Þórólfi til veizlu með¹⁰ ser, ok liði¹¹ hans því er¹² hann vildi. Pórólfr hét¹³ ferðinni; en þá er á var kveðit¹⁴, lét jarlinn senda reið-

bundne, *hvilken, som*, således at det bestemim. Begreb taber sig i det henvisende.

¹ 3. P. i Dat. af sendi. ² E. afsondret, må oversættes ved et Fho. i det ell. med det Ærende. ³ *vide*, d. e. *fd at vide, forhøre*, betyder også undertiden *at se efter*. ⁴ N. i Hu. *Nædvendighed, Trang*. ⁵ H. af herskjöldr == fjörðr, *at fare med Hærskjold* (Herreskjold), d. e. *skænde og brænde*.

⁶ E. af pat, styres af To. varr. ⁷ 3. P. i Dat. af þarf, þurfta, þurft. ⁸ Dat. af rið, riðit, at riða. ⁹ *imellem*. ¹⁰ hos,

¹¹ H. styres af band, som underforstås. ¹² *det som, d. e. såmeget som*. ¹³ *lovede*. ¹⁴ 3. P. i Dat. af heit, hét, heítit. styrer H. ¹⁴ Bif. ell. I. af lid. Tf. af kveð á, *fastsætter*, bestemmer, men da det var bestemt, d. e. da den best. Tid kom.

skjóta¹ ofan móti þeim; ræðust² þeir til ferðar bæði³ Þórólfur ok Egill, ok höfðu með ser 30⁴ manna.

Eu er þeir komo til jarlsins, fagnaði⁵ hann þeim vel, var þeim fylgt⁶ inn í stofu; var þar þegar inni munngát⁷, ok gefit þeim at drekka, sátu þeir þar til kvelds. En áðr bord skyldu uppfara⁸, þá sagði jarl, at þar skyldi sæti⁹ hluta¹⁰, skyldi drekka saman karlmaðr ok kona, svá sem tilynnist¹¹, en þeir ser¹² er fleiri¹³ væri. Menn báru þá hluti¹⁴ sína í skaut, ok tók jarlinn upp. Jarl átti dóttur¹⁵ allfríða¹⁶, ok þá vel frumvaxta¹⁷;

¹ G. i Fl. af reiðskjóti — geisli, en *Ridehest*. ² besluttede sig, ell. begave sig (på Rejsen). ³ Bi. bæde. ⁴ læses þrjátigi og styrer E. ligesom de følgende Tiere, de ere nl. egentlig sams. af No. tigr, en *Tier*, l. *decas*. ⁵ 3. P. i Dat. af fagna — kalla, kommer af To. segit, seginn, segin, glad. ⁶ H. beholdes i uppers. Udtryk, ved Lideformen: *der blev fulgt dem* : *de blev ledssagede*. ⁷ *Drikkevarer*, sædvy. Øl, sams. af munnr — koningr, og gát, et ellers ubr. No., som kommer at Dat. af get, *gat, fár, erholder. Begrebet stemmer altså overens med den danske Talemåde: *at få noget for Tanden*. ⁸ sættes op, nl. til Aftensmåltid. Andre læse her: skyldi upptaka, man skulde opsætte, fremsætte, i hvilket Tilfælde bord bliver G. ⁹ G. i Fl. — kvæði. ¹⁰ *kaste Lod, om*, af hlutr, en *Lod*. ¹¹ *så (længe) som det vilde stå til*, 3. P. i bet. Dat. af det lideformede Gjo. vinnst til, slår til, af vinn, vann, unnit. ¹² *for sig, ene*, H. i Fl., heraf vort i-sær. ¹³ N. i Fl. af den höjere Gr. af mart; underforstå: Mandfolk end Fruentimmer. ¹⁴ G. i Fl. af hlutr (60). ¹⁵ G. (72). ¹⁶ G. i Hu. af To. frítt, friðr, frið, med allret smuk. ¹⁷ fremvækst (97).

svá sagði hlutr til, at Egill skyldi sitja hjá jarlsdóttur¹ um kveldit, hon gekk um gólf ok skemti² ser. Egill stóð upp, ok gekk til rúms þess, er³ dóttir jarlsins hafði setið um daginn, en er menn skipuðust⁴ í sæti sín, þá gekk jarlsdóttir at rúmi sínu; hon kvað:

Hvat skaltu, sveinn! í sess minn?
sjaldan hesir þú gefnar
vargi varmar bráðir;
vera vil ek ein um mína:
sáttáðu hræfn í hausti
of hræsollí gjalla;
varattu þar er eggjar
á skelþunnar runnust⁵.

¹ H., hjá styrer altid H. ² 3. P. i Dat. af skemti, skemta, skemt, styrer H. ³ som, ó: hvor. ⁴ 3. P. i Fl. i lid. Dat. ordnede sig, af skipa — kalla. ⁵ Den sædvanlige Ordfølge vilde være omtrent: Sveinn! hvat skaltu í minn sess? þú hesir sjaldan gefnar (ó: gefit) vargi varmar⁷ bráðir; ek vil vera ein um mina⁸ (bráð ó: vist): sáttáðu⁹ (ó: þú sátt-a) í hausti¹⁰ hræfn¹¹ gjalla of¹² hræsollí¹³; varattu¹⁴ (ó: þú var-at) þar er skelþunnar¹⁵ eggjar¹⁶ runnust á¹⁷.

⁶ lid. Tf., som retter sig efter Gjenstanden, bráðir, Hunks. G. i Fl. af bráð — eign. ⁷ Ligeledes af varmt, varmr, vörn. ⁸ Her underforstås et No. og rimeligvis bráð, som både kan betyde *vilde Dyr* *Bytte*, og *Steg*, *Mad* i Almindelighed. Jarlens Datter vilde også ikke spise eller drikke med ham, fordi han så ungdommelig ud, og ikke formode des at have været i Krig, hvor det gik blodigt til. ⁹ du så ikke ó: har vist ikke set. ¹⁰ i (dette) Efterår. ¹¹ G. med Gjo. i Nf. gjalla af gell, gall, gollit. ¹² Fho. med H., heraf yfir. ¹³ H. af hræsollí, sams. af hræ, *Ådsler*, *slagnes Lig*,

Egill tók til hennar¹, ok setti hana niðr hjá
ser; hann kvað:

Farit hefig blóðgum brandi,
svá at mer benþiðr fylgdi,
ok gjallanda geiri;
gángr var harðr at víkíngum:
gjörðum reiðir rostu,
rann eldr um sjót manna,
létum blóðga búka
í borghliðum sæfast²!

og solr, en forvirret Hob. ¹⁴du var ikke. ¹⁵N. i Hunks. Fl. af skelþunnt, sams. af skel en Skal, Muslingskal, og þunnt (þunnt), þunnr, þunn. ¹⁶N. i Fl. af egg == ben. ¹⁷løb imod hverandre, stødte sammen, en sædv. Brug af Fho. med Lideformen, som: skrifast á, skrive hinanden til, korrespondere, o. m. desl.

¹E. af hon, tog hende i Hånden. ²Den prosaiske Ord-følge vilde være: Farit hefig (o: hefi ek) blóðgum brandi³, ok gjallanda⁴ geiri⁵, svá at benþiðr⁶ fylgdi mer; harðr gángr⁷ var at⁸ víkíngum: reiðir⁹ gjörðum (ver) rostu¹⁰, eldr rann um manna sjót¹¹, (ver) létum blóðga búka¹² sæfast¹³ í borghliðum.

³H. af brandr, her Kliuge. ⁴H. i Ha. af handl. Tf. af gell. ⁵H. i Ha. af geir, digt. Ord på Spyd. ⁶sams. af ben, Skramme, Sár, og þiðr, Árfugl, her for Fugl i Almindelighed. Sár-fugl d. e. Ravn. ⁷Gang, Mars, Tog. ⁸Er måskje her, at oversatte af. ⁹N. i Has. Fl. af reitt, reiðr, reið, vrede o: barske, grumme. ¹⁰G. i Hu. Tummel, Forstyrrelse. ¹¹G. i Hu. et digt. Ord, Bolig, Opholdssted. ¹²G. i Fl. Kroppe, af búkr == konúngr. ¹³hensove, lid. Nf. af sæfi.

Pá drukku þau¹ saman um kveldit, ok våro allkát²; var þar veizla hin bezta, ok svá³ um daginn eptir. Fóru þá víkíngar til skipa sinna, skildu⁴ þeir⁵ jarl með vináttu, ok skiptust gjöfum við⁶.

Héldu þeir Þórólfr liðinu til Brenneyja, þar var í þam tíma víkíngabæli⁷ mikit; þvíat þar sigldu kaupskip⁸ mjög í gegnum eyjarnar. Áki fór heim til búá⁹ sinna, ok synir¹⁰ hans; hann var maðr vellaudigr¹¹, ok átti mörg bú á Jótlendi. Skildust þeir með kærleik, ok mæltu til¹² vináttu mikillar milli sín.

¹I. i Fl. af þat, de o: han og hun, således bruges altid I. af To., som svare til Personer at begge Kön. ²L. i Fl. af nysanførte Grund. ³og (lige) sd, d. e. sá og. ⁴3. P. i Fl. af Dat. af skil, bruges ofte, gjensidigvirkende, skiltes. ⁵de Jarlen, d. e. han og Jarlen, ell. de (Brødre) og Jarlen. ⁶skipti, styrer H. (gjöfum af gjöf == för), skiptast við, skifte med hverandre (jf. S. 34, Anm. 17). ⁷L sams. af víkinga, E. i Fl., og bæli, Formindskelsesord af ból. ⁸N. i Fl. ⁹E. i Fl. af bú == skip. ¹⁰nl. fóru heim o. s. v. således udelades sædv. Gjo. på sidste Sted, om det endog skulde stå i en anden Pers. ell. et andet Tal, blot Sætningerne eré parallelle, og begge bekræftende ell. begge nægtende. Ligeledes udelades Sto. og To., om de endog skulde stå i et andet Tal ell. Forhold på sidste Sted. ¹¹guldrig, af vell, I. et digt. Ord for Guld, og auðigr, heraf er også det gamle Digt benævnt Vell-ekla, Guldangel. ¹²aftalte, til styrer de to følgende Ord i E.

Af Snorre Sturlesens Heimskrínsla.

Saga Hákonar góða.

1. Hákon Aðalsteinsfóstri¹ var þá á Englandi, er hann spurði andlát Haralds konúngs föður síns; bjóst hann þá þegar til ferðar: fèkk Aðalsteinn konúgr hánom² lið, ok góðan skipakost, ok bjó hans fór³ allvegliga⁴; ok kom hann um haustit til Noregs. Þá spurði hann fall broðra sinna, ok þat með at Eiríkr konúngr var þá í Víkinni: sigldi þá Hákon norðr til Þrándheims, ok fór á fund Sigurðar Hlaðajarls, er allra spekinga var mestr í Noregi, ok fèkk þar góðar viðtökur⁵, ok bundo þeir lag sitt saman; hét Hákon hánom miklo ríki, ef hann yrði konúngr. Þá lèto þeir stefna þíng fjölmennnt, ok á þíngino talaði Sigurðr jarl af hendi Hákonar, ok bauð bóndom⁶ hann til konúngs. Eptir⁷ þat stóð

¹ Fóstri, her *Fostersön*, også *Fosterfader*. ² A. indsk. þá. ³ ferð, D. E. ⁴ af vegr, *Pragt*, *Pris.* ⁵ viðtekjur, E. ⁶ A. D.; böndum, ell. böndum, E. ⁷Eftir, E. sædvanlig.

Hákon sjálfur upp ok talaði; mælto þá tveir ok tveir sín á milli, at þar væri kominn Haraldr hárfagri, ok orðinn úngr í annat sinn. Hákon hafði þat upphaf síns máls, at hann beiddi böndr¹ viðtöku, ok at gefa ser konúngsnafn, ok þat með at veita ser fulltíng² ok styrk til at halda konungdóminom; en þarimót bauð hann þeim at gera alla böndr óðalborna, ok gefa þeim öðol sín, er ábjoggu³. At þessi örendi⁴ varð rómr svá mikill, at allr bónda⁵ mógríun cepti⁶ ok kallaði, at þeir vildi⁷ hann til konúngs taka; ok var svá gert, at Þrándir töku Hákon til konúngs um allt land, [þá var hann⁸ 15 vetra: tók hann ser þá hirð, ok fór yfir land.

Þau tóindi spurðust á Upplönd, at Þrándir höfðo⁹ ser konung tekit, slískan at öllu sem Haraldr hinn hárfagri var, nema þat skildi¹⁰, at Haraldr hafði allan lýð í landi Þrælkat ok¹¹ áþjáð, en þessi¹², Hákon, vildi hverjom manni gott, ok bauð apra at gefa bóndom öðöl¹³ sín, þau er Haraldr konúngr hafði af þeim tekit. Við þau tóindi urðo allir glaðir, ok sagði hvern örðrum, flaug þat sem sinoeldr allt austr til lands enda. Margir böndr fóro af Upplöndum at hitta Hákon konung; sumir sendo menn, sumir gerðo orðsendingar ok jartegnir,

¹ Således A. ²fylgð, D. E. ³D. E.; byggja, A. ⁴eyr-
endi, E. sædvanlig. ⁵búanda, D. ⁶Således A. D. ⁷D.
E bet. Mæde; vildi, A. ⁸Således A. ⁹hefþi, D. bet. M.
¹⁰skilpi E. sædv. ¹¹Således A. E; f. i D. ¹²A. D; maðr
tilf. E. ¹³D. E. skrive Óðavl.

en allir til þess, at hans menn vildi gerast. Konúng tók því þakksamliga.

2. Hákon konúngr fór öndurðan¹ vetr á Upplönd, stefndi þar þíng, ok dreif allt fólk á hans fund, þat er komast mátti; var han þá til konúngs tekinn á öllum þíngom; fór hann þá austr til Vikr². ***

11. Þá er Hákon var konúngr í Noregi var friðr góðr með bónum³ ok kaupmönnum; svá at engi grandaði öðrum ne annars fe; þá var ok ár mikit bædi á sjá ok landi. Hákon konúngr var allra manna glaðastr ok málsnjallastr ok ltílláastr; hann var maðr stórvitr, ok lagði mikinn hug á lagasetning: hann setti Gulaþíngslög með ráði Þorleifs spaka; ok hann setti⁴ Frostaþíngslög⁵ með ráði Sigurðar jarls ok annarra⁶ þrænda, þeirra er vitrástir våro; en Heiðsæfislög hafði sett Hálfdán svarti, sem fyrr er ritat⁷.

15. Hákon konúng var vel kristinn, er hann kom í Noreg, en fyrir því at þar var land allt heiðit, ok blótskapr mikill, ok stórmenni mart; en hann þóttist liðs þurfa mjök⁸ ok alþýðu vinsæld; þá tók

¹ D; öndurðan A, for öndverðan E. ² Sáledes A, D, E, (aldrig Vikur). ³ Sáledes E; bóöndum D. ⁴ Sáledes A, E. ⁵ Sáledes A, D, E. ⁶ Sáledes E; annara Hk. er den nyere isl. Form, i A er Ordet forkortet, og i D udeladt tillige med foreg. og efterf. ⁷ Sáledes E. den sadv. Form; ritit Hk., men i A er Ordet forkortet, og i D fattes det, så at denne forældede Form er her usikker. ⁸ mjög, E sadv.

hann þat ráð, at fara leyniliga með kristinni, helt sunnodaga ok frjádagafösto ok minníg hinna stærsta hátiða. Hann setti þat í lögum, at hefja jólahald þann tíma, sem kristnir menn, ok skyldi þá hvern maðr eiga mælis öl, en gjalda fe ella, ok¹ halda heilagt meðan öl² ynnist: en áðr var jólahald hafit³ Höko-nótt⁴, þat var miðsvetrar nótt, ok haldin priggja nátta jói. Hann aetlaði svá, er⁵ hann festist í landino, ok hann hefði frjásliga undir sik⁶ lagt allt landit, at hafa þá fram kristnibóð. Hann gerði svá fyrst, at hann lokkaði þá menu, er hánom våro kærstir til kristni; kom svá með vinsæld⁷ hans, at mjök margir lèto skírast⁸, en sumir lèto af blótom. Han sat löngom í Þrándheimi, þvíat þar var mestr styrkr landsins. En er Hákon konúngr þóttist fengit hafa styrk af nokkorum ríkismönnum, at halda upp kristniuni, þá sendi hann til Englands eptir biskupi ok öðrum kennimönnum; ok er þeir komu í Noreg, þá gerði Hákon konúngr þat bert, at hann vildi bjóða kristni um⁹ allt land, en Mærir ok Raumdeelir¹⁰ skuto þannug¹¹ síno málí, sem þrændir våro. Hákon konúngr lét þá vígja kirkjor

¹ Såd. A, D rigtigen; ti Forbindelsen er: hvern maðr skyldi eiga... ok halda... ²D. E; jólín A, Hk, men dette synes ikke ret at passe til Gjo. vinnst, slðr til. ³D. E; haft A. Hk. en forældet Form, der kan blandes med haft af hefi, har. ⁴A. D; Höggonótt E. Hk, begge Ordformer ere lige dunkle. ⁵ef E. ⁶sig E. sadv. ⁷vinsælp E. ⁸A, D skrive skírask; E skírázt. ⁹A, D, E; of Hk. ¹⁰Sáledes A, D. ¹¹A; þannig E, den nycre Form.

nokkorar, ok setti þar presta til. En er hann kom í Þrándheim, þá stefndi hann þíng við böndr, ok bauð þeim kristni. Þeir svara svå, at þeir vilja þesso máli skjóta til Frostapíngs¹, ok vilja þá at þar komi menn or öllum fylkjom, þeim sem ero í Þrándalögum; segja at þá máno² þeir svara þesso vandmæli.

17. Hákon konúngr kom til Frostapíngs³, ok var þar komit allfjölmennt af bóndom⁴. En er þíng var sett, þá talaði Hákon konúngr, hefr⁵ þar fyrst, at þat var boð hans ok buen⁶ við böndr ok búþegna, rfska ok úríka, ok þarmeð við alla alþýðo, únga menn ok gamla, sælan ok vesælan, konur sem karla, at allir menu skyldo kristnast láta, ok trúua á einn guð, Krist Maríoson, en hafna blótum öllum ok heiðnom goðum, halda heilakt⁷ hinn 7da⁸ hvern dag við⁹ vinnom öllum, fasta ok hinn 7da hvern dag.

En þegar er konúngr hafði þetta uppborit fyrir alþýðo, þá varð¹⁰ þegar kurr¹¹ mikill¹², kurr-óðo böndr um þat, er konúngr vildi vinnur taka af þeim, ok segja¹³ at við þat mátti landit eigi

¹ D, E; Frostapíngs A, mðskje ved en Skrivefejl, da den tilforn har haft Ordet med a. ² segjandi at þá mundo E.

³ Sældes etter A, D, E. ⁴ Sdl. A. ⁵ Sdl. A; hóf D, E; hefir Hk. er vel altsd en Trykfejl. ⁶ Sdl. A, D. ⁷ heilagt D, E.

⁸ Ud. Tv. at læse sjónda ell. sjáunda, som er den gamle Form; (ikke sjö- und-a). ⁹ A, D; frá E. ¹⁰ D, E; var A.

¹¹ A, D, E; kur Hk. er vel en Trykfejl. ¹² ok tilf. A.

¹³ A. har her sva, som synes at være en urigtig læst ell. fejl-

byggja¹; en verkalyðr ok þraelar kölluðu, at þeir mætti eigi vinna, ef þeir skyldi eigi mat hafa: sögðo ok at þat var skaplöstr Hákonar konúngs, sem² föður hans ok þeirra frænda, at þeir væro illir af mat sínom³, þótt þeir væri mildir af gulli.

Ásbjörn af Meðalhúsom or Gaulardal stóð upp, ok svarar eyrindi konúngs ok mælti. Þat hugðo ver böndr, Hákon konúngr! segir hann, at þá er þú hafðir et fyrsta þíng haft her í Þrándheimi, ok höfðom þík⁴ til konúngs tekit⁵, ok þegit⁶ af þer óðöl vár⁷, at ver hefðim þá himin höndom tekit; en nú vitom ver eigi hvárt⁸ heldr er, at ver manuom frelsi þegit hafa, eða mantu nú láta⁹ þraelka

---

skreven Forkortelse for segja, ell. og dette Ord har været udeglemt foran svà; C har sagði, som er en åbenbår Fejl af Afskriveren, der ikke var Islander, og ikke har kunnet udfulde Forkortelsen (s.) rigtigt; D har s.; E. fattes Ordenc ok segja; Hk. har ok sögðo, som ingensteds findes, samt desuden indskudt foran ok sva átrunað efter Peringskølds Udgave, hvilket forstyrrer Sammenhængen.

¹ byggva D. ² E; ok A. D. ³ D, E; sva A, hvilket atter er en urigtig læst eller fejlskreven Forkortelse, og bestyrker den nys fremsatte Rettelse; muligen har der i Oldbogen på begge Steder stået blot s. ⁴ þig, E. ⁵ D har hófum for höfðum tekit, men strags ok þegit, som viser det er en blot Skrivefejl. ⁶ Þágom Hk. findes ikke i A, D, E, men synes antaget af Udgiv., for at få nysanmarkede Skrivefejl til at passe i Teksten. ⁷ Sæld. A, E; var D med udeglemt Tonetegn, vor Hk. er den nyere isl. Retskrivning. ⁸ hvert Hk, en nyere Form, som aldrig findes hos de gamle i denns Betydning. ⁹ A, E; vilja D.

oss af nýjo¹ með undarligom hætti, at ver munim² hafna átrúnaði³ þeim, er seðr værir hafa haft fyrir oss, ok allt forellri, fyrst um brunaöld, en nú um haugsöld⁴, ok hafa þeir verit miklo göfgari en ver, ok hesir oss þó dugat þessi átrúnaðr. Ver höfum lagt til yðar svá mikla ástúð, at ver höfum þík ráða látit⁵ með oss öllum lögum í landinu ok landsrétt. Nú er þat vili várr⁶ ok samþykkji, bónðanna, at halda þau lög, sem þú settir oss her á Frostahíngi, ok ver játaðom⁷ þer; viljom ver allir þer fylgja, ok þík til konungs halda, meðan einnlíverr⁸ er lífs bónðanna þeirra, er her ero nú á Þíngino, ef þú, konúngr, vill⁹ nokkut hóf viðhafa, at beiða oss þess eins, er ver megom¹⁰ veita þer, ok oss se eigi ógeranda. En ef þer vilit þetta mál taka með svá mikilli freko, at deila aſfi ok ofríki við oss, þá höfum ver bœndr gert ráð vårt, at skiljast allir við þík, ok taka oss annan

¹ A, D, E; nýo Hk, den nyisl. Retskr., der vel har sin Grund i den forandrede Udtale af y. ² D, E; monim A, mánom Hk i frems. M. synes at være urigtigt. ³ værom indsk. E, Hk. ⁴ E. og, som det synes, A; haugaöld D, Hk, mindre rigtig i Folge Fort. Hk. S. 2, hvor alle læse haugsöld. ⁵ látið E. ⁶ Sdl. A, E. ⁷ játuðum D, jáðom E. ⁸ D indsk. várr, heraf synes senere tilsat i A over Linien vor, hvilket sidste er optaget i Hk; men Ordet, som fattes i E, er ud. Tv. uægte, da einhyrr styrer de følgende Ejefr. bónðanna þeirra, som alt hører til 3. Person. ⁹ D, E; villt er den senere Form, der ud. Tv. ved en Skedesleshed i Afskrivningen er indkommen i A, og derfra i Hk. ¹⁰ A, D; megim E.

höfðingja, þann er oss haldi til þess, at ver munim¹ í frelsi hafa þann átrúnað, sem [ver viljom². Nú skaltu, konúngr, kjósa um³ kosti þessa, áðr þing⁴ se slitit.

At eyrindi þesso gerðo bœndr róm mikinn, ok segja at þeir vilja svá vera láta⁵.

En er hljóð fíkkst, þá svarar Sigurðr jarl: Þat er vili Hákonar konúngs, at samþykkja við yðr, bœndr, ok láta aldri skilja yðra vináttó. Bœndr segja at þeir vilja, at konúngr blóti til árs þeim ok friðar, svá sem fadír hans gerði, staðnar þá kurrinn, ok slíta þeir Þíngino. Síðan talaði Sigurðr jarl við konúng, ok bað hann eigi⁶ nemast⁷ með öllu, at gera sem bœndr vildi, sagði at eigi mundi annat lýða⁸, en sveigja til nokkot við bœndr: er þetta, konúngr, sem sjálfir þer megut⁹ heyra, vili ok ákási höfðingja ok þarmeð alls fólk; skolo ver, konúngr, her finna til gott ráð nokkut; ok samdist¹⁰ þat með þeim konúngi ok jarli.

16. Sigurðr Laða-jarl¹¹ var hinn mesti blótmaðr, ok svá var Hákon fadír hans; helt Sigurðr jarl upp blótveizlom öllum af hendi konúngs þar í Þraendalögom*.

¹ A; megim D, E. ² A, D; oss er at skapi E, Hk. ³ A, E; of D. ⁴ þingit D. ⁵ sem nu er sagt tilf. E. ⁶ D skiver ægí; Hk. har eí, en sammentrukken Form, som næppe findes hos de gamle. ⁷ D; fortaka A. ⁸ A, D; hlýða E. ⁹ A; megut E; mættuð D. ¹⁰ staddist E. ¹¹ ellers Hlaðajarl, som D. skriver. * Dette Sammenhær indskydes i Grundtvigs Oversættelse foran det sidste af dette Kap.

Þat var forn siðr, þá er blót skyldi vera, at allir böndr skyldo þar koma, sem hof var, ok flytja þannug föng sín, þau er þeir skyldo hafa, meðan veizlan stóð. At veizlo þeirri skyldo allir menn öl eiga: þar var ok dreppinn allskonar smali ok svá hross, en blóð þat allt, er þar kom af, þat var kallat hlaut, ok hlautbollar þat, er blóð þat stóð í, ok hlautteinar, þat var svá gert sem stökklar, með því skyldi rjóða stallana öllu saman, ok svá veggi hofsins utan¹ ok innan, ok svá stökkva á mennina; en slátrit skyldi sjóða til mannfagnaðar. Eldar skyldi vera á miðjo gólfí i hosino, ok þar katlar yfir², ok skyldi full um³ eld bera. En sá er gerði veizlona, ok hölfíngi⁴ var, þá skyldi hann signa fullit ok allan blótmatinn. Skyldi fyrst Óðins full, [skyldi þat⁵ drekka til sigrs ok ríkis konungi sínom, en síðan Njardar full ok Freys full til árs ok friðar. Þá var mörgum mönnum titt at drekka þarnæst Braga full; menn drukko ok full frænda sinna, þeirra er göfgir⁶ höfðo verit, ok váró þat minni kölluð.

Sigurðr jarl var manna örvastr; hann gerði þat verk, er frægt var mjök, at hann gerði mikla [blót-veizlo á Hlöðom⁷, ok hélta einn upp öllum kostnaði. ***

¹ uttan E. viser at dette Ord rigtig skrives uden Tonetegn, uugtet út skrivs anderledes. ² uppi D, E. ³ of D. ⁴ hofgoðinn E. ⁵ Sdl. A; f. i E, Hk; D har: Fyrst Óðins full, þat skyldi. ⁶ D, E; heygðir A. ⁷ D, E; veizlo á Ógðom, A.

18. Um haustit at vetrnóttum¹ var blótveizla á Hlöðom², ok sétti þar til konúngr. Hann hafði jafnan fyrr verit vanr, ef hann var staddir þar sem blót váró, at matast í litlu húsi með fá menn; en böndr töldo³ at því, er hann sat eigi í hásæti síno, þá er mestr var mannfagnaðr; sagði jarl, at hann skyldi eigi þá svá gera, var ok svá at konúngr sat í hásæti síno. En er et fyrsta full var skenkt, þá mælti Sigurðr jarl fyrir⁴, ok signaði Óðni⁵, ok drakk af horninu til konúngs; konúngr tók við, ok gerði krossmark yfir: þá mælti Kárr af Grýtingi: hví ferr konúngrinn nú svá? vill hann eigi enn blóta? Sigurðr jarl svarar: konúngr gerir svá, sem þeir⁶ allir, er trúá á mátt sinn ok megin, ok signa full sitt þór; hann gerði hamarsmark yfir, áðr hann drakk. Var⁷ þá kyrt um kveldit. Eptir um daginn, er menn gengo til borda, þá þusto⁸ böndr at konungi, sögðu at þá skyldi hann eta hrossaslátr; konúngr vildi þat firir engan⁹ mun. Þá báðu þeir hann drekka soðit; hann vildi þat eigi. Þá báðo þeir hann eta flotit; hann vildi þat ok eigi; [ok var þá¹⁰ við attengöngu búit¹¹.

[Jarl kvaðst vildu¹² sætta þá, ok bað þá hætta¹³ storminom, ok bað hann konung gíua yfir ketil-

¹ D, E; vetri A. ² Hlöðom D, E. ³ tölþo E sædv. ⁴ D; minni tilf. E; mynni tilsat senere i A over Linien; men det er urigtigt, da det ikke er et minni, men et full, der om-tales. ⁵ þór E. ⁶ gera tilf. E, Hk. ⁷ þar tilf. Hk; þat tilf. E. ⁸ þeystost E. ⁹ öngan E sædv. ¹⁰ þá hét E. ¹¹ f. i E. ¹² D; Sigurðr jarl svarar, at hann vill A.; Sig. j. vildi E. ¹³ A, D; letta E.

hödduna, er soðreykinn hafði lagt upp af hrossa-slátrino, ok var smjörug haddan; þá gekk konúng til, ok brá líndúk um hödduna, ok gein ysir, ok gekk síðan til hásætis, ok líkaði hvárigom vel.

19. Um vetrinn¹ eptir var búit til jólaveizlo konungi inn á Mæri²; en er atleið jólunom, lögðo þeir stefno með ser áttu höfðingjar, er mest réðo fyrir blótum í öllum Þrándalögum; þeir váro 4 utan or Þrándheimi: Kárr af Grýtingi ok Ásbjörn af Meðalhúsum, Þórbergr³ af Varnesi, Ormr af Ljoxu⁴; en af Innþrændom Bótólfr⁵ af Ölvishaugi, Narsi af Staf i Veradal⁶, Þrándr haka af Eggjo, Þórir skegg af Húsabœ i eynni⁷ lðri: þessir 8 menn bundust í því, at þeir fjórir af Útþrændom skyldu eyða kristnini, en þeir fjórir af⁸ Innþrændom skyldu neyða konung til blóta. Útþrændir fóro 4 skipom suðr á Mæri, ok drápo þar presta 3, ok brenndo kirkjor 3, [fóro aprí siðan⁹. En er Hákon konúng ok Sigurðr jarl komu inn á Mæri með hirð sína, þá váro þar bœndr komnir¹⁰ all-fjölmennt. Hinn fyrsta dag at veizlonni [veitto bœndr, konungi atgöngu¹¹, ok báðo hann blóta, en hét hánom afarkostom ella; Sigurðr jarl bar þá sáttmál¹²

i millom þeirra, kömr¹ þá svá at Hákon konúngr át nokkura bita af hrosslifr; drakk hann þá öll minni krossalaust, þau er bœndr skenkt² hánom.

En er veizlo þessari³ var lokit, fór⁴ konúng ok jarl þegar út á Hlaðir; var konúng allúkátr, ok bjóst þegar í brott með öllu liði síno or Þrándheimi, [ok mælti svá⁵, at hann skyldi fjölmennari koma í Þrándheim annat sinn, ok gjalda⁶ böndom þenna fjandskap, er þeir höfðo til hans gert. Sigurðr jarl bað konung gefa Þrándom þetta eigi at sök; segir svá at konungi muni eigi þat duga at heitast⁷ eðr herja á innanlands fólk, [þar sem⁸ mestr styrkr er landsins, sem í Þrándheimi var. Konúng var þá svá reiðr, at eigi mátti orðom við hann koma; fór hann í brott or Þrándheimi, ok suðr á Mæri; dvaldist⁹ þar um vetrinn¹⁰ ok um várí¹¹. En er sumraði dró hann lið at ser, ok váro þau orð á, at hann mundi fara með her þann á hendr Þrándom.

20. [Hákon konúng var þá á skip kominn, ok hafði lið mikit¹²; þá koma hánom tóindi sunnan or landi, þau at synir Eiríks konungs váro¹³ kommir sunnan af Danmörk í Vískina; ok þat fylgði¹⁴, at

¹ kom *E*, *E*. ² skenkti *E*. ³ *A*; þessari *Hk*, er en falsk Form af det nyere Sprog; þeirri *E*. ⁴ *E*, *D*, *Hk*; fóro *A*.

⁵ svá segjandi *E*. ⁶ þá insk. *Hk*. ⁷ hastast *E*. ⁸ ok þar sítst er *E*. ⁹ *D*; dvalþjælti *A*, *E*. ¹⁰ vetrinn *E*. *sædv.*

¹¹ *Sdl. A*, *E* med á. ¹² *Sdl. A*, *B*; En er Hák. kon. var á skip kom. með her mikinn *E*. ¹³ *A*, *E*; væri, *E*; væro *Hk* finder jeg ingensteds ellers. ¹⁴ *A*, *D*; með *E*.

¹ vetrinn, *E*. ² Mærinni *D*, med *Kjo*. ³ Bergþórr *E*.
4 Lyxu *E*. ⁵ *D*, *E*; Blótólfr *A*, *Hk*. ⁶ *D*; Staf or Veradal *A*; Stafverjadal *E*. ⁷ eyjonní *E*. ⁸ *Sdledes D*; fatteſ i *A*, *E*; Útþr. sk. e. kristindómínom í Noregi, e. þ. 4 af *Hk*, efter Peringskölds Udgave. ⁹ *B*, *E*; f. i *A*. ¹⁰ ok höfðo tilf. *E*. ¹¹ *A*, *E*; herðo b. at konungi *D*, *Hk*. (jf. S. 48, L. 9). ¹² *Sdled. D*; mál *A*, *E*.

þeir höfðo elt af skipom Tryggva konung Ólafsson austr við Sótanes; höfðo þeir þá viða herjat í Víkinni, ok höfðo margir menn undir þá gengit. En er konungr spurði þessi tildindi, þóttist hann liðs þurfa, sendi hann þá orð Sigurði jarli, at koma til sín, ok svá öðrum höfdinum, þeim er hánom var liðs at ván¹. Sigurðr jarl kom til Hákonar konungs, ok hafði allmikit lið; varo þar þá allir þrændir, þeir er um vetrinn höfðo mest gengit at konunginom, at pynda² hann til blóta; varo þeir þá allir [í sætt teknir³ af fortölum Sigurðar jarls.

Fór Hákon konungr þá suðr með landi; en er hann kom suðr um Stad, þá spurði hann at Eiríks-synir varo komnir á Norðr-agðir. Fóro þá hvárir í móti öðrum, varð fundr þeirra á Körmt; gengo þá hvárir⁴ af skipom, ok börðust á Ögvaldsnesi; varo hváritveggjo⁵ allfjölmennir; varð þar orrost mikil. Sótti Hákon konungr hart fram; ok var þar fyrir Gutormr⁶ konungr Eiríksson með sína sveit, ok eigast⁷ þeir höggyaskipti við: þar fell Gutormr⁸ konungr, ok var merki hans niðrhöggt; fellr þar þá mart lið um hann. Því næst kom flótti

í lið Eiríkssona, ok flýðo þeir til skipanna, ok rero¹ [í brot², ok höfðo látit mikit lið.*** Hákón konungr fór [til skipa sinna, ok hélta³ austr eptir Gunnhildarsonom, fóro þá hváritveggjo sem mest mátto, þartil er þeir komu [á Austragðir⁴; þaðan sigldo Eiríkssynir á haf, ok suðr til Jótlands.*** Síðan fór Hákon konungr norðr aptr í Noreg, en Eiríkssynir dvöldust⁵ þá enn í Danmörk langa hríð⁶.

21. Eptir þessa orrosto setti Hákon konungr þat í lögum um allt land með sjá, ok svá langt upp á land, sem lax gengr ofarst, at hann skipaði allri bygð, ok skipti í skipreiðor, en skipreiðom⁷ í fylki hverjo⁸. [Var þá kveðit á hverso mörg skip, eðr hverso stór skyldi útgera or fylki hverjo⁹, þá er almenningr væri úti, ok skyldi almenningr vera skyldr út at gera, þegar er útlendr herr væri í landi. Þat skyldi ok fylgja útboði því, at vita skyldi gera á hám fjöllum, svá at hvern mætti sjá frá öðrum. Segja menn svá, at á 71⁰ nöttum fór herboðit frá

¹reyro E. ²A; brot E. ³f. i E. ⁴austr á Agðir E. ⁵dvölpust E. ⁶Den sidste Satning henføres i Grundtvigs Oversættelse til Begyndelsen af 22de Kap. ⁷nl. skipaði hann, indrettede han (í hvert Fylke), d. e. således at den ikke krydsede den gamle Fylkeinddeling. ⁸Sd. E; A gjentager hann scripti, men f. hverjo; D ligeledes, som om Meningen var, at han inddelte skibsrederne igjen i Fylker, som Underinddelinger. ⁹Sd. D, som giver god Menig; A og E synes at indeholde åbenbare Skrivefejl. ¹⁰D, E skrive sjau med en sammensat Figur for au; det er muligt, at den gamle Udtale har været sjöw, hvoraf sv. sjú, ds. syv, t. sieb-en.

¹von D, E. ²A; pinda Hk; D. har neyða; i E fattes den hele Satning. ³teknir í frið ok sætt E. ⁴A, D; tveggjo tilf. E. ⁵D, E; þá tilf. A. ⁶A skriver Goth.; EGuth.; D Gutthormr. ⁷eiga E, synes at være en Skrivenfejl. (jf. S. 34, Anm. 17 og S. 35, Anm. 6). ⁸A skriver her Guth., ligeså D, E.

enom synnsta vita i hina nördstu¹ þíngþá á Há-
logalandi.

22. Eiríkssynir våro mjök í hernaði í Austr-
vegi, en stundom herjaðo² þeir í Noregi, svá sem
írr er ritat... Þá er Hákon hafði verit konúngr
í Noregi 20 vetr, komu sunnan or Danmörku³
synir Eiríks, [ok höfðo allmikit lið⁴; þat var mikit
lið, er þeim hafði fylgt í hernaði, en þó var miklo⁵
meiri Danaherr⁶, er Haraldr konúngr Gormsson
hafði fengit þeim í hendr⁷. Þeir fengo ráðbyri⁸
mikit, ok sigldo út af Vendli, ok komu utan at
Ögðum; hældo síðan norðr með landi, [ok sigldo⁹
dag ok nött. En vitom var eigi uppskotit, fyrir
þá sök at sú var siðvenja, at vitar fóro austan eptir-
landi, en austr þar hafði eigi¹⁰ orðit vart við ferd
þeirra. Þat bar enn til, at konúngr hafði viðrlög
mikil, ef vitar væri rangt uppbornir, þeim mönþum
er kunnir ok sannir urðo at því; fyrir þá sök¹¹
at herskip ok víkingar fóro um úteyjar ok herjoðo,
ok hugðo landsmenn at þar mundo fara synir Eiríks,
var þá vitom¹² uppskotit, ok varð herhlauð um

¹ neyrðsto E. *ellers* nyrdstu (103), (*jf.* S. 18. Anm. 16);
ey er blot en *Udvidelse af ö.* ² herjoðo E. *Omlýden af a*
foran u forsømmes undertiden (*jf.* S. 42. Anm. 7). ³ D, E;
Danmörk A. (67). ⁴ með allmikinn her E. ⁵ myklo E. ⁶ danskr
herr E. ⁷ Sáledes A, (*ikke* hendor). ⁸ *ellers* hraðb. ⁹ A,
E; i A har desuden stðet síðan, men det synes ulðstregetz;
i D f. disse Ord. ¹⁰ A, D; ekki E, Hk. ¹¹ at þat varð
indsk. E. ¹² rangt indsk. D.

land allt; en Eiríkssynir fóro aptr til Danmerkr,
ok höfðo engan Danaher haft nema sitt lið, en
stundom våro¹ þat annarskonar² víkingar. Varð
Hákon konúngr þesso mjök reiðr, er starf ok fe-
kostnaðr varð af þesso, en eigi gagn; böndr töldo
ok at fyrir sína hönd, er svá fór: ok var þessi
sök til, er engi njósni fór fyrir [um ferð³ Eiríks-
sona, fyrr en þeir komu norðr í Úlfasund. Þeir
lágo þar 7 nætr, [fór þá sögn⁴ [et öfра⁵ um Eið
ok norðr um⁶ Mæri. En Hákon konúngr var þá
á Sunnmæri, í ey þeirri er Fræði heitir, þar sem
heitir Birkiströnd, at búi síno, ok hafði eigi lið,
nema hirð sína ok böndr þá, er verit höfðo í boði
hans.

23. Njósnarmenn komu til Hákonar konúngs,
ok segja hánom sín eyrindi, at Eiríkssynir våro með
her mikinn fyrir sunnan Stað; þá lét konúngr kalla
til sín þá menn er þar våro vitrastir, ok leitaðe
ráðs við þá, hvárt hann skyldi berjast við sonu
Eiríks, þótt liðsmunr se mikill, eðr skal hann fara
norðr undan, ok fá ser lið meira.

Egill ullserkr er nefndr bóndi einn, er þar var,
þann var⁷ þá gamall⁸ mjök, en⁹ hafði verit meiri
ok sterkari hverjom manni, [ok hinn mesti orrostomaðr¹⁰;
hann hafði lengi borit merki Haralds konúngs
hins hárfagra; Egill svarar rœðo konúngs:

¹ var E. ² annarskostar E. ³ of ferðir E. ⁴ A; fóro
þá njósni D, E. ⁵ A, D; hit efta E. ⁶ á E, er vel
rettare. ⁷ D; f. i A. ⁸ D; gamlaðr A. ⁹ D; ok A.
¹⁰ f. i E.

Var ek í nokkurom orrostom með Haraldi konungi feðr yðrom, bardist hann stundom við¹ meira liði stundom við¹ minna, hafði hann jafnan sigr; aldri² heyrða ek hann leita þess ráðs, at vinir hans skyldi³ kenna hánom at flyja, mánom ver ok eigi þer þat ráð kenna⁴, konúngr! Þvíat ver þíkkjomst eiga höfðingja röskvan; þer skulut ok eiga traus'a fylgð af oss. Margir aðrir studdo ok þá þetta mál. Konúngr segir ek svá, at hann var þess fúsari at berjast [með lið þat er tilfengist⁵; var þat þá ráðit. Lét konúngr þá skera upp herör, ok senda alla vega frá ser; [fókki hann brátt mikit lið⁶. Þá mælti Egill ullserkr: þat óttuðumst⁷ ek of hrið, er friðr þessi hinna mikli var, at ek munda verða ellidaðr iðni⁸ á pallstrám⁹ mínom, en ek vilda heldr falla í orrosto, ok fylgja höfðingja mínum; kann [nú ok¹⁰ vera at svá megi verða, um þat er lýkr.

24. Sónir¹¹ Eiríks hélðo norðr um Stað, þegar er leiði gaf; en þegar þeir komu norðr¹², þá spryrja þeir hvar Hákon konúngr var, ok halda til móts við hann. Hákon konúngr hafði 9 skip, hann lagðist¹³ norðr undir Fraðarberg í Frekeyjarsundi¹⁴, en Eiríkssynir lögðu at fyrir sunnan bergit, þeir

¹ með D. ²A, D, E. ³D, E; skyldo A. ⁴gefa D, E. ⁵D, E; f. i A. ⁶E; ok lét draga lið saman, slikt er hann fókki A, D. ⁷óttuðunst Hk. er en ny Form; i alle 3 Oldbøger er det skrevet med en Streg over u. ⁸D, E; inn A. ⁹palltrjáum E. ¹⁰D; nái f. i A; ok f. i E.
¹¹ Synir D. ¹²um Stað tilf. A. ¹³lagði D. ¹⁴Freyjarsundi E; Feeyjarsundi A; Frekeyjarsund D.

höfðo meir en 20 skip. Hákon konúngr sendi þeim boð, ok bað þá á land ganga, segir at hann hafði þeim völl haslat á Rastarkálf¹. Þar ero vellir sléttir ok miklir, en fyrir ofan gengr brekka löng ok heldr lág. Gengo Eiríkssynir þar af skipom sínum, ok norðr yfir hálssinn, fyrir innan Fraðarberg, ok svá fram á Rastarkálf. Egill mælti þá til Hákonar konúngs, bað hann fá ser 10 menu ok 10 merki; konúngr gerði svá. Gengr þá Egill með menn sína upp undir brekkuna, en Hákon konúngr gekk upp á völlinn með sitt lið, ok setti upp merki ok fylkti, ok segir svá: Ver skulum hafa fylking langa, svá at þeir kríngi eigi um oss, þótt þeir hafi lið meira; [gerðo þeir² ok svá. Vard þar orrosta mikil ok en snarpasta sókn³. Egill lét þa setja upp merki þau 10, er hann hafði, ok skipaði svá mönnnum þeim er báro, at þeir skyldo ganga sem næst brekkanni, ok láta stundar hrið í millom hvers þeirra. Þeir gerðo svá, ok gengo fram með brekkunni sem næst, svá sem þeir mundo vilja koma á bak þeim Eiríkssonum. Þat sá þeir er öfstir⁴ stóði í fylkingo Eiríkssona, at merki mörg fóro óðfluga, ok gnæfo⁵ fyrir ofan brekkuna, ok hugðo at þar mundi fylgja lið mikil, ok mundi vilja koma á bak þeim, [milli ok⁶ skipanna. Gerðist

¹ Rastarkálfu D. ²D; ok f. i D. ³E; f. i A. D. ⁴ef-stir D, E. ⁵A, E; man skulde ellers vænte gnæfðo.

⁶A, D, E; en sædv. Udeladelse af det ene tilforn omtalte Led efter milli, altså for: milli þeirra o. sk.; ok milli Hk. er en Spragfejl, som er rettet ind i A.

þar þá kall mikit, sagði hverr öðrom hvat titt var. Því næst kom flótti í lið þeirra, en er þat sá konungarnir, flýðo þeir. Hákon konúngr sótti þá hart fram [með sínom mönnum¹, ok ráko þeir flóttann, ok felldó lið mikit.

25. Gamli Eirksson, þá er hann kom upp á hálsinn fyrir ofan bergit, þá snerist² hann aprí, ok sá at ekki lið fór eptir³, meira en þat er þeir höfðo aðr [barzt viðr⁴, ok þetta var pretrr einn. Þá lét Gamli konúngr blása herblástr, ok setja upp merki sitt, ok skaut á fylking; hurfo at því allir Norðmenn, en Danir flýðo til skipanna. En er Hákon konúngr ok hans lið kom at, þá varð þar orrostá [í annat sinn hin snarpasta⁵ Hafði þá Hákon konúngr meira lið, lauk svá at Eirkssynir flýðo; sóttu þeir þá suðr af hálsinom; en sumt lið þeirra opaði⁶ suðr á bergit, ok fylgði Hákon konúngr þeim. Völlr sléttir er austan af hálsinom ok vestr á bergit, ok þá hamrar brattir vestr af; þá opuðo menn Gamla upp undan á bergit, en Hákon konúngr sótti at þeim svá djarfliga, at hann drap suma, en sumir ljópu vestr af bergino, våro hvártveggjo drepnir; skildist⁷ Hákon konúngr svá fremi við, er [hvorr maðr var dreppin⁸.

¹ E; f. i A, D. ²sneri E urigtigt, da dette betyder: han vendte om, d. e. gik tilbage; men Meningen er: han vendte sig om, d. e. så tilbage. ³ þeim indsk. D. ⁴ barzt við D, E. ⁵ Sdl. A, D; hin harðasta annat sinn E. ⁶ A, E, Hk. ellers hopaði, som D skriver. ⁷ skilpist E. ⁸ hvert barn var dautt A, D.

26. Gamli Eirksson flýði ok af hálsinom, ok ofan á jöfnu fyrir sunnan bergit; þá snerist¹ Gamli konúngr enn í móti, ok hélta upp orrostu, kom þá enn lið til hans; þar komu ok allir bræðr hans með miklar sveitir. Egill ullserkr var þá fyrir Hákonar-mönnum, ok veitti harða atgöngu, ok skiptust þeir Gamli konúngr höggum við; fækki Gamli konúngr sár stór, en Egill felli, ok mart lið með hánom. Þá kom at Hákon konúngr með [þær sveitir er hánom höfðo fylgt², varð þá enn ný orrostá; sótti þá enn Hákon konúngr hart fram, ok hjó menn til beggja handa ser, ok felldi hvern yfir annan...

Eirkssynir sá [menn sína alla vega falla fyrir ser³; þá sniast þeir á flóttu til skipa sinna. En þeir er fyrr⁴ höfðo flýt á skipin, þá höfðo þeir úthrundit skipunom, en sum skipin voru þá uppi fjörud; hljópu þá allir Eirkssynir á sund, ok þat lið er er þeim fylgði⁵. Þar felli Gamli Eirksson, en aðrir bræðr hans náðo skiponom, ok hélðo brot⁶ síðan með þat lið er eptir var, ok hélðo síðan suðr til Danmarkar⁷, [ok dvölþost þar um hrið, ok undo illa við sína ferð⁸.

27. Hákon konúngr tók þar skip þau⁹ er uppi hafði fjarat, er átt höfðo Eirkssynir, ok lét draga á land upp. Þar lét Hákon konúngr leggja Egill ullserk í skip, ok með hánum alla þá menn er af

¹ sneri E. ²þá sveit er honom fylgði E; lið sitt D.

³ falla menn sína alla vega frá ser E. ⁴ E; fyrrí A, D.

⁵ Sdl. A, D, E (med δ). ⁶ Sdl. A, E. ellers brott. ⁷ A;

Danmerkr E. (70). ⁸ Sdl. E; f. i A. ⁹ òll tilf. B.

þeirra liði höfðo fallit, lét bera þarat jörð ok grjót: Hákon konúngr lét ok fleiri skip uppsetja, ok bera á valinn, ok ser þá hauga enn fyrir sunnan Fraðarberg... Hásir¹ bautasteinar standa hjá haugi Egils ullserks.

28. Þá er Hákon konúngr Aðalsteinsfóstri hafði verit konúngr f² Noregi [26 vetr³, síðan er Eiríkr bróðir hans fór or landi, þá varð⁴ þat til tīðinda, at Hákon konúngr var staddir á Hördalandi, ok tók veizlu í Storð á Fitjom, hafði hann þar hirð sína ok marga boendr í boði síno. En er konúngr sat yfir dagverðarborði⁵, þá sá varðmenn, er úti våro, at skip mörg sigldo sunnan, ok átto eigi langt til eyjarinnar. Þá mælti hverr við annan, at segja skyldi konungi, at þeir hugðo⁶ at herr mundi at þeim fara; en þat þótti engom dælt, at segja konungi hersögo, þvíat hann hafði þar mikit viðlagt, hverjom er þat gerði; [en þat þótti þó úgeranda, at konúngr vissi eigi þetta⁷. Þá gengr einniverr þeirra inn í stofuna, ok bað Eyrind Finnsson ganga út með ser skjótt, segir at hin mesta nauðsyn var á. Eyrindr gekk út, ok⁸ þegar fer hann kom út, þar⁹ er sjá mátti til skipanna, þá sá hann þegar, at [þar fór herr mikill¹⁰: gekk apríl þegar

¹ Sdl. A, E, D. ² at D. ³ 6 vetr ok 20 D, E. ⁴ var D, E. ⁵ dagverðar bordum D; dagverði E. ⁶ hygði E. ⁷ heim þótti ok óger. a. k. yrði þessa eigi var D; en þ. þ. þó nauðsyn a. k. v. þetta E. ⁸ D; f. i A. ⁹ Sáleðes A, D. ¹⁰ herr m. fór at heim E.

i stofuna ok fyrir konung, ok mælti: lítil er liðandi stund, en läng matmáls stund. Konúngr leit móti hánnum, ok mælti: hvat ferr? Eyrindr kvað:

Blóðóxar tjá beiða
brynpíngs fetil-stínga
oss gerast hnept ens hvassa
hefnendr setuefni:
heldr er vannt, en ek vilda
veg þinn, konúngr! segja
(fám¹ til fornra vápna
fljótt!) hersögo drottini*.

Konúngr segir: eru svá góðr drengr, Eyrindr! at þú mant eigi hersögo segja, nema sönn se. [Þá segja margir, at sú saga var sönn². Lét þá konúngr taka ofan bordit; gekk hann þá út, ok sá til skipanna, sá þá at þat våro herskip. [Hann mælti þá til manna sinna, spyrr³ hvert ráð taka skyldi; hvárt⁴ berjast skuli⁵ með lið þat, er þeir hafa, eðr ganga til skipa, ok sigla norðr undan: er oss þat auðsætt, segir konúngr, at ver manom nú berjast við liðsmun miklo⁶ meira, en fyrr höfum ver átt, ok hesir oss [opt þó⁷ þótt mikill mis-

¹ Sdl. A, D, E; farom Hk, er en falsk Læsemæde optagaf Peringsk. * Ordfeilgen er: (Varðmenn) tjá ens hvassa Blóðóxar hefnendr beiða fetilstínga brynpíngs, (ok) setuefni gerast oss hnept. Heldr er vannt (at) segja drottini hersögo, en ek vilda veg þinn, konúngr! fám fljótt til fornra vápna! ² D; f. i A, E. ³ D; i Af. Hann og spyrr; E. har Konúngr spurði mennt sína. ⁴ Sdl. A, D, E. ⁵ ell. skal, Ordet er forkortet i alle 3 Håndskr. ⁶ myklu E. ⁷ A; þó opt E; þó jafnan D.

jafnaðr liðs vårs, þá er ver höfom orrostor átt við sonu Gunnhildar. Menn veitto eigi skjótan orskurð; þá kvað Eyvindr:

Samira Njörðr¹ enn norðar
naddregns hvötum þegni
(ver getum bili at bölvu)
blámærar² skæ færa:
nú er þat, er rekr á Rakna
rymleið flota breiðan
(grípom ver í greipar
gunuborð!) Haraldr sunnan!*

Konúngr svarar: raustliga³ er þetta mælt, Eyvindr! ok nær skaplyndi míno, en þó vil ek heyra fleiri manna orskurð um þetta mál. En er menn þóttust skilja, hverso konúngr vildi vera láta, þá svöruðo margir, sögðo at heldr vildo þeir falla með dreng-

¹ norðr A, E. ² Sáled. Peringsk.; borðmærar A, D, E. ³ Ordfeilgen er: Nadd-regns-Njörðr! samira hvötum þegni (at) færa blámærar skæ enn norðar, ver getum at bölvu bili; (þvíat) nú er þat er Haraldr rekr breiðan flota sunnan á Rakna rymleið. Grípom ver gunuborð í greipar! Jeg forklarer dette Vers en Del anderledes end de aldre Fortolkere, nl. *Pile-regn*, d. e. Slag, *Slagets Gud* (Njord), d. e. Helt! Konge! det sümmer-ej, en tapper Mand (at) føre, Havmeens, d. e. Ægers Datters, Bølgens, Hest, d. e. Skibet, end nordligere, d. e. længer nord på; vi kunne, d. e. vide at, forbande Opsættelse, (vi hade, afsky al Forhaling): (ti) nu er det (just) at Harald (siden kaldet gråfeld) driver, d. e. fører, sin talrige Flæde sönzen fra på Søkongens (Raknes) larmende Vej, d. e. over Hayet; lad os grieve Stridsbordet, d. e. Skjoldet, i (vore) Hænder. ³ellers hraustl. som Eskriver.

skap, en flyja fyrir Dönom at úreyndo; sögðo at opt höfðo þeir sigr fengit, þá er þeir höfðo barizt við minna lið. Konúngr þakkaði þeim vel¹ orð sín, ok bað þá væpnast, ok svá gera menn. Konúngr steypir brynjo á sik², ok gyrdir sik með sverðino kverubít, setr á höfuð ser hjálm gullroðinn, tekr kesjo í hönd ser ok skjöld á hlið. Þá skipar hann hirðinni í eina fylking, ok bónum þarmeð, ok setti upp merki sín.

29. Haraldr Eiríksson var þá höfðingi fyrir³ þeim bræðrom eptir fall Gamla; þeir bræðr höfðo þar her mikinn⁴ sunnan or Danmörko; þar varo þá í liði med þeim móðurbræðr þeirra, Eyvindr skreyja ok Álfur askmaðr, þeir voru sterkir menn ok raustir⁵ ok hinir mesto manndrápamenn. Eyríkssynir hældo skipom sínom til eyjarinnar, ok gengo á land upp ok fylkt; ok er svá sagt, at eigi [mundi vera⁶ minni liðsmunr, en 6 menn mundo vera um einn, at Eyríkssynir mundo fjölmennari.

30. Hákon konúngr hafði þá fylkt liði síno, ok segja menn svá at konúngr steypti af ser brynjonnini, áðr orrostan tókst. Svá segir Eyvindr skáldaspillir í Hákonarmálom⁷:

¹ A skriver her væl. ² sig E. ³ D; yfir A, E. ⁴ haft tilf. A. ⁵ ellers hraustir, som E skriver. ⁶ væri D. E. ⁷ H. i Fl. uden Ental. Alle Sanges Navne på -mál ere således af I. i Fl., f. E. Háfamál, Grímnismál, o. desl. Ligeledes mange Stedsnavne, som Upplönd, Smálönd, o. fl. af de andre Kön.

Bróður fundo þær¹ Bjarnar
or brynjo fara,
konung hinn kostsama
kominn und² gunnfána³ ...

Hákon konúngr valdi⁴ mjök menn í hirð með ser.
at afli ok reysti⁵, svá sem gert hafði Haraldr kon-
úagr faðir hans.

Þórálfr hinn sterki Skolmsson var þar, ok gekk
á aðra hlið konungi, hann hafði hjálm ok skjöld,
kesjo ok sverð, þat er kallat var Fetbreiðr; þat var
maelt⁶ at þeir Hákon konúngr væri jamsterkir ...

En er fylkingar géng saman, varð þar orrostá
óð⁷ ok mannskœð; ok er menn höfðo skotíð spjót-
om, þá brugðo menn sverðom; gekk þá Hákon
konúngr, ok Þórálfr með hánum, fram um merkit,
ok ljó⁸ til beggja handa. Svá segir Eyvindr skáld-
aspillir:

Svá beit þá sverð
or siklíngs hendi
váðir Vafaðar,
sem í vatn of⁹ - brygði ...

¹ Således *A* rigtig, der tales nl. i foregående Vers om Göndul og Skögul, de to Valkyrier, som Odin havde udsendt.
² við *E.* ³ guñfána *D.* Ordfølgen er: þær fundo Bjarnar bróður (at) fara or brynjo, (ok) hinn kostsama konung kominn undir gunnfána. ⁴ valþi *E.* ⁵ hreysti *D.* *E.* ⁶ *D.*; kallat *A.* ⁷ *A.*, *D.*, *E.*; hörð *Hk.* ⁸ hjoggu *D.*, *E.*; men der tales kun om Kongen, som skönnes af Verset, og hele Sammenhængen. ⁹ f. i *A.*, *D.*; men behøves til Verset, som bør indeholde fire Stavelser foruden Satsfyldingen: sem i, der ikke medregnes.

-31. Hákon konúngr var auðkendr, meiri¹ en
aðrir menn, lýsti ok af hjálminom, er sólin skein
á; var vápnaburðr mikill at hánum, þá tók Eyvindr
Finnsson hött, ok setti yfir hjálm konungs. Ey-
vindr skreyja kallaði þá hátt: leynist Norðmanna
konúngr nú, eðr² hefir hann flyít, eðr hvar er nú
gullhjálmrinn? Gekk Eyvinðr þá fram, ok Álf
bróðir hans með hánum, ok hjoggu til beggja handa,
ok lèto sem óðir eðr galnir væri. Hákon konúngr
mælti hátt til Eyvindar: halltu svá fram stefnunni,
ef þú villt finna Norðmanna konung ...

Var þá ok skamt at bíða, at³ Eyvindr kom þar,
reiddi upp sverðit, ok hjó til konungs. Þórálfr
skaut við hánum skildinom, ok stakraði Eyvindr
við, en konúngr tók sverðit Kvernbit tveim höndum,
ok hjó til Eyvindar ofan í hjálminn; klauf hann
hjálminn ok höfuðit, allt í herðar niðr.

þá drap Þórálfr Álf askmann.... Eptir fall
þeirra bræðra gekk Hákon konúngr svá hart fram
at þá hrökk allt fólk fyrir hánom; slær þá í lið Ei-
rikssona felmt ok lóttu því næst; en Hákon kon-
úngr var í öndverðri sinni fylkingo, ok fylgði fast
flöttamönnum, ok hjó titt ok hart. Þá flaug ör
ein, er fleinn er kallaðr, ok kom í hönd⁴ Hákon
konungi upp í mísina fyrir neðan öxl; ok er þat
margra manna sögn, at skósveinn Gunnhildar, sá

¹ Sdl. *A.*, *D.*, *E.*, (d. e. större), meir *Hk* synes urig-
tigt, da det skulde hedde auðkendari, hvis det var Mc-
ninguen. ² forkortet i *A.*, *D.*; eða *E.* ³ *A.*, *D.*; áðr *E.*
⁴ *A.*, *D.*; handlegg *E.*

er Kispíngr¹ er nefndr, hljóp fram í þýsinum, ok kallaði: „gefit rúm konungs - bananom”, ok skaut fleininom til Hákonar konungs; en sumir segja, at engi viti hvern skaut, má þat ok vel² vera; þvíat örvar ok spjót ok allskonar skotvápni flugu svá þykt sem drifa.

Fjöldi³ manna fell af Eirkssonum, bæði á vígvellinom ok á leið til skipanna ok svá í fjörunni; ok fjöldi ljóp⁴ á kaf, mart komst á skipin, ok allir Eirkssynir, ok rero⁵ þegar undan, en Hákonarmenn eptir þeim...

32. Hákon konúngr gekk út á [skeið sína⁶, lét þá binda sár sitt; en þar rann blóð svá mjök, at [eigi fækki⁷ stöðvat. Ok er áleið dag, þá úmætti konúnginn; segir hann þá, at hann vill fara norðr á Alreksstaði til bús síns. En er þeir koma norðr at⁸ Hákonarhello, þá lögðo þeir þarat, ok var þá konúngr nær lífláti; kallaði hann þá á⁹ vini sína, ok segir þeim skipan þá, er hann [vill hafa á um rskit¹⁰. Hann átti dóttur eina barna¹¹, er Þóra er nefnd, en engan son; hann bað þá senda þau ord Eirkssonum, at þeir skyldo konúngar vera yfir

¹ Kilpíngr A. ²væl A. ³Fjölpí E sædv. ⁴A., D., E; efters hljóp. ⁵reyro E. ⁶skip sitt E. ⁷eigi varð D; engi gat E. ⁸til E. ⁹A., E; til sín D. ¹⁰Sáled. A; vilde á um r. D, hvor hafa er udeglemt; vill gera of r. E. ¹¹f. i E.

landi, en hann bað af þeim virkta vinom sínom ok frændom. En þótt mer verði lífs auðit, segir hann, þá man ek af landi fara ok til kristinna manna, ok böta þat, er ek hefi brotit við guð: en ef ek dey her í heiðni, þá veiti¹ mer gröpt² þann er yðr sýnist.

Litlo síðar andaðist Hákon konúngr þar á hellounni, sem hann hafði fæddr verit. Hákon konúngr var svá mjök harmaðr at bæði vinir ok uvínir gréto dauða hans, ok kölluðu at eigi mundi jafngóðr konúngr koma síðan í Noreg.

Vinir hans flutto lík hans norðr á Sæheim³ á Norðrhörðaland, ok urpo þar haug mikinn, ok lögðo þarí konungi með alvæpni sitt, ok hinn bezta búnað sinn, en eigi fe annat. Mælto þeir [svá fyrir grepti⁴ hans, sem heiðinna manna síðr var til, vísodo hánom til Valhallar.

33. Eyvindr skáldaspillir orti kvæði eitt um fall Hákonar konungs, ok svá þat hverso hánom var [þar fagnat⁵, þat ero kölluð Hákonarmál...

¹ veitið E. ²A; gröft D, E. ³D, E; Seim A. ⁴yfir grefti E. ⁵Sál. D; sá og A, hvor dog þar er sat over Linien, men som det synes af selve Afskrívercn; i E f. þar. Senere er i A tilf. med en fremmet Hånd i Valhöll, som er opt. i Hk, men ud. Tv. uægte, da dette Stykke i alle 3 Oldb. hænger sammen med det foreg., og intet nyt Kap. beg. her ned Ordet Eyvindr.

Mannjafnaðr með konúngum.

Eysteinn konúngr ok Sigurðr konúngr fóro einn vetr báðir at veizlom á Upplöndom, ok átti sín bú hvárr þeirra; en er skamt var milli þeirra böja, er konúngar skyldo veizlor taka, þa gerðu¹ menn þat ráð, at þeir skyldu báðir vera samt at veizlönوم, ok sino sinni at hvárs² búum; våro þeir fyrst báðir samt at því búi, er Eysteinn konúngr átti. En of kveldit, er menn tóku at drekka, þá var munngát ekki gott, ok våro menn hljóðer. Þá mælti Eysteinn konúngr: [Þó ero menn hljóðer³! hitt er ölsiðr meiri, at menn geri ser gleði; fám oss ölteiti nökkura, man þá enn áreitast gaman manna. Sigurðr bróðir! þat mun öllum semst þykkja, at við hefim⁴ nökkurar skemtunarræður. Sigurðr konúngr svarar heldr stygt: ver þú svá málugr sem þú vill, en lát mik ná at þegja syrir þer⁵!

Eysteinn konúngr mælti: sá ölsiðr hefir opt verit, at menn taka ser jafnaðarmenn, vil ek her svá vera láta. Þá þagðe Sigurðr konúngr.

Se ek, segir Eysteinn konúngr, at [ek verð at hefja⁶ þessa teiti; mun ek taka þík, bróðer!

¹ Å skriver görðu. ²hvers Hk, et urigtigt Ord. (108). ³hví ero menn svá hljóðir? E, Hk. mindre riktig. ⁴ hefjom Hk, den nyeste Form med den gl. Endelse -om for -um. ⁵d. e. lad mig have Lov for Dig til at tie, eller hindre mig ikke i at tie. ⁶ ver munum hefja verða E.

til jafnaðarmanns mer: foeri ek þat til, at jafnt nafn höfom við báðer, ok jafna eign, geri ek ok engi¹ mun ættar okkarrar eða uppfœzlu.

Þá svarar Sigurðr konúngr: mantu þat eigi, er ek braut þík- á bak, ef ek vilda, ok vartu vetri ellri!

Eysteinn konúngr svaraði: eigi man ek hitt síðr, er þú fækkt ekki leikit, þat er mjúkleikr var í.

Þá mælti Sigurðr konúngr: mantu hversu of sundet fór með okkr? ek máttá² kefja þík, ef ek vilda!

Eysteinn sagði: ekki svam ek skemra en þú, ok eigi var ek verr kafsyndr; ek kunna ok á ísleggjum, svá at engan vissa ek, þann [er kepðe³ við mik, en þú kunnir þat eigi heldr en naut.

Sigurðr konúngr svarar: höfðingligri iðrótt⁴ ok nyttsamligri þykki⁵ mer sú, at kunna vel við⁶ boga; ætla ek at þú nýtir eigi boga minn, þótto spyrnir fótom í.

Eysteinn segir: ekki em ek bogsterkr svá sem þú, en minna mun skilja beinskeyti okkra, ok⁷ myklo kann ek betr en þú á skíðom, ok hafðe þat enn [verit kallat fyrr góð iðrótt⁸.

Sigurðr segir: þess þykkir⁹ mikill munr, at þat er höfðingliga, at sá er yfirmaðr skal vera ann-

¹ E, den ældste Form; öngan Å, den sædv. ² mættí D. ³er þat þyfti at keppa E. ⁴Sdl. Å; iðrótt D, E, sædv. Ordet er muligent sammensat af ið-þrótt. ⁵sýnist E. ⁶D; á E, Å. ⁷E; en D, Å. ⁸fyrr verit góð iðrótt kölluð E. ⁹þykki mer E.

arra manna, se mikill í flokki, sterkr ok vâpnförr betr en aðrir, auðsær ok auðkendr, þá er [márgir eru¹ saman.

Eysteinn segir: eigi er þat síðr einkanna hlutr, at maðr se fríðr sýnom, ok er sá ok² auðkendr í mannfjölda, þíkki mer þat ok höfðingligr, þvíat fríðoleikinom samir hinn beztí³ búnaðr. Kann ek ok myklo betr til laga en þú; ok svà, hvat sem við skolom tala, em ek myklo slèttorðari.

Sigurðr svarar: Vera kann at þú hafir numit fleiri lögprettó, þvíat ek átta þá annat at starfa; ok engi frýr þer slèttmælis, en hitt mæla margir, at þú ser⁴ ekki allfastorðr, ok lítið⁵ mark se hverjo þú heitr⁶, ok mælir eptir þeim er þá ero hjá, ok er þat ekki konúngríkt.

Eysteinn svarar: þat berr⁷ til þess, er menn bera mál sín fyrir mik, þá hugsa ek þat fyrst, at lúka svà hvers manns máli, at þeim mætti bezt þykkja; þá kemr opt annarr, sá er mál á við hann, verðr þá jafnan⁸ dregit til ok miðlat, svà⁹ at báðum skyldi líka. Hitt er ok¹⁰, at ek heit¹¹ því er ek em beðenn, þvíat ek vilda, at allir fœri segnir af mínom funde; se ek hinn kost, ef ek vil hafa

¹ D, Å; flestir koma E. ²þó E. ³ besti Hk, en falsk Retskrivning. ⁴Å har rr i auðsærr, frýrr, serr, men da I. er auðsætt, og 1. Pers. frý, se, så har jeg heri fulgt D, E, som rettire. ⁵ D, E; litit, Å. ⁶ heitin Hk, den nyisl. Form, hvor Ordet er forblendet med heiti, hedder. ⁷ ber Hk, den nyisl. Udtale; hos de gamle er ber blot 1. Pers. ⁸ opt Hk. ⁹fattes i Hk, rimeligvis ved en Trykfjel. ¹⁰ opt tilf. Hk; satt tilf. E. ¹¹ heiti Hk, jf. Ann. 6.

sem þú gerir, at heita öllum illu, en engi¹ heyri ek esndanna frýja.

Sigurðr svarar: þat hesir verit mál manna, at ferð sú er ek fór or lande væri heldr höfðinglig, en þú sazt² heima meðan, sem dóttir föður þíns.

Eysteinn svarar: nú greiptu³ á kylino! eigi mynda ek þessa ræðo vekja, ef ek kynna her engu [um at⁴ svara: nær⁵ þótti mer hino, at ek gerða þik heiman sem systor⁶ mína, aðr þú yrðir búinn til fararinnar.

Sigurðr svarar: heyrt muntu þat hafa, at ek átta orrostor⁷ margar í Serklandi, ok fækki í öllum sigr, ok margskonar gjörslimar, þær er eigi hafa⁸ slike komit hingat í land; þótt ek þar mest verðr, er ek fann göfgasta menn, en ek hygg, at eigi hafir þú enn [hleypt heimdreganom⁹. Fór ek til Jórsala, segir hann, ok kom ek við Púl, ok sá ek þig eigi þar, bróðir! Ek gaf konungdóm Rodegeiri jarli hinum ríka; vann ek átta orrostor, ok vartu at aungarri. Fór ek til grafar drottins, ok sá ek þig eigi þar, bróðir! Fór ek í ána Jórdán, þar sem drottinn [var skírðr í¹⁰, ok svam ek út yfir ána, ok sá ek þig

¹ öðigan E. ²D, Hk; satz E, Å. ³E; greippú D, Å; greipt þú Hk, mindre riktig. ⁴D, Hk; f. i E, Å. ⁵D, E; nærr Å. ⁶systur E, den sædv. Form; sysstr Hk, en falsk Retskr. (72). ⁷mjök tilf. D. ⁸syrr tilf. D. ⁹D, Å; leynt heimdraga nafnino E, synes mindre riktig. Det følgende er især taget af E; da D, Å have det meget forkortet. ¹⁰Hk; f. i E.

eigi þar, [en út á bakkonom var kjarr nökkt¹, ok knýtta² ek þer þar knút á kjarrino, ok biðr þín þar; [ok mælti ek svá fyrir, at þú skyldar leysa, bróðer! eða hafa ellar þvílíkan formála, sem þar var álagðr³.

Þá mælti Eysteinn konúngr: smátt mun ek hafa herímóti⁴: Norðr í Vágom setta ek fiskimannabúðir, at fátækir menn mætti nærast til lífs-hjálpar, ok setta ek þar prestvist, ok lagða ek se til kirkju þeirrar, er náliga var allt heiðit áðr; máno þeir menn muna, at Eysteinn konúngr hefir verit í Noregi. Um Dofra fjall var fór or Þrándheimi; urðo menn þar jafnan⁵ úti, ok fóro þar margir menn hörðom fórum, lét ek þar sælohus gera, ok fe tilleggja, ok munu þeir vita, at Eysteinn konúngr hefir verit í Noregi. Fyrir Agðanesi voru öræfi ok hafnleysi, fórust mörg skip; þar er nú höfn ger ok gott skipalægi, ok kirkja gjör. Síðan lét ek vita gera á háfjöllom; nú munu þessa njóta allir menn innanlands. Höllina lét ek gera í Björgyn ok postulakirkju ok rið milli; munu konungar þeir munu nafn mitt, er eptir koma. Mikjalskirkju lét ek gera ok múnklissi; skipaða ek ok lögonom, bróðir, at hvern mætti hafa réttindi við annan, ok ef þau ero haldin, þá mun betr fara landsstjórnin. Stöpulinn lét ek gera í Sinhólmsundi⁶. Þeim

¹ D, Å; f. i E. ² reið D, Å, d. s. ³ Å; sd og omtr. D; f. i E. ⁴ I Hk indskydes her en anden Indledning til påfølgende Opregnelse, som er tagen af Å, men ikke ret passer her, hvor der allerede har været en anden simplicere. ⁵ bestandig, (d. e. hver Vinter). ⁶ Sál. D, E, Å.

jamtom höfum ver ok snúit undir þetta ríki, meir med blíðom orðom ok viti en með ágáng eðr ófriði. Nú er þetta smátt at telja, en égi veit ek víst at landsbúunom¹ se þetta óhallkvæmara, en þótt þú brytjaðir blámenn fyrir fjandann [á Serklandi², ok hrapa þeim svá til helvítis. En þar sem þú hrós-adir góðgerningom þinom, ætla ek mer eigi minna til sálubótar staði þá, er ek lét setja hreinliss-mönnum. En þar sem þú reiðt³ mer knútinn, ok mun ek þann eigi leysa, en riða máttá ek þer þann knút, [ef ek vilda, at þú værir aldregi konúngr í Noregi⁴, þá er þú sigldir einskipa í her minn, er þú komt í land⁵. Líti nú vittrir⁶ menn hvat þú hefir umfram, ok vita skulut þer þat, gullhálsarnir, at menn muno enn jafnast við yðr í Noregi⁷. Eptir þat þögnumdo þeir bader, ok var hvártveggi reiðr. Fleiri lutir urðo þeir í skiptom þeirra bræðra, er þat fanst⁸, at hvárr dró sik fram ok sitt mál, ok vildi⁹ vera öðrom meiri, en þó hèlzt¹⁰ friðr [millum þeirra¹¹, meðan þeir lifðo.

¹ Hk; landbúino E. ² Å, D; f. i E. ³ D, Å, Hk; reiðt E.

⁴ er myklu síðr fengir þú leyst Å, D, ⁵ D, Å, Hk; Noreg E. ⁶ E; vittrir Hk, den sædv. Form, men

vittrir er en gl. Udtale, som har vedligeholdt sig i Svenk.

⁷ Her sluttes denne Fortælling i E; D, Å vedblive. ⁸ Hk, tilf. á, uden at sige hvorfra. ⁹ hvert tilf. Hk; men det

er et urigtigt Ord (for hvárr), og derfor ud, Tv. indskudt af Udgg.

¹⁰ hèlzk, D en gammel Form. (123). ¹¹ með

heim D, en gammel Udlryksmædde.

Af Olaf Tryggvesens Saga.

Svöldrar - orrosta.

245. Litlu síðar¹ sendi Sveinn konúngr menn austr til Svíþjóðar á fund Ólafs konúngs, mágs síns, ok Eiríks jarls, ok lét segja þeim, at Ólafr Noregs konúngr hafði hér úti, ok ætlaði um sumarit suðr til Vindlands; fylgði þat orðsending², at Ólafr Svíakonúngr ok jarlinn skyldo her úti hafa um sumarit, ok fara til móts við Svein konúng, skyldu þeir þá allir samt halda orrosto við Ólaf Noregs konúng. En Svíakonúngr ok Eiríkr jarl våro³ þeirrar ferðar albúnir, ok drógu saman skipaher mikinn af Svíþjóð; fóro þeir liði því suðr til Danmerkr, ok komu þar svà, at Ólafr Tryggvason hafði áðr austr sight⁴...

¹ Udgaven har síðarr, som undertiden findes i gamle Håndskrifter, men ud. Grund i Sprøgbygningen; ti når Ordet forlænges, ser man at der er kun ét r, man siger nl. síðar-a, ligesom betr-a (ikke síðarra). ²H. isted. f. orðsendingu — drottning. ³Udg. har voro, som er den nyere Skrivemøde; men da det kommer af var, og går over til væri, er vist nok våro den rette Form hos de gamle, hvor man stundum finder våro. Sædv. skrives det forkortet i Oldbøgerne. ⁴vær sejlet ester på (d. e. til Venden).

Héldo þeir Ólafr Svíakonúngr ok Eiríkr jarl til fundar við Svein Danakonúng, ok höfðo þá allir samt úgrynni hers. Sveinn konúngr hafði sent¹ eptir Sigvalda jarli, syni Strútharalds jarls af Skáni, ok samit sætt við hann, eptir því sem Sigríðr drottning hafði ráð til gefit; sendi Sveinn konúngr Sigvalda til Vindlands um sumarit, at njósna um ferðir Ólafs konúngs Tryggvasonar, ok gildra svà til, at fundr þeirra Ólafs konúngs mætti verða ok Sveins konúngs. Fór þá Sigvaldi leið sína, ok kom fram í Vindlandi, fór hann til Jómsborgar, ok síðan á fund Ólafs Tryggvasonar; våro þar fögr orð ok vináttumál af jarli við Ólaf konúng, kom Sigvaldi ser í hinn mesta kærleik við konúng. Sigvaldi jarl var maðr vitr ok ráðugr; en er hann kom ser í ráðagerð með konungi, þá dvaldi hann mjök ferð konúngs austan² at sigla, ok fann til þess ýmissa³ luti; en lið Ólafs konúngs lét geysi illa, ok våro menn hans mjök heimfúsir, er þeir lágu þar lengi albúnir, en veðr⁴ byrvænt. Sigvaldi jarl fikk njósn leyniliga af Danmørku⁵, at þá var austan kominn herr⁶ Ólafs Svíakonúngs ok Eiríks jarls, svà þat at Danakonúngr hafði þá ok búit sinn her, ok þeir höfdingjarnir mundi þá sigla austan⁷ undir

¹ Således Oldbogen fuldt udkrevet (ikke sendt).

² østen fra, d. e. fra Veden. ³G. i Fl. af Ha. Ordet er altså her betragtet, som om ss hørte til Roden, ligesom viss, hvass, o. desl.; ellers anses det sædv. kun for at have enkelt s i Roden, altså i denne Fhf. ýmisa ell. samtr. ýmsa, og s fordobles da kun, hvor et påfølgende r sam-

Vindland með allan herinn, þar er þeir höfðo ákveðit, at þeir mundi biða Ólafs konúngs Tryggvasonar, við ey þá er Svöldr hét; sendu þeir ok þau orð Sigvalda jarli, at hann skyldi svá tilstilla, at þeir mætti þar finna Ólaf Noregs konung. Þá kom pati nökkurr til Vindlands, at Sveinn Danakonúngr hefði her úti, ok gerðist brátt sá kurr, at Sveinn konúngr mundi vilja halda úfrið við Ólaf Noregs konung; en er Sigvaldi jarl varð þess áheyrsi, sagði hann svá til Ólafs konúngs: þessi kvitr er yðr er nú sagðr, er hin mestu lygi¹, þvíat ekki er þat ráð Sveins konúngs, at leggja til bardaga við yðr með einn saman Danaher, svá mikil lið ok frítt² sem þer hafit; en ef yðr er nökkurr grunr á því, at úfrið mun vera gjörr for³ yðr, þá skal ek fylgja

mensmæltur dermed. (S. 13, Anm. 20). ⁴ nl. var. ⁵ Udg. har Danmerku, mindre rigtigen, ti u forudsætter ö i foreg. Stavelse, ikke e. ⁶ Udg. har her, men dette er G.; hos de gamle har N. sædv. rr, Oldbogen har og på dette Sted herr. ⁷ d. e. fra Sverrig og Bleking.

¹ Således skrives Ordet rigtig, ikke lýgi, hvilket skønnes af E. lygar; det er blot den forandrede Udtale af g foran i (nl. som j), i den nyisl. Eialekt, der har gjort, at det synes at lyde lýgi. ² Udg. har fridt, men rettere er tt, hvor Roden kun har et enkelt ð, hvilket da sammenmælter med t til tt; hvor Roden derimod (i Ha. og Hu.) har dd, der bortkastes det ene, og det andet hørde d beholdes foran t; således skjelnes reitt, reitþr fra reidt, reiddr, o. m. desl. (87). ³ Oldbogen har f med en Forkortelse, som kan læses or, ur ell. yr; jeg har anset det rettest at læse for, da Ordet bevislig forekommer i denne Skikkelse i mange gamle Sammensætninger: forkunbar, forvitri, o. desl.

yðr með mínu liði, ok þótti þat enn nökkurr styrkr fyrr, hvar sem Jómsvíkingar fylgðu höfðingjum; mun ek fá þer 10 skip vel skipuð. Konúngr játti því. En er liðsmenn heyrðu þenna úfriðarkvitt, tóko þeir, at kurra því meir, at þeim var leitt¹ þar at liggja búinir svá lengi at ónýtu. En er konúngr varð þess varr, var þat einn morgin, at Ólafr konúngr átti húsþíng við lið sitt, hann stóð upp ok mælti: Öllum mínum mönnum vil ek þakka fylgð ok föroneytí, er þer hafit mer veitt í sumar, vil ek yðr vörkynna² at þer þíkkizt nú alls til lengi heiman hafa verit frá eignum yðrum; því vil ek nú örlof gefa, at hvern yðar snúist til heimferðar, sem fyrst verðr búinn með sitt skip, en þeim skal ek kunna enn meiri þökk ok ömbuna³ góðu, er eigi hrapa meir⁴ sinni ferð, en fylgja mer til Noregs. En er fólkit heyrði þetta, vorðu allir gláðer við, ok þökkuðu konungi sín orð. Þá stóð upp einn rískr maðr aldraðr í liði konúngs, ok mælti svá: Þann konung höfum ver yfir oss, at umfram ok úlíkr er öðrum konúngum at aſli ok atgjörvi⁵,

¹ I. af leiðr, leið, forskj. fra leidt, leiddr, leidd, (jf. S. 72, Anm. 2). ² Islanderne sige nuomstunder vor-kunna (med u som y), den rette gamle Form er troligvis var-kunna ell. vörkunna, med a forandret til ö forme-delst det efterfølgende u, altsd ikke værkunna. ³ skrives også ambana og kan jævnføres med nysomtalte vörkunna.

⁴ Således rettere end meirr, fordi man siger meira, ikke meirra, (jf. S. 70, Anm. 1). ⁵ Oldbogen har atgörvi, men det er en falsk Retskrivning, da man i Oldsproget ofte har gö, kö med hårdt g, k (som görn, kör), altsd

ok þó enn meir at mildi ok allsháttar góðvilia náttúru; nú þó at hans varkyndar goðvili gefi oss leyfi, at hvern fari eptir sínnum vilja, þá heyrir oss at neyta svá þess sjálfræðis, at veita hánum trúlynda fylgð, ok skiljast eigi við hann, meðan hann er utan sitt ríki, allra helzta er nú flýgr sá kvittr í eyru oss, at hánum muni veittar svikligar forsátir af sínnum úvinum; er þat vár hin hæsta¹ sœmð² at veita hénnum því fróknari fylgð, ef hann kann þess viðþurfa, sem ver eignum höfðingjann ágætara en³ nökkurir liðsmenn annarra. Mun oss þá þat í hug, ef svá kann tilbera, sem eigi skyldi, at ver missim hans, svá at ver seem⁴ eigi nær; þat mun oss afta æfinliggs trega ok úboetliggs skaða, ef svá illa verðr. En fátt eitt fólk rómaði rœðu hans; gekk þá allr herrinn til skipa, lét Ólafr konúngr þá leysa flotann, ok blása til brottlögu, drógu menu þá upp segl sín. Ólafr konúngr hafði þar 60 skipa, sem ádr er ritat, en Sigvaldi jarl 11 skip, er þeir leystu or höfninni...

247. Þann dag, er Ólafr konúngr leysti flota sinn af höfninni, var veðr lítit ok hagstött, þegar

nødvendig må skrive gjö, kjö, hvor der findes blædt g, k, (som gjörn, kjör), hvilket sidste er Tilfældet i alle Former og Afledninger af denne Rod. Månen finder også at gervi, hvor j ikke bør skrives, fordi ge altid udtaltes med blædt g i Oldsproget. (jf. S. 64, Anm. 1).

¹ Skildes Oldb., og det med Rette, ti der er intet r i Roden, som kunde fordrer hærst, ej heller noget ð, som kunde

undan landi kom; gengu meira smáskipin öll, ok sigldu þau undir veðr á hafit út, en Sigvaldi jarl sigldi nær konungsskipinu, ok kallaði til þeirra, bað konung sigla eptir ser: mer er kunnigast¹, segir hann, hvar her er djúpast um eyjasundin, en þer munut þess þurfa við þau hin stóru skipin. Sigldi jarl þá for með sín skip, en Ólafr konúngr sigldi þareptir með stórskipunum. En er Sigvaldi jarl sigldi inn at eyjunni Svöldr², þá reru þar menn á móti hánum á einni skútu; þeir sögðu jarli, at herr Danakonungs ok Svíakonungs lá þar í höfninni for þeim, þá lét jarl hlaða seglunum á sínum skipum, ok heimtu þeir með árum skipin inn undir eyna heldr tómliga; hafði jarl 10 skip, sem hann hafði heitit Ólafl konungi til liðveislu, ef hann þurfti; en þat var hit ellista Vindaskipit, er sagt er at á væri menn Ástriðar konungsdóttur, fór su snekkjan í svig við jarls skip, ok þó eigi allnær. Ólafr konúngr sigldi sunnan eptir stórskipunum, hafði hann þar þá 11 skip, en allr annarr herrinn hafði siglt undan út á hafit...

foranledige Skrivemdden hæðst. ² En gammel Form for sœmd. ³ Sdl. Oldb. med ét n. ⁴ Sdl. Oldb. rimeligvis at udtale i to Stavelser se em for sœm, ligesom fá-em o. desl. ikke sjem, som tilhører den nyist. Sprogart.

¹ Oldbogen har kunnigast, djúpazt med z, ligesom til Erstatning for r i kunnigar, djúpar, men det synes rettest at indskrænke Brugen af z til de Tilfælde, hvor t, d, ð (ell. højt n) er udeladt. Det er desuden et stort Spørgsmål om denne Endelse nogensinde har været arst, eller skullet være så, i regelrette Ord. ² Udg. hør Svavldr, ligesom

248. Sveinn Danakonúngr, Ólafr Svíakonúngr ok Eiríkr jarl lágu þar undir eyjunni með allan her sinn, sem áðr er sagt, þá var veðr fagrt ok sólskin bjart. Gengu þeir þá upp á hólminn allir höfðingjarnir, ok mæklar sveitir hersins með þeim; en er þeir sá at skipin Norðmanna sigldo mjök mörg saman út á hafst, við þat vurðu þeir harðla glaðir, þvíat herrinn þeirra lét illa, er þeir höfðu þar legit at únýtu svá lengi, at sumum þótti örvaent, at Norðegs konúngr mundi koma til móts við þá; ok nú sá þeir hvar sigldi mikit skip ok glæsilt, þá mæltu báðir konungarnir: þetta er mikit skip ok einkar fagrt, þat mun vera Ormrinn lángi. Eiríkr jarl svarar: ekki mun þetta Ormrinn lángi, meiri ok rausnarsamligrí mun Ormrinn reynast, en þó er þetta mikit skip ok frítt; ok svá var sem jarl sagði, þat skip átti Styrkárr af Gimsum. Litlu síðar sá þeir, hvar sigldi annat skip miklu meira ok á höfuð; þá mælti Sveinn konúngr: nú mun her fara Ormrinn lángi, fórum nú til skipa yárra, ok verðum eigi ofseineir í mótt þeim. Eiríkr jarl svarar: eigi mun þetta vera Ormrinn lángi, þó er þetta vel búit; var ok svá sem hann sagði, þat skip átti Porkell

Oldb., i de gamle Håndskrifter finder man nl. ofte au ell. av, og ofte blot o for ö, man har derfor undertiden beholdt av i Udg. for at vise, det virkelig er ö, ikke o der findes i visse Navne; kun at har man i senere Tider forkastet (for ö), da det har en anden Bestemmelse i Sproget, nl. som Tveleyd; man har da ladet trykke av isteden, hvor man dog vilde tilkjendgive den gamle Retskrivning.

nefja, bróðir Ólafs konúngs, en eigi var hann sjálfur þará. Ok nú sá þeir sigla mikit skip ok frítt, þá mælti Sveinn konúngr: þar má nú sea¹ konungs-skipit. Jarl svarar: víst er þetta mikit skip ok glæsilt, en þó mun Ormrinn lángi miklu ágætligri. Ok þegar eptir sigldi hit fjórða skip mikit; þessi 2 skip áttu þeir Víkverjarnir, mágar konúngs, Forgeirr ok Hyrmíngi, en eigi stýrðu þeir skipunum, þvíat þeir væro báðir á Orminum lánga með Ólafi konungi. Lítilli stundo síðar sigldi hit fimta skip, miklu meira en hin er áðr höfðo siglt, þá mælti Sveinn konúngr hlæjandi: hræddr er Ólafr Tryggvason nú, er hann þorir eigi at sigla við höfuð á dreka sínum. Eiríkr jarl svarar: ekki er þetta konungsskip; þetta skip kenni ek gjörla, ok svá seglit, þvíat her er stafat segl, þat á Erlíngr Skjálfgísson af Jaðri. Látum þá sigla, þvíat ek segir² yðr satt af, at þar ero þeir drengir innan bords, ef ver leggjum til bardaga við Ólaf Tryggvason, at oss er betra þar skarð ok missa í flota hans, en þetta skip svá skipat sem er, þvíat ek hygg, at Erlíngr sjálfur stýri skeiðinni. Þá mælti Ólafr Svíakonúngr: eigi skyldim ver nú ofmjök ædrast at

¹ *Sdl. Oldb. ist. f. sjá; da den ellers ikke bruger e for j, turde herved betegnes en ældre Udtale af Ordet i to Stavelser (d. e. sa - a'), og denne Form, som svarer til Nut. se, ser, og til t. se-hen, fortjente at beholdes.* ² *Sdl. Oldb. mdskj for at opfylde Gabet imellem i og y, ellers findes også undertiden den 2. og 3. Ps. Endelser i Nut, hos de gamle udstrakte til den 1ste.*

leggja til bardaga við Ólaf Tryggvason, þóat hann hafi skip mikit, þvíat þat er úbætlig svívirðing, ef ver liggjum her við úvígjan her, en hann sigli þjóðleið for utan. Eiríkr jarl svarar: herra! látum þetta skip undan sigla sem hin fyrri, þvíat ek mun segja þer svá gðö tifindi ok sönn, at Ólafr konúngr hefir en eigi um oss sight, ok sannliga munut þer pennu dag kost eiga at berjast við hann; ok þat vænna¹, þó at hvern værr værr þriggja, er höfðingjar skulum heita fyrir her þessum, hafim líð mikit híngat dregit, at ver fáem þá hríð áðr þessi dagr er allr, at ver þíkkimst hafa ørit at vinna, þóat þessi skip se eigi við bardaganu, sem nú hafa um sight; ok nærgætr varð Eiríkr, því at þar var Erlíngr á skeið sinni, ok sigldi þá frá Ólafrí konúungi mági sínum, svá at hann sá hann aldri síðan, ok margir aðrir vaskir drengir ok vinir konungs. Ok er eigi leið lángt frá því er þessi 5 stór skip höfðo umsigt, ok áðr allr smáskipaflotinn, þá sá þeir ok kendu skip Sigvalda jarls, ok viku þau þángat at hólminum; síðan sá þeir hvar sigldu 3 skip, ok var eitt af þeim mikit höfðaskip, þá mælti Sveinn konúngr: gángi menn nú til skipanna, þvíat her ferr nú Ormrinn lángi. Eiríkr jarl mælti: mörg hafa þeir önnur stór skip ok glæsilig en Orminn lánga, en sá hafa enn um sight, ok biðum enn; þá mæltu margir menn: nú má sea, segja þeir, at Eiríkr vill eigi berjast við Ólaf Tryggvason, ok eigi þorir

¹ d. e. mere at formode, nl. end det modsatte, altså: og det (er) högst rimeligt.

hann nú at hefna föður síns, ok er þetta svá mikil skómm, at sprjast mun um öll lönd, ef ver liggjum her með jafnmiklu líði, en Noregs konúngr sigli við hönd fulla manna, við her værn at jafna, á haf út her hjá oss sjálfum. Eiríkr jarl varð mjök reiðr við orð þeirra, bað nú alla menn gánga til skipa, en þess væntir ek, segir hann, þó at þer Danir ok Svíar frýt mer nú mjök hugar, at yðr hvárumtveggjum se eigi úleiðara, áðr en sól gengr í ægi í kveld, en mer ok mínum mönnum. En er þeir gengu ofan, sá þeir, hvar sigldu 4 skip mikil, ok eitt af þeim var dreki mikill gullbúinn; þá mælto margir menn, at jarl hefði satt sagt, ok her ferr nú Ormrinn lángi, segja þeir, ok er hann furðu mikit skip ok frítt, svá at ekki lángskip mun slíkt gert hafa verit at fcgrð ok vexti á Norðlöndum, ok er eigi kynligt, at sá konúngr se ágætr viða, er rausn hefir til at láta gera slíka gripi. Þá stóð upp Sveinn konúngr ok mælti: hátt mun Ormrinn bera mik í kveld, hánum skal ek stýra. Þá mælti Eiríkr jarl: þó at Ólafr konúngr Tryggvason hefði ekki meira skip en þetta, er ver seám² nú, þá mundi Sveinn konúngr þat aldri fá unnit af hánum með einn saman Danaher. En þessi hin stóro höfðaskip, er þeir ætlaðu Orminn lánga, var hit fyrra Tranan, en hit síðara Ormrinn skammi. Dreif nú alt¹ fólk til skipanna, ok ráku af ser tjöldin, skipaðu höfðingjar þá herinum til atlögu, ok er

¹ Sál. Oldb. for allt. ² Dette synes dog at stride imod den S. 77, Anm. 1 ytrede Formodning.

svá sagt, at þeir hlutaðu um, hvern þeirra fyrst skyldi leggja at sjálfu konungsskipinu, Orminum lánga, ok laut¹ Sveinn Danakonúngr fyrst at at leggja, en þá Ólafr Svíakonúngr, en síðarst Eiríkr jarl, ef þess² þyrfti við, ok skyldi hvern þeirra eignast þau skip, er sjálfir vynni, ok hryði af Ólafi konungi með sínū líði. En er höfðingjarnir áttu þetta at tala sín í milli, sem nú var frásagt, þá sá þeir hvar sigldu 3 skip allstór, ok hit fjórða síðarst; sá þá allir mikil drekahöfuð á framstafni þess skips, ok búti svá sem á gull eitt sæi, ok ljómaði viða af á sjáinn, er sólin skein á. En er menn sá þará, undraðust þeir mjök lengð skipsins, þvíat stund var í milli, er þeir sá framstafninn, ok hinn eptri kom fram; kendu þá allir, ok mælti þá engi í móti, at þat var Ormrinn lángi. En við þessa sýn varð margr maðr hljóðr, ok skaut almúginum þegar skelk í bríngu ok ótta; var þat eigi undarligt, þvíat þetta hit mikla skip flutti þar dauða furðu mörgum manni. Þá mælti Eiríkr jarl: makligt ok sömiliðt er þetta hit ágæta skip slískum konungi, sem Ólafr er Tryggvason, þvíat þat er til hans sanntalat, at hann berr svá af öðrum konungum, sem Ormrinn lángi af öðrum skipum.

249. Þá er þeir Sigvaldi jarl höfðu hlaðit seglum á skipum sínum, ok reru inn undir hólminn,

¹ Ellers hlant af hlýt. ² Sál. Oldb. med en usáde. Forkortelse; þeir Udg. en urigtig Læsmáde.

þá sá þeir þat, Þorkell dyðrill af Trönunni¹ ok aðrir skipstjórnarmenn, þeir er með hánnum fóro, at jarl sneri sínum skipum inn undir hólminn; þá hlóðu þeir seglunum, ok reru inn eptir hánnum, ok kallaði Þorkell á Sigvalda jarl, spurði hví hann sigldi eigi? Jarl sagði at hann vildi biða Ólafs konungs: ok er meiri ván, segir hann, at úfriðr se for oss. Létu þeir þá fljóta skipin, þartil er Þorkell nefja kom eptir með Orminn skamma, ok þau 4 skip er hánnum fylgdu; váro þeim sögð hin sömu tíðindi, hlóðu þeir þá ok seglunum sínum, ok létu fljóta, ok biðu svá Ólafs konungs; en floti konunganna lá inni á höfninni, ok máttu þeir ekki til sea, hversu mikinn her þeir höfðu. En er Ólafr konúngr sigldi innan at hólminum, ok hann sá at hans menn höfðo lægt seglin, ok biðu hans, þá stýrði hann á veðr þeim, ok spurði hví þeir sigldi² eigi; en þeir sögðu konungi, at úfriðar herr var fyrir þeim, ok báðu hann flýja. Konúngr stóð upp í lyptíngunni við þessa tíðindasöga, ok mælti til sinna manna: látit síga seglit sem skjótast, en sumir leggi árar á borð, ok taki skriðinn af skipinu; ek vil gjarna berjast heldr en flýja, ek hefir enn aldri flýt í orrosti; ráði guð lífi mínu, en aldri skal ek á flóttu leggja, þvíat sá er ekki rættr konungur, er flýr óvini sína for hræðslu sakir...

Var nú svá gert, sem konungr mælti, ok rendi Ormrinn framhjá skipunum, ok heimtu lidsmenn önnur skipin fram með árum. Reri þá ok

¹ Oldb. kar Tranum i Ha. ² Sál. Oldb. i bet. M.

fram undan eyjunni allr herr konunganna; vurðu höfðingjarnir mjök glaðir við þat, er þeir sá Ólaf konung kominn í sínar umsátir. En er Ólafr konungr Tryggvason ok allir hans menn sá at sjárin var viða þaktr í nánd þeim af herskipum sinna móstöðumanna, þá mælti til konungs einn vitr maðr ok hraustr, þorkell dyðrill, móðurbróðir hans: herra! segir hann, her er mikil ofrefli liðs við at berjast, drögum seglvár, ok siglum út á hasit eptir liði våro, þat má enn vel takast, meðan úvinir vårir búa sik til orrosto, er þat engum manni til bleydí virt, þó at hann scáe hóf for ser eðr liði sínu. Ólafr konungr svarar hátt ok mælti: tengi saman skipin, ok búi menn sik til bardaga, ok bregði sverðunum, ekki skulu mínr menn hyggja á flóttu...

Ólafr konungr lét blása til samlögu þeim 11 skipum, sem hann hafði þar, var konungsskipit í miðju liði, en þar á annat bord Ormrinn skammi, en á annat bord Tranan ok önnur 4 skip út í frá til hvárrar handar; var þetta lið, þó at hann hefði skip stór, lítill riðull manna hjá þeim úvígja her, er hans úvinir höfðu; misti hann þar nú hers síns, sem vita mátti. Er þat margra skynsamra manna mál, at Ólafr konungr mundi skjótt sigr hafa unnit á sínum móstöðumönnum, ef þá hefði þar verit þau 5 stórskip, er áðr var getit, ok allr sá skipaflofi, er frá hánum hafði siglt, svá margr hraustr drengr sem á þeim var, svá ervitt¹ sem nú veitti

þrimr höfðingjum með úflýjanda her, at sigra hann við svá fá skip, sem hann hafði...

Menu Ólafs konungs lögdu nú saman skipin, sem hann bauð; en er konungr sá, at þeir tóku at tengja stafnana á Orminum lánga ok á Orminum skamma, þá kallaði hann hátt: leggit fram betr hit mikla skipit, eigi vil ek vera aptastr allra minna manna í her þessum, ef orrostan tekst. Þá mælti Úlfrinn rauði merkismaðr konungs ok stafnbúi hans; ef Orminn skal því lengra framleggja, sem hann er meiri ok lengri en önnur skip, þá mun ávinnt um söxin. Konungr svaraði: því lét ek Orminn lengra gera, en önnur skip, at hann skyldi því djarfligar framleggja í orrostom, ok vera auðkendr baði í bardögum ok sigling; en ek vissa þá eigi, at ek mundi eiga stafnbúann baði rauðan ok ragan. Úlfr svarar: snú þú, konungr! eigi meir baki við at verja lyptíngina, en ek mun stafninn! Konungr hélt á boga, ok lagði ör á streng, ok sneri at Úlfis; þá mælti Úlfr: skjót þú eigi mik, herra! heldr þangat sem meiri er þörf, þat er á úvini yðra, þvíat þer vinn ek þat er ek vinn; má vera at yðr þikki yðrir (menn) eigi of margir her, áðr kveld kemr. Konungr tók örina, ok skaut eigi; ok í því, er þeir áttu þetta við at talast, sá menn konungs at sú Vindasnekkjan, er mest hafði sunnan siglt ein ser um daginn, rendi svá hart at Orminum aprí við lyptíngina, at varla mátti auga á festa; þá stóð upp maðr í stafni, ok talaði við konung á úkunna túngu, ok svá andsvaraði konungr á

¹ Oldb. skriver erfriðt.

þá túngu, at norðmenn skildu eigi; þeir talaðust við litla hríð; síðan eru þeir á enu lítla skipinu at landi, ok lögðust þar um akkeri; en konungs-menn spurðu hann, hverir þeir væri hinir úkunnu-menn, er talat höfðo við hann; konúngr svarar: þat våro kunníngjar várir af Vindlandi.

250. Ólafr konúngr stóð í lyptíngu, á Orminnum, bar hann hátt mjök; hann hafði gyldan skjöld ok gullroðinn hjálm, var hann mjök auðkendr frá öðrum mönnum, hann hafði rauðan silkkíkyrtil stuttan utan yfir brynju. En er Ólafr konúngr sá at flokkar hans móttöðumanna tóko at riðlast, ok upp våro sett merki fyrir höfðingjum, þá spurði hann sína menn: hvern er höfðíngi fyrir því merki, er gegnt oss er? hánnum var sagt, at þar var Sveinn konúngr með Danaher. Konúngr mælti: ekki hræðumst ver bleyður þær, þvíat eigi er heldr hugr í Dönum en í skógargeitum, aldri báru Danir sigr af Norðmönnum, ok eigi munu þeir enn oss sigra í dag. En hvern höfðíngi fylgir þeim merkjum, er þar ero út í frá á höegra veg? Hánnum var sagt, at þar var Ólafr konúngr sænski með Sváher. Konúngr mælti: anöveldra ok blíðara mun Svíum þíkkja, at sitja heima ok sleikja blótbolla sína, en gánga á Orminn í dag undir våpn yður, ok væntir mik at ver þurfinn ekki at óttast Svá, hrossatornar. En hverir eiga þau hin stóro skip, er þar liggja á útborða Dönum? Þar er, segia þeir, Eiríkr jarl Hákonarson. Þá mælti Ólafr konúngr: mjök hafa þeir

skipat her þenna tignum mönnum í móti oss, mun Eiríkr jarl þíkkjast eiga við oss skapligan fund, er oss ván af hánum ok hans liði snarprar orrosto, þvíat þeir ero Norðmenn sem ver erom. Þessu næst greiddu konungarnir ok jarl atröðrinn.... Þessi orrosta varð hin snarpasta, var í fyrstu skotit örum baði af lás-bogum ok handbogum, en síðan spjótum ok gaflökum...

Dönum¹ veitti þúngt atsóknin, þvíat frambyggjar á Orminum lánga, ok stafnbúar á Orminum skamma ok á Trönunni, færðu akkeri ok stafnljá á skip Sveins konúngs, en áttu våpnin at bera niðr undir fætr ser, er þeir höfðu skipin miklo sterri ok bordhærri; hrudu þeir öll Danaskip, þau er þeir fengu haldit, en konúngrinn Sveinn ok lið hans, þat er undan komst, flyði á önnur skipin; ok því næst lögðu þeir frá, preyttir ok sárir, or skotmáli...

Svá segir Snorri Sturluson, at (Ólafr svænski) legði þá at í staðinn, er Sveinn konúngr lagði frá; tókst þá enn af nýjo hin hardasta orrosta² ok hin snarpasta atsókn; urðu brestir stórir ok it mesta háreysti af eggjan manna ok våpnabráki, er stálín mættust.

...Nú fór Svíum allt³ á eina leið ok Dönum, at Norðmenn héldu skipum þeirra með stafnljám ok

¹Det følgende Stykke flettes i Oldb. A, Nr. 61 i Fol., Arn. Magn. som ellers er lagt til Grund ved Udgaven, og er taget af en anden ret god Skindbog, Nr. 54 i Fol. i samme Samling, som i Læsemæderne er benævnt B. ²Således B. med fulde Bogstaver. ³Sil. B.

hruðu þau er þeir náðu til... Svíar höfðu látið lið mikit ok svá stórkip sín, var ok flest fólk Ólfs svænska sárt, en hann hafði önga virding þá méri en¹ áðr, ok varð þá feginn, er hann komst með fjörví undan...

251. Nú skal segja hvat Eiríkr jarl hafðist at, meðan konungarnir bördust við Noregs konung. Jarlinn lagði fyrst at fremsta skipi Ólafs konungs Tryggvasonar í annan arminn, sem áðr er sagt, sýbyrði hann þarvið Járnbardann, hrauð hann þat skip, ok hjó þegar or teingslum; en lagði þá at því er þar var næst, ok barðist til þess er þat var hroðit; tók þá liðit at hlaupa af enum smærrum skipum ok uppá stórkipin, en jarl hjó hvert or teingslum, er hroðit var. En Danir ok Svíar lögðu þá í skotmál öllum megin² at skipum Ólafs konungs, en Eiríkr jarl lá ávalt sýbyrt við skipin, ok átti höggorrostu, en svá sem menn fællu af skipum hans, þá gengu þegar aðrir upp í staðinn, Danir ok Svíar, blöðkylarnir, hvildir ok ómöðir ok ekki sárir.

Þá var orrosta bæði hörð ok snörp, fèll mjök lið Ólafs konungs; svá kom at lyktum, at öll våro hroðin skip hans, nema Ormrinn lángi, var þará komit allt fólk Noregs konungs, þat er vígt var; lagði Eiríkr jarl þá at Orminum 5 stórkipum...

¹ Sál. B. ² Udg. har öllu-megum, men det er troligt en blot Skrivefejl i B, eller Meningen har været öllu-meginn; strugs uden for skriver nl. B. som sædv. öllum megin.

Eiríkr jarl var í syrirrúmi á skipi sín, ok var þar fylkt með skjaldborg; var þar þá bæði höggorosta ok spjótum lagit, ok kastað öllu því er til våpna heyrði, ok hendr mátti á festa. Sumir skutu bogaskoti eðr handskoti, var þá allmikill våpnaburðr á Orminum, svá at varla mátti hlifum syfir koma, [svá flugu þykt¹ spjót ok örvar; þvíat öllum megin lágu þá herskip at Orminum. En menn Ólafs konungs gerðust þá svá óðir, at þeir ljópu² upp á bordin, til þess at ná sverðshögum til úvina sinna at drepa fólkit, en margir lögðu eigi svá undir Orminn, at í höggorrostønni vildi vera, þvíat flestum þótti hart við (at) eiga kappa Ólafs konungs, en Nordmenn hugsaðu ekki annat, en vildó æ fram, ok drepa sína móttöstöðumenn, gengu þeir þá slètt út af bordunum; þvíat þeir geymdu eigi annars for ákefð ok ofrhuga, en þeir berðist á slèttum velli, ok sukku niðr margir milli skipanna með våpnum sínum...

Þessir menn eru nefndir af þeim íslenzkum mönnum, er þá våro með Eiríki jarli á Barðanum. Skúli son Þorsteins Egilssonar, Vigfús Vígaglúmsson, Torfi Valbrandsson. Þar var þá ok með jarli norrænn³ maðr, sá er nefndr er Finnur Eyvindarson af Herlöndum; sumir menn segja at hann væri finskr; svá er sagt,

¹ Sdl. B. hvilket synes bedst at passe i Sammenhængen; Nr. 61, som just begynder igjen med disse Ord, skriver: þá flugu svá þykt. ²hlupu B. ³Dette synes at være den rette oprindelige Form af Ordet i Følge Sæm. E. min Udg. S. 133, og Gråg. 1, 188.

at hann væri fimastr við boga ok beinskeytastr allra manna i Noregi; hann hafði gert boga Einars þambarskelsis. Einarr var á Orminum í krapparúmi, ok skaut þaðan um daginn af boga, hann varð allra manna harðskeytastr; Einarr skaut öru at Eiríki jarli, ok flaug í stýrishnakkann fyrir ofan höfuð jarli, svá hart at alt gekk upp á reyrböndin. Jarl leit til, ok spurði sína menn, ef þeir vissi, hverr þar skaut svá hart, ok jafnskjótt¹ kom önnur örín svá nærr jarli, at sú flaug milli síðu hans ok handarinnar, ok svá aprí í höfðafjölina, at úti stóð bröddrinn. Þá mælti jarl við Finn Eyvindarson: skjót þú manninn þann hinn mikla í krapparúminu.

Finnr svarar: þat má ek eigi, at skjóta þann mann, þvíat hann er eigi feigr, hitt má vera at ek fái lamit bogann for hánum. Finnr skaut þá bíldör, ok kom á miðjan boga Einars, í því er hann dró hit 3ja sinn bogann sem fastast, hraut þá í sundr boginn, ok brast við hátt. Þá mælti Ólafr konúngr: hvat brast þar svá hátt! Einarr svarar: Noregr or hendi þer, konúngr. Ekki man svá mikill brestr vorðinn, segir konúngr, þvíat guð muð ráða ríki mínu, en ekki bogi þinn; tak nú boga minn, ok skjót af; kastaði konúngr til hans boganum. Einarr tók upp bogann, ok dró þegar for odd örina, hann mælti: ofveikr, ofveikr, allvalds bogi; kastaði hann þá aprí boganum til konungs, en tók skjöld sinn ok sverð, ok barðist djarfliga.

252. ... Ólafr konúngr sá fram á skipit, at menn hans reiddu ótt sverðin ok hjöggu tittr, ok þat sá hann með, at sverðin bitu illa; hann mælti þá hátt: hvárt reiðit þer svá sljóliga sverðin, er ek se at yðr bíta ekki? Maðr svarar: bæði eru sverð vár, herra! sljó ok brotin mjök. Þá gekk konúngr ofan or lyptíngunni í fyrirrúmit, ok lauk upp há-sætis kistuna¹, tók hann þaror mörg sverð björt ok hvöss mjök, ok fækki mönnum sínum; en er hann tók niðr hoegri hendi, þá sá menn, at blóð rann ofan undan brynstúkunni, en engi vissi, hvar hann var sárr. Mest var vörnin ok mannskœdust af for-rúms mönnum ok stafnbúum, þvíat þar var hvárt-tveggia mest valit mannfólkit ok hæst borðit. En er mannfallit tók til á Orminum, þá fèll liðit fyrst um mitt skipit, bæði af sárum ok mest af mœði, ok er þat mál manna, ef þat hit frækna fólk hefði mátt til alsendis vörn viðkoma, at Ormrini mundi seit vunninn hafa vorðit...

Þá er fátt stóð manna upp um sigluskeiðit á Orminum, þá réð Eiríkr jarl til uppgaungu á Ormínu með 15da mann, ok komst upp á Orminn; þá kom á móti hánum Hyrníngr, mágr Ólafs konúngs, við sveit manna; varð með þeim hin harðasta hríð, þvíat Hyrníngr barðist alldjarfliga... Lauk svá með þeim, at Eiríkr jarl hrökk ofan á Barðann, en þeir menn er hánum höfðo fylgt, fèllu sumir en sumir voru særðir...

¹ i det samme.

¹ Sal. begge Oldbæger.

En er Eiríkr jarl var kominn ofan á skip sitt, þá mælti Ólafr konúngr: hvat er, keyrðut þer jarl nú ofan af Orminum? Þeir segja at svá var. Þat var gert drengiliga, segir konúngr; var ok þess ván, þvíat eigi mun jarl sigra oss, meðan hann hefir þór í stafni á skipi síno. Þetta heyrðu margir menu, ok svá Eiríkr jarl. Nú með því at fallit var mart lið á Barðanum, en flestir menn sárir mjök, þeir er á lífi våro, þá lagði Eiríkr jarl at landi, ok svá allir Danir ok Svíar, höfðu höfðingjar þá ráðagerðir sínar, hversu með skyldi fara. Þá mælti Eiríkr jarl: þetta er eilif úsœmd, sú er gelit mun verða, meðan Norðrlönd ero bygð, ef Ólafr Tryggvason verðr eigi sigraðr af oss, þar sem ver höfum enn úflyjandi her, en hann hefir nú eitt skip, ok þó fallit mart manna af því. Nú gerit svo vel Danakonúngr ok Svíakonúngr, veitit mer til styrk fjölmennis, at ek megi hesna föður míns, ok reka af hendi oss öllum samt þessa svívirðing; þvíat svá man fara sem ek sagði áðr, at ver munum, höfðingjarnir allir, ámæli af fá, ok þeir mest er rískastir ero, ef Ólafr konúngr setr nú undan með sína menn. En er Eiríkr jarl hætti rœðu sinni, rómaðu margir vel rœðu hans; talaðu þeir konungar ok jarl þetta mál, kom þat ásamt með þeim, at þeir skyldo fá farli styrk fjölmennis at leggja at Orminum, skyldi Eiríkr jarl eignast Orminn lánga ok alt lutskipti, þat er þar fengist, en sinn þriðjung Noregs hvern þeirra, ef hann gæti sigrat Ólaf konung. En er þetta ráð var fest með cinkamálum, þá bjóst allr herr Dana ok Svíar enni af nýju, herðu menu þá

hugi sína, ok eggjaði hvern annan, sögðu at heir skyldo þá aldri lètta, fyrr en þeir hefði sigrat Ólaf konung Tryggvason.

253. Eiríkr jarl lagði þá af Barðanum lík ok sára menu, en skipaði í staðinn úsárum mönnum ok hvíldum, þeim er hann valdi af Svíum ok Dönnum. Er ok svá sagt af sunnum mönnum, at jarl hafi þá heitit at láta skírast, ef hann fengi unnit Orminn, ok þat til marks at þeirra manna sögn, at hann kastaði brottu þór, en setti upp í staðinn róðukross í stafninn á Barðanum. En er jarl hafði búit lið sitt, mælti hann við einn vitran mann ok mikinn höfðingja, er þar var þá viðstaddir, Porkel hinn háfa, bróður Sigvalda jarls. Opt hefir ek verit í bardögum, segir Eiríkr jarl, ok hefur ek aldri fyrr fundit jafnhrausta menu ok svá vígkœna, sem þá er á Orminum ero, ok eigi hefir ek sèð jafntorsótt skip at vinna, sem Orminn. Nú með því at þú ert allra manna vitrastr, þá legg til þau ráð, er þú kant bezt, til at Orminn verði unniinn. Porkell svarar: Eigi kann ek þar ráð til at leggja, svá at öruggt se, en segja má ek þat er mer sýnist líkast at duga muni. Þú skalt taka stór tre, ok fella af skipi þínu á Orminn, svá at hanum halli til, mun yðr þá verða auðveldri uppgångá á Orminn, ef bord hans berr eigi hærra en annarra skipa; en ek hann her ekki ráð til at leggja, ef þetta gjörir ekki; bjóst jarl þá svá um, sem Porkell sagði for.

254. En meðan þessi ráðagerð ok hvíld varð á bardaganum, þá báðu enn menn Ólafs konungs, at hann skyldi leita undan með nökkuru móti; sögðu þat, sem satt var, at þeir höfðo þar mest í hættu, sem hann var; létu þess ván, at allir hans menn, þeir er þar váró, mundo ná lífs gríðum af úvinum hans, þegar þeir vissi, at hann væri í brotta. Sögðu þeir ok, ef hann vildi hitt heldr, at þat mætti þá vel leikast, at vindu segl á Orminum, ok sigla á haf út, ok svá norðr eptir liði síno. En konúngr svarar með sama móti sem fyrr, at hann mundi eigi flýja for sínum úvinum, meðan hann mætti halda heilu skipi síno; sagði hann ser þat ekki rétt: þvíat enn þíkkir mer eigi víst, at þeir fái unnit Orminn, meðan svá margir vaskir drengir ero til varnar. En er þeir áttu um þetta at tala, þá reri at Orminum Vindasnekkjan, sú hin sama er ein saman hafði legit við land um daginn, ok fyrr er getit at til tals lögðu við konung for bardagann. Þessir menn, ver á skeiðinni váró, festu sik aprí við lyptíngina á Orminum, ok buðu Ólafi konungi at gánga uppá Orminn, ok berjast með hánum, sögðu þeir, at þeir vildó gjarna falla þar með konungi, eða komast brott með hánum, ef þess vyrði auðit. Konúngr svarar: þat gerir mer ekki, segir hann, at þer gángit á Orminn, at berjast með oss, en hitt má vera, at mer komi at gagni, at þer liggit í sama stað, sem þer hafit í dag verit. Reru þeir þá aprí, ok lögðust eun um akkeri.

255. Eiríkr jarl lagði at Orminum í annat sinn, þegar hann var búinn, ok allr herrinn Dana ok Svía, lagði þá enn til orrosto við Ólaf konung Tryggvason, stíngu Svíar þá stöfnum at Orminum, en hitt var allr móginh hersins, er lágu í skotförum við Norðmenn, ok skutu á þá sem tóðast. Jarl sýbyrði Barðanum enn við Orminn, ok gerði allharða hrið, með því liði er þá var úmótt komit á Barðann; sparðist hann ok ekki sjálfr við orrostuna, ok þeir er eptir váró af hans mönnum...

Ólafr konúngr ok hans menn vörðust með hinni mestu hreysti ok drengskap, svá at lítt þokaðist á um mannfallit á Orminum, meðan þeir voro hvíldir, en þeir drápu mart manna af sínum úvinum, bæði af Járnbardanum ok öðrum skipum, þeim er at höfðo lagt Orminum. Nú með því at Eiríki Jarli veitti enn seigt atsóknin, þá lét hann vindla upp stórvíðu á Barðanum, ok fella á Orminn lánga; er þat mál manna, at Ormrinn mundi eigi vunninn hafa vorðit nema með þessi atför, sem Porkell hinn háfi hafði ráð til gefit.

Tók þá mjök at hallast Ormrinn, er stórvíðir voro feldir á annat borðit; gjörðist þá mikil mannfall af hvárumtveggjum, en er þyntist skipan til varnar á Orminum, þá leitaði Eiríkr jarl til uppgaungu, ok varð þar hörd viðtaka. En er stafnbúar Ólafs konungs sá at jarl var uppkominn á Orminn, þá sóttu þeir aprí á skipið, ok snerust til varnar móti hánum, ok veittu hit snarpasta viðrnám, en for því, at þá tók svá mjök at falla liðit á Orminum, at viða gerðust auð bordin, þá tóko jarlsins

menn viða upp at gánga, en alt¹ þat lið, er þá stóð upp til varnar sótti aprír á skipit, þartil er konúngrinn var...

Svá er sagt, at Þorsteinn uxafótr væri í forrúminu aprír við lyptíngina; hann mælti til Ólafs konúngs, þá er lið jarls gekk sem óðast upp á Orminn: herra! segir hann, hvárt skal nú hverr sem má? Hví skal nú eigi? segir konúngr. Þorsteinn sló þá með hnæfa sínum einn mann jarls, er upp lióp á borðit hjá hánum, hann setti utan við vágann svá hart, at maðrinn hraut lángt á sjáinn í brottu, ok hafði þegar bana. Eptir þat gerðist Þorsteinn svá óðr, at hann greip upp beitiásinn, ok barði með. En er þat sá Ólafr konúngr, mælti hann til Þorsteins: tak våpn þín, maðr! ok verst med þeim; þvíat våpn ero til þess, at menn skulo berjast með í orrostom, en ekki vega með einum saman höndum sínum eðr treám. Þorsteinn tók þá sverð sitt, ok barðist með drengiliga; var þá enn um hríð orrosta hin ákafasta í forrúminu. Ólafr konúngr skant or lyptínginni gaflókum eðr spjótum bæði hart ok tit.

Ólafr konúngr, þá er hann sá at Eiríkr jarl var kominn í forrúmit á Orminum, skant konúngr til hans þrimr kesjum skamskeptum, en þær fóro ekki eptir venju; þvíat Ólafr konúngr hafði ekki verit missifengr, hvar sem hann hafði tilskotit, en engi þessi kesja kom á jarl: flaug hin fyrsta for

utan högri síðu hánum, en önnur með sama hætti á vinstri lið, hin 3ja kesja flaug fram í skipit yfir höfuð jarlinum. Þá mælti konúngr: svá mista ek aldri manns fyrr; mikil er hamingja jarls þessa, þat vill guð, at hann hafi nú at sinni ríkit í Noregi, er þat ok eigi undarligt, þvíat ek ætla hann nú skipt hafa um stafnbúana á Barðanum; ferr þat svá, sem ek sagða í dag, at hann mundi eigi sigraust í várum skiptum, ef hann hefði Pór í staðnum. Nú fyrir þá sök at mart fólk af liði jarls var þá komit upp á Orminn, svá sem vera mátti á skipinu, ok skip hans lágu öllum megin utan at Orminum, en lítt fjölmenni til varnar í móti svá miklum her, þá felli nú á lítilli stundu margir kappar Ólafs konúngs, þó at þeir væri hæði styrkir ok frœknir; þar felli þeir báðir brœdr mágar konúngs, Hyrnígr ok Þorgérr, Vikarr af Tíundalandi ok Ulfur hinn rauði, ok margir aðrir röskvir drengir, þeir er ágætt orð leifðu eptir sik. Kolbjörn stallari hafði varit stafninn um daginn með óðrum frambyggjum. Kolbjörn var búinn at våpnum ok klæðum rétt á sömu leið ok Ólafr konúngr; ok því hafði hann svá búið, at hann hugsaði, ef þess kynni viðþurfa, sem nú var, at veita nökkrura hlífð Ólafi konungi. En er falla tók hit frœknasta lið Ólafs konúngs í forrúminu, þá gekk Kolbjörn upp í lyptíngina til konúngs, mátti þá eigi skjótt kenna, hvárr þeirra var, þvíat Kolbjörn var ok allra manna mestr ok fríðastr. Var þá svá mikill våpnaburðr í lyptíngina, at allir skildir þeirra Ólafs konúngs ok Kolbjarnar váro skifaðir af skeytum. En er jarls-

¹ Således Oldb. A ofte, overenstemmende med þunt, skamt, þykt, stygt, o. desl.

menn sóttu aptr at lyptíngunni, þá sýndist þeim svá mikit ljós koma yfir konunginn, at heir mættu eigi í gegn sjá, en þá er ljosit leið af, sá þeir hvergi Ólaf konung.

Af Njálssaga.

Gunnarr á Hliðarenda.

19... Gunnarr Hámundarson bjó at Hliðarenda í Fljótshlíð; hann var mikill maðr vexti ok sterkr, [manna bezt vígr¹: hann hjó bádum höndum ok skaut, ef hann vildi, ok hann vá² svá skjótt með sverði, at þrjú þóttu á lopti at sjá; hann skaut manna bezt af boga, ok höfði allt þat er hann skaut til; hann hljóp meir en hæð sína með öllum herklæðum, ok eigi skemra aptr en fram fyrir sik; hann var syndr sem selr; ok eigi var sá leikr, er nokkurr þyrfti³ við hann at keppa; ok hefir svá verit sagt, at eingi væri hans jafningi. Hann var vænn at ysrlitum ok ljós-litaðr, rött-nefjaðr ok hafit upp í framanvert, bláeygr ok snareygr, ok roði í kinnunum, hárit mikit, ok fór vel ok vel

¹særdeles skikket til (færdig i) at fægte. ²Dat. af veg, fægtede. ³ behøvede, nl. da man forud kunde vide Udfaldet.

litt; manna kurteisastr var hann, harðgjörr í öllu, femildr ok stiltr vel, vinfastr ok vinavandr; hann var vel auðigr at fe; bróðir hans hét Kolskeggr, hann var mikill maðr ok sterkr, drengr¹ góðr ok öruggr í öllu. Annarr bróðir hans hét Hjörtr, hann var þá í bernsku...

20... Njáll bjó at Bergþórshváli² í Landeyjum³, annat bú átti hann í Þrólfsselli. Njáll var vel auðigr at fe ok vænn at áliti, hánom vóx eigi skegg. Hann var lögmaðr svá mikill, at eingi fannist hans jafningi; vitr var hann ok forspár, heilráðr ok góðgjarn, ok varð allt at ráði, þat er hann réð mönnum, hógværr⁴ ok drenglyndr; hann leysti hvers manns vandræði, er á hans fund kom. Bergþóra hét kona hans, hon var Skarpheðins dóttir, kennskörúngr mikill ok drengr góðr, ok nokkut skap'hörð; þau áttu 6 börn, døetr þrjár ok sonu þrjá, ok koma þeir allir við þessa sögu síðan.

25... Nú skal nefna sonu Njáls: Skarpheðinn hét hinn elzti, hann var mikill maðr vexti ok styrkr, vel vígr, syndr sem selr, manna fóthvatastr, ok skjótr ok öruggr, gagnorðr⁵ ok skjótorðr, ok skáld gott, en þó laungum vel stiltr; hann var jarpr⁶

¹en brav, ung Mand, en retsindig Mand, Begrebet forstærkes ved To. góðr. ²H. af Bergþórshváll ell. -hvori; det sidste Ord i Sammensætningen er vel det samme som hóll, en Höj, hvorfaf Bispesædet Hólar. ³Landeyjar, Lanðverne, er Navnet på en Egn i det sydlige Island. ⁴god at komme til rette med, föjelig, beskjeden. ⁵som taler bestemt, fyndig og eftertrykkelig. ⁶gul, mörkegul.

á hár, ok sveipr í hárinu, augðr¹ vel, fölleitr ok skarpleitr, liðr á nefi, ok lá hátt tanngarðrinn, munnljótr mjök, ok þó manna hermannligstr. Grímr hét annarr son Njáls, hann var friðr sýnum, ok hærðr vel, dökkr á hár, ok friðari sýnum en Skarphedinn, mikill ok sterkr. Helgi hét inn þriði son Njáls, hann var friðr sýnum ok hærðr vel, hann var styrkr maðr ok vígr vel, hann var vitr maðr ok stiltr vel; allir voru þeir ókvængödir synir Njáls. Höskuldr hét hinu fjórði son Njáls, hann var launetinn, móðir hans var Hróðný, ok var Höskulds dóttir, systir Íngjalds frá Keldum.

33. Gunnarr reið ok þeir allir, en er þeir komu á þing, þá voru þeir svá vel búinir², at öngir voru þar jafnvel búinir, ok fóru menn út or hverri búð at undrast þá. Gunnarr reið til búðar Rágæinga, ok var þar með frændum sínum. Margir menn fóru at finna Gunnar, ok spyrra hann tísöinda; hann var við alla menn lèttr ok kátr, ok sagði öllum slíkt er vildu.

Þat var einn dag, er Gunnarr gekk frá lögbergi, hann gekk fyrir mosfellið gabúð, þá sá hann kona fara í móti ser, ok var vel búin, en er þau fundust, kvaddi hon þegar Gunnar, hann tók vel kveðju hennar, ok spyrr hvat kvenna hon væri. Hon nefndist Hallgerðr, ok kvaðst vera dóttir Höskulds Dal-

akollssonar; hon mælti til hans djarfliga, ok bað segja ser frá ferðum sínum, en hann kvaðst ekki varna mundu henni máls; settust þau þá niðr, ok töludu. Hon var svá búin, at hon var í rauðu kyltlí¹, ok hafði yfir ser skallazskikkju [hlæðbúna í skaut niðr²; hárit tók ofan á bríngu henni, ok var bæði mikil ok fagrt. Gunnarr var í skallazklæðum, er Haraldr konungr Gormsson gaf hánum; hann hafði ok gullhring á hendi, þann er Hákon jarl gaf hánum.

Þau töludu lengi hátt, þar kem er hann spurði, hvárt hon væri ógefin. Hon sagði at svá væri: ok er þat [ekki margra at hætta á þat³. Þikki þer hvergi fullkosta? Eigi er þat, segir hon, en mann-vönd mun ek vera. Hversu munt þú svara, ef ek bið þín? Þat man þer ekki í hug, segir hon. Eigi er þat, segir hann. Ef þer er nokkurr hugr á, þá finn þú föður minn. Siðan skildu þau talit.

Gunnarr gekk þegar til búðar⁴ Dalamanna, ok fann mann úti fyrir búðinni, ok spyrr hvárt Höskuldr væri í búð; sá segir at hann væri í búð; gekk þá Gunnarr inn. Höskuldr ok Rútr tóku vel við Gunnari, hann settist niðr á meðal þeirra, ok

¹ Skert. ² besat, besyet med små Guldsmykker ned ad Skedet; man kan forestille sig disse Smykker at have været anbragte som Maller og Hægter. ³ ikke mange (nl. Sag) at vove (prøve) på det. ⁴ Bod, en Hytte indrettet med Jordvægge for hvert af de betydelige Distrikters Beboere, ved Altinget, til Bug imedens Altinget varede. De øvrige Sager, som dertil behøvedes, og kunde flyttes, bragde man med hver Gang.

¹ ellers eygðr, øjet (vel). ² kladte.

fannst þat ekki í tali þeirra, at þar hefði missætti verit í meðal. Þar kom niðr rœða Gunnars, hversu þeir brœðr mundu því svara, ef hann baði Hallgerðar. Vel segir Höskuldr, ef þer er þat alugat¹. Gunnarr segir ser þat alvöru: en svá skildu ver næustum, at mörgum mundi þat þikkja líkligt, at her mundi ekki samband verða. Hversu lízt þer, Rútr frændi? segir Höskuldr. Rútr svaraði: ekki þíkki mer þetta jafnraði. Hvati finnr þú til² þess? segir Gunnarr. Rútr mælti: því mun ek svara þer um þetta, er satt er; þú ert maðr vaskr, ok vel at þer³, en hon er blandin mjök, ok vil ek þik i öngu svíkja. Vel man þer fara⁴, segir Gunnarr, en þó mun ek þat fyrir satt hafa⁵, at þer virðit í fornán fjandskap⁷, ef þer vilit eigi gera mer kostinn. Eigi er þat, segir Rútr; meir er hitt, at ek se at þú mátt nú ekki viðgera; en þótt ver kaupim eigi, þá vildim ver þó vera vinir þínir. Ek hefi talat við hana, segir Gunnarr, ok er þat ekki fjarri hennar skapi. Rútr mælti: veit ek at báðum er þetta girnda ráð, hættit þit ok mestu⁸ til, hversu ferr.

Rútr sagði Gunnari ófregit allt um skapferði Hallgerðar, ok þótti Gunnari fyrst ørit mart, þat

¹for al-hugat, al-med ét 1 betyder: alt, fuldkommen, og skiller fra al-. (S. 11. Anm. 10). ²finn til, anfører som Grund eller Årsag til. ³udmæret i alle (mandlige) Færdigheder. ⁴hánum ferr vel, han handler ærlig. ⁵holde. ⁶nl. þessu, i dette, heri. ⁷G. styres af virðit. ⁸H. i I., styres af hættit.

er áfatt¹ var, en þar kom síðar, at saman dró kaupmála með þeim. Var þá sent eptir Hallgerði, var þá talat um málit, svá at hon var við. Létu þeir nú² sem fyrr, at hon festi sik sjálf; skyldi þetta boð vera at Hlíðarenda, ok skyldi fara fyrst leyniliga, en þó kom þar, er³ allir vissu.

Gunnarr reið heim af þíngi, ok kom til Bergþórshvols, ok sagði Njáli frá kaupum sínum; hann tók þessu þungliga. Gunnarr spyrr hví Njáli þótti þetta svá úrádligt? Þvíat af henni man standast allt it illa, er hon kemr austr híngat, segir Njáll. Aldri skal hon spilla okkru vinfengi, segir Gunnarr. Þat man þó [svá nær⁴ fara, segir Njáll, en þó mant þú jafnan böta fyrir henni. Gunnarr bað Njáli til boðs ok öllum þeim þaðan, sem hann vildi at færi. Njáll hèt at fara. Síðan reið Gunnarr heim, ok reið um heraðit, at bjóða mönnum.

54. Nú er þar til máls at taka, at Gunnarr var úti at Hlíðarenda, ok ser smalamann sinn [hléypa at garði⁵. Smalamaðrinn reið heim í túnit⁶. Gunnarr mælti: hví ríðr þú svá hart? Ek vilda vera þer

¹mangelfuldt. ²nl. vera. ³der hvor, d. e. såvidt at, dertil at. ⁴d. e. ganske når ved, svá udtales med stærkt Eftertryk. ⁵d. e. sprænge ind til Gárðen; jf. þrymskv. 23. gánga her at garði, accedunt hoc ad aedes; ellers betyder garðr ogsa et Gárde, en Grøftevold (S. 16. Anm. 7.) ⁶Hjemmemarken, den dyrkede og fredede Hømark, tæt ved Gárdene i Island.

trúlyndr, ek sá menn riða ofan með Markarfljóti, átta saman, ok voru fjórir í litklæðum. Gunnarr mælti: þar man vera Otkell. Sveinninn mælti: ek hefi opt heyrt mörg skapraunar -orð Skamkels, þvíat Skamkell mælti þat austr í Dal, at þú grétir, þá er þeir riðu á þík ofan, ok segi ek þer af því, at mer þíkkir illt orðtak slikt vándra manna. Ekki skulu við yera orðsjúkir, segir Gunnarr, en þat eitt skalt þú vinna er þer líkar heðan í frá. Skal ek nakkvat segja Kolskeggi bróður þínunum? sagði smalamaðrinn. Far þú ok sof, segir Gunnarr, ek man segja Kolskeggi¹. Sveinninn lagðist niðr, ok sofnaði þegar.

Gunnarr tók smalahestinn, ok lagði á söðul sinn, hann tók skjöld sinn, ok gyrði sik sverðinu Ölvisnaut, setr hjálm á höfuð ser, tekr atgeirinn², ok saung í³ hátt, ok heyrdi Rannveig, móðir hans, hon gekk fram⁴, ok mælti: reiðuligr ert þú nú, son minn, ok eigi sá ek þík slíkan fyrir.

Gunnarr gengr út, ok stíngr niðr atgeirinum, ok verpr ser í söðulinn ok riðr brot. Rannveig, móðir hans, gekk til stofu, þar var hárausti⁵ mikit, hátt kveði þer, segir hon, en þó lét⁶ herra atgeirinn, er Gunnarr gekk út. Kolskeggr heyrði,

¹ nl. þat. ² atgeirr, et Slags Spyd med skarpe Kanter til to Sider, dannet af geir ell. geirr (γαυσος jf. S. 34. Anm. 5.) ³ nl. den. ⁴frem, d. e. hen imod Dörren ell. Udgangen af Huset. ⁵ellers háreysti, Støj, højrestet Snakken. ⁷ læt betyder også lyder: en Tekst siges endnu at være svå låtandi, ndr den anføres.

ok mælti: þat man eigi öngra tíðinda vita¹. Þat er vel, segir Hallgerðr, nú munu þeir reyna, hvárt hann gengr grátandi undan þeim. Kolskeggr tekur våpn sín, ok leitar ser at hesti, ok riðr eptir, slikt er hann mátti.

Gunnar riðr nú um Akratúngu þvera, ok svá til Geilastofna, ok þaðan til Rángár, ok ofan til vaðs hjá Hofi. Konur voru þar á stöðli², Gunnarr hljóp af hesti sínum ok batt; þá riðu hinir at; móhellur³ voru í götunum við vaðit. Gunnarr mælti til þeirra: nú er at verja sik, er her nú atgeirinn, munu þer nú ok reyna þat, hvárt ek græt nakkvat⁴ fyrir yðr.

Þeir hljópu þá allir af baki, ok sóttu at Gunnari; Hallbjörn var fremstr. Sæk þú eigi at, segir Gunnarr, þer vilda ek sízt illt gera, en ek man þó öngum hlifa, ef ek á hendr mínar at verja. Þat man ekki gera, segir Hallbjörn, þú munt þó drepa vilja bróður minn, ok er þat sköm⁵ ef ek sit hjá, ok lagði til Gunnars tveim höndum miklu spjóti. Gunnarr skaut fyrir skildinum, en Hallbjörn lagði í gegnum skjöldinn. Gunnarr skaut svá fast niðr skildinum, at hann stóð fastr í jörðunni, en tók til sverðsins svá skjótt, at eigi mátti auga á festa, ok ljó með sverðinu, ok kom á hönd Hallbjörni, fyrir ofan á Úlflið, svá at

¹ betyde, varsle, styrer E. ² Malkeplads, et bekvemt Sted ude på Marken i Island hvor Malkekørne drives sammen, når de skulle malkes, for at Pigerne ikke skulle sæge dem, adsprede alt for vidt omkring på det øbne Land. ³ flade Stene, bedækkede med Jord eller Ler. (se Ordreg. til Njála.) ⁴ hvárt nakkvat, om vel, l. num - qvid. ⁵ ellers skömm.

aftók¹. Skamkell hljóp á bak Gunnari, ok höggr til hans með mikilli öxi. Gunnarr snerist skjótt at hánum, ok lýstr við atgeirinum, ok kom undir kverk² öxinni, ok hraut hon or hendi hánom út á Rángá. Gunnarr leggr³ í annat sinn atgeirinum, ok í gegnum Skamkel, ok vegr hann upp, ok kastar hánom í leirgötuna⁴ at höfðinu. Auðólfur austmaðr þrífr upp spjót, ok skaut at Gunnari. Gunnarr tók á lopti spjótit, ok skaut aptr þegar, ok fló⁵ í gegnum skjöldinn ok austmanninn, ok niðr í völlinn. Ottell höggr með sverði til Gunnars, ok stefnir á fótinn fyrir neðan kne. Gunnarr hljóp í lopt upp, ok missir hans. Gunnarr leggr atgeirinum til hans, ok í gegnum hann. Þá kemr Kolskeggr at, ok leypr þegar at Hallkatli⁶, ok höggr hann banahöggi með saxinu; þar vega þeir þá átta.

Gunnarr reið heim ok Kolskeggr eptir verk þessi, ok riða þeir hart upp eptir eyrunum, ok

¹ d. e. ovenfor (den, nl. Händen) på Händledet, så at (det, nl. Sverdet) aftog (den). ² Strube, her den på Stridsøksen imod Skafset tilbagebøjede Krog, der sammenlignes med Vinklen imellem Hagen og Halsen på et Menneske. Da Spydet med Kraft blev slædt ind i denne Krog eller Hage på Øksen, reg den ud af Händen på Skamkel. ³ stikker (jf. S. 17. Anm. 15); atgeirinn var nl. ikke et Kastespyd, men bestemt til at beholdes i Händen. ⁴ Den lerede Fordybning, som var dannet på den ganske smalle Vej, ved idelig Ridet i samme Spor; gata er nl. egentlig en sådan smal Vej eller Spor, især noget dybslidt eller stærkt banet. ⁵ En gl. Dat. for flaug, af flyg. ⁶ Den reg. H. af Hall-ketill, hvoraf Hall-kell er sammentrukket.

stökk Gunnarr af baki, ok kom standandi niðr; Kolskeggr mælti: hart riðr þú nú, frændi. Þat lagði Skamkell mer til orðs¹, er hann mælti svá, er riðit var á mik. Hefnt hefir þú nú þess, segir Kolskeggr. Hvæt ek veit, segir Gunnarr², hvært ek man því úvaskari maðr en aðrir menn, sem mer þíkkir meira fyrir, en öðrum mönnum, at vega menn.

55. Nú spryjast tiðindin viða, ok mæltu þat margir, at eigi þetti þetta fyrr framkoma, en líkligt var til. Gunnarr reið til Bergþórshvols, ok sagði Njáli verk þessi. Njáll mælti: mikil hefir þú atgert, ok hefir þú verit mjök atþreytr. Hversu mun nú gánga síðan? segir Gunnarr. Villt þú at ek segi þer þat, segir Njáll, er eigi er framkomit? Þú mant riða til þíngs, ok munt þú njóta við ráðamenna, ok fá af þessu máli ina mestu söemd, man þetta upphaf vígaferla þinna³. [Ráð þú⁴ mer heilræði nokkur, segir Gunnarr. Ek skal þat gera, segir Njáll: Veg þú aldri meir í enn sama knerunn en um sinn; ok rjúf aldri sætt, þá er góðir menn gera meðal þín ok annarra, ok þó sítz á því málí. Gunnarr mælti: öðrum ætlaða ek, at þat skylldi hættara en mer. Svá man vera, segir Njáll, en þó skaltu svá um þitt mál hugsa, ef þetta berr saman,

¹ Synes at skulle betyde: Det sagde Sk. mig til Spot. I de følgende Ord er nogen Forskjellighed: B udelader er; C og D have er ek mælti svá. ² Denne Ordforbindelse er dunkel, men de tre bedste Pergamentshåndskrifter (B. C. D.) have samme Udtryk uden al Forskjellighed. ³ Drabssager. ⁴ ráttu, B.

at þá man þú skamt eiga ólifat, en ella mant þú verða gamall maðr. Gunnarr mælti: [veizt þú 1 hvat þer man verða at bana? Veit ek, segir Njáll. Hvat? segir Gunnarr. Þat sem allir munu sízt ætla, segir Njáll. Siðan reið Gunnarr heim.

71. ... Reið Gunnarr þá af þíngi vestr til Dala í Hjarðarholt, ok tók Ólafr pái vel við hánum, sat hann þar hálfan mánað; hann reið viða um Dali, ok töku allir við hánom feginshendi, en at skilnaði mælti Ólafr: ek vil gefa þer þrjá gripi, gullring ok skikkju, er átt hesir Mýrkjartan Irakonúngr, ok hund, er mer var gefinn á Írlandi, hann er mikill ok eigi verri til fylgðar en röskr maðr, þat fylgir ok, at hann hesir manns vit; hann mun ok geygja at hverjum manni, þeim er hann veit at úvin þinn er, en aldri at vinum þínum; ser hann ok á hverjum manni hvárt til þín er vel eða illa; hann mun ok líf áleggja at vera þer trúr, þessi hundr heitir Sámr. Siðan mælti hann við hundinn: nú skaltu Gunnari fylgja², ok vera hánom slískr³, sem þú mátt; hundrinn gekk þegar at Gunnari, ok lagðist niðr fyrir fœtr hánom.

Ólafr bað Gunnar vera varan um sik, ok kvað hann eiga marga öfundarmenn: þar er þú þikkir

¹ véztu B, sđl. skrevet med Akut. ² ledsage, forsøre; heraf fylgð, L. 13, i samme Betydn. ³sddan, d. e. så god, så tro (som du kan).

ágætr maðr nú um allt land. Gunnarr þakkaði hánom gjafir ok heilraði, ok reið heim. Sitr Gunnarr nú heima nokkura rið, ok er kyrt.

74. Þessi tóindi sprjast viða, ok var þor gevitt mörgum manni harmdauði. Þeir Gizurr¹ hvítí riðu til, ok lýstu vígunum, ok kvöldu búa til þíngs; riðu þeir þá vestr heim. Þeir Njáll ok Gunnarr fundust, ok töludu um bardagann; þá mælti Njáll við Gunnar: vertu nú varr um þík, nú hesir þú vegit tysvarsinnum í sama knerunn, hygg nú svá fyrir hag þínum, at þar liggr við líf þitt, ef þú heldr eigi þá sætt, sem ger er. Hvergi atla ek mer af at bregða, segir Gunnarr, en þó man ek þurfa liðsinni yðvart á þíngi. Njáll svaraði: halda man ek við þík mínum trúnaði til dauðadags. Riðr Gunnarr þá heim.

Liðr nú til þíngs, ok fjölmenna hvártveggju mjök; er um þetta allfjölrædt á þíngi: hversu mál þessi mundi lúkast, þeir Gizurr ok Geirr goði töludu með ser, hvárr þeirra lýsa² skyldi vígsökinni þorgeirs, en þar kom at Gizurr tók undir sik málit, ok lýsti sök at lögbergi... Gunnarr var vel stiltr,

¹ Ellers Gissurr, men Gizurr er etymologisk rettere, da det er isteden for Gitsurr. Ligeledes skriðes bleza ell. blessa, góð ell. góts. ² Lýsa betyder eg. bekjendtgøre, her opnåe Sagens Beskaffenhed for Retten, tilligemed sin Pdstand om Straffen. Dette var Begyndelsen af selve Prosessen.

ok lagði fátt til¹, hör nú þingit, þar til er dómar fara út; Gunnarr stóð norðan at Rágæínga-dómi² ok hans menn, Gizurr stóð sunnan at, ok nefnir vätta, ok bauð Gunnari at lýða til eiðspjalls síns, ok til framsögu sakar sinnar, ok sóknargagna þeirra allra, sem hann hugði fram at föra. Eptir þat vann hann eið, þá sagði hann fram sök, svá skapaða í dóm, sem hann lýsti, þá lét hann bera³ lýsingarvætti⁴, þá bauð hann búum í setu, ok til ruðníngar⁵ um kviðinn⁶.

75. Þá mælti Njáll: nú man eigi mega sitjanda⁷ hlut í eiga, gaungum nú þar til sem búarnir sitja; þeir gengu þángat til, ok kvöddu⁸ fjórá búá úr kviðinum, en kvöddu hína fimm bjargkviðar⁹, er eptir vár, um málit Gunnars: hvárt þeir nafnar hefði farit með þann hug til fundar, at vinna á Gunnari, ef þeir mætti; en allir báru þat skjótt, at

¹ og sagde ikke meget dertil; leggja til, d. e. ytre sig, sige sin Mening, når der rådslås eller forhandles om én eller anden Sag. ²dóm betyder ikke blot Domslutningen, men også Indbegrebet af de dömmende Personer, eller Stedet, hvor de ere forsamlede, når de skulle dömme, omrent hvad vi kalde Retten. ³frembære, fremføre. ⁴Vidnesbyrd om at Sagen var lovlig lyst, forkynkt eller fremsat for Retten. ⁵Rydning, d. e. Vragnet, Forkastelse. ⁶kviðr (af kved, siger) er egeatlig Vidernes Udsagn, men også Indbegrebet af Vidnerne, og s.d. synes det at bruges her. Et ganske forskjelligt Ord er kviðr, Moderliv. ⁷E. i Ha., en siddenes (Del). jf. á deyjanda degi, på den døendes Dag, på sin Dødsdag. ⁸krævede (ud af Vidernes Mitte), d. e. forkastede. ⁹et bjærgende Vidnesbyrd (ist. f. et fældende).

þat hefði verit; kallaði Njáll þetta lögvörn fyrir málit, ok kvaðst myndu frambera vörnina, nema þeir legði¹ til sætta².

Voru í þessu þá margir höfðingjar, at biðja sættanna, ok fækst þat af, at 12 menn skyldu gera um málit, gengu hvártveggju þá, ok handsöluðu þessa sætt. Eptir þat var gert um málit, ok kvedít á fegjöld; ok skyldi allt greidt þegar þar á þíngi, en Gunnarr skyldi fara utan ok Kolskeggr, ok vera í brotu 3 vetr, en ef Gunnarr fóri eigi utan, ok mætti hann komast, þá skyldi hann dræpr fyrir frændum ens vegna.

Gunnarr lét ekki á sik finna at hánum þötti eigi góð sættin. Gunnarr spurði Njál at fe því, er hann hafði fengit honum til varðveisizlu. Njáll hafði ávaxtað feit, ok greiddi þá fram allt feit, ok stóðst þat á endum, ok þat er Gunnarr átti at gjalda fyrir sik.

Riða þeir nú heim. Þeir Njáll ok Gunnarr riðu bádir samt af þíngi; þá mælti Njáll til Gunnars: gerðu svá vel, felagi, at þú halt sætt þessa, ok mun hvat við höfum viðmælzt, ok svá sem þer varð hin fyrri utanferð mikiliga³ til seemdunar, þá man þer verða þessi miklu meir til seemdunar, muntu koma út með mikilli mannvirðingu, ok verða maðr gamall, ok mun eingi maðr her þá á sporði þer

¹ nl, Sagen. ²Forlig, mindelig Afgjörelse af uvillige Mænd, uden Doms Afsigelse af Retten. ³rettet for mikil, som rimeligtvis er det samme Ord, blot med utydeligt ell. udeglemt Forkortelsesmærke over 1.

standa; en ef þú ferr eigi utan, ok rýfr sætt þína, þá mantu drepinn vera her á landi, ok er þat illt at vita, þeim er vinir þínir eru. Gunnarr kvaðst ekki ætla at rjúfa sættir. Gunnarr riðr heim ok sagði sættina, Rannveig kvað vel at hann færí utan, ok ætti þeir við annan at deila fyrst.

76... Þeir voru menn frumvaxta, synir Gunnars, Högni ok Grani, þeir voru menn óskaplískir, hafði Grani mikit af skaplyndi móður sinnar, en Högni var vel at ser. Gunnarr lætr flytja vöru¹ þeirra brœðra til skips, ok þá er öll faung² Gunnars vorn komin, ok skip var mjök búit, þá riðr Gunnarr til Bergþórshváls ok á aðra bœi at finna menn, ok þakkaði liðoveizlu öllum þeim, er honum höfðu lið veitt. Annan dag eptir býr hann snemmidis ferð sína til skips, ok sagði þá öllu liði at hann myndi riða í brot alfarí³, ok þótti mönnum þat mikit, en væntu þó tilkvámu hans síðar.

Gunnarr hverfr til allra manna, er hann var búinn; gengu menn út með hánum allir; hanu stíngi niðr atgeirinum, ok stiklar í söðulinn, ok riða þeir Kolskeggr í brot; þeir riða fram með Markarfljóti, þá drap hestr Gunnars fæti, ok stökk hann af baki, hánum varð litið upp til hlíðarinnar⁴, ok bœjarins at Hlíðarenda, ok mælti: fögr er hlíðin,

¹ Vare, Gods, nl. som de skulde sælge og leve af udenlands, ist. f. Rejsepenge. ²Sager, Tøj. ³Et sjældent Bi., om ikke en Skriftefjl, for det brug. To. alfarinn, (som drager bort) med alle. ⁴Lien, nl. den hvoraf Gårdens Lidarende har Navn.

svá at mer hefir hon aldri jafnfögr sýnt, bleikir akrar en slegin tún, ok man ek riða heim aptr ok fara hvergi. Gerðu eigi þann óvina fagnað, segir Kolskeggr, at þú rjúfir sætt þína, þvíat þer myndi engi maðr þat ætla, ok munu þat ætla mega, at svá man allt fara, sem Njáll hefir sagt. Hvergi man ek fara, ok svá vilda ek at þú gerðir, segir Gunnarr. Eigi skal þat¹, segir Kolskeggr, hvárki skal ek á þessu níðast ok á öngu öðru, því er mer er tiltrúat, ok man sjá einn lutr svá vera, at skilja man með okkr, en sag þat fræendum mínum ok móður minni, at ek ætla ekki at sjá Ísland, þvíat ek mun spyrja þik láttinn, frændi! ok heldr mik þá ekki til útferðar. Skilr þá með þeim, riðr Gunnarr heim til Hlíðarenda, en Kolskeggr riðr til skips, ok ferr utan. Hallgerðr verðr fegin Gunnari, er hann kom heim, en móðir hans lagði fátt til.

Gunnarr sitr nú heima þetta haust ok vetrinn, ok hafði ekki mart manna með ser; líðr nú vetr or garði. Ólafr pái bauð Gunnari með ser at vera ok Hallgerði, en fá bú í hendr móður sinni ok Högsna syni sínum. Gunnari þótti fýsiltig fyrst, ok játaði því, en þá er atkom, þá vildi hann eigi.

En á þíngi um sunnarit lýsa þeir Gizurr sekt hans at lögbergi, en áðr þínglausnir² våru, stefndi Gizurr öllum úvinum Gunnars í Almánnagjá, en þeir rèðu atför við Gunnar... ok höfðu handtak at, ok lögðu við sekt, ef nokkurr gengi yr. Mörðr skyldi

¹ nl. verða, skje. ²Tingets Oplasning. Hu. i Fl. ist. f. Eat.

halda njósnum, nær bezt gæfi fóri á hánom, ok várn þeir 40 manna í þessu sambandi, þótti þeim ser nú myndu lítið fyrir at veiða¹ Gunnar, er á brotu² var Kolskeggr ok Práinn ok margir aðrir vinir Gunnars.

Riðu menn heim af þíngi. Njáll fór at finna Gunnar, ok sagði hánom sekt hans ok ráðna atförl við hann. Vel þíkki mer þer fara³, segir Gunnarr, þú gerir mik varan við. Nú vil ek, segir Njáll, at Skarphedinn fari til þín, ok Höskuldr son minn, ok munu þeir leggja sitt líf við þitt líf. Eigi vil ek, segir Gunnarr, at synir þínir sé drepnir fyrir mínar sakir, ok áttu annat at mer. Fyrir ekki man þat⁴ koma, segir Njáll; þángat man snúit vandræðum, þá er þú ert láttinn, sem synir mínr eru. Eigi er þat ólfskligt, segir Gunnarr, en eigi vilda ek at þat hlytist af mer til; en þess vil ek biðja, at þer sjáit á með Högna syni mínum; en ek tala ekki til Grana, því at hann gerir ekki mart at mínu skapi. Reið Njáll heim, ok hét því.

Þat er sagt at Gunnarr reið til allra mannfunda ok lögþinga, ok þorðu aldri úvinir hans á hann at ráða; fór svá fram nokkura hrifð, at hann fór sem úsekr maðr.

¹ fiske, fange i Garn, fig. fá dræbt. ² ellers brotu, men Formen med enkelt t ligger nærmere ved Oprindelsen af No. braut, Vej, Sti, á brautu, på Vejen, borte. ³ Se S. 100. Ann. 4, ⁴dét, d. e. den Forsigtighed ell. Omhu af dig.

77. Um haustit sendi Mörðr Valgarðsson orð, at Gunnarr mundi vera einn heima, en lið allt myndi vera niðri í eyjum at lúka heyverkum. Riðu þeir Gizurr hvíti ok Geirr goði austri yfir ár, þegar þeir fréttu þat, ok austri yfir sanda til Hofs. Þá sendu þeir orð Starkaði undir Þrífyrningi, ok fundust þeir þar allir, er at Gunnari skyldu fara, ok réðu hversu at skyldi fara.

Mörðr sagði at þeir mundu eigi koma á úvart Gunnari, nema þeir tæki bónda af næsta bö, er Þorkell hét, ok lèti hann fera nauðgan með ser, at taka hundinn Sám, ok fóri hann heim einn á bönnin. Fóru þeir síðan austr til Hliðarenda, ok sendu eptir Þorkatli; þeir tóku hann höndum, ok gerðu hánnum tvá kosti, at þeir mundu drepa hann, ella skyldi hann taka hundinn, en hann keyri heldr at leysa líf sitt, ok fór með þeim.

Traðir¹ våru fyrir ofan garðinn at Hliðarenda, ok námu þeir þar staðar með flokkinn; Þorkell bóndi gekk heim á bönnin, ok lá rakkinn á húsum uppi, ok teygir hann rakkann á brot með ser í geilar² nokkurar; í því ser hundrinn, at þar eru menn fyrir, ok leypr á hann Þorkel upp, ok grípr náran³. Önundr or Tröllaskógi hjó með öxi í höfuð hundinum, svá at allt kom í heilann. Hundrinn

¹ Indkørsel med Gærde på begge Sider, Gyde ind til en Gdrd. ² Omrent d. s. traðir, men måskje snarere en naturlig Fordybning i Vejen med höj Bakke på begge Sider.

³ Det tynde Liv, Lysken.

kvað við hátt, svá at þat þótti þeim með údæmum miklum vera, ok fèll hann dauðr niðr.

78. Gunnarr vaknaði í skálanum, ok mælti: sárt ertu leikinn, Sámr fóstri, ok [má vera¹] svá se tilætlat, at skamt skyli okkar í meðal. Skáli Gunnars var gerr af viði einum, ok súðþaktr utan ok gluggar² ljá brúnásunum, ok snúin þar fyrir speld³. Gunnarr svaf í lopti einu í skálanum, ok Hallgerðr ok móðir hans.

Þá er þeir komu at, vissu þeir eigi hvárt Gunnarr myndi heima vera, ok báðu at einnhverr mundi fara heim fyrir, ok vita hvers víss yrði, en þeir settust niðr á völliinn. Þorgrímr austmaðr gekk upp á skálann, Gunnarr ser at rauðan kyrtil bar við glugginn, ok leggr út með atgeirinum á hann miðjan; Þorgrími skruppu fötnir, ok varð lauss skjöldrinn, ok hrataði hann ofan af þekjunni, gengr hann síðan at þeim Gizuri, er þeir sátu á vellinum. Gizurr leit við hánom ok mælti: hvárt er Gunnarr heima? Þorgrímr sagði: vitið þer þat, en hitt vissa ek at atgeirr hans er heima; síðan fèll hann niðr dauðr.

Þeir sóttu þá at húsunum. Gunnarr skaut út örnum at þeim, ok varðist vel, ok gátu þeir ekki atgert, þá hljópu sumir í húsin, ok ætluðu þaðan at sökja, Gunnarr kom þágat at þeim örunum, ok gátu þeir ekki atgert, ok fór svá fram um hríð.

¹ Gættet for búð B, D; mun svá tilætlat C. ² Udg. har her glavggar ved en Trykfejl ell. Skriefejl. ³ I. i Fl.

Þeir tóko hvíld, ok sóttu at í annat sinn. Gunnarr skaut enn út, ok gátu þeir ekki atgert, ok hrukku frá í annat sinn, þá mælti Gizurr hvíti: sökjum at betr, ekki verðr af oss. Gerðu þeir þá hríð ina þriðju, ok væru við lengi, eptir þat hrukku þeir frá. Gunnarr mælti: ör liggr þar úti á vegginum, ok er sú af þeirra örum, ok skal ek þeirri skjóta til þeirra, ok er þeim þat sköm, ef þeir fá geig af væpnum sínum. Móðir hans mælti: ger þú eigi þat, son minn, at þú vekir, þá er þeir hafa áðr fráhorfit. Gunnarr þreif örina, ok skaut til þeirra, ok kom á Eylif Önundarson, ok fèkk hann af sár mikit; hann hafði staðit einn saman, ok vissu þeir eigi at hann var særðr. Hönd kom þar út, segir Gizurr, ok var á gullhríngr, ok tók ör er lá á þekjunni, ok myndi eigi út leitað viðsánga, ef gnógt væri inni, ok skulu þer nú sökja at. Mörðr mælti: brennu ver hann inni! Þat skal verða aldri, segir Gizurr, þótt ek vita at líf mitt liggi við, er þer sjálfrátt at leggja til ráð þau er dugi, svá slægr maðr sem þú ert kallaðr.

Strengir lágu á vellinum, ok væru hafðir til at festa með hús jafuan. Mörðr mælti: töku ver strengina, ok berum um áss-endana¹, en festum aðra endana um steina, ok snúum í vindása, ok vindum af ræfrít af skálanum; þeir tóku strengina, ok veittu þessa umbúð alla, ok fann Gunnarr eigi fyrr, en

¹ Herved må rimeligvis tankes på begge Enden af Ryggen, til hvilken Sparerne være fæstede, ligesom hele Taget igjen til disse.

þeir höfðu undit allt þakit af skálanum. Gunnarr skýtr þá af boganum, svá at þeir komust aldri at hánnum. Þá mælti Mörðr í anuut sinu, at þeir myndi brenna Gunnar inni. Gizurr mælti: eigi veit ek hví þú vill þat mæla er engi vill annarra, ok skal þat aldri verða.

I þessu bili hleypr upp á þekjuna Þorbrandr Þorleiksson, ok höggr í sundr bogastrengjun Gunnars, Gunnarr þífr atgeirinn báðum höndum, ok suýst at hánom skjótt, ok rekr í gegnum hann, ok kastar hánom á völlinn. Þá ljóp upp Ásbrandr bröðir hans, Gunnarr leggr til hans atgeirinum, ok kom hann skildi fyrir sik, atgeirinum rendi í gegnum skjöldinn, en brotnuðu báðir handleggirnir, ok felli hann út af vegginum, áðr hafði Gunnarr sárt 8 menn, en vegit þá två; þá fèkk Gunnarr sár tvau, ok sögðu þat allir menn, at hann brygði ser hvárt við sár ne við bana.

Hann mælti til Hallgerðar: fá mer leppa två or hári þínú, ok snúit þit móðir míni saman til bogastrengs mer. Liggr þer nokkut við? segir hon. Líf mitt liggr við, segir hann, þvíat þeir munu mik aldri fá sótt, meðan ek kem boganum við. Þá skal ek nút, segir hon, muna þer kinnhestinn, þann er þú laust mik, ok hirði ek aldri hvárt þú verr þík lengr eða skemr... Hefir hverr til síns ágætis nokkut, segir Gunnarr, ok skal þík þessa eigi lengi biðja. Rannveig mælti: illa ferr þer, ok mun þín sköm lengi uppi.

Gunnarr varði sik vel ok frœknliga, ok særir nú aðra 8 menn, svá stórum sárum at mörgum lá

við bana. Gunnarr verr sik, þarfíl er hann fèll af meði; þeir særdu hann mörgum stórum sárum, en þó komst hann or höndum þeim, ok varði sik þá emu lengi; en þó kom þar at þeir drápu hann.

Gizurr mælti: mikinn öldung höfum ver nú at velli lagt, ok hefir oss erfst veitt, ok mun hans vörn uppi, meðan landit er bygt. Síðan gekk hann til fundar við Rannveigu ok mælti: viltu veita mönnunum vårom 2 jörð, er dauðir eru, ok se her heygðir? At heldr tveimr, at ek mynda gjarna veita yðr öllum, segir hon. Varkunn er þat, segir hann, er þú mælir þat, þvíat þú hefir mikils mist, ok kvað á at þar skyldi öngu ræna ok öngu spilla...

Vig Gunnars spurðist, ok mæltist illa fyrir um allar sveitir, ok var hann mörgum manni harmdauði.

Njálsbrenina.

117. Flosi reið þaðan¹, í Ossabæ. Hildigunnir var úti ok mælti: nú skulu allir heimamenn míni vera úti, er Flosi riðr í garð, en konur skulu ræsta² húsin ok tjálfa, ok búa Flosa öndugl. Síðan reið Flosi í túnit, Hildigunnir sneri at hánom ok mælti: kom heill ok sæll, frændi, ok er fegit orðit hjarta mitt tilkvámu þinni. Her skulu ver, segir Flosi, eta dagverð, ok riða síðan³; þá várú

¹ Fra Dal, hvor Runolf boede. ² feje, rense, rydde op-
³ nl. videre omkring at søger Bistand hos unseelige Mænd, til at udføre Drabssagen efter Höskuld Hvidenæsgode, Hil-

bundnlr hestar þeirra. Flosi gekk inn í stofuna, ok settist niðr, ok kastaði í pallinn undan ser há-sætinu, ok mælti: hvárki em ek konungr ne jarl, ok þarf ekki at gera hásæti undir mer, ok þarf ekki at spotta mik. Hildigunnr var nærstödd, ok mælti: þat er illa ef þer mislikar, þvíat þetta gerðum ver af heilum hug. Flosi mælti: ef þú hefir heilan hug við mik, þá mun sjálft lofa sik ef vel er, enda mun sjálft lasta sik ef illa er. Hildigunnr hló kaldahlátr¹ ok mælti: ekki er enn mark at, nærr munu við gángast enn, áðr lýkr². Hon settist niðr hjá Fosa, ok töludu þau lengi hljótt.

Síðan våru borð tekin, en Flosi tók handlaug-
ar ok lið hans. Flosi [hugði at³ handklaðinu, ok
var þat [raufar einar⁴, ok numit⁵ til annars endans;
hann kastaði⁶ í bekkinn, ok vildi eigi þerra ser á,
ok reist⁷ af borðdúkinum, ok þerði ser þará, ok
kastaði til sinna manna. Síðan settist Flosi undir
borð, ok bað menu eta.

Þá kom Hildigunnr í stofu, ok gekk fyrir
Fosa, ok greiddi hárit frá augum ser, ok grét;

---

degunnes Mand, imod Drabsmændene, Njals Sønner og hans Svigersøn Kåre.

¹ kold, spodsk Latter. ²förend det er forbi, förend En-
den tager, d. e. förend hun slik ham tilstrakkelig ophidset
til at tage Blodhævn, ist. f. at sige Sagen for Retten. Hun
mærkede nl. at han var fredelig stemt, i Folge en Samtale
med Runolf i Dal. ³så på, betragtede. ⁴ lutter Huller.
⁵taget, betaget, d. e. afstumpet, afskåret ell. afrevet. ⁶nl.
det. ⁷nl. et Stykke.

Flosi mælti: skapþúnt er þer nú, frændkona, er
þú grætr; en þó er þat vel er þú grætr góðan
mann. Hvert eptirmæli skal ek af þer hafa, segir
hon, eða liðveizlu? Flosi mælti: sökja mun ek mál
þitt til fullra laga, eða veita til þeirra sætta, er
góðir menn sjá at ver sem vel semdir af í alla
staði. Hon mælti: hefna myndi Höskuldr þín, ef
hann aðtti eptir þik at mæla. Flosi svaraði: eigi
skortir þik grimmleik, ok sèð er hvat þú villt.
Hildigunnur mælti: minna hafði misgert Arnórr Örn-
ólfsson yr Forsárskogum við Þórð Freysgoða föður
þinn, ok vægu broðr þínir hann á Skaptafells-Þíngi,
Kolbeinn ok Egill.

Hildigunnur gekk þá fram í skálann, ok lauk
upp kistu sinni; tók hon þá upp skikkjuna, Flosa-
naut, ok í þeirri hafði Höskuldr veginn verit, ok
hafði hon þar varðveitt í blóðit allt; hon gekk þá
innar í stofuna með skikkjuna, hon gekk þegjandi
at Fosa, þá var Flosi métr ok afborit af borðinu.
Hildigunnur lagði yfir Fosa skikkjuna, dundi þá
blóðit um hann allan; hon mælti þá: þessa skikkju
gaf þú, Flosi, Höskuldi, ok vil ek nú gefa þer
aptr, var hann í þessi veginn; skýt ek því til guðs
ok góðra manna, at ek serि þik fyrir alla krapta
Krists þíns, ok fyrir manndóm ok karlmensku þína,
at þú hefair þeirra allra sára, sem hann hafði á
ser dauðum, eða heit hvers mauns nfordingr ella!

Flosi kastaði af ser skikkjunni, ok rak í fáng
henni, ok mælti: þú ert et mesta forað, ok vildir
at ver tökkim þat upp, er öllum oss gegrnir verst,
ok eru köld kvennaráð. Fosa brá svá við, at hann

var í andliti stundum sem blóð, en stundum fölr semi gras¹, en stundum blár sem hel.

125... Kerlíng var sú at Bergþórshváli, er Sæunn hét, hon var fróð at mörgu ok framsýn, en þá var hon gömul mjök, ok kölluðu Njálssynir hana gamalöra, er hon mælti mart, en þó gekk þat sumt eptir.

Þat var einn dag at hon þreif lurk í hönd ser, ok gekk upp um hús at arfasátu einni, hon laust arfasátuna, ok bað hana aldri þrifast, svá vesöl sem hon var. Skarphéðinn hló at, ok spurði, hví hon abbaðist² uppá arfasátuna. Kerlíngin mælti: þessi arfasáta mun tekin, ok kveyktr við eldr, þá er Njáll bóndi er innibrendr ok Bergþóra fóstra mín, ok beri þer hana á vatn, segir hon, eða brennið hana upp sem skjótast. Eigi munu ver þat gera, segir Skarphéðinn, þvíat fast mun annat til eldkveykna, ef þess verðr auðit, þótt hon se eigi. Kerlíng klifaði allt sumarit um arfasátuna, at inn skyldi bera, ok fórst þat fyrir ávalt.

129. Nú talar Flosi við sína menn, nú munu ver riða til Bergþórshváls, ok koma þar fyrir mat-

¹ Udg. har grass, efter D, en Skrivemåde, som ikke vides at have nogen Grund. ² ellers amaðist B.

mál, þeir gera nú svá. Dalr var í hválínum, ok riðu þeir þangat, ok bundu þar hesta sína, ok dvöldust þar, til þess er mjök leið á kveldit. Flosi mælti: nú skulu ver gánga heim at bönum, ok gánga þraungt, ok fara seint, ok sjá hvat þeir taki til ráðs.

Njáll stóð úti ok synir hans ok Kári ok allir heimamenn, ok skipuðust fyrir á hlaðinu, ok varu þeir nær 30. Flosi nam stað, ok mælti: Nú skulu ver athyggja hvat þeir taka ráðs, þvíat mer lízt svá, ef þeir standa úti fyrir, sem við munim þá aldri sótta¹ geta. Þá er vår för ill, segir Grani Gunnarsson, ef ver skulum eigi þora at at sökja. Þat skal ok eigi vera, segir Flosi, ok munu ver at sökja, þótt þeir standi úti, en þat afráð munu ver gjalda, at margir munu eigi kunna frá at segja, hvárir sigrast.

Njáll mælti til sinna manna, hvat sjái þer til hversu mikil lið þeir hafa? Þeir hafa baði mikil lið ok harðsnúit, segir Skarphéðinn; en því nema þeir þó nú stað, at þeir ætla at þeim muni illa sökjest at vinna oss. Þat mun ekki vera, segir Njáll, ok vil ek at menn gángi inn, þvíat illa sóttist þeim Gunnarr at Hliðarenda, ok var hann einn fyrir, en her eru hús ramlig, sem þar varu, ok munu þeir eigi skjött sökja. Þetta er ekki þannveg at skilja, segir Skarphéðinn, þvíat Gunnar sóttu heim þeir höfðingjar, er svá varu vel at ser, at heldr

¹ Lid. Tf. i Fls. G. isted, for Bif. sótt.

vildu fráhverfa, en brenna hann inni; en þessir munu þegar sökja oss með eldi, er þeir megu eigi annan veg; þvíat þeir munu allt tilvinnu, at ysftaki við oss; munu þeir þat ætla, sem eigi er úlikligt, at þat se þeirra bani, ef oss dregr undan; ek em ok þess ófuss, at láta svæla¹ mik inni sem melrakka í greni.

Njáll mælti: nú mun sem optar, at þer munu [bera mik ráðum², synir mínir, ok virða³ mik engis, en þá er þer várð yngri gjördut þer þat eigi, ok fór yðart ráð þá betr fram. Helgi mælti: gerum ver sem faðir vár vill, þat mun [oss bezt gegna⁴. Eigi veit ek þat víst, segir Skarphedinn, þvíat hann er nú feigr; en vel má⁵ ek gera þat til skaps föður míns, at brenna inni með hánom, þvíat ek hraðumst ekki dauða minn.

Hann mælti þá við Kára: fylgjumst vel, mágr, svá at engi skílist við annan. Þat hefi ek ætlat, segir Kári, en ef annars verðr auðit, þá mun þat verða fram at koma, ok mun ek ekki mega við því gera. Hefndu vár, en ver þín, segir Skarphedinn, ef ver lifum eptir. Kári kvað svá vera skyldu.

Gengu þeir þá inn allir, ok skipuðust í dyrrin⁶. Flosi mælti: nú eru þeir feigir, er þeir hafa inngengit, ok skulu ver heim⁷ gánga sem skjótast, ok skipast sem þykkvast fyrir dyrrin, ok

¹ kvæle ved tyk, stinkende Røg, som også kaldes svæla.
² overvælde mig med Råd, Rådighed, Myndighed, d. e. tagc Magien fra mig.
³ agte.
⁴ tjene os bedst, være os tjenligst.
⁵ kan.
⁶ I i Fl. med Kjo. (71).
⁷ ind til Gården.

geyma þess at engi komist í braut, hvárki Kári ne Njáls-synir, þvíat þat er vár bani. Þeir Flosi komu nú heim, ok skipuðust umhverfis húsin, ef nokkur ar væri laundyr¹ á. Flosi gekk framan at húsunum ok hans menn.

Hróaldr Özurarson hljóp þarat, sem Skarphedinn var fyrir, ok lagði til hans. Skarphedinn hljó spiðtít af skapti fyrir hánom, ok hljó til hans, ok kom öxin ofan í skjöldinn, ok bar at Hróaldi þegar allan skjöldinn, en hyrnan sú in fremri tók andlit, ok fell hann á bak aptr, ok þegar dauðr. Kári mælti: lítt² dró enn undan við þik³, Skarphedinn, ok ertu vár⁴ fræknastr. Eigi veit ek þat víst, segir Skarphedinn, ok brá við grönnum, ok glotti at. Kári ok Grímr ok Helgi lögðu út mörgum spjótum, ok særðu marga menn, en Flosi ok hans menn fengu ekki atgert.

Flosi mælti: ver höfum fengit mikinn mannskaða á mönnum várum, eru margir sárir, en sá veginn er ver myndim sízt tilkjósa; er nú þat sèð, at ver getum þá eigi með våpnum sótta⁵; er nú sá margr, er eigi gengr jafnsköruliga at, sem létu, en þó eggjuðu mest; mæli ek þetta mest til Grana Gunnarssonar ok Gunnars Lambasonar, er ser létu verst eira, en þó munu ver nú verða at gera annat ráð fyrir oss. Eru nú tveir kostir til, ok er hvár-

¹ Hu. i Fl. (71). ² langt fra, ingenlunde (jf. S. 29. Anm. 9).

³ unddrog (det) endnu (Angriberen) for dig, upers., eller undslap (din Fjende) dig endnu.

⁴ af os, E. i Fl. af ek,

⁵ Jf. S. 121, Anm. 1.

gi¹ góðr, sá annarr at hverfa frá, ok er þat várri bani; hinn annarr at bera at eld, ok brennia þá inni, ok er þat stórr ábyrgðarlútr fyrir guði, er ver erum menn kristnir sjálfir, en þó munu ver þat bragðs taka.

130. Þeir tóku nú eld, ok gerðu bál mikit fyrir dyrunum; þá mælti Skarphedinn: eld kveykit þer nú, sveinar, eða hvárt skal nú búa til seyðis²? Grani Gunnarsson svaraði: svá skal þat vera, ok skaltu eigi þurfa heitara at baka³. Skarphedinn mælti: því launar þú mer, sem þú ert maðr til, er ek hefnda föður þíns, ok virðir þat meira, er þer er óskyldara.

Þá báru konur sýru⁴ í eldinn, ok slöktu niðr fyrir þeim, sunnar báru vatn eða hland. Kolr Þorsteinsson mælti til Flosa: ráð kemr mer í hug, ek hefi sèð lopt í skálanum á þvertrjám, ok skulu ver þar innbera eldinn, ok kveykja við arfasátu, þá er her stendr fyrir ofan húsín. Síðan tóku þeir arfasátuna⁵, ok báru í⁶ eld; fundu þeir eigi fyrr, er inni várur, en logaði ofan allr skálinn.

Gerðu þeir Flosi þá stór bál fyrir öllum dyrum, tók þá kvennafólkit illa at þola, þat sem inni var. Njáll mælti til þeirra: verdit vel við, ok mæl-

¹ d. s. s. hvàrigir (113). ² Kågning. ³ varme dig, som man gör om Vinteren for en åben Ild eller Lerkekakelovn. (jf. S. 26, Anm. 1). ⁴ sur Valle, som blandet med Vand er den sædv. Drik i Island, og derfor især haves i Forråd. Mysa er Valle i Almindelighed. ⁵ nl. og bragde ind på Loftet. ⁶ nl. den, d. e. deri.

it eigi æðru, því at èl eitt mun vera, ok skyldi lángt til annars slíks; trúið þer ok því, at guð er svá miskunnsamr, at hann mun oss eigi bæði brennia láta þessa heims ok annars. Slíkar fortölur hafði hann fyrir þeim ok aðrar hraustligri. Nú taka öll húsin at loga, þá gekk Njáll til dyra, ok mælti: hvárt er Flosi svá nær, at hann megi heyra mál mitt? Flosi kvaðst heyra mega. Njáll mælti: villt þú nokkut taka sættum við sonu mína, eða leyfa nokkurum mönnum útgaungu? Flosi svarar: eigi vil ek við sonu þína sættum taka, ok skal nú yfir-lúka með oss, ok eigi fyrr frágánga, en þeir eru allir dauðir, en losa vil ek útgöngu konum ok börnum ok húskörlum.

Njáll gekk þá inn, ok mælti við fólkit: nú er þeim út at gánga öllum, er leyft er, ok gakk þú út, Þórhalla Ásgrímsdóttir, ok allr lýðr með þer, sá er lófat er. Þórhalla mælti: annarr verðr nú skilnaðr okkar Helga, en ek ætlaða um hríð, en þó skal ek eggja föður minn ok bræðr, at þeir hefni þessa mannskaða, er her er gerr. Njáll mælti: vel mun þer fara, þvíat þú ert góð kona. Síðan gekk hon út ok mart lið með henni.

Ástríðr af Diúpbakka mælti við Helga Njáls-son: gaktu út með mer, ok mun ek kasta yfir þík kvennskikkju, ok falda þík með höfuðdúki, hann taldist undan fyrst, en þó gerði hann þetta fyrir bœn þeirra. Ástríðr vafði höfuðdúki at höfði Helga, en Þórhildr kona Skarphedins lagði yfir hann skikkjuna, ok gekk hann út á meðal þeirra, ok þá

gekk út þorgerðr Njáldsdóttir ok Helga systir hennar ok mart annat fólk.

En er Helgi kom út, mælti Flosi: sú er hákona ok mikil um herðar, er þar fór, takit ok haldit henni. En er Helgi heyrði þetta, kastaði hann skikkjunni; hann hafði haft sverð undir hendi ser, ok hjó til manns, ok kom í skjöldinn, ok afsporðinn ok fótinn af manninum. Þá kom Flosi at, ok hjó á hálsinn Helga, svá at þegar tók af höfuðit.

Flosi gekk þá at dyrum, ok kallaði á Njál, ok kvæst vildu tala við hann ok Bergþóró. Njáll gerir nú svá. Flosi mælti: útgauungu vil ek bjóða þer, Njáll bóndi; þvíat þú brennur ómakligr inni. Njáll mælti: eigi vil ek útgánga; þvíat ek em maðr gamall, ok lítt tilbúinn at hefna sona minna, en ek vil eiga lisa við sköm. Flosi mælti þá til Bergþóru: gaktu út, húsfreyja, þvíat ek vil þik fyrir öngan mun innibrenna. Bergþóra mælti: ek var úng gefin Njáli, hefi ek því heitið hánum, at eitt skyldi gánga yfir okkr bæði. Síðan gengu þau inn bæði.

Bergþóra mælti: hvat skulu við nú til ráða taka? Gánga munu við til hvílu okkarrar, segir Njáll, ok leggjast niðr, hefi ek lengi værugjarn verit. Hon mælti þá við sveininn Þórð Kárasón: þik skal útbera, ok skaltu eigi innibrenna; hinu hefir þú mer heitið, amma, segir sveinninn, at við skyldim aldrí skilja, meðan ek vilda ljá þer vera, en mer þikkir miklu bétra, at deyja með ykkur Njáli, en lisa eptir; hon bar þá sveininn til hvílunnar. Njáll mælti við brytja sinn, nú skaltu sjá hvar við leggjumst niðr, ok hversu ek bý um okkr, þvíat ek

ætla heðan hvergi at hrærast, hvårt sem mer ángrar reykr eða bruni, máttu nú nær geta, hvar beina okkarra er at leita, hann sagði svá vera skyldu.

Þar hafði slátræð verit uxa einum, ok lá þar húdin, Njáll mælti við brytjann, at hann skyldi breiða yfir þau húdina, ok hann gerði svá; þau leggjast nú niðr bæði í rúmit, ok leggja sveininn í millum sín; þá signdu þau sik ok sveininn, ok fálu guði önd sína á hendi, ok mæltu þat síðast, svá menn heyrði. Þá tók brytinn húdina, ok breiddi yfir þau, ok gekk út síðan...

Skarphedinn sá er faðir hans lagðist niðr, ok hversu hann bjó um sik; hann mælti þá: snemma ferr faðir vár i rekju, ok er þat sem ván er, hann er maðr gamall. Þá tóku þeir Skarphedinn ok Kári ok Grímr brandana, jafnskjótt sem ofan duttu, ok skutu út á þá, ok gekk því um hrifð. Þá skutu þeir spjótum inn at þeim, en þeir tóku öll álopti, ok sendu út aprí; Flosi bað þá hætta at skjóta, þvíat oss munu öll væpnaskipti þúngt gánga við þá; megu þer nú vel biða þess, er eldrinn vinnr þá.

Þeir gera nú svá. Þá félle ofan stórvíðirnir or ræfrinu. Skarphedinn mælti þá: nú mun faðir minn dauðr vera, ok hefir¹ hvárti heyrт til hans styn ne hósta; þeir gengu þá í skálaendann, þar var fallit ofan þvertre, ok brunnit mjök í miðju; Kári mælti til Skarphedins: hlauptu herút, ok mun ek beina at með þer; en ek mun hlaupa þegar

¹ har man, uppersonligt.

eftir, ok munu við þá báðir í brot komast, ef við breytum svá, þvíat híngat leggr allan reykinn. Skarpheðinn mælti: þú skalt hlaupa fyrr, en ek mun þegar á hæla þer. Ekki er þat ráð, segir Kári, þvíat ek komumst vel annarsstaðar út, þótt her gángi eigi. Eigi vil ek þat, segir Skarpheðinn, hlaupu út fyrr, en ek mun þegar eftir. Þat er hverjum manni þoðit, at leita ser lífs, meðan kostr er, segir Kári, ok skal ek ok svá gera, en þá mun þó sá skilnaðr með okkr verða, at við munum aldri sjást síðan; þvíat ef ek hleypr or eldinum, þá mun ek eigi hafa skap til, at hlaupa inn aprí í eldinn til þín, ok mun þá sína leið fara hvárr okkar. Þat hlögir mik, segir Skarpheðinn, ef þú kemst í brot, mágr, attu mun¹ hefna mínn. Þá tók Kári einn setstokk² loganda í hönd ser, ok hleypr út eftir þvertrenu, slaungvir hann þá stokkinum út af þekjunni, ok fél hinn at þeim er úti voru syrir; þeir hlupu þá undan. Þá loguðu klæðin öll á Kára, ok svá hárit, hann steypir ser þá út af þekjunni, ok stiklar³ svá með reykinum. Þá mælti einn maðr, er þár var næstr: hvárt hljóp þar maðr út af þekjunni? Fjarri fór þat, segir annarr, heldr kastaði þar Skarpheðinn eldstokki at oss. Síðan grunuðu þeir⁴ þat ekki. Kári hljóp til þess er hann kom at læk einum, hann kastaði ser þarí ofan, ok slökti á ser eldinum, síðan hljóp hann með reykinum

¹Sál. Udg. D; mant B. ²et Bænketræ, en Bænkebræde, (tyk og smal). ³leber med lange Skridt. ⁴Ellers upers. mik grunrar.

i gröf nokkura, ok hvíldi sik; ok er þat síðan kölluð Káragröf.

131. Nú er at segja frá Skarpheðni, at hann hleypr út á þvertreit þegar eftir Kára, en er hann kom þar er mest var brunnit þvertreit, þá brast niðr undir hánom. Skarpheðinn kom fótum undir sik, ok röð þegar til í annat sinn, ok rennr upp vegginn, þá reið at hánom brúnássinn, ok hrataði hann inn aprí. Skarpheðinn mælti þá: sét er nú hversu vera vill; gekk hann þá fram með hlíðvegginom.

Gunnarr Lambason hljóp þá upp á vegginn, ok ser Skarpheðinn, hann mælti svá: hvárt grætr þú nú Skarpheðinn? Eigi er þat, segir Skarpheðinn, en hitt er satt at súrnar í augunum; en hvárt er sem mer sýnist, hlærðu? Svá er víst, segir Gunnarr, ok hefi ek aldri fyrir hlegit, síðan þú vátt Þráinn á Markarfljóti. Skarpheðinn mælti: þá er þer her nú minjagriprinn; tók hann þá jaxl or pússi sínum, er hann hafði höggvit or Þráni, ok kastaði til Gunnars, ok kom í augat, svá þegar lá úti á kinninni; fél Gunnarr þá ofan af þekjunni.

Skarpheðinn gekk þá til Gríms bróður síns, hélust þeir þá í hendr, ok tráðu eldinn; en er þeir komu í miðjan skálann, þá fél Grímr dauðr niðr; Skarpheðinn gekk þá til enda hússins, þá varð brestr mikill, brast þá ofan þekjan, varð Skarpheðinn þá þar í millum ok gaflaðsins¹, mátti hann þá þaðan hvergi hrørast.

¹ For gaflhlaðsins, Brædebeklædningen inden for Gavlvæggen.

Þeir Flosi váru við eldana, þartil er mornat var mjök; þá kom þar maðr einn riðandi at þeim, Flosi spurði hann at nafni, en hann nefndist Geirmundr, ok kvæzt vera frændi Sigfussona: þer hafst mikit stórvirki unnit, segir hanu. Flosi mælti: bæði munu menn þetta kalla stórvirki ok illvirki; en þó má nú ekki athafa. Hversu mart hefir her fyrirmanna látt? segir Geirmundr. Flosi svarar: her hefir látt Njáll ok Bergþóra ok synir þeirra allir, Þórðr Kárason, Kári Sölmundarson, en þá vitu ver ógjörla um fleiri menn, þá er oss eru ókunnari. Geirmundr mælti: dauðan segir þú þann nú, er ver höfum hjalat við í morgin. Hverr er sá? segir Flosi. Kára Sölmundarson fundu við Bárðr búi minn, segir Geirmundr, ok fækki Bárðr hánom hest sinn, ok var brunnit af hánum hárit ok svá klædin. Hafði hann nokkut væpna? segir Flosi. Hafði hann sverðit Fjörsvafni, segir Geirmundr, ok var blánaðr annarr eggteinninn, ok sögðu [við Bárðr¹] at dignat mundi hafa; en hann svaraði því, at hann skyldi herða í blóði Sigfussona eða annarra brennumanna. Flosi mælti: hvat sagði hann til Skarphedins? Geirmundr svarar: á lífi sagði hann þá Grím báða, þá er þeir skildu, en þó kvað hann þá nú mundu dauða.

Flosi mælti: sagt hefir þú oss þá sögu, er oss mun eigi setugrið bjóða; þvíat sá maðr hefir nú á brot komizt, er næst gengr Gunnari at Hlið-

¹ vi (to) Bárð, d. e. jeg vg Bárð; (jf. S. 35, Ann. 5). sögðu er 1. P. i Fl. ist. f. sögðum, forði Stv. kommer efter.

arenda um alla lut. Skulut er¹ nú þat vita, Sigfús-synir ok aðrir brennumenn, at svá mikti eptirmál mun her verða um brennu þessa, at margan mun þat gera höfnðlausán, en sumir munu gánga frá öllu fenu.

Af Knytlíngasaga.

Frá Knúti lávarð.

84. Knútr, son Eiríks konungs, hafði hertugadæmi í Heiðabý, sem Eiríkr konúngr saðir hans hafðe gefit hánum; hann var allra manna vinsælastr ok örvastr af fe, ok bezt þokkaðr af alþýðu, þótt Nikolás konúngr eða Magnús son hans hefði ríki meira; því var hann kallaðr Knútr lávarðr. Þat bar mest til vinsælda hans, at hann lét öllum mönnum heimilt fe sitt, er hafa þurstu, en þeir gættu eigi hófs, er hafa vildu, ok urðu framlögir minni í móti, en nauðsyn krafði, ok gekk upp fyrir hánum mjök lausafeit. Ekki var mart um með þeim Nikolási konungi ok Knúti lávarði; ösfunduðu þeir feðgar mjök vinseld Knúts, var þat ok mjök rétt at segja, at hverr maðr í Danmörk vildi svá sitja ok standa

¹ Den ældste Form for þer, N. i Fl. af þú, t. ihr.
9*

sem Knútr vildi; var Magnús þó jaðnan færri til hans. Nökkurum vetrum eptir andlát Eiríks konungs andaðist Heinrekr keisari í Saxlandi, var síðan keisari Heinrekr son hans; en er Knútr spurði þat, at Heinrekr móðurbróðir hans var andaðr, en Heinrekr son hans keisari orðinn, þá fýstist hann at finna frænda sinn, keisarann, ok fór hann með virðuligu föruneyti; ok er keisarinn spurði til frænda síns, þá lét hann búa virðuliga veizlu á móti hánnum, ok fagnaði hánnum með blðu, er þeir fundust. Dvaldist Knútr með keisara um hríð í hinum mestum kærleikum ok prís.

85. Þat var eitt sinn, er þeir tölzuðu, Heinrekr keisari ok Knútr lávarðr, þá mælti hertoginu til keisarans: herra! segir hann, ek hefi veitt yðr heimsókn í minni tilkvámu, at sökja at yðr heil ráð fyrir frændsemi sakir, vænti ek her söemdars sem þer erut, ok at þer munit meira meta við mik frændsemi, en viðskipti minna fyrri frænda. En ríki mitt stendr mjök til auðnar, en hugr minn fýsist at halda söendum, vilda ek eigi láta þat vald, er faðir minu fékk mer í hendr; vildum ver gjarna þartil hafa heil ráð af yðr, hversu með skal fara. Keisari svarar: ek hefi spurt vinsæld yðra, ok at þer hafit hvers manns lof, ok er hin mesta nauðsyn at þer fáit ríki yðru haldit ok söendum; nú er þat síðr vár, segir keisarinn, her í Saxlandi, ok enn viða annarsstaðar, at læsa hafnir fyrir landinu, ok taka þar toll af, ok láta aunga ná at leggja skipum sínum í höfnina, nema leigu leggi eptir. Nú kann vera at þetta þikki hart, þar er menn eru óvanir

þessu; en svá mikinn framgáng hefir yður söemd áðr sengit, at mik væntir, at hon mun ekki við þetta mínkast; þvíat þat er ríkra manna síðr viða í löndum, at læsa hafnir fyrir landi sínu, ok taka menn þar stórf eptir, en þat er þó¹ gæzla mikil ríkinu við ófriði. Þarmeð skal ek fá þer nakvat í fjármunum, svá at þú megin halda sóma þínunum fyrir pessa sök. Hertoginn þakkaði keisaranum fyrir sín tillög, ok kallaði vel tilfallit í sínu landi, at læsa hafnir, ok kallaði svá háttat landinu, at þat væri auðvelt viða. Síðan fór hertoginn heim í ríki sitt með stórmannligum fegjöfum ok mörgum sömligum hlutum, er hann hafði þegit af keisara.

86. Þá var mjök herskátt² í Danmörk af heiðnum mönnum, þeim er laungum lágu í hernaði á sumrum, ok ræntu kaupmenn eða landsmenn. Ok er Knútr lávarðr hafði eigi lánga stund heima verit í ríki sínu, þá lét hann gjöra kastala tvær tveim megin Slesvíkr, þar sem mjóst var yfir sundit, er utan gengr at Heiðabý; síðan lét hann gjöra yfir sundit járnrekendr, en sumt af viðum, svá at læsa mátti sundit; setti síðan menn í kastalann, at gæta, ok láta þau ein skip þar innleggja, er þeir töki se af hverju skipi. Hertoginn sat laungum í Heiðabý, var hann nú hirðr fyrir öllum ófriði; styrktist hann nú mjök at penníngum, en helt þó öllum vinsældum, eptir því sem keisarinn hafði getit til.

87. Viðgautr hét maðr, hann var ættaðr af Sámland, hann var maðr heiðinn, hann var kaup-

¹ desuden, tillige. ² S. 27, Anm. 10.

mæðr, ok var stóraudigr, ok vel mentr um marga hluti, hann sigldi jafnan kaupferðir í Austrveg. Þat var eitt sumar, er hann sigldi austan at Kúrlandi, þá lágu Kúrir þar fyrir hánum¹, ok vildu drepa hann; en með því at hann var einskipa, þá sá hann sik aunga viðtökumega hafa, ok setr upp segl, ok ætlar at sigla heim til Sámlands. Kúrir sigldu þegar eptir; ok komast í millum Sámlands ok hans; ser hann at hann hefir två kosti fyrir höndum: at hætta á fund þeirra, hvern yrði, eða sigla á haf undan, ok snúa til kristinna landa, ok þótti hánum hvárgi² góðr. Tók hann þó þat til ráðs, at sigla á haf, ok austan til Danmerkr. Hann hafði haft spurn af Knúti lávarði, ok þat með at allir hlutu gott af hánum, er á hans fund kæmi; vænti hann ser þar sóma, er margir fengu aðrir; rěð hann þá þat af, at sigla til Heiðabœjar; sigldi hann þá at sundinu, því er læst var. Þá kallar hann á varðmennina, þá er í kastalanum våru, sagðist hann vildu leggja inn í höfnina. Varðmaðrinn spyrr hvern hann væri. Hann svarar: ek heiti Viðgautr. Varðmaðrinn svarar: ekki býðr Knúti lávarðr at ver lúkum upp hafnir fyrir mönnum, er ver vitum eigi skyn á. Viðgautr svarar: láttu upp höfninga; góðr maðr! því at ek vil Knút finna, skal ek ok fyrir þik svara, ef hertogi vill þik nokkut um petta kunna. Varðmaðrinn mælti: vel er tilmælt³, segir hann. Luku þeir þá upp sundinu, ok lagðe

¹ S. 27, Ann. 8. ² S. 124, Ann. 1. ³ til, nl. þess, svarer omrent til vort om, derom. (Jf. S. 123 L. 23).

Viðgautr inn skipi sínu, ok fór síðan á fund hertoga. Knútr spurði hverir þeir væri. Viðgautr sagði, at þeir væri af Sámland. Knútr svarar: heyrta hefi ek þín getit, ok er mer sagt at þú munir vera heiðinn maðr. Viðgautr svarar: víst erum ver heiðnir menn. Hertogi mælti: tveir eru kostir til: at þer takit við kristni, ok látið skírast, skulut þer vera her þá aliir veikomnir, eða hætta til ella hvat fyrirliggr.. Viðgautr svarar: mun eigi einsætt, herra! at kjósa hinum betra¹ ser til handa, ef þess er kostr²; vil ek gjarna taka við trú, ok þiggja síðan sóma af yðr. Síðan våru þeir skírðir, ok våru með Knúti lávarði um vetrinn í góðu yfirleti. Viðgautr var laungum á tali við hertoga, kunni hann frá mörgu at segja, þvíat hann var vitr maðr, ok hafði viða farit. Hertogi spurði hann margs ùr Austrvegi, ok kunni hann þaðan mart at segja.

88. ... En er Viðgautr hafði verit einn vetr með Knúti lávarði í miklum kærleikum, þá beiddi hertogi at hann mundi fara sendiför hans austr til Hólmgarðs, ok biðja Ingibjargar, dóttur Haralds konungs, til handa hánum. Viðgautr svarar: herra! segir hann, einn hlutr er sá; er³ ek em tilförr yðvart örendi at flytja, at fe skortir mik eigi; en þó at ek se fyrir margra hluta sakir vanförr til at flytja slík vandamál, þá verð ek þó skyldr, til at gjöra yðvarn vilja, um allt þat sem þer vilit mik

¹ Den höjere Grad (og ikke den höjeste) bruges når der tales om to. Underforståt hlut. ² Valg - et. ³ som, d. e. i Henseende til hvilken.

tilnyta. Hertogi þakkar hánum, ok lèzt því þetta mál við hann talat hafa, at hánum þøtti hann bezt tilfallinn, þeirra manna, er í hans valdi våru, bæði fyrir sakir vits ok framkvæmdar. Síðan var búin ferð hans, ok áðr en Viðgautr fori í brot¹ mælti hann til hertoga: herra! segir hann, þer hafit gjört til vár í vetr með miklum sóma, ok veitt oss stórmannliga, en launin munu vera minni af minni hendi, en vert væri; þer skulut þiggja af mer 40 serkja grárra skinna, en 5 timbr eru í serk hverjum, en 40 skinna í timbr. Hertogi þakkaði hánum gjöfina, ok kvazt eigi betri gjöf þegit hafa. Viðgautr siglir nú í brot¹ með sínu föruneyti, ok lètti eigi fyrr en hann kemr austr í Hólmgarð á fund Haralds konúngs; heimti hann sik fram með fegljöfum við konunginn. Konúngrinn tók hánum vel, þvíat Viðgautr var frægr maðr, ok djarfr í máli, ok kunni margar túngur. Hann bar fram örendi sín við konunginn, ok flutti kœnliga, ok sagði svá frá Knúti lávarði, at allir mundu frá hánum einnveg segja, at engi er hans jafnígi í Danmörk ok miklu viðara: ætt hans er yðr öllum² kunnig, ok er yðr öllum sómi í þessu. Konúngr svarar: mikit fullting veitir þú hánum í orðum þínum, ok man her skjótt lykt falla á þetta mál, ef ver höfum þín ráð herum. Já, herra! segir hann, í aungyan stað mun yðr (hann) reynast óframrar, en ek hefi frásagt; þvíat þat er almæli, at

¹ SdL. A. Magns. Afskrift, Udg. efter den anden Oldbog, har burt, som er den nyist. Form. ² Måskje rettere öll.

Knútr lávarðr er fyrirmaðr allra þeirra manna, er nú vaxa upp í Danmörk eða á Norðrlöndum. Konúngr svarar: með því at ver vitum þik sannorðan, ok þú ert oss at góðu einu kunnr, höfum ver ok áðr heyrt nokkut getit Knúts lávarðs, þá skolu ver málí þessu vel svara; en ríki þíkkir oss hann litið hafa til forrædis, þótt hann hafi einn¹ hertogadóm² í Danmörk. Viðgautr svarar: þat hefir hann þarámót er miklu er frægra. Hvæt er þat? segir konúngr. Viðgautr svarar: mannkosti skal hann hafa umfram flesta menn aðra, ok er þat meira vert, en mikit fe eða ríki. Síðan átti konúngr tal við dóttur sína, ok við annat ráðuneyti sitt, ok tjáði þetta mál fyrir þeim; en allir fýstu þessa ráðs, ok svá kom, með samþykki Íngibjargar, at hon skyldi giptast Knúti lávarði, ok fór Viðgautr með þessum örendum til Danmerkr, ok fann Knúthertoga, ok sagði hánum frá sínum ferðum. Hertoginn þakkaði hánum sitt starf; efnaði Knútr lávarðr til bruðlaups síns, en Haraldr konúngr sendi Íngibjörgu dóttur sína austan or Hólmgarði at nefndri stundu með fríðu föruneyti; en er hon kom til Danmerkr, tók hertogi vel við henni ok þarmeð öll alþýða; síðan gjörði hann bruðlaup sitt til hennar með miklum fagnaði ok sóma. Þan áttu nokkur börn, þau er enn munu síðar nefnd vera.

89. Magnús Nikulásson óx upp í hirð föður síns, ok var hann allra manna mestr í allri Dan-

¹ ene, alene, så at der ikke ere flere Hertuger i Ríget.

² Hertugdom, Hertugs Navn ell. Værdighed.

mörk, ok vel vinsæll, en þó var Knútr lávarðr allra vinsælastr ok bezt þokkaðr af alþýðu, þó at þeir Nikulás konúngr ok Magnús son hans hefði ríki meira; ok þat sama olli því, er nokkur fæð var í milli þeirra, at þeim feðgum óx öfund á vinsældum hans, ok þótti þeim hans vinir hölzti margir. Magnús Nikulásson fèkk Rikizu, dóttur Búrizlafs Vindakonungs, þeirra synir våru þeir Knútr ok Nikulás. Magnús hafði jafnau með ser mikla sveit manna; hann var löngum innan hirðar með Nikulási konungi feðr sínum, en stundum var í sínum stað hvárr þeirra; hann var sterkr maðr ok bráðgjörr í öllu; hann var kallaðr Magnús sterki.

90. Knútr lávarðr bjó ferð sína or landi í annat sinn, ok fór enn á fund Heinreks keisara frænda síns; ok er keisarinn spurði til ferða hans, þá lét hann búa fyrir hánum veizlu virðuliga, ok fagnaði hánum vel. Keisarinn mælti eitt sinn til hertugans: gleðr mik þat, frændi! sagði hann, at allir sýngja yðr eitt lof, þvíat þik losa allir, þeir er nokkut skynja, ok þíns nafns heyra getit, svá at engi maðr er jafnvinsæll sem þú. Hertuginn svarar: gæfu beru ver til þess, herra! sagði hann, en þer hafst oss upphafit með yðrum styrk ok ráðum. Þá lét hertuginn frambera grávöruna, þá er Viðgautr hafði gefit hánum, ok mælti til keisarans: Penna varning vil ek at þer figgit af mer, herra! þó at smærri minningar se gjörvar en vera ætti. Keisarinn sá þessa gjöf, ok þakkaði hánum, ok mælti: þegit hefi ek stærri gjafir, sagði hann, en fár þær at mer hafi bætri þött. Hertuginn dvald-

ist með keisaranum um hrið í góðu yfirlæti, ok miklum kærleikum; ok er hertuginn bjóst til heimferðar, þá gaf keisarinn hánum margar gjörsimar, ok sagði at hann skyldi eigi fe skorta, meðan þeir lifa báðir: en þær gjafir er þer færðut mer, skal ek launa einar saman; þer skulut þiggja af mer klæði, er eigi er víst at önnur se slík i yðru landi eða viðara, ok þess vænti ek, ef þer eigið klæðin, at þar fylgi hamingja yður ok [gipta ríkis yðars¹ eptir; vil ek þess biðja yðr, frændi! segir hann, at þú lógor eigi klæðunum, en um þat em ek hræddr, ef þer lógit, at þá se skömm unaðsbót at yðvarri söemd. Þetta våru tignarklæði keisarans, ok våru þau öll gullsaumuð ok enar mestu gjörsimar. Hertuginn þakkaði hánum gjafirnar, ok allan þann sóma er hann hafði til hans gjörvan². Síðan fór hertuginn heim í ríki sitt, ok þótti jafnan enn mesti ágætismaðr. Litlu síðar andaðist keisarinn, ok segja menn at sú náttúra fylgdi tignarklæðunum, þeim er keisarinn gaf Knúti lávarði frænda sínum, at flestir yrði skamlífir þaðan frá, er klæðunum hefði lógtat. Síðan tók keisaradóm Ljóðgeirr, saxneskr hertogi, hann var síðan kallaðr Lótariús.

91. Knútr lávarðr var svá vinsæll, sem fyrr var sagt, at allir enir beztu menn í Danmörk våru hans vinir, eigi minni en Nikoláss konungs eða Magnúss sonar hans; en þat var, sem fyrr var

¹ Eders Regjerings Held. ²d. s. s. gjörðan ell. gerðan, (jf. S. 24, Anm. 13.); dernæst lid. Tf. ist. f. Bif. gjört ell. gert, (jf. S. 121, Anm. 1.).

sagt, at þeir feðgar kunnu því svá illa fyrir öfundar sakir, at fyrir þat sama lögðu þeir óþekt til hertugans, ok margra hans vina. Ok er Knútr lávarðr fann þetta, leitaði hann ser ráðs, ok þóttist vandliga saklaus við þá feðga. Þat var eitt sinn, at þeir Nikulás konúngr ok Magnús son hans våru suðr á Jótlandi, at Knútr lávarðr fór á fund þeirra með nokkura menn; ok er þeir fundust, fognuðu þeir vel hertuganum. Knútr mælti þá: þat er örendi mitt híngat, at ek vil bjóða ykkur feðgum til veizlu: vilda ek at ver ættim marga góða hluti saman, sem oss sómir fyrir frændsemi sakir, ok látum eigi rógsmenn spilla frændsemi várri fyrir öngva tilgjörninga. Þeir svöruðu ok sögðust þat gjarna vilja, ok sögðu öngva hluti í milli þeirra vera, þá er eigi mætti þeirra frændsemi vel fara. Síðan reið Knútr lávarðr heim til Heiðabœjar, ok lét þar búa veizlu í móti Nikulási konungi ok Magnúsi syni hans; en þeir komu til veizlunnar at á-kveðinni stundu, ok var þar ágæt veizla; ok er sá dagr kom, er þeir skyldu í brot riða, þá þakkaði hertuginn Nikulási konungi þann sóma, er þeir höfðu hánum gjörvan í þángatkvamu sinni, ok gaf konunginum marga ágæta gripi. Síðan gekk hann til Magnúss, ok mælti: Magnús frændi! sagði hann, her ero klæði, þau er Heinrekr keisari frændi minn gaf mer, en nú vil ek gefa yðr klæðin til vináttu ok heillar frændsemi; ok vil ek því gefa þer ena beztu gripi, er ek á til, at þer samir vel at bera, enda ann ek þer vel at njóta, þvíat þú munt mer þat góðu lauma. Magnús fór þegar í klæðin, ok

mæltu allir, er hann sá, at eigi mundi finast hán-um vænni maðr eða tíguligri, ok sögðu, sem satt var, at þar var stórsœmda fyrir vert. Nikulás konúngr ok Magnús son hans þökkuðu hertuganum þá hluti, er hann hafði sœmiliga til þeirra gjört í heimboði ok í stórmannligum gjöfum; ok áðr en þeir skildu, buðu þeir hánum til sín um vetrinn til jólaveizlu; hann tók því þakksamliga. Skildu þeir frændr þá með enum mesta kærleik.

92. Þenna vetr skyldi Nikulás konúngr taka jólaveizlu á Hríngstöðum norðr í Sjólandi, ok til þessar veizlu kom Knútr lávarðr eptir því sem ætlat var, við nokkura menn, ok var hann með Nikulási konungi um jólin, ok var þar ágætlig veizla, ok våru þar miklir kærleikar með þeim Nikulási konungi ok Magnúsi syni hans ok Knúti lávarð, frænda þeirra. En er sá dagr kom, er veizluna skyldi eyða, þá segir hertuginn, at hann vill þá búast til ferðar; þenna dag var veizlan allra áköfust, ok våru menn hertugans mjök druknir. Þá mælti Magnús til hertugans: herra! sagði hann, þó at yðr verði smærri gjafir veittar en vert væri, þá vil ek þó minnast yðar: ek vil gefa yðr riddara 40 með öllum búnaði sínum; en þat er sagt at einn riddara kostar 8 merkr gulls sinn búnað. Hertuginn þakkar Magnúsi gjöfina, ok segir at þessi gjöf var bæði góð ok stórmannlig. Nú leið á daginn, ok kom eigi riddaraliðit, þat er Magnús skyldi gesa hertuganum, þvíat eigi var alla í einum stað upp at taka. Þá mælti hertuginn: Magnús frændi! sagði hann, nú munu ver riða fyrir, ok biða svá

liðsins, þar sem yðr þykkir fallit. Magnús svaraði: gjörum svà, sagði hann, ok skal ek riða a leið með yðr, frændi! ok skiljast eigi fyrr við yðr, en þat er efнат, er ek hefi heiðið yðr. Já, herra! sagði hertuginn, allt mun þat svà efnast, sem þer hasit tilskipat, en jafnan þíkkir oss söemd at yðru föruneysi. Síðan mynntist Knutr lávarðr við Nikolas konung, frænda sinn, ok aðra menn þá er hánnum sýndist. Eptir þat stíga þeir á hesta sína, ok riða í brot; þeir riðu um skóg nokkurn, ok komu í rjóðr eitt; þá bað Magnús þá stíga af baki, ok biða riddaranna, ok lèzt vænta at þeir mundi skamma stund þurfa. Þeir gjörðu nú svà, at menn stigu af hestunum, ok settust niðr í rjóðrinu, ok sofnuðu þegar margir, er af baki várur farnir, þvíat þeir höfðu drukkit fast um daginn. Knútr lávarðr sat á lág einni, en Magnús frændi hans hjá hánum, ok var hann Magnús í blárrí kápu. Síðan sjá þeir hvar maðr hljóp fram or skóginum, þar sem þeir várur, ok er hann kom í rjóðrit, þar er þeir sátu, steypти hann af ser kápuni, er hann var í, ok reif af ermina aðra; hann mælti ekki við þá; hljóp síðan aptr í skógin. Hertuginn spurði Magnús: frændi! sagði hann, hvat ætlar þú slíkt vera, svà er sem þetta se vísbending nokkur? Ek veit eigi, herra! sagði Magnús, lítið mark ætla ek at slíku, eða hyggr þú at her búi nakkvat annat undir? Hertuginn svaraði: þat-grunar mik, at þetta muni skolu vera njósn nokkur þeim er nær oss eru, ok mun lið vera komit at oss í skóginum. Ekki mun þat vera, frændi! segir Magnús, þvíat þú ert svà

viusæll maðr, at engi vill yðr grand gjöra. Þá tók hertuginn hendi sinni á öxl Magnúsi, ok spurði: hví leiddir þú mik svà á götu, frændi! sagði hann, at þú vart í brynju? Magnús svaraði: þvíat ek em eigi jafnvisnæll, sem þer erut, frændi! Í þenna tíma, er þeir töludust við, kváðu við lúðrar í skóginum alla vega braut frá þeim, ok því næst drifu menn at þeim or mörkinni. Fyrir þessu liði réð sá maðr, er hét Heinrekr halti, hann var son Sveins Sveinssonar konungs, Úlfssonar, manni firnar en bræðrungr Knúts lávarðar; en þetta voru þó ráð þeirra feðga Nikuláss konungs ok Magnúss sonar hans. Ok er hertuginn sá, at liðit þusti fram or skóginum at þeim, ok hann sá at þetta várur ófriðarmenn, þá mælti hann: hvat er nú, Magnús frændi! sagði hann, ræðr þú nakkvat fyrir fjölmenni þessu? Magnús snaraðist við hánum, ok mælti: öngu skiptir þik, hvern fyrirræðr, at fullu skal þer nú vinna. Snerist hann þá í lið með Heinreki halta. Hertuginn mælti: guð fýrirgefi þer, frændi! sagði hann, ef nakkvat er ofgjört í þessu, ok fýrirgefa vil ek þer. Þeir Magnús ok Heinrekr halti veittu þeim Knúti lávarði atgöngu harða, en þeir hertoginn snerust til varnar í móti; þar tókst hörð orrosta, ok var mjök ójafnlig, þvíat margir várur þar um einn; várur þeir ok ekki viðbúnir, þvíat þeir vissu ser enskis ótta vánir ne ófriðar á þeim degi; várur ok margir svà dauðadrunknir, at eigi vöknudu, fyrr en spjótin dundu á þeim eða í gegnum þá, þeir er sofnat höfðu. Þar fèll Knútr lávarðr, ok er þat flestra manna sögn, at Heinrekr halti bæri vánpi á

hann, ok veitti hánum bana; þar fell ok mestr hluti liðs hans hertugans; en hann sjálfir fækki þó mælt fyrir ser, þat er hánum var hjálpvænligast, áðr hann lèzt, en fátt eðr ekki lèzt af liði þeirra Magnúss ok Heinreks. En er þessi tifðendi spurðust um Danmörk, þá harmaði hvern maðr Knút lávarð, ok urðu þeir Nikulás ok Magnús son hans stórlílla þokkaðir af þessu verki, svá at nær engi maðr í Danmörk bað þeim góðs fyrir þetta, ok jafnvel þeir er áðr váru vinir þeirra sögðu, svá sem var, at þetta var et mestu niðingsverk, ok engi dugandi maðr mundi til þeirra vilja þjóna upp frá því. Knútr lávarður var færð til Hringstaða, ok þar jarðaðr, ok er sannheilagr maðr, ok gjörir margar fagrar jarteignir ok dýrligar. Líflátsdagr hans er einni nött eptir enn 13. dag jóla, en nú er hánum haldinn messudagr um alla Danmörk enn næsta dag eptir Jónsmessu baptista á sumarit, þvíat þá var upptekinn úr jörðu heilagr dómr hans; þar heitir nú Lávarðsskógr, er hann féll. Svá segja Danir, at í rjóðri því, er enn helgi Knútr lávarðr féll, se jafnan síðan fagrgrønn völlr, hvárt sem er vetr eða sumar.

Ordregister.

Den Bogstavrække, hvorefter dette Ordregister er ordnet, består af følgende 28 Bogstaver:

a, á;	i, í;	p, pe;	y, ý;
b, be;	j, joð(je); r,	err;	z, zeta;
d, de;	k, ká;	s, ess;	þ, þorn (þá);
e, e;	l, ell;	t, te;	ð, eð;
f, eff;	m, emm;	u, u;	x, œ;
g, ge;	n, enn;	v, vaſf(ve); œ, œ;	
h, há;	o, ó;	x, ex;	ö, ö.

D, ð henføres i alle gamle Bogstavrækker, f. E. i de Sprogafhandlinger, som ere tilføjede Skalda, og i de angelsaksiske Alfabeter hos Hickes, bestandig til þ, þ, aldrig til D, d; det forblændes også i gode Oldbøger, ligesom i Angelsaksisk, ofte med þ, aldrig med d, undtagen som Skødesløshed eller Skrivefejl, hvor man har glemt T værstregen. Det synes derfor rettest at lade det beholde denne Plads, som jeg også har anvist det i mit islandske *Lestarkver með stuttum skíringargreinum um stafrofð*. Kaupmannahöfn 1830.

De i Klammer indsluttede Tal henvise, her som i Anmærkningerne, til Nummerne i min kortfattede *Vejledning til det oldnordiske. Kh. 1832.*

Brøktallene ved No. og Gjo. bestemme med det øverste Tal Bøjningsmåden, med det nederste Könnet eller Klassen deraf, hvortil Ordet hører efter nysnævnte kortf. Vejledning.

De øvrige Forkortelser ere de sædvanlige, som:
I., Intetkön, *Ha.*, Hankön, *Hu.*, Hunkön; *Bi.*, Bi-
 ord (Adverbier); *Bo.*, Bindeord (Konjunksjoner);
Gr., Grad; *Kjb.*, Kjendebogstav (*characteristica*);
Kjo., Kjendeord (Artikkel); *Hjo.*, Hjælpeord; *frems.*
M., fremsættende Måde (Indikativ); *bet. M.*, betin-
 gende Måde (Konjunktiv); *Nf.*, Navneformen (In-
 finitiv); *Tf.*, Tillægsfermen (Partisip), o. desl.;
Fms., Fornmannasögur; *Hk.*, Heimskringla; *Nj.*,
Njála; *Jómsvs.*, Jómsvíkingasaga; *Lb.*, denne Læsbog.

Á, ek (142, 143), *Lb. S. 3.*

Abbast við, ek, $\frac{1}{2}$, fortre-
 diger, skælder på.

Á-bý, ek (152), bor på.

Ábyrgðarlutr, (60), *An-
 svarssag.*

Afarkostir, (60. c), *Vold-
 somheder.*

Afl, $\frac{2}{1}$ ud. *Fl.*, *Styrke.*

Afla, ek $\frac{1}{2}$, erhæver, for-
 skaffer.

Afráð, $\frac{2}{1}$, *Skade, Mandetab, Drab*; ver munum
 gjalda þat afráð, det vil
 komme os så dyrt at sta
 (*Lb. 121*).

Ágángr, $\frac{2}{1}$, *Anfald, Over-
 last.*

Ágætt, -tr, -t, berömt.

Áheyrsi, *Ha.*, som hører
 på noget.

Ákasi, $\frac{1}{2}$, *Iver, Hidsighed.*

Ákaft, -fr, áköf, *heftigt,*
hidsigt.

Ákefð, $\frac{2}{3}$, se Ákasi.

Akkeri (=kvæði), *Anker.*

Á-kveð, ek, $\frac{2}{1}$, *tilsiger, af-
 taler, bestemmer.*

Albúitt, -inn, -in, *ganske
 færdigt, beredt.*

Aldrat, -aðr, öldruð, *al-
 drende.*

Á-legg, ek (140), *pålæg-
 ger, vedlægger.*

Alhugat, -aðr, -uð, *alvár-
 ligt, fast besluttet.*

Álit, $\frac{2}{1}$, *Udseende.*

Á-liðr, þat, $\frac{3}{2}$, *lider ud
 på, lažker mod Enden.*

Allfastort, -rðr, -rð, *me-
 get ordholdende.*

Allfjölrødt, -ddr, -dd,
 meget omtalt.

Allsháttar, *Bi.* allehånde.

Allkátt, -tr, -t, *meget
 muntert.*

Allskyns ell. allskonar,
Bi., alsköns, allehånde.

Allvaldr, $\frac{2}{1}$, *Konge.*

Almenníngr, $\frac{2}{2}$, 1) *Almen-
 hed, 2) almindelig Le-
 ding.*

Almæli (=kvæði), *almin-
 deligt Sigende.*

Alr (=dalr), en *Syl.*

Alsendlis, *Bi.*, *ganske og
 aldeles.*

Alvara, $\frac{1}{3}$, ud. *Fl.* *Alvår.*

Alvæpni (=kvæði), *fuld
 Rustning.*

Alþýða, $\frac{1}{3}$, *Almue.*

Ambana, ek, $\frac{1}{1}$, *gjengæl-
 der, belønner.*

Amma, $\frac{1}{3}$, *Bedstemoder.*

Ámæli (=kvæði), *Dadel,*
Bebøjelse.

Andast, ek, $\frac{1}{1}$, *dør.*

Andi, $\frac{1}{2}$, 1) *Ånde, 2) Ånd.*

Andlát, $\frac{2}{1}$, *Åndens Opgi-
 velse, Død (af ond).*

Andlit, $\frac{2}{1}$, *Ansigt.*

Ángr, $\frac{1}{1}$, *ud.. Fl.*, *Ulyk-
 ke, Modgang.*

Ángra, ek, $\frac{1}{1}$, *plager, ska-
 der, ængster.*

Ann, ek (142), *under.*

Annarskonar, *Bi.*, *af an-
 det Slags.*

Annarsstaðar, *Bi.*, *anden-
 steds.*

Apr, *Bi.*, *igjen, tilbage.*

Ár, $\frac{2}{1}$, *År, Åring.*

Ár, $\frac{2}{3}$, *Fl.* árar, *Åre.*

Áreiti, ek, $\frac{1}{2}$, *oprirer, tir-
 rer.*

Arfasáta, $\frac{1}{3}$, *Høstak af
 groft Græs, Arve.*

Ásamt, *Fho.* tilligemed.

Ásjón, $\frac{2}{3}$, *Ásyn, Ansigt.*

Ástúð, $\frac{2}{3}$, ud. *Fl.*, *inderlig
 Kærlighed, Hengiven-
 hed.*

Atfør, $\frac{2}{3}$, *Overfald i Hu-
 set.*

Atgángr, $\frac{2}{2}$, *Angreb.*

Atgeirr, (52), *Lb. S. 102.*

At-geri, ek, $\frac{1}{2}$, *gør ved, ud-
 retter.*

Atgjörvi (=kvæði), *Styrke, Mandighed.*

At-hygg, ek (141), *giver Agt pd, ser efter.*

Atlaga, $\frac{1}{3}$, *Læggen til med Skibene, for at begynde et Søslag.*

Átrúnaðr, (60), *Tro, Religion.*

Atsókn, $\frac{2}{3}$, *Angreb, Anfald.*

At-sæki, ek (141), *angriber, bestormer.*

Atþreytti, -ttr, -tt, *trængt, nødtvunget.*

Auga, (42), *Øje, Hul.*

Aungr, -ng (116), *ingen.*

Austmaðr, (65), *Udlænding fra Østen, Nordmand.*

Austr, *Bi., østlig; imod Østen.*

Autt, -ðr, -ð, *øde, tomt.*

Anðigt, -gr, -g (96), *rigt. Auðit, -inn, -in, bestemt af Skæbnen.*

Auðkent, -ndr, -nd, *kjendeligt.*

Auðna, $\frac{1}{3}$, *Skæbne, Lykke.*

Auðsætt, -sær, -sæ, *øjen-synligt, klart.*

Auðvelt, -ldr, -ld, *let.*

Ávalt, *Bi., altid, bestan-dig.*

Ávaxtað, *forøget, øgret med.*

Ávint, *udsat for Angreb.*

Áðr, 1) *Bi. för, tilforn, 2) med udeladt en, Bo. førend.*

Bakki, $\frac{1}{2}$, *Flodbræd.*

Bardagi, $\frac{1}{2}$, *Slag.*

Beini, ek, $\frac{1}{2}$, *hjælper til.*

Beinskeyti (=æfi), *Fær-dighed i at skyde lige, d. e. vist.*

Beinskeytt, -tr, -t, *som skyder vist.*

Beitiáss, (52), *Sejlstang, måskje Bovsprød.*

Beiði, ek, $\frac{1}{2}$, *beder, begje-rer, forlanger.*

Bekkr, (60. b), *Bænk.*

Ben, (58), *et dødeligt Sår.*

Ber, ek (140), *slår, Lb. S. 3.*

Ber, ek (148), *bærer, fœ-rer; ber af einum, over-går én; ber saman, sam-menligner.*

Bernskt, -skr, -sk, *barn-agtigt, unglt.*

Bert, -rr, -r, *bart, blot, aabenbart.*

Bil, $\frac{2}{3}$, *Afstand i Tid eller Rum, Opsættelse.*

Bildör, (57), *Pil med en hvas Spids (bildr).*

Birti, ek, $\frac{1}{2}$, *bekjendtgør.*

Bið, ek, $\frac{2}{3}$, 1) *beder, 2) bejler.*

Bið, ek, $\frac{3}{3}$, *bier, vænter.*

Bjart, -rtr, *björt, klart, skinnende.*

Bláeygt, -gr, -g, *blåøjjet.*

Blámaðr, (65), *Neger, Afrikanner.*

Blámær, $\frac{2}{3}$, *Havets Mø: Bølgen.*

Blandit, -inn, -in, *tvety-digt (som Egenskab ved Karakteren), omrent hvad vi i Spøg kalde lumsk.*

Bleikt, -kr, -k, *blegt, lyst.*

Bleyða, $\frac{1}{3}$, *Kujon.*

Blót, $\frac{2}{3}$, *hedensk Ofring.*

Blóta, ek, $\frac{1}{2}$, *ofrer til Af-guder.*

Blótbolli, $\frac{1}{2}$, *Offerbolle.*

Blótskapr, (60), *Afgude-ri, se Blót.*

Blóðkýlarnir, *Ha. Fl. med Kjo., Lb. 86. et Skælds-ord, omtr. Blodhundene.*

Blóðugt, -gr, -g (96), *blo-digt.*

Bogaskot, $\frac{2}{3}$, *Bueskud, også Pil.*

Bogi, $\frac{1}{2}$, *Bue.*

Bogsterkr, *stærk til at spænde en stiv Bue.*

Ból, $\frac{2}{3}$, *Bondegård, 2) Sæng, 3) Dyreleje.*

Borð, $\frac{2}{3}$, 1) *Bord, 2) Kan-tten af et Skib, Skibs bord.*

Bót, $\frac{3}{3}$, *Bod, Bøde.*

Boð, $\frac{2}{3}$, 1) *Bud, 2) Befa-ling, 3) Gilde, Bryllup.*

Bragð, $\frac{2}{3}$, *Øjeblik, også Kneb, List.*

Brandr, (50), 1) *en Brand, 2) en Klinge.*

Brátt, *Bi., hurtigen.*

Bráðgjört, -rr, -r, *tidlig modent i Henseende til Sjæls- og Legems kraf-ter.*

Bregð, ek (148), 1) *foran-drer, slår op, 2) sldro m.*

Breiði, ek, $\frac{1}{2}$, *breder ud, strækker ud.*

Brekka, $\frac{1}{3}$, *Skråning*,
Brink.

Brenn, ek (144), *brænder*, *er i Brand*.

Brenni, ek (124), *Lb. S. 30*.

Brest, ek, $\frac{3}{1}$, *brister*, *sprin-
ger itu*.

Brestr (=dalr), *Brag*.

Breyti, ek, $\frac{1}{2}$, *førandrer*.

Brínga, $\frac{1}{3}$, *Bringe*, *rys t*,
Barm.

Broddr, $\frac{2}{3}$, *Brod*, *Spids*.

Brot, *Bi.*, se *Brott*.

Brotna, ek, $\frac{1}{1}$, *brydes*, *går
i Stykker*.

Brott, *Bi.*, *bort*, *i brott*,
d. s.; *brottu og i brottu*,
borte.

Brottлага, $\frac{1}{3}$, *Læggen fra*,
ud, *med Skibe*, *når man
vil drage bort*.

Brún, (71), 1) *Øjenbryn*,
2) *Kant*, *især fremra-
gende Kant*.

Brúnáss, (52), *Bjælke ell*.
Ås, *som bærer en frem-
springende Kant af en
Bygning*.

Brunaold, $\frac{2}{3}$, *Braendalder*.
Bruni, $\frac{1}{2}$, 1) *Forbraændel-
se*, 2) *Brand*, *Idebrand*.

Brynstúkur, $\frac{1}{3}$, *ud. Ent.*,
Armharnisk.

Brynpíng, $\frac{2}{1}$, *Bryneting*
ɔ: *Slag*.

Brýt, ek, $\frac{3}{3}$, 1) *bryder*,
brækker, 2) *forbryder*.

Bryti, $\frac{1}{2}$ (44), *en Bryde*,
Køgemester.

Brytja, ek, $\frac{1}{1}$, *hugger i
Stykker*.

Brœdrúngr, $\frac{2}{2}$, *Søskende-
barn*.

Bú, $\frac{2}{1}$, *Lændejendom*.

Búi, $\frac{1}{2}$, *Nabo*.

Búnaðr, (60), 1) *Hus-
holdning*, 2) *Tilbehør*,
Dragt, *Rustning*.

Búpegn, $\frac{2}{2}$, *Selvæjer*, *Ejen-
domsmand*, (52)

Búð, $\frac{2}{3}$, *Lb. S. 99*.

Bý, ek (152), 1) *bor*, 2)
bereder, *udruster*.

Byrvænt, -nu, -n, *som la-
der have Medbör*, *ser ud
til god Vind*.

Bæði, *Sto.* (112), *begge*.

Bær, (60), *Gård*.

Bæti, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *bøder*, 2)
istandsætter.

Bölva, ek, $\frac{1}{1}$, *bander*, *for-
bander*.

Dagverðr, (60), *Davre*,
Frokost.

Dautt, -ðr, -ð, *dødt*.

Dauðadruckit, -inn, -in,
stærkt beruset.

Dauði, $\frac{1}{2}$, *Død*.

Deili, ek, $\frac{1}{1}$) *deler*, *skifter*,
2) *trættes med*, *strider*.

Dett, ek, $\frac{3}{1}$, *falder*, *drat-
ter*, *dumper*.

Dey, ek (151), *dør*.

Deyfi, ek (134), *døver*,
sløver.

Digna, ek, $\frac{1}{1}$, 1) *bliver*
blød, *taber Hærdelsen*,
2) *bliver fugtig*.

Dirfist, ek, $\frac{1}{2}$, *lideformet*,
drister mig til.

Djúpt, -pr, -p, *dybt*.

Drátrr, (69), *Dræt*.

Dreg, ek, $\frac{2}{3}$, *drager*.

Dreingr, (58), 1) *ung*, *brav*
Mand, *retsindig Mand*,
2) *Mandighed*, *Retskaf-
fenhed*.

Dreki, $\frac{1}{2}$, 1) *Drage*, 2) *Skib*.

Drengiliga, *Bi.*, *mandi-
gen*, *brav*.

Drenglynt, -ndr, -nd, *ædet-
tænkende*.

Drengr, se Dreingr.

Drengskapr, (60), 1) *man-
dig Styrke*, 2) *Ærlighed*.

Drep, ek (122), 1) *slår*,
2) *dræber*.

Dreypi, ek (134), 1) *lader*
dryppe, 2) *bestænker*.

Drif, ek, $\frac{3}{2}$, 1) *driver*, 2)
stimler, *fjyger*.

Drifa, $\frac{1}{2}$, *Snefog*.

Draept, -pr, -p, *fredløs*,

som må dræbes.

Dugandi-maðr, (65), *dulig*
Mand, *ærlig Mand*.

Dugi, ek, (137), *er nok*,
forslår, *hjælper*.

Duttu 3. P. i *Fl. af Dat.*
af dett.

Dvel, ek, $\frac{1}{3}$, *Lb. S. 16*.

Dyl, ek, $\frac{1}{3}$, *dølger*; *dulit*,
dult, (95), 1) *skjult*, 2)
som noget er skjult for,
uvidenle.

Dyn, ek, $\frac{1}{3}$, 1) *drøner*, *su-
ser*, 2) *styrter ned over*.

Dyr, $\frac{3}{3}$ *ud. Ent.*, *Dörab-
ning*.

Dælt, -ll, -l, *føjeligt*, *let*,
tjenligt.

Dökkt, -kk, -kk, *mørkt*.

Eflí, ek (134), *styrker*, *be-
styrker*.

Efna, ek, $\frac{1}{2}$, gör *Tilberedelser til*, 2) udfører, opfylder (ellers efni).
Efnd, $\frac{2}{3}$, *Opfyldelse af et Løfte ell. Forsæt.*

Efra, (103. 160), höjere, øvre.

Egi, se Eigi.

Eggjan (= skipan), *Æggen*, *Opmuntring.*

Eggteinn, (52), *Stålæg*, den lange med Stål belagte Strækning af Æggen i et Sværd.

Eigi, *Bi.*, ikke.

Eign, (77), *Ejendom.*

Eigna, ek, $\frac{1}{2}$, *Lb. S. 3.*

Eilift, -fr, -f, evigt.

Einkamál, $\frac{2}{1}$ ud. Ent., hemmelig Aftale, bestemt Akkord.

Einkanna, ubøj. To. *Lb. 66*, særdeles kjendeligt.

Einkar, *Bi.*, særdeles, meget.

Einsætt, -r, -v, eneste (*Udvej*), som ses, særdeles iøjnefaldende.

Einvald, $\frac{2}{1}$, *Monarki*, Enevælde.

Einn-veg, *Bi.*, på samme Måde.

Eiri, ek, $\frac{1}{2}$, 1) sparer, skærer; 2) er tilfreds, finder mig fornøjet.

Eiðspjall, $\frac{2}{1}$, *Edsformular*, *Edsudtryk.*

Ekki, *Sto.* (116), intet, 2) *Bi.* ikke.

Èl, $\frac{2}{1}$, *Byge.*

Eldi, ek $\frac{1}{2}$, gör *Ild*.

Eldkveykja, $\frac{1}{3}$, Tønder, noget til at gøre *Ild* med.

Eldr, $\frac{2}{1}$, *Ild.*

Ella og ellar, *Bi.*, ellers. Ellidautt, -ðr, -ð, dødt af Alder.

Em, ek (147), er.

En, *Bo.*, *Lb. S. 2.* 2)

Kjo. se Et.
Eptra, (103), det bagerste (af to).

Er, 1) *Sto.*, som, 2) *Bi.*, da, hvor, o. desl.
Erfi (=kvæði), *Begravelsesgilde*, *Arveøl.*

Ervitt, -ðr, -ð, möjsomt, vanskeligt.

Et, enn, en, *Kjo.* ist. f. hit, hinn, hin (107).

Et, ek (146), øder, spiser.

Ey, (66), en φ.

Eyk, ek (152), forøger, formerer.

Eyra, $\frac{1}{2}$, et φre.

Eyri (=veiði), lav, sandig, spidsudgående Strandbræd ell. Flodbræd.

Eys, ek (145 og 152), øser.

Eystra, (103), østligere, østlig.

Eyði, ek, $\frac{1}{2}$, 1) øder, ødelægger, 2) tilendebringer, oplosser.

Eyðir (= læknir), Forøder, Uddeler, (Guldets d. e. Høvding, Helt, Mand).

Eða, ødr, *Bo.*, eller.

Fagna, ek, $\frac{1}{2}$, glæder mig; fagna einum vel, modtager én vel.

Fagnaðr, (60), *Glæde.*

Fái, ek, $\frac{1}{2}$, renser, pudser, gör blankt.

Falda, ek, $\frac{1}{2}$, beklæder med den gamle nord. Hovedpynt for Kvindfolk (faldr).

Fallit, -inn, -in, skikket, passende.

Fång, $\frac{2}{1}$, *Åbningen imellem begge Arme*, *Favn*, også det man får, *Fl. faung* ell. föng, se dette.

Fått, -r, -v, fā.

Fátækt, -kr, -k, fattigt.

Faðmr, $\frac{2}{3}$, 1) *Favn*, Omfavnelse, 2) *Favn* (Mål).

Fefauing, $\frac{2}{1}$, *Lb. S. 22.*

Fegjald, $\frac{2}{1}$, *Mulk.*

Feginshendi, *Bi.*, med Fornøjelse.

Fegit, -inn, -in, fornøjet.

Fegjöf, $\frac{2}{3}$, *Gave*, Foræring.

Fegrð, $\frac{2}{3}$, *Fagerhed*, Skönhet.

Feigt,-gr,-g, *Døden nær*, Dødsens.

Fekostnaðr, (60), *Bekostning.*

Fel, ek (148), fjæler, skjuler; fel á hendr, anbefaler.

Felagi, $\frac{1}{2}$, *Lb. S. 19.*

Fell, ek, $\frac{2}{2}$, falder.

Felli, ek, $\frac{1}{2}$, 1) fælder, 2) dræber, 3) fælder ind i hinanden.

Felmtr, $\frac{2}{2}$, *ud. Fl.*, *Skræk*.
 Femildr, -ld, *gavmild*.
 Fengr, *Ha. Fangst*.
 Fer, ek (144), *farer, går, rejser*; *ferr vel, vokser, sidder smukt (om Håret)*.
 Festi ell. *Festr (=veiðr), Halskæde, Reb.*
 Fetbreiðr, $\frac{2}{2}$, *Navnet på et Sværd, af fet, Fjed, Skridt, og breitt, bredt.*
 Fetilstíngr, $\frac{2}{2}$, *Sværd, af fetill, Bånd, Bælte, Gje-hæng, stíngr, Stik eller Redskabet til at stikke med.*
 Feván, $\frac{2}{3}$, *Håb om Fordel.*
 Feðgar, (73), *Fader og Søn ell. Sønner.*
 Fíll, $\frac{2}{2}$, *Elefant.*
 Fimt, -mr, -m, 1) *hurtigt, 2) behændigt.*
 Firr, (103), *fjærnere, se Fjarri.*
 Fiskimannabúð, $\frac{2}{3}$, *Fiskerhytte.*
 Fjall, $\frac{2}{1}$, *Fjeld, Bjærg.*
 Fjarar, þat, $\frac{1}{1}$, *ebber, Vandet falder.*

Fjármunir (=dalir), *ud. Ent., Formue.*
 Fjarri, *Bi., fjærn.*
 Fjöldi, $\frac{1}{2}$, *Mængde.*
 Fjölmenni (=kvæði), *d.s.*
 Fjölmennt, -nnr, -nn, *talrigt, folkerigt.*
 Fjör (=fræ), *Lív.*
 Fjörðr, $\frac{3}{2}$, *Fjord.*
 Fjótra, ek (132), *fængsler, lænkebinder.*
 Fjöturr, (54), *Fjedder, Fodjærn.*
 Fjöðr, (54), *Fjeder.*
 Fleinn, (52), *Pil ell. Spyd.*
 Fljót, $\frac{2}{1}$, *en Flod.*
 Fljótt, -tr, -t, *hurtigt.*
 Flot, $\frac{2}{1}$, *Flyden.*
 Flótti, $\frac{1}{2}$, *Flugt.*
 Flýg, ek, $\frac{3}{3}$, *flyver.*
 Flyt, ek (140), *flytter, fører; flyt örendi, udfører et Årinde, taler en Sag.*
 Flýt, ek, $\frac{3}{3}$, *flyder, rinder.*
 Flæ, ek (151), *flår.*
 Flæmi, ek (134), *fordriver, bortjager.*
 Forað, $\frac{2}{1}$, 1) *ufremkomeligst Morads, 2) stor Ulykke, 3) Furie.*

Forellri (=kvæði) *ud. Fl., Forfædre.*
 Formáli, $\frac{1}{2}$, 1) *Fortale, 2) Formular.*
 Fornt, -ru, -rn, *gammelt, fra gamle Tider.*
 Ferræði (=kvæði), *Opsyn, Bestyrelse.*
 Forsát, $\frac{2}{3}$, *Baghold, Efterstræbelse.*
 Forspár, *Ha. forspá, Hu. To., forudsigende.*
 Fortölur, $\frac{1}{3}$, *ud. Ent., Overtalelser, Opmuntring.*
 Forvitri, *Ha.-a, Hu. (97), kyndig, vis.*
 Fóthvatt, -tr, -hvöt, *rapfodet.*
 Fótr, (69), *Fod, Ben.*
 Frá-hverf, ek (153), *går fra, vender bort.*
 Fram, *Bi., frem.*
 Framan, *Bi., fortil.*
 Framanvert, -rðr, -rð, *det forreste.*
 Frambyggjar, *Ha. i Fl., Krigsfolk, som have Plads i den forreste Del af Skibet.*
 Framljá, *Fho., forbî.*
 Framkvæmd, $\frac{2}{3}$, *Driftighed.*
 Framlögin, $\frac{2}{1}$, *med Kjo. i Fl., Tilskud.*
 Framsaga, $\frac{1}{3}$ (43), *Frem-sættelse, Fremsigelse.*
 Framsýnt, -nn, -n, *forudseende.*
 Fránt, -nn, -n, *glinsende, blankt.*
 Frá-segi, ek (141), *fortæller.*
 Frásögn, $\frac{2}{3}$, *Fortælling.*
 Freka, $\frac{1}{3}$, *Hårdhed, Strænghed.*
 Frelsi (=kvæði), *Frihed, Frigivelse.*
 Fremra, (103), *forrest (af to).*
 Frætti, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *spørger, 2) får at vide.*
 Frítt, -ðr, -ð, 1) *smukt, 2) stærkt, dygtigt.*
 Frótt, -ðr, -ð, *kyndigt.*
 Frumvaxta, (97), *frem-vækst, næsten fuldvoksen.*
 Frý, ek, $\frac{1}{3}$, (141) *betvivler, bebrejder én Mangel på noget, opfordrer, udæsker.*

Fraendsemi (=æfi), *Slægt-skab.*

Frokiliga, *Bi.*, *modigen.*

Frokit, -inn, -in, *modigt, tappert.*

Full, $\frac{a}{i}$, *Bæger, Minde-bæger.*

Fullkosta, (97), *passende (Parti).*

Fulltiði, -a, (97), 1) *fuld-voksen*, 2) *moden.*

Fulltíng, (63), *Forsvar, Hjælp.*

Fundr, (60. c), *Lb. S. 10.*

Furða, $\frac{1}{3}$, *underlig Ting, noget overordentligt.*

Fúst, -ss, -s, *villigt, til-bøjeligt.*

Fylgð, $\frac{2}{3}$, 1) *Følgeskab*, 2) *Hjælp.*

Fylki, ek, $\frac{1}{2}$, *fylker, stiller i Slagorden.*

Fyrirgef, ek (144), *til-giver, forlader.*

Fyrir-liggr, þat, (146), *ligger fore, er bestemt.*

Fyrirmaðr, (65), 1) *en Herre, en betydelig Person.* 2) *én som udmærker sig fremfor andre.*

Fýsi, ek, $\frac{1}{2}$, *tilrdder, op-muntrer; fýsist, fdr Lyst til.*

Fýsiltig, -gr, -g, *önske-ligt.*

Fæ, ek (149), 1) *fdr, 2) Lb. S. 13.*

Fæð, $\frac{2}{3}$, 1) *Fáhæd, 2) Misforståelse.*

Fölleitt, -tr, -t, *blegt, gu-stent af Udseende.*

Folt, -lr, -l, *gustent, død-blegt.*

Föng, $\frac{2}{1}$ (*Fl. af fang*) *Forråd, Midler, Fornø-denheder.*

För, (50), *Rejse.* *Förunautr, $\frac{2}{2}$, Lb. S. 22.*

Föruneyti (=kvæði), *Föl-geskab.*

Fædt, -ddr, -dd, *født (Tf. af fæði $\frac{1}{2}$).*

Færí, ek, $\frac{1}{2}$, *færer, flytter.*

Fært, -rr, r (90), *duligt, bekvemt, i Stand til.*

Gaflok, $\frac{2}{1}$, *et Slags Kas-tespyd.*

Gagn, $\frac{2}{1}$, *Gavn, Nytte.* *Gamalærr, -r, To. som gær i Barndom.*

Gata, $\frac{1}{3}$, 1) *Gang, 2) Fodsti.*

Gef, ek (144), *giver.*

Gegn, *Fho.*, *imod; i gegu, imod, i Møde.*

Gegni, ek, $\frac{1}{2}$ 1) *svarer til, på; 2) møder for, tager imod.*

Geigr, $\frac{2}{2}$, *Frygt for Skade, ell. Skade, Uheld.*

Geing, ek (149), *går.*

Geisli, (42), *Stråle.*

Geld, ek (153), *betaler, bøder, undgælder.*

Gell, ek, $\frac{3}{1}$, *gjælder, giver Gjenlyd.*

Geri, ek, $\frac{1}{2}$, *gør; g. um mál, er Dommer i en Sag, afgør en Sag.*

Get, ek (146), 1) *avler, 2) omtaler, 3) forskaffer.*

Get, ek (146), *kan.*

Gey, ek, $\frac{2}{3}$, *gør (som en Hund).*

Geymi, ek, $\frac{1}{2}$, *gjemmer, passer på.*

Geysi, *Bi.*, *forfærdelig, grumme.*

Gildra, ek, $\frac{1}{1}$, *hilder, sæt-ter Fælde for, stiller til, makinerer.*

Gín, ek, $\frac{3}{2}$, *gaber, spærre Munden op.*

Girnd, $\frac{2}{3}$, *Begjerlighed.*

Gjöf, $\frac{2}{3}$, *Gave, Foræring.*

Gjöri, se Geri.

Gjörla, *Bi.*, *görligen, ty-deligen.*

Gjörsimi (=veidi), *Kost-barhed, Klenodie.*

Glep, ek (140), *forblin-der, vildleder, narrer.*

Gleð, ek, $\frac{1}{3}$, *glæder.*

Glotti, ek, $\frac{1}{2}$, *ler med For-undring ell. desl.*

Gluggi, $\frac{1}{2}$, ell. gluggr, $\frac{2}{2}$ (64), *Glug, Vindue.*

Glæsilit, -gr, -g, *snukt, glimrende.*

Gnógt, $\frac{2}{3}$, *Overflædighed.*

Gnæfi, ek, $\frac{1}{2}$, *står i Vej-ret, rager frem.*

Gólf, $\frac{2}{1}$, *Gulv.*

Gódgjarnt, -rn, -gjörn, velvilligt.

Goði, $\frac{1}{2}$, 1) *en Gode, en Herredshøvding, Tem-pelforstander.*

Grand, $\frac{2}{1}$, *Skade.*

Granda, ek, $\frac{1}{1}$, *skader.*

Gras, $\frac{2}{1}$, *Græs.*

Grátanda, -i, -i, *grædende.*

Grautr, (60), *Grød*.
 Grávara, $\frac{1}{3}$ (43), *Gråverk*.
 Grein, $\frac{2}{3}$, 1) *Forskjel*, *Uenighed*, 2) *Post*, *Punkt*.
 Greip, $\frac{2}{3}$, *Fl.* -ar, *Mellemrummet imellem Fingrene*, *imellem Tommelfingeren og de andre fire Fingre*.
 Greidi, ek, $\frac{1}{2}$, *udredes*, *udvikler*, 2) *betalere*.
 Gren, $\frac{2}{1}$, *Rævehule*.
 Grimleiki, $\frac{1}{2}$, *Grumhed*.
 Gríp, ek (144), 1) *griber*, 2) *begriber*.
 Gripr, $\frac{2}{2}$, en *Kostbarhed*, *kostbar Ting*.
 Grið, $\frac{2}{1}$, *ud. Ent.*, *Fred*, *Sikkerhed*, (*Kvartér*).
 Grjót, $\frac{2}{1}$, *ud. Fl.*, *Stene*.
 Grunar, mik *pat*, $\frac{1}{1}$, *det aner mig*, *jeg formoder*.
 Grunnr, (60), *Mistanke*, *Formodning*.
 Græt, ek, $\frac{2}{2}$, *græder*.
 Græ, ek (150), *gror*, *vokser*, *læges*.
 Gröf, $\frac{2}{3}$, 1) *Graft*, *Grupe*, 2) *Grav*.
 Gröftr, $\frac{2}{2}$, *Begravelse*, *Grav*.

Grön, $\frac{2}{3}$, *Skæg på Læben*, *også Læbe*, *Mule*.
 Gröptr, $\frac{3}{2}$, se *gröftr*.
 Gullhásar, $\frac{2}{2}$, *ud. Ent.*, *Folk*, *som bruge Guld-kæder om Halsen* ɔ: ere *overdådige i Klædedragt*.
 Gullroðit, -inn, -in, *forgylldt*.
 Gullsamat, -aðr, -uð, *udsyet*, *broderet med Guld-tråd*.
 Gunnborð, $\frac{2}{1}$, *Stridsbord* ɔ: *Skjoldet*.
 Gunnfána, $\frac{1}{3}$, *Stridsfane*, *Banner*.
 Gyðja, $\frac{1}{3}$ (47), 1) *Gudinde*, 2) *Præstinde*.
 Gæfa, $\frac{1}{3}$, *Lykke*.
 Gær, *Bi.*, i *gær*, i *Går*; *deraf i gærkveld*, i *Går Aftes*.
 Gæti, ek, $\frac{1}{2}$, *ser efter*, *giver Agt på*.
 Gæzla, $\frac{1}{3}$, 1) *Agtsomhed*, 2) *Bevogtning*, *For-svar*.
 Göfugt, -gr, -g (96), *an-seligt*, *ypplerligt*.
 Görí, se *Geri*.

Hadda, $\frac{1}{3}$, *Grebet på en Kjedel*.
 Häfa, -i, -a, *bestemt Form af hått*.
 Háljall, $\frac{2}{1}$, *Bjærghøjde*.
 Hafna, ek, $\frac{1}{1}$, *forkaster*, *afholder mig fra*.
 Hafnleysi (=kvæði), *Man-gel på Havn*.
 Hagr, (5Ω), *Gavn*, *Nytte*, 2) *Tilstand*.
 Hagstætt, -ðr, -ð, *bekvem*, *gunstig* (*Vind*).
 Hálft, -fr, -f, *halvt*.
 Halla, ek, $\frac{1}{1}$, *bringer til at hælde* (hallast).
 Háls, (52), 1) *Hals*, 2) *For-enden af Skibet*, 3) *lang-agtigt Bjærg*.
 Hamar, (53), 1) *Hammer*, 2) *stor og stejl Klippe*.
 Hamingja, $\frac{1}{3}$, *Held*, *Lykke*.
 Handlaug, $\frac{2}{3}$, *Fl.* -ar, *Håndtvæt*, *Vaskefad*.
 Handlegr, (60), *Arm*.
 Handsala, ek, $\frac{1}{1}$, *overleverer*, *overdrager*.
 Handskot, $\frac{2}{1}$, *Skud af Hånden*, *også Kastespyd*.
 Hängi, ek (149), *hænger selv*.
 Háreysti (=kvæði), *Skrål*, *Støj*.
 Hárma, ek, $\frac{1}{1}$, *sørger*, *be-græder en død*.
 Harmdaudi, (97), *den hvis Død beklages*, *begrædt*, *savnet*.
 Harpari, (43), *Harpespil-ler*.
 Hardgjört, -rr, -r, *hård-fert*.
 Harðla, *Bi.*, *meget*, *over-måde*.
 Harðskeytt, -tr, -t, *som skyder hårdt*, *med Styrke*.
 Harðsnúit, -inn, -in, *ondt at komme til Rette med*.
 Hasla, ek, $\frac{1}{1}$, *afstikkér en Kampplads med opsatte Hasselstænger*.
 Hásæti (=kvæði), *Höjsæde*, *Trone*.
 Hátíð, $\frac{2}{3}$, *Höjtid*, *Fest*.
 Hått, hár, há, *højt*.
 Håttat, -aðr, -uð, *af en vis Beskaffenhed*, *be-skaffent*, *skikket*.
 Haugr, $\frac{2}{2}$, *Høj*, *Gravhøj*.
 Haugsöld, $\frac{2}{3}$, *Højalder*.
 Haunk, (70), *et sammen-rullet Reb*, *en Rulle Reb*.

Hauss, (52), *Hjærneskal*.
 Haust, $\frac{1}{2}$, *Høst, Efterår*.
 Hef, ek, $\frac{2}{3}$, 1) *hæver, løfter*, 2) *begynder*.
 Hefi, ek (138), *har; haft*, 1) *behandlet*, 2) *næret*.
 Hefnandi, (49), *Hævner*.
 Heilagt, -agr, -ög (96), *helligt*.
 Heili, $\frac{1}{2}$, *Hjærne*.
 Heilrædr, -ð, *som giver gode Råd*.
 Heilræði (=kvæði), *godt, gode Råd*.
 Heilt, -ll, -l, 1) *helt*, 2) *sundt*, 3) *tro, oprigtigt*.
 Heima, *Bi.*, *hjemme*.
 Heiman, *Bi.*, *hjemme fra*.
 Heimdregi, $\frac{1}{2}$, *Hjemfødning*.
 Heimfüst, -ss, -s, *som længes efter Hjemmet*.
 Heimilt, -ll, -l, *hjemlet, erhvervet med Rette*, 2) *frit, overladt til ens Godtbefindende*.
 Heimskrìngla, $\frac{1}{3}$, *Jordkredsen; Snorres Verk*.
 Heimsókn, $\frac{2}{3}$, *Besøg; Overfald*.

Heimti, ek (134), 1) *kræver, fordrer*, 2) *drager eller haler til mig*.
 Heit, ek (149), *lover*.
 Heiti, ek (149), *hedder*.
 Heitast, ek, $\frac{1}{2}$, *truer med ondt*.
 Heiðit, (94), *hedensk*.
 Heiðni (=æfi), *Heden-skab*.
 Held, ek, $\frac{2}{3}$; 1) *holder, styrer hen til et Sted*.
 Heldr, (160), 1) *heller*, 2) *vel meget, temmelig*.
 Heldra, (103), *fornemmere, större*.
 Hella, $\frac{1}{3}$, *flad Klippe, flad Sten*.
 Helzti, *Bi.*, *(måskje for helzt til), alt for*.
 Herblastr, $\frac{2}{3}$, *Blaesen til Angreb (i Krigsluren)*.
 Herboð, $\frac{2}{3}$, *Lb. S. 10*.
 Herðar, $\frac{2}{3}$, *ud. Ent., Skuldre*.
 Herði, ek, $\frac{1}{2}$, *hærder; h. huginn, fatter Mod*.
 Herhlaup, $\frac{2}{3}$, *Lb. S. 11*.
 Herklæði (=kvæði), *ud. Ent., Krigsrustning*.

Herlið, $\frac{2}{3}$, *Krigshær, Krigsfolk*.
 Hermannligt, -gr, -g, *af krigersk Udseende*.
 Hernaðr, (60), *Lb. S. 12*.
 Hersaga, $\frac{1}{3}$ (43), *Budskab om fjendtligt Indfald*.
 Herstillir (=læknir), *Hærfører, Konge*.
 Hertekit, -inn, -in, *taget til Bytte, fangen*.
 Herör, (57), *Lb. S. 10*.
 Heygi, ek, $\frac{1}{2}$, *begraver i Höj, höylægger*.
 Heyri, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *hører*, 2) *adlyder*, 3) *passersigt til*.
 Heyverk, $\frac{2}{3}$, *Høbjærgning*.
 Heðan, *Bi.*, *herfra, heden*.
 Himin, $\frac{2}{3}$, *Himmel*.
 Híngat, *Bi.*, *hid, herhen*.
 Hirð, $\frac{2}{3}$, *Hof, Livvagt*.
 Hirði, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *passer på*, 2) *bryder mig om*.
 Hirðir (=læknir), *Bevogter, Hyrde*.
 Hitti, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *hitter, finder, træffer*.
 Hjala, ek, $\frac{1}{2}$, *snakker*.
 Hjaldr, $\frac{2}{3}$, 1) *Allarm, 2) Havet; derafhjaldr-blik, Havets Glans o: Guldet*.
 Hlíð, $\frac{2}{3}$, *Fjældside, Lå*.
 Hlif, $\frac{2}{3}$, *Fl.-ar, Skjold, Forsvarsvåben*.
 Hlíð, $\frac{2}{3}$, *Beskærmelse, Forsvar, Skånsel*.
 Hlífi, ek, $\frac{1}{2}$, *skdnner*.

Hljóð, $\frac{2}{1}$, 1) *Lyd*, 2) *Stilhed*, *Lyd*.
 Hljótt, -ðr, -ð, *tavst*.
 Hluta, ek, $\frac{1}{1}$, *kaster Lod*.
 Hluti, (64), *Del*.
 Hlutr, (60), 1) *en Ting*, 2) *Lod*, *Del*; *eiga hlut i tage Del i*.
 Hlyt, ek, $\frac{3}{3}$, *får, erholder, 2) må (nødvendig)*.
 Hlyði, ek, $\frac{1}{2}$, *hører til, på*.
 Hlæ, ek (151), 1) *ler*, *glæder mig*.
 Hnefi, $\frac{1}{2}$, *Næve*.
 Hnept, -ppr, -pp, *knapt*.
 Hnoda, $\frac{1}{1}$, et *Nøgle(Garn)*.
 Hnot, (70), *en Nød*.
 Hnykki, ek (133 og 136), *rykker, trækker (i noget)*.
 Hóf, $\frac{2}{1}$, 1) *Måde, Mådehold, Middelvæj*.
 Hóll, (52), *Høj, Banke*.
 Hrafn, (52), *Ravn*.
 Hrapa, ek, $\frac{1}{1}$, 1) *nedstyrter*, 2) *haster, iles*.
 Hrata, ek, $\frac{1}{1}$, *raver, snubler*.
 Hraust, -str, -st, *raskt, stærkt, tappert*.
 Hraustliga, *Bi.*, *drabeligen, tappert*.

Hreinlífismaðr, (65), en *Mand, der har aflagt Kyskhedsløfte, ɔ: en Munk*.
 Hreysti (=æfi), *Styrke*.
 Hrіð, $\frac{2}{3}$, 1) *Uvejr, Byge*, 2) *Tid, Öjeblík*, 3) *Træfning*.
 Hrósa, ek, $\frac{1}{1}$, *rosor*.
 Hross, $\frac{2}{1}$, *Ros, Hest*.
 Hrossætor, $\frac{1}{3}$, *Hesteædere*.
 Hrýð, ek, $\frac{3}{3}$, *rydder et Skib, red at dræbe Besætningen*.
 Hryggr, (60), 1) *Ryg*, 2) *Landryg*.
 Hrýt, ek, $\frac{3}{3}$, *styrter ned, farer ud, ryger af*.
 Hrædt, -ðdr, -dd, *ræd, frygt som*.
 Hræðsla, $\frac{1}{3}$, *Frygt*.
 Hræri, ek, $\frac{1}{2}$, *rører, bewæger*.
 Hrökk, ek (155), *rykker (frem ell. tilbage)*.
 Hugr, (60), *Hu, Mod*.
 Hugsa, ek, $\frac{1}{1}$, *tænker, overvejer*.
 Húnn, (52), *Björneunge*.
 Hválr, hvoll, se Hóll.

Hvar, *Bi.*, *hvor*.
 Hvårt, (108), *hvilket (af to)*.
 Hvårttveggja, (113), *hvert for sig af to*.
 Hvatt, -tr, *hvöt, fyrrigt, rask*.
 Hverf, ek (153), *forsvinder, vender om*.
 Hvergi, *Bi.*, *ingensteds*.
 Hverso, *Bi.*, *hvorledes, hvor (langt ell. desl.)*.
 Hvert, (108), *hvilket (af mange)*. *Bi.*, *hvorhen*.
 Hvet, ek, $\frac{1}{3}$, 1) *skærper, 2) opmuntrer, tilskynner*.
 Hvild, $\frac{2}{3}$, *Hvile*.
 Hýbýli, (=kvæði), *Hjemsted, Bolig*.
 Hygg, ek (141), *mener, tænker*.
 Hyl, ek (140), *tilhyller, skjuler*.
 Hylli (=æfi), *Hyldest, Yndest*.
 Hyrna, $\frac{1}{3}$, *Spids (Hjörne) af en økse*.
 Hæð, $\frac{2}{3}$, *Højde*.
 Hæll, (52), 1) *Hæl*, 2) *Hage, Tøjslæge o. desl.*
 Hærðr, -ð, *som har (smukt) Hår*.
 Hætt, -ttr, -tt, *farligt*.
 Hætta, $\frac{1}{3}$, *Fare*.
 Hætti, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *ophører, 2) vover*.
 Hæfi, ek, $\frac{1}{2}$, *träffer (et Mål), rammer*.
 Höegra, -i, -i, *højre*.
 Höfðafjöl, $\frac{2}{3}$, *Bræt ved Hovedet (af et Sæde, en Sæng ell. desl.)*.
 Höfðaskip, $\frac{2}{1}$, *Skib med Gallion på*.
 Höfn, $\frac{2}{3}$, *Havn*.
 Höfuð, (53), *Hoved*.
 Höfuðdukr, $\frac{2}{2}$, et *Hovedklæde, som Fruentimrene brugte om det nederste af faldr-inn, for at holde den på Hovedet*.
 Högg, ek (152), *hugger*.
 Höggerrosta, $\frac{1}{3}$, *Huggefægning, Sværdslag*.
 Hölzti, *Bi.*, se Helzti.
 Höll, $\frac{2}{3}$, *kongeligt Slot, Hald*.
 Hönd, (71), *Hånd; af hendi manns, på ens Vegne; å hendir, imod*.

Höttr, $\frac{3}{2}$, *Hat*.
 Illvirki (= merki), *ond*
Gjerning, *Misgjerning*.
 Isleggir (= dreingir), *ud*.
Ent., *Skøjter*, *eg. Ben*,
som man spændte under
Fødderne, *til at løbe på*
Isen med.
 Idrøtt, $\frac{2}{3}$, (*ellers ioprøtt*),
Idræt, *Legemsfærdighed*.
Jafna, $\frac{1}{3}$, *Slette*. *fleue*.
 Jafna, ek, $\frac{1}{1}$, 1) *jævner*, 2)
jævnfører, *sammenlig-*
ner.
 Jafnaðarmaðr, (65), 1)
retskaffen, *billig tæn-*
kende Mand, 2) *Sam-*
menligningsmand, d. e.
 én som kan sammenlig-
nes med (*en anden*).
 Jafnan, *Bi.*, *bestandig*,
stedse.
 Jafnfagrt, (91), *ligeså*
smukt.
 Jafnhraust, *ligeså rask*,
tappert.
 Jafnúngi, (44), *Lige*, *Li-*
gemand.
 Jafnumikit, (*lige*) *så stort*.

Jafnræði (= kvæði), *et*
lige Parti.
 Jafnsköruliga, *Bi.*, *ligeså*
myndig, *bestemt*, *ell.*
desl.
 Jafnsterkt, *ligeså stærkt*.
 Jafntorsót, -ttr., -t, *ligeså*
vanskeligt at *angribe*,
erobre.
 Jafnvel, *Bi.*, *endogså*.
 Jamtr, *Ha. i Fl.*, *Jæmte-*
lædere.
 Járnbardí, $\frac{1}{2}$, 1) *jærube-*
slæt Skib, 2) *et Skibs*
Navn.
 Járurekindr, *Hu. i Fl.*,
Jærnkæder.
 Jarðneskt, -skr., -sk, *jor-*
disk.
 Jarðvegr, (60), *Jordbund*.
 Játa, ek, $\frac{1}{1}$, *bejaer*, *bifal-*
der, *antager*.
 Jaxl, $\frac{2}{2}$, *Kindtand*.
 Jólahald, $\frac{2}{1}$, *Julefestens*
Höjtideligholdelse.
 Jöfurr, (54), *Konge*.
 Jörð, $\frac{2}{3}$, 1) *Jord*, 2) *Land-*
ejendom.
 Kaf, $\frac{2}{1}$, *Dyb (i Havet)*.
 Kafsyndr, *To. i Ha.*, *som*

kan svømme under Vandet.
 Kalla, ek (124), 1) *kalder*, *råber*, 2) *siger*, *erklærer*.
 Kann, ek (142), *kan*; *kunna*
mann um eithvat, *for-*
tørnes på én, *irettesætte*
én for noget; *kunna því*
illa, *tage sig det nærl*.
 Kappi, $\frac{1}{2}$, *Helt*, *Kæmpe*.
 Karlmenska, $\frac{1}{3}$, *Mandighed*, *Tapperhed*.
 Kastali, $\frac{1}{2}$, *Kastel*, *Fæstning*.
 Kátt, -tr., -t, *glad*, *lystigt*.
 Kaup, $\frac{2}{1}$, *Køb*, *Akkord*.
 Kaupferð, $\frac{2}{3}$, *Handelsrejse*.
 Kaupi, ek (137), *køber*.
 Kaupmáli, $\frac{1}{2}$, *Kontrakt*,
især Ægtepagt.
 Kef, ek, $\frac{1}{3}$, *kvæler ved at*
holde én længe under
Vandet.
 Keipr, $\frac{2}{2}$, *en Åretold*.
 Kem, ek (146), *Lb. S. 6*.
 Kenni, ek (133), 1) *med*
G. kjender, 2) *med H.*
lærer, 3) *tilregner*, *til-*
skriver, 4) *med E. føl-*
ler, *fornemmer*.
 Kennimaðr, (65), *en gejstlig Lærer*, *Prest*.
 Keppi, ek, $\frac{1}{2}$, *kappes*, *anstrænger mig*.
 Kesja, $\frac{1}{3}$, *Lanse*, *Kastespyd*.
 Ketill, (53), *Kjedel*.
 Keyri, ek, $\frac{1}{2}$, *driver*, *kører*, *støder frem*.
 Keyri, 3. *P. i Dat. ureg.*
f. kaus, *af kýs*, *se dette*.
 Kippi, ek (133), *rykker*.
 Kjarr, $\frac{2}{1}$, *Krat*.
 Klifa, ek, $\frac{1}{1}$, *idelig gjentager*, *råber pd*.
 Klýf, ek, $\frac{3}{3}$, *kløver*.
 Kná ell. knái, ek (142), *kan*.
 Knerunrr, $\frac{2}{2}$, *Slægt*, *Familie*.
 Kol, $\frac{2}{1}$, *Kul*.
 Kostnaðr, (60), *Bekostning*.
 Kostr, (60. c), 1) *Kår*,
Valg, *Mulighed*, 2) *Tilstand*, *Vilkår*.
 Kestsamt, -mr., -söm, *ko-*
steligt, *ypplerigt*.
 Krapparúm, $\frac{2}{1}$, *Rummel*
imellem Rorbænkene
nærmest ved Masten.
 Kríngi, ek, $\frac{1}{2}$, *omringer*.

Kristniboð, $\frac{2}{1}$, Kristen-dommens Forkyndelse, Pábud.

Kross, (52), Kors.

Kræki, ek (134 og 136), knapper, spander.

Kunniqt, -gr, -g, bekjendt.

Kurr, (52), Knur, Klage.

Kurteisi, (=æfi), Høflig-hed, Artighed.

Kurteist, -s (52), -s, høf-ligt, belevant.

Kveld, $\frac{2}{1}$, Aften.

Kvennskörúngr, $\frac{2}{2}$, en Kvinde med Mands Mod og Hjæerte.

Kveyki, ek, $\frac{1}{2}$, antæn-der.

Kveð, ek (140), 1) hilser, 2) opfordrer, kræver.

Kveð, ek, $\frac{2}{1}$, 1) synger, 2) digter, 3) siger.

Kveðja, $\frac{1}{3}$, Hilsen.

Kvittr, $\frac{2}{2}$, uvist Rygte.

Kvæði, (61), et Digt.

Kýli (=kvæði), en By/d.

Kynligt, -gr, -g, under-ligt, forunderligt.

Kyrki, ek, $\frac{1}{2}$, kvæler.

Kyrt, -rr, -r, roligt, stille, fredeligt.

Kyrtill, (52), Kjortel, Kjole.

Kýs, ek, $\frac{3}{3}$, kårer, vælger.

Kærleiki, $\frac{1}{2}$, ell. kærleikr, $\frac{2}{2}$, Kærlighed.

Köttr, $\frac{3}{2}$, Kat.

Kæli, ek, $\frac{1}{2}$, kåler.

Kænliga, Bi., snildeligen, klogt.

Kænt, -nn, -n, kyndigt, klogt, behændigt.

Lag, $\frac{2}{1}$, 1) Stik, Skud, 2) Selskab, Lb. S. 9. 3) of-tere i Fl. lög, Lov, Ved-tægt.

Lág, $\frac{2}{3}$, en fældet Træ-stamme.

Lågt, -gr, -g, (100), lavt.

Landsstjórn, $\frac{2}{3}$, Landssty-relse, Regjering.

Lángt, -ngr, laung, (100), langt.

Lásbogi, $\frac{1}{2}$, en Læsbue.

Lát, $\frac{2}{1}$, 1) Tab, 2) Død.

Latt, -tr, löt, lad, dovent, sent.

Laun, $\frac{2}{1}$, ud. Ent., Lön.

Launa, ek, $\frac{1}{1}$, lønner, be-taler.

Laundyr, $\frac{3}{3}$, ud. Ent., Löndör (71).

Láungetið, -inn, -in, uæg-te (Barn).

Laungum, Bi., gjentaget og længe hver Gang.

Lausafe, (68), rørligt Gods, rede Penge.

Laust, -ss, -s, 1) løst, 2) frit.

Láfarðr, (60), Herre, Prins.

Lè, ek (137), låner.

Legg, ek (140), lægger; leggja til eins, stikke til én (med Spyd).

Leggr, (60), Ben, (crus).

Leifi, ek, $\frac{1}{2}$, lærner, ef-terlader.

Leiga, $\frac{1}{3}$, Leje, Afsgift.

Leik, ek, $\frac{2}{2}$, leger; leikit, behandlet; leikast, være en let Sag, lade sig göre.

Leikari, $\frac{1}{2}$, (43), 1) Spil-ler, Gøgler, 2) Spille-mand.

Leikr, $\frac{2}{2}$, 1) Leg, Spil, 2) Øvelse.

Leita, ek, $\frac{1}{1}$, leder efter, søger.

Leitt, -ðr, -ð, ledt, kjede-ligt, ubehageligt.

Leið, $\frac{2}{3}$, 1) Vej, 2) Måde.

Leiði, ek, $\frac{1}{2}$, leder, fører. Lem, ek, $\frac{1}{3}$, slår i Styk-ker.

Léppr, $\frac{2}{2}$, 1) Lap, 2) Lok.

Les, ek (145), 1) læser, 2) samler.

Let, ek (140), 1) trætter, matter, 2) fraråder.

Lètt, -ttr, -tt, 1) let, 2) rask.

Lètti, ek $\frac{1}{2}$, 1) letter, 2) lindrer, 3) holder op.

Leyfi (=kvæði), Lov, Til-ladelse.

Leyfi, ek, $\frac{1}{2}$, lover, pri-ser, 2) tillader.

Leyni, ek, $\frac{1}{2}$, skjuler, døl-ger.

Leyniliga, Bi., lönlig.

Leypi, ek, $\frac{1}{2}$, se Hleypi.

Leysi, ek, $\frac{1}{2}$, løser.

Lifflát, $\frac{2}{1}$, Død.

Lifr (=veiðr), Lever.

Líkar, þat mer, $\frac{1}{1}$, beha-ger.

Líkhamr, (64), Legeme.

Líkligt, -gr, -g, rimeligt.

Lína, $\frac{1}{3}$, Linie.

Lít, ek, $\frac{3}{2}$, ser, ser pd.

Litt, To. i I. vel litt (hár), (Hár) af smuk Farve.

Lítið, -ill, -il, (93. 102),
lidet, ringe.

Lítillátt, -tr, -t, *beskjedent, nedladende.*

Litklæði (=kvæði), *ud. Ent., farvede Klæder.*

Lið, $\frac{1}{2}$, 1) *Hjælp, 2) Krigsfolk.*

Lið, ek, $\frac{3}{2}$, *lider, tåler.*

Lið, ek, $\frac{3}{2}$, *lider (om Tiden); lída af, ophøre, gå over.*

Liðr, $\frac{3}{2}$, 1) *Led, 2) Knude; liðr á nefi, en Krumning pd Næsen.*

Liðsinni (=kvæði), *Hjælp, Hjælpsomhed.*

Liðskostr, (60. c), *Krigstroppers Beskaffenhed.*

Liðsmunr, (60), *Forskjel i Trappetal.*

Liðveizla, $\frac{1}{3}$, *Bistand.*

Ljóma, ek, $\frac{1}{2}$, *skinner, stråler.*

Ljós, $\frac{2}{1}$, *Lys, Klarkhed.*

Ljóslistað, -aðr, -uð, *lyslendent, blondt.*

Lofa, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *lover, 2) roser, 3) giver Lov til.*

Loga, ek, $\frac{1}{2}$, *luer, blusser op.*

Lóga, ek, $\frac{1}{2}$, *skiller mig red, afhænder.*

Lopt, $\frac{2}{1}$, 1) *Luft, Himmel, 2) Loft, Loftkammer.*

Lurkr, $\frac{2}{2}$, *en Prygl, Knippel.*

Lutr, se *Hlutr.*

Lutskipti (=kvæði), *Lod, Andel.*

Lúðr (=akr, 54), *en Lur, Trompet.*

Lý, ek (140), *knuser, hamrer.*

Lygi (=veiði), *Lögn.*

Lyk, ek, (140), *lukker.*

Lýk, ek $\frac{3}{2}$, *lukker, slutter, ender, betaler.*

Lykill, (52), *Nøgel.*

Lykt, $\frac{2}{3}$, *Slutning, Ende.*

Lypting (=drottning), *Løfting, Kahyt.*

Lýsi, ek, $\frac{1}{2}$, *Lb. S. 107.*

Lýst, ek, $\frac{3}{2}$, *slår, støder.*

Lýði, se *Hlyði.*

Lýðr (=dalr), *Folk.*

Læknir, (61), *Læge.*

Lækkr, (60. b), *Bæk.*

Læsi, ek (134), *låser, lukker.*

Læt, ek (144), 1) *lader,*

2) *taber, mister; lålast, at dø.*

Lögberg, $\frac{2}{1}$, *Lovbjærget, en græsbegroet Klippe, ikke højere end det omgivende Landstræg, men temmelig afsondret ved dybe Kløfter, tæt ved Altinget på Island.*

Lögmaðr, (65), *en Lavmand.*

Lögpretr, $\frac{3}{2}$, *Lovtrækkeri.*

Lögvörn, $\frac{2}{3}$, *lovgyldigt Forsvar.*

Löngum, se *Laungum.*

Má, ek (142), 1) *må, 2) kan.*

Mágð, $\frac{2}{2}$, *Svoger.*

Makligt, *To., efter Fortjeneste, fortjent, passeligt.*

Mál, $\frac{2}{1}$, 1) *Tale, 2) Sag.*

Málmr, $\frac{2}{2}$, *Metal, Malm.*

Málóði,-a, (97), *hurtigta-lende.*

Málsnjallt, -llr, -snjöll, veltalende.

Málugt, -gr, -g, (96), *snaksomt.*

Man, ek (142), *erindrer.*

Man, ek, se *Mun.*

Mánaðr, (60), *Måned.*

Mannfagnaðr, (60), *prægtigt Gæstebud, Trakte-ment.*

Mannfjöldi, $\frac{1}{2}$, *Folke-mængde, Mængden.*

Mannfolk, $\frac{1}{2}$, *Mandskab.*

Mannfundr, (60. c), *Sam-menkomst.*

Manujafnaðr, (60), *Sam-menligning.*

Mannkostr, (60. c), *Dyd.*

Manulíkan, (55), *Menne-skebillede.*

Mannskætt, -ør, -ð, *fari-ligt for Mennesker, ska-deligt.*

Mannvant, -ndr, -vönd, kræsen i at vælge en Mand.

Mannvirðing, (= drottning), *Æresbevisning, Persons Anseelse.*

Margskonar, *Bi., mange-hånde.*

Mark, $\frac{2}{1}$, *Mærke, Kjende-mærke.*

Mart, -rgr, mörg, *mangt.*

Matast, ek, $\frac{1}{2}$, *spiser (til Middag).*

Matmál, $\frac{2}{1}$, *Spisetid.*
 Mátr, $\frac{3}{2}$, *Magt, legemlig Styrke.*
 Megin, (53), *Magt, Styrke.*
 Melrakki, $\frac{1}{2}$, *Ræv.*
 Ment, -tr, -t, (*videnskabelig*) *dannet, vel undervist.*
 Mergr, (60. b), *Marv.*
 Merki, (61), 1) *Mærke,*
 2) *Fane.*
 Merkismaðr, (65), *Fanedrager.*
 Met, ek, $\frac{2}{1}$, *vurderer, tager Hensyn til.*
 Medal, $\frac{2}{1}$, 1) *Middel, Mitte,* 2) *Fho. imellem, á meðal, d. s.*
 Meðan, *Bo., imedens.*
 Mikiliga, *Bi., meget, særdeles.*
 Mikit, -ill, il, (93 og 102), *stort, meget.*
 Minjagrip, *Ha. Mindegave, Erindringstegn.*
 Minna, (102), *mindre.*
 Minning (= drottning), *Minde, Erindring.*
 Misgjöri, ek, $\frac{1}{2}$, *forbryder.*

Misjafnaðr, (60), *Misforhold.*
 Miskunnsamt, -mr, -söm, *miskundeligt, barmhertigt.*
 Mislikar, mer þat, $\frac{1}{1}$, *mis-hager.*
 Missa, $\frac{1}{3}$, *Tab, Skade.*
 Missi, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *mister, taber,* 2) *fejler (om Skud).*
 Missifengr, -ng, *uheldig (i at fa, ramme).*
 Missætti (=kvæði), *Trætte, Uenighed.*
 Mitt, -ðr, -ð, (89), *mellemst, som er i Mitten.*
 Miðla, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *meðdeler,* 2) *mægler.*
 Mjúkleikr, $\frac{2}{2}$, *Smidighed, Behændighed.*
 Mjúkt, -kr, -k, 1) *mygt, smidigt,* 2) *mildt.*
 Mjök, (160), *meget.*
 Mjöddrekka, $\frac{1}{3}$, *Mjödbolle.*
 Mornar, þat, $\frac{1}{1}$, *dages, bliver lyst.*
 Mosfellíngar, *Ha. i Fl., Beboerne af Mosfells Distrikt (sveit) i Island.*
 Mót, $\frac{2}{1}$, 1) *et Møde,* 2)

Fho., *imod; á móti, í móti, d. s.*
 Mótstöðumaðr, (65), *Modstander, Fjende.*
 Múgi, $\frac{1}{2}$, *Mængde.*
 Múgr, $\frac{2}{2}$, *d. s.*
 Mun ell. man, ek (142), *mon, skal.*
 Munar, þat, $\frac{1}{1}$, *gör Forskjel, er vigtigt.*
 Múnklifi (=kvæði), *Kloster.*
 Munngát, $\frac{2}{1}$, *Lb. S. 32.*
 Munnljótt, -tr, -t, *som har en styg Mund.*
 Munr, (60), *Forskjel.*
 Mús, (71), 1) *Mus,* 2) *Muskel.*
 Mykit, se *Mikit.*
 Mynd, $\frac{2}{3}$, *Billeder, Skikkelse, Figur.*
 Mynnist, ek við, $\frac{1}{2}$, *kysser.*
 Mæli, ek (135), *mæler, taler;* m. eptir einn, *følger ens Drab for Retten.*
 Mælis-öl, $\frac{2}{1}$, et *Mål øl,* $\frac{1}{3}$ *af en Tonde.*
 Mæði, (=æfi), *Møje, Trætheł.*
 Mæði, ek, $\frac{1}{2}$, *nøder, tvin-*
ger.
 Niðamyrkr, $\frac{2}{1}$, *Bælmörke.*

Nfði, ek, $\frac{1}{2}$, 1) *forhåner*,
2) *mishandler*.

Njósn, $\frac{2}{3}$, 1) *Spejden*, 2)
Efterretning, *Nys*.

Njósna, ek, $\frac{1}{2}$, *udspejder*,
udforsker.

Njósarmaðr, (65), *Spej-
der*.

Nokkurt, -ut, *se Nakk-
vart*.

Norrænt, -nn, -n, *nordisk*,
norsk.

Ný, ek (150), *gnider*.

Nýt, ek, $\frac{3}{3}$, *nyder*, *nytter*,
bruger.

Nytsamligt, -gr, -g, *nyt-
tigt*.

Næ, ek (137 og 139),
får, *erholder*.

Nærgætt, -tr, -t, *klogt*,
som gætter træffende.

Nökkut, *se Nakkvart*.

Ofan, *Bi.*, *ned*, (*herab*).

Ofar, (160), *højere oppe*,
Óframær, *Bi.*, *ringere*,
længer tilbage.

Orefli (=kvæði), *Over-
mægt*.

Ofrhugi, $\frac{1}{2}$, *Heltemod*,
Overmod.

Ofríki (= merki), *Vold-
somhed*.

Ófríðr, $\frac{3}{2}$, *Ufred*, *Krig*.

Ofsi, $\frac{1}{2}$, *ud. Fl.*, 1) *Over-
mod*, 2) *Opbrusen*.

Ófüst, -ss, -s, *uvilligt*,
nødigt.

Ofveikt, -kr, -k, *for svagt*.
Ógefít, -inn, -in, 1) *ikke
bortgivet*, 2) *ugift* (*Kvin-
de*).

Ógjörla, *Bi.*, *ikke nüje*.

Óhallkvæmt, -mr, -m,
ubekvemt.

Ójafnaðr, (60), *ud. Fl.*,
Ubillighed.

Ójafnligt, -gr, -g, *ulige*.

Okkart, (106), *vort* (*om
to*).

Ókvångaðr, *ugift* (*Mand*).

Ólfí (=kvæði), *Død*.

Olli, $\frac{3}{3}$. *P. i Dat.* *af veld*
(139).

Ómakligt, -gr, -g, *ufor-
tjent*, *ubilligt*.

Ómótt, -ðr, -ð, *utrættet*,
usvækket.

Opa, ek, $\frac{1}{2}$, *viger tilbage*.

Opit, -inn, -in, *åbent*.

Or, *Fho.*, *udaf*.

Orrusta, $\frac{1}{3}$, *Feltslag*.

Orrustomaðr, (65), *Kri-
ger*, *Helt*.

Orskurðr, (60. c), 1) *Be-
slutning*, 2) *Dom*.

Orðtak, $\frac{1}{2}$, 1) *Ordsprog*,
2) *Valgsprog*.

Orðsjúkt, -kr, -k, *som er
for øengstelig for sit
Rygte*, *som tager sig et
Ord for nær*.

Óskaplíkr, -k, *ulig i Tæn-
kemåde*.

Óskylt, -ldr, -ld, *upligtigt*,
uvedkommende, *ube-
slægtet*.

Óss, (52), *Mundingen* (*af
en Flod*).

Ótt, -ðr, -ð, 1) *afsindigt*,
rasende, 2) *heftigt*.

Óttast, ek, $\frac{1}{2}$, *lidef.*, *for-
skrækkes*, *frygter for*.

Ótti, $\frac{1}{2}$, *Forskrækkelse*,
Frygt.

Óvant, -nr, -vön, *uvant*.

Óþeckt, $\frac{2}{3}$, 1) *Ubehagelig-
hed*, 2) *Uvillie*.

Óðfluga, *Bi.*, *i flyvende
Fart*.

Óái, $\frac{1}{2}$, *Páfugl* (*et Til-
navn*).

Pallr, $\frac{2}{2}$, *Bænk*.

Pallstrá, $\frac{1}{2}$, *Bænkestrå*,
Sængehalm.

Pati, $\frac{1}{2}$, *usikkert Rygte*,
ubestemt Ymten.

Postulakirkja, $\frac{1}{3}$, *Apost-
lernes Kirke*.

Prestvist, $\frac{2}{3}$, *Præstebolig*.

Prettir, $\frac{3}{2}$, *List*, *Bedrageri*.

Prútt, -ðr, -ð, *prud*, *ar-*

tigt.

Púss, (52), *Pose*, *Pung*.

Pyndi, ek, $\frac{1}{2}$, *udpiner*, *af-*

tringer, *nøder*.

Ragt, -gr, -rög, -ræd,
frygtsomt, *fejt*.

Rakki, $\frac{1}{2}$, *en Hund*.

Ramligt, -gr, -g, *stærkt*.

Rangt, -ngr, -røng, 1)
vrangt, *skævt*, 2) *slet*,
fejlfuldt, *urigtigt*.

Rás, $\frac{2}{3}$, 1) *Løb*, *Løben*, 2)
Gang.

Raun, $\frac{3}{2}$, 1) *Erfaring*, 2)
Prøve, *Prøvelse*.

Rausn, $\frac{2}{3}$, *Gavmildhed*,
Pragt, *Pomp*.

Rausnarsamligt, -gr, -g,
prægtigt.

Rautt, -ðr, -ð, *rødt*.

Ráð, $\frac{1}{2}$, *Lb.* S. 8.

Rådagerð, $\frac{2}{3}$, *Rådslagning*.
 Rådyri (=kvæði), *hurtig Bör, stærk Medvind*.
 Rådugt, -gr, -g, *snildt*.
 Reið, $\frac{2}{3}$, *Ridt*.
 Reiði, ek (134), 1) *fører på en Hest*, 2) *svinger*.
 Reitt, -ør, -ð, *vredt*.
 Reidulgilt, -gr, -g, *vredagtigt*.
 Rek, ek, $\frac{2}{1}$, *driver, kaster med Styrke*.
 Rekkja, $\frac{1}{3}$, *Lb. S. 22.*
 Renn, ek, $\frac{3}{1}$, 1) *rinder, flyder*, 2) *løber, flyer*.
 Rettindi (=kvæði), *Retfærdighed, Ret*.
 Rettnefjat, -adr, -uð, *med en lige Næse*.
 Reykr, (60), *Røg, Damp*.
 Reyni, ek, $\frac{1}{4}$, *prøver, forsøger*.
 Reyrbond, $\frac{2}{1}$, *ud. Ent., Fjederbåndet (på den bagerste Ende af en Pil)*.
 Ris, ek (145), *rejser mig, står op*.
 Rist, ek, $\frac{3}{2}$, *rister, skærer af*.
 Rits, ek, $\frac{1}{1}$, *skriver*.
 Rið, $\frac{2}{1}$, *Trappe*.

Rið, se *Hrið*.
 Rið, ek, $\frac{3}{2}$, 1) *rider, knytter, binder, slår en Knude*.
 Riðla, ek, $\frac{1}{1}$, *forstyrrer, kommer i Uorden*.
 Riðull, (52), et *Antal Krigere, et Kompani*.
 Rjóðr, $\frac{2}{1}$ (54), *abent Sted i Skoven*.
 Rógsmaðr, (65), *Bagvasker*.
 Róma, ek, $\frac{1}{1}$, *udbreder, bekjendtgør*.
 Rómr, $\frac{2}{2}$, 1) *Rygte, 2) Røst*.
 Rót, (67), *Rod*.
 Roði, $\frac{1}{2}$, *Rødme*.
 Róðukross, (52), *Krusifiks*.
 Rúm, $\frac{2}{1}$, 1) *Rum, Plads*, 2) *Rum i Skibet, 3) Sæng*.
 Ryd, ek (140), *rydder, kaster ned*.
 Rýð, ek, $\frac{3}{3}$, *overstryger med Blod*.
 Rýf, ek, $\frac{3}{3}$, *løser, bryder*.
 Rýk, ek, $\frac{3}{3}$, 1) *rygger, 2) falder om, nedkastes*.
 Rym, ek (140), *brøler, skriger*.

Rymleið, $\frac{2}{3}$, *en larmende Vej*.
 Ræfr, $\frac{2}{1}$, *Tag, især fra den indre Side betragtet*.
 Ræni, ek (135), *raner, plyndrer*.
 Ræð, ek (150), 1) *råder, overtaler; ráda til, lave sig til*; 2) *rådit, besluttet, aftalt*. 2) *regjerer; 3) gætter*.
 Rø, ek (150), *ror*.
 Røða, $\frac{1}{3}$, *Tale*.
 Rönd, (70), 1) *Rand, 2) Skjold*.
 Röskt, -skr, -sk, (89), *raskt; tappert*.
 Sá, *Sto.*, (107), *den*.
 Safna ell. samua, ek, $\frac{1}{1}$, *samler, sanker*.
 Saklaust, -ss, -s, *sagesløst, uskyldigt*.
 Sálubot, $\frac{3}{3}$, *Sjælebod*.
 Samband, $\frac{2}{1}$, *Forening, Forbindelse*.
 Sami, $\frac{1}{2}$, *Hæder, Åre*.
 Samir, þat, $\frac{1}{2}$, *sømmer sig; med tilføjet Nægtelse samira*.
 Samлага, $\frac{1}{3}$, *Sammenlæggen*.
 Samt, -mr, söm (*brugeliger i den best. Form* sama, -i, -a, *det samme*).
 Sandar, $\frac{2}{2}$, *ud. Ent., Sandstrækninger*.
 Sannordr, -ð, *sanddrø*.
 Sanntalat, *To. i I., sagt med Sandhed*.
 Satt, -nur, sönñ, (96), 1) *sandt*, 2) *sandskyldig, overbevist*.
 Sárt, -rr, -r, 1) *såret*, 2) *ömt, smærtefuldt*.
 Sættmál, $\frac{2}{1}$, *Forbund, Pagt*.
 Saungr, (57), *Sang*.
 Sef, ek (146), *sover*.
 Segi, ek (141), 1) *siger, afsiger (Dom)*.
 Seigt, -gr, -g, 1) *sejt*, 2) *sent, trægt*.
 Sekt, $\frac{2}{3}$, *Strafskyldighed*.
 Sekt, -kr, -k, (89), 1) *skyldigt, 2) fredlest*.
 Sel, ek (141), *sælger, leverer*.
 Selr, $\frac{2}{2}$, *Sæl, Sælhund*.
 Sem, ek, $\frac{1}{3}$, 1) *slutter Fred*, 2) *ordner, laver*.
 Sendiför, (50), *Gjesandtskabsrejse*.

Serkr (= dreingr), 1)
Særk, 2) et Mal.

Sess, (52), et Sæde, en
Plads at sidde på.

Set, ek (141), sætter;
setja undan, undkomme.

Seta, $\frac{1}{3}$, Sidden.

Setuefni (=kvæði), Lej-
lighed til at sidde.

Setugrið, $\frac{1}{4}$, ud. Ent.,
Fred, Ro til at sidde.

Sig, ek, $\frac{3}{2}$, synker, daler
ned.

Sigluskeið, $\frac{2}{1}$, Mastrum-
met.

Sigr, $\frac{2}{2}$ (54), Sejr.

Sigra, ek, $\frac{1}{1}$, sejrer, be-
sejrer.

Siklingr, $\frac{2}{2}$, Konge.

Sin, $\frac{2}{3}$, Fl. -ar, Sene.

Sinn, $\frac{2}{1}$, Gang, Sinde;
umsinn, fordenne Gang.

Sinoeldr, $\frac{2}{2}$, Løbeild (af
sina, stridt Hø, tørt Se-
negræs).

Sit, ek, $\frac{1}{1}$, sidder.

Síð, Bi., silde; um síðir,
omsider; síðar, höjere
Gr., senere.

Síðara, (103), det følgen-
de, senere (af to).

Síðr, Bi., mindre.

Síðr, $\frac{3}{2}$, Sæd, Skik.

Síðvenja, $\frac{1}{3}$, Sædwane.

Sjálfrátt, -ðr, -ð, selvrå-
dig; også frivilligt, vil-
kårligt.

Sjálfræði (=kvæði), Selv-
rædighed, Frihed.

Sjálfvili, $\frac{1}{2}$, fri Vilje.

Sjár, (60), Sæn, Havet.

Skáli, $\frac{1}{2}$, Hus, enestdende,
afsondret Bygning.

Skallazskikkja, $\frac{1}{3}$, en Kap-
pe af Skarlagen.

Skamlift, -fr, -f, som ikke
lever længe.

Skamskept, -ptr, -pt, kort-
skaftet.

Skamt, -mmr, skömm, kort.

Skap, $\frac{2}{1}$, Sind, Sindelag.

Skapa, ek, $\frac{1}{1}$, skaber, dan-
ner, bestemmer (éns)
Skæbne.

Skapferði (=kvæði),
Tænkemåde.

Skapharðr, -hørð, hårdf-
indet.

Skapligt, -gr, -g, passen-
de, naturligt.

Skaplyndi (=kvæði),
Sind, Sindelag.

Skaplöstr, $\frac{3}{2}$, Karakterfejl.

Skapravnarorð, $\frac{2}{1}$, Spotte-
ord, Krænkelser.

Skaphúngt, -ngr, -ng, sor-
rigfuldt.

Skarpleitt, -tr, -t, skarp-
ladent, mageragtigt.

Skard, $\frac{2}{1}$, 1) Skdr, 2) Tab,
Afbræk.

Skaut, $\frac{2}{1}$, Skæd.

Skeið, $\frac{2}{2}$, Fl. -ar, et Slags
Langskib.

Skelf, ek (153), skælver,
bæver.

Skelkr, $\frac{2}{2}$, Skræk, For-
færdelse (ud. Fl.).

Skemtan (=skipan), For-
nøjelse, Morskab.

Skemtnarræða, $\frac{1}{3}$, mun-
ter Tale, Morskabstale.

Skepna, (47), et Kreatur,
en Skabning.

Sker, ek (148), 1) skæ-
rer, 2) slagter.

Skeyti (=kvæði), Pil, alt
hvad man skyder med.

Skikkja, $\frac{1}{3}$, Kappe, Kåbe.

Skil, ek (141), 1) skiller,
adskiller, 2) forstår;

skilt (95), forstået, be-
tinget, aftalt.

Skilnaðr, (60), Skilsmisse,
Adskillelse.

Skín, ek, $\frac{3}{2}$, skinner, glin-
sér.

Skipa, ek, $\frac{1}{1}$, ordner.

Skipakóstr, (60), Udvalg,
Forråd af Skibe.

Skipan, (55), Indretning,
Anordning.

Skipstjórnarmaðr, (65),
Skibsfører.

Skipti, ek, $\frac{1}{2}$, 1) skifter,
2) vedkommer.

Skíri, ek, $\frac{1}{2}$, 1) gör klar,
forklarer, 2) renser, 3)
døber.

Skið, $\frac{2}{1}$, Skier.

Skjött, -tr, -t, hurtigt.

Skjöldr, $\frac{3}{2}$, Skjold.

Skógargeit, $\frac{3}{3}$, Vildgjed.

Skógr, (60), 1) Skov, 2)
Forvisning.

Skór, (65), Sko.

Skortir, mik þat, $\frac{1}{2}$, skor-
ter, fatten.

Skotfæri (=kvæði), Skud-
vidde.

Skotmál, $\frac{2}{1}$, 1) Skive, Mål
at skyde til, 2) Skud-
vidde.

Skotváp, $\frac{2}{1}$, Skudvåben.

Skreytt, -ttr, -tt, smykket,
pyntet.

Skrepp, ek, $\frac{3}{1}$, smutter.

Skriðr, $\frac{3}{2}$, ud. Fl. (Ski-
bets) Fart.

Skúfat, -aðr, -uð, frynset,
dusket.

Skyñ, $\frac{2}{1}$, Skön, Forstand.

Skynga, ek, $\frac{1}{1}$, skönner,
forstår.

Skyntsamt,-mr,-söm,skön-
somt, fornuftigt, klogt.

Skyt, ek (144), 1) sky-
der, kaster, 2) fører ha-
stig frem.

Skær, Ha. en Hest (et
dig. Ord).

Skömm, $\frac{2}{3}$, Skam, Skade.

Slátr, (54), Kød af slag-
tet Kvæg.

Slátra, ek, $\frac{1}{1}$, med H.
slagter.

Sleiki, ek, $\frac{1}{2}$, slikker.

Slétt,-ttr, -tt, jævnt, slet,
lige frem.

Sléttmæli(=kvæði), Vel-
talenhed.

Sléttort, -ðr, -ð, velta-
lende.

Slít, ek, $\frac{3}{2}$, sönderslider
opløser.

Sljóliga, Bi., sløvt..

Slæ, ek (151), slár, pryg-
ler.

Slægt, -gr, -g, snu, listigt.

Slökki, ek, $\frac{1}{2}$, slukker.

Smalahestr, $\frac{2}{2}$, Hyrde-
hest.

Smalamaðr, (65), Hyrde,
Færehyrde.

Smali, $\frac{1}{2}$, Smátkvæg, Fár.

Smjörgat,-aðr, -uð, smör-
ret.

Snareygt, -gr, -g, skarp-
øjet.

Snarpt, -rpr, snörp,
skarpt, heftigt.

Snemma, Bi., tidlegen.

Snemmindis, Bi., d. s.

Sný, ek (150), vender,
drejer.

Sofna, ek, $\frac{1}{1}$, sover ind.

Sókn, $\frac{2}{3}$, 1) Sægen, Søg-
ning, 2) Angreb.

Sóknargögn, $\frac{2}{1}$, ud. Ent.,
Dokumenter o. desl.hen-
hørende til en Retssag,
Bevisligheder.

Sólarsetr, $\frac{2}{1}$, Solens Ned-
gang. (54).

Sómi, $\frac{1}{2}$, se Sami.

Sóð, $\frac{2}{1}$, Suppe.

Spakt (86), 1) spagt, sagt-
modigt, 2) vist, klogt.

Spaung (70), Metalplade.

Spekíngr, $\frac{2}{2}$, Vismand.

Speld, $\frac{2}{1}$, Spjæld, Bræt.

Spilli, ek, $\frac{1}{2}$, spilder, for-
dærver.

Spjót, $\frac{2}{1}$, Spyd.

Sporðr, $\frac{2}{2}$, Fiskehale; den
nederste Ende af et
Skjold; standa einum á
sporði, modstå én med
Magt, træde én på Tæ-
erne.

Spurn, $\frac{2}{3}$, 1) Spörge, 2)
Rygte.

Spý, ek (151), spyer.

Spry, ek (140), 1) spör-
ger, 2) hører, erfarer.

Spryni, ek, $\frac{1}{2}$, sparker,
spænder med Foden.

Stadt, -ddr, -stødd, 1)
fastsat, 2) tilstede, nærværende.

Stafat, -aðr, stöfud, stri-
bet.

Stafnbúi, $\frac{1}{2}$, en Kriger,
som står i Forstavnens.

Stafnljár, Ha., en Skibsle.

Stakra, ek, $\frac{1}{1}$, raver.

Stál, $\frac{2}{1}$, Stál.

Stallari, $\frac{1}{2}$, Staller, Hof-
marskalk.

Stalli, $\frac{1}{2}$, Gudealter.

Starf, $\frac{2}{1}$, Arbejde.

Starfa, ek, $\frac{1}{1}$, arbejder,
bestiller.

Staung, (70), Stang.

Staðna, ek, $\frac{1}{1}$, standser,
hører op.

Staðr, (60), 1) Sted,
Plads, 2) Stad, By.

Stefna, $\frac{1}{3}$, 1) Stævning,
2) Stævne, Møde.

Stefni, ek, $\frac{1}{2}$, 1) stævner
2) stiler imod.

Stel, ek (148), stjæler.

Stemmi, ek (133), stæm-
mer, dæmmer.

Stend, ek (151), står,
står op; pat stóðst á,
det gik lige op.

Steypi, ek (134), 1) styr-
ter, holder ud; st. á
mik bryndo, tager Brynje
pa; 2) styrter, kuldka-
ster.

Stikla, ek, $\frac{1}{1}$, springer,
løber med lange Skridt.

Stillt,-lltr,-llt,stille,sagt-
modigt, beskjedent.

Sting, ek (153) stikker.

Stofa, $\frac{1}{3}$, *Lb. S. 18.*
 Stóll, (52), *Stol.*
 Stórauðigt, -gr, -g, *meget rigt.*
 Stórfé, (68), *stor Rigdom, Indkomst.*
 Stórmannligt, -gr, -g, *prægtigt, fyrsteligt.*
 Stórviðir, (69), *store Stykker Træ.*
 Strengr, (=dalr), *Tov.*
 Strönd, (70), *Kyst.*
 Stund, $\frac{2}{3}$, *Stund, Time.*
 Stutt, -tr, tt, *kort.*
 Stygt, -ggr, -gg, 1) *sky, vildt,* 2) *hårdt, vredt.*
 Styn, $\frac{1}{2}$, *Suk.*
 Styn, ek (140), *stönner, sukker.*
 Stýrishnakki, $\frac{1}{2}$, *det bagerste af Roret (indad).*
 Styð, ek, $\frac{1}{3}$, *støtter; understøtter.*
 Stökk, ek (155), *hopper, springer.*
 Stökkull, (52 og 53), *Stænkekost.*
 Stökkvi, ek, $\frac{1}{2}$, *stænker, bestænker.*
 Stöpull, (52 og 53), *Støtte, Tårn.*

Stöðva, ek, $\frac{1}{3}$, 1) *standser, stiller, hæmmer,* 2) *støtter.*
 Sú, Sto. Hu. (107), *den.*
 Sumar, (53), *Sommer.*
 Sumrar, þat, $\frac{1}{3}$, *bliver Sommer.*
 Sumt, -mr, -m, *somt, noget.*
 Sund, $\frac{1}{2}$, 1) *Sund,* 2) *Svömmen.*
 Sundr, Bi., *sönder, itu; adskilt fra hinanden.*
 Sundrskila, (97), *afsondret, adskilt fra.*
 Súrnar, þat, $\frac{1}{3}$, *bliver surt.*
 Siðþakt, -ktr, -þökt, *takt med Bræder.*
 Svart, rtr, svört, *Lb. S. 1.*
 Sveigi, ek, $\frac{1}{2}$, *svejer, böjer.*
 Sveipt, -pr, -p, *krallet, kruset.*
 Sveit, $\frac{1}{3}$, 1) *Svitte, Flok,* 2) *Parti,* 3) *Bygd.*
 Svigr, $\frac{2}{3}$, *Bøjning, Bugt (med).*
 Svírðing, (=drottning), *Skam, Forhænelse.*
 Sýbyrði, ek, $\frac{1}{2}$, *lægger Side om Side.*

Sýg, ek, $\frac{3}{3}$, *suer, dier.*
 Syndr, -nd, *svømmekyn-dig.*
 Sýni, ek (135), *viser.*
 Sýð, ek, $\frac{3}{3}$, *syder, kåger (noget).*
 Sælohus, $\frac{2}{3}$, *Herberge for Rejsende (på et øde Sted).*
 Særi, ek, $\frac{1}{2}$, *sårer.*
 Sælt, -ll, -l, (101), *lyksaligt, lykkeligt.*
 Sætt, $\frac{2}{3}$, *Fortlig.*
 Sætti, ek, $\frac{1}{2}$, *forliger.*
 Sæki, ek (141), 1) *sæger,* 2) *angriber.*
 Sæmd, $\frac{2}{3}$, 1) *Hæder,* 2) *Æresskjenk.*
 Sæmiligt, -gr, -g, *sømeligt, anständigt, hæderligt, ærefuldt.*
 Sæmir, se Samir.
 Söðull, (52), *Sadel.*
 Sögn, $\frac{2}{3}$, *Fortælling.*
 Sök, $\frac{2}{3}$, 1) *Sag, Prosès,* 2) *Sag, Skyld, Brøde,* 3) *fyrir sakir ell. sökum,* *Fho., formedelst.*
 Sökk, ek (155), *synker.*
 Söxin, $\frac{2}{3}$, *Fl. med Kjø., en Egn i Langskibe, nær ved Forstavnien.*
 Tanngarðr, $\frac{2}{3}$, *Tand-gærde.*
 Taung, (70), *en Tang.*
 Teiti (=æfi), *Lystighed, Munterhed.*
 Teingi, ek, $\frac{1}{2}$, *forbindes, sammenbindes, fæster, fijer.*
 Teingsl, $\frac{2}{3}$, *Sammenføjning, Sammenfæstelse.*
 Tek, ek, $\frac{2}{3}$, 1) *tager,* 2) *begynder.*
 Tel, ek (124), 1) *taller,* 2) *siger; telja at; påtale; telja undan, undrage.*
 Tem, ek (140), 1) *tæmmer,* 2) *værner til.*
 Tengi, ek, se Teingi.
 Teygi, $\frac{1}{2}$, *lokker, forleider.*
 tígít, -inn, -in, *højbyrdigt, fyrsteligt.*
 Tignarklæði (=kvæði), *Kongedragt.*
 Tigr, (119), *et Antal af ti.*
 Tíkuligt, -gr, -g, *ærværdigt, majestæisk.*
 Tilberr, þat (148), *hændes, går til.*

Tilbý, ek (152), *tillaver, tilbereder; tilbúit, skikket, beredt.*

Tilfallit, -inn, -in, *passende, bekvemt.*

Tilført, -rr, -r, *skikket, i Stand til.*

Tilgjörningr, $\frac{2}{3}$, *Brøde.*

Tilkvåma, $\frac{1}{3}$, *Tilkomst, Ankomst.*

Tilkýs, ek, $\frac{3}{3}$, *vælger til, bestemmer.*

Tillag, $\frac{2}{3}$, 1) *Råd, ytret Mening, 2) Bidrag.*

Til-mæli, ek, $\frac{1}{3}$, 1) *anmoder, 2) har Lyst til.*

Til-trúi, ek (137), *betrør, tiltør.*

Til-vinn, ek, $\frac{3}{3}$, *anvender, opofrer, underkaster mig for (en vis Sag).*

Til-ætla, ek, $\frac{1}{3}$, *bestemmer, betænker.*

Timbr, $\frac{2}{3}$, 1) *Tømmer, 2) et Mål ell. Antal af Skind.*

Títt, (159), *tit; hvad titt var, hvad der var på Færde.*

Tjái, ek, $\frac{1}{2}$, *viser, beviser.*

Tjald, $\frac{2}{3}$, 1) *Telt, 2) Forhæng, Betræk.*

Tómliga, Bi., *langsamt, sendrægtigt.*

Traust, -str, -st, *standhaftigt, pålideligt.*

Tregi, $\frac{1}{3}$, stor *Sorg, Savn.*

Treð, ek (146), *träder på.*

Trúi, ek (137), *tror.*

Trúlynt, -ndr, -nd, *trofast, oprigtigt.*

Trúnaðr, (60), *Fortrolighed.*

Trútt, -úr, -ú, *tro, oprigtigt.*

Tún, $\frac{2}{3}$, *Lb. S. 101.*

Tveimmegin, *Fho. på to (begge) Sider af.*

Týni, ek, $\frac{1}{3}$, *taber, mister. Tysvarsinnum, Bi., to Gange.*

Tönn, $\frac{3}{3}$, *Tand. Ubætiligt, -gr, -g, ubodeligt, uerstatteligt.*

Údæmi ($\equiv$ kvæði), et sjældent og spørgeligt Eksempel.

Úflyjanda, -i, -i, *talrigt, som man derfor ikke kan undfly.*

Úgeranda, -i, -i, *som ikke bør gøres, utilbørligt.*

Úgrynni, ($\equiv$ kvæði), *Mængde, Overflødig hed.*

Úkunnt, -nnr, -nn, *ubekjendt.*

Úieitt, -ör, -ð, *behageligt.*

Úlfliðr, (60), *Håndled.*

Úlkligt, -gr, -g, *usandsynligt.*

Umbud, $\frac{2}{3}$, *Tilberedelse.*

Umfram, *Fho. Bi., foruden, forud for.*

Umhverfis, *Bi., rundt omkring.*

Úmótt, se Ómótt.

Úmætti, (Lb. 62), et upers. *Gjo. i 3. P. af Dat. det gjorde (Kongen) vanmægtig, d. e. (han) blev afmægtig, udmattet.*

Unaðsbót, $\frac{3}{3}$, (Lb. 139), *Lykkens Tilvækst ell. Stigen.*

Uni, ek (137), *er tilfreds.*

Unni, ek, $\frac{1}{2}$, *elsker, holder af.*

Upp-ber, ek (148) *fremfører, fremsætter.*

Uppfæzla, $\frac{1}{3}$, *Opførelse, Opdragelse.*

Upp-hef, ek, $\frac{2}{3}$, *ophøjer, hæver i Vejret.*

Upplosna, ek, $\frac{1}{3}$, *går løs.*

Upp-skýt, ek, $\frac{3}{3}$, *opsætter, opfører.*

Úreynt, -ndr, -nd, *uforsøgt.*

Úsekt, -kr, -k, *udømt, uforvundeen.*

Utanferð, $\frac{2}{3}$, *Udenlandsrejse.*

Útboð, $\frac{2}{3}$, (Soldaters) *Udskrivning, Opbud.*

Útborda, *Bi., ved Siden af.*

Útserð, $\frac{2}{3}$, *Udrejse.*

Útgeri, ek, $\frac{1}{2}$, *udredes, udruster.*

Úthrundit, -inn, -in (Lb. 55) *stødt ud, lagt fra Land.*

Úti, (160), *ude, udenfor.*

Úvart, *Bi., uforvarende.*

Úvaskr, *To. i Ha., ikke ferm, mindre tapper.*

Úvigt, -gr, -g, (89), 1) *uovervindeligt (formedelst sin Mængde), 2) som ikke kan fægte lænser.*

ger (formedelst *Sår* ell.
desl.)

Uxi, $\frac{1}{2}$, 1) *Oks*, 2) *Stud*.

Vafaðr, (60. c.), et af
Odins Navne.

Vaff, $\frac{2}{1}$, *Bogstavet V*.

Vagn, $\frac{2}{2}$, *Vogn*,

Vaki, ek (137 og 139),
våger.

Vakna, ek, $\frac{1}{1}$, *vågner*.

Vald, $\frac{2}{1}$, *Magt*, *Vald*.

Valr, (=dalr), ud. *Fl*,
de faldne i et Slag.

Vân, $\frac{2}{3}$, *Hâb*, *Forvænt-*
ning.

Vâna, ek, $\frac{1}{1}$, *hâber*, *væn-*
ter.

Vandi, $\frac{2}{2}$, *Vane*.

Vandliga, *Bi*, *omhyggeli-*
gen, *aldeles*.

Vandmæli (=kvæði), en
vansklig Sag.

Vandrædi (=kvæði),
Fare, *Vanskelighed*.

Vanført, -rr, -r, 1) *vazi-*
ført, *svagt*, 2) *ude af*
Stand til, *slet skikket til*.

Vângi, $\frac{1}{2}$, *Kind*.

Vant, -ndr, vönd. 1) *kræ-*
sent, *strængt*, 2) *vans-*
keligt, *uvist*.

Vânt, -ndr, -nd, *ondt*;
vändra manna, *onde*
Menneskers.

Vâpnaburðr, (60. c.) ud.
Fl, *Vâbens Tumlen*, *det*
at overvælte med An-
grebsvåben (Lb. 87).

Vargr, $\frac{2}{2}$, *Ulv*.

Vari, ek (137), *varer*, *hol-*
der ved.

Varkuan, $\frac{2}{3}$, *Overbærelse*.

Varla, *Bi*, *næppe*.

Varna, ek, $\frac{1}{1}$, *forhindrer*,
sætter mig imod.

Varníngr, $\frac{2}{2}$, *Vare*, *Gods*.

Vart, -rr, -r (106), *vort*.
Varða, ek, $\frac{1}{1}$, *aftærger*,
forsvarer.

Varðmaðr, (65), *Vogter*,
Skildvagt.

Varðveiti, ek, $\frac{1}{2}$, *forva-*
rer, *bevarer*.

Varðvezl, $\frac{1}{3}$, *Forvaring*,
Gjemme.

Vaskt, -skr, vök, *tappert*,
fermt, *brav*.

Vatn, $\frac{2}{1}$, 1) *Vand*, 2)
Sø.

Vättr, $\frac{2}{2}$, *Vidne*.

Vâð-ir, $\frac{2}{3}$, *Fl*, *Klæder*,
Odins Klæder d. e. Har-
nisk, *Brynze*, o. desl.

Vef, ek, $\frac{1}{3}$, *svøber*, *ind-*
svøber.

Veg, ek (146), 1) *vejer*,
løfter, 2) *dræber*, *fæl-*
der.

Veggr, (=dreingr), *Væg*.

Vegna, *Fho.*, *formedelst*.

Vegr, (60), 1) *Vej*, 2)
Måde.

Veit, ek (142 og 143),
véd.

Veiti, ek (134), 1) *hjæl-*
per, 2) *yder*, *skaffer*,
3) *trakterer*.

Veizla, $\frac{1}{3}$, 1) *Gæstebud*,
2) *frit Len*,

Veiðr, (59), *Fangst*, *Fl*-
skefangst, *Jagt*.

Vek, ek (140), *vækker*.

Vel, ek (140), *vælger*.

Veld, ek (139), *kan bære*,

Velt, ek, $\frac{3}{1}$, *vælter selv*,
styrter om.

Ven, ek (140), *vænner*.

Venja, $\frac{1}{3}$, *Vane*, *Sæd-*
vane.

Ver, ek, $\frac{1}{3}$, *værger*, *be-*
skytter.

Verð, ek, $\frac{3}{1}$, *bliver*; *ekki*
verðr af oss, *vi bestille*,
udrette intet; *verða vel*
við, *tåle vel*.

Verkalýðr, (=dalr), *Ar-*
bejdsofolk, *Arbejdsklas-*
sen.

Verp, ek, $\frac{2}{1}$, *kaster*, *op-*
kaster.

Verr, *Bi*, *højere Gr.* *min-*
dre, *ringere*, *værre*.

Vesælt, -ll, -l, *elendigt*.

Vetr (69), 1) *Vinter*, 2)
Vintervejr.

Vex, ek (145 og 152), *vok-*
ser.

Veðr, $\frac{2}{1}$ (54), *Vejr*, *Vind*,
Storm.

Víg, $\frac{2}{1}$, *Drab*.

Vígi, ek (134 og 136),
vier, *indvier*.

Vigkønt, -nn, -n, *krigs-*
erfarent.

Vigt, -gr, -g, *Lb.*, S. 96.

Vígsvöllr, (67), *Valplads*.

Vináttá, $\frac{1}{3}$, *Venskab*.

Vinavant, -ndr, vönd,
langsamt, kræsent til at
slutte *Venskab*.

Vind, ek (153), *vinder*,
hisser (med et *Spil*).

Vindáss (52) *Spilbom*.
 Vinfast, -str., -föst, *trofast* (*i Venskab*).
 Vinfangi, (=merki), *Venskab*.
 Vinn, ek, $\frac{3}{3}$, 1) *Lb. S. 32*,
   2) *arbejder*, 3) *vinna eið, sværge, aflægge Ed.*
 Vinna, $\frac{1}{3}$, *Arbejde*.
 Vinr, (60), *Ven*.
 Vinsæld, $\frac{2}{3}$, *Gunst, Yndest*.
 Vinsælt, -ll, -l, *yndet, afholdt*.
 Virði, ek (134), 1) *skatser, vurderer*, 2) *hædrer*.
 Virðing, (=drottning), *Agtelse, Ære*.
 Virðuligt, -gr, -g, *hæderligt*.
 Virkt, $\frac{2}{3}$, *Gunst, Godhed, Skånsel, Nåde*.
 Vísbendíng (=drottning), *Vink*.
 Vist, -ss, -s, (*Lb. 114*), *underrettet om, sbm har mærket*.
 Vit, $\frac{1}{1}$, 1) *Vid, Forstand*,
   2) *Klogskab*.

Viti, *Varde, Blus, Bavn*,
 Vitr, -tr, -tr, *forstandigt, klogt*.
 Viðbúit, -inn, -in, *beredt, belavet pd.*
 Viðfáng, $\frac{2}{1}$, *at bestille med*.
 Við-geri, ek, $\frac{1}{2}$, *modstår, gjør ved, (et Uheld, en Skæbne*.
 Við-mælist, ek, $\frac{1}{2}$, *lidef., aftaler sammen*.
 Viðr, *Fho. Bi.*, *imod*.
 Viðrlögur, $\frac{1}{3}$, *ud. Ent., Straf*.
 Viðrnám, $\frac{2}{1}$, *Modstand*.
 Viðskipti, (=kvæði), *Omgang*.
 Viðstatt, -ddr, -stödd, *hosstænde*.
 Viðtaka, $\frac{1}{2}$, *Lb. S. 14*.
 Viðr, (69), 1) *Træ, Skov*,
   2) *Tømmer, Ved*.
 Viðparf, ek (142), *behøver*.
 Vænt, -nn, -n, (94 og 100),
   1) *vænt, smukt*, 2) *hæbefuld*.
 Værugjarn, *som holder af Varmen*.
 Völlr, (67), *Mark, Slette*.

Vörkynni, ek, $\frac{1}{2}$, *overbærer, har Medlidenhed med*.
 Vörn, $\frac{2}{3}$, 1) *Værn, Forsvar*, 2) *Iudsigelse i Rettergang*.
 Yfirlitr, (60), *Udseende, Åsyn*.
 Yfir-lýk, ek (140), *fuldbringer, tilendebringer*.
 Yfirlæti, (=kvæði), *en Gæsts Behandling*.
 Ykkart (106), *eders, (om to)*.
 Ymist, -iss, -is, *forskjelligt, adskilligt*.
 Yr, *Fho.*, *fra, udaf*.
 Yrki, ek (141), *gør, udretter, digter*.
 Yðvart, (106), *eders*.
 Þá, *Bi.*, *da*.
 Þagna, ek, $\frac{1}{1}$, *bliver tavs, (tavner)*.
 Þakksamliga, *Bi.*, *taknemlig*.
 Þángat, *Bi.*, *derhen*.
 Þángatkváma, $\frac{1}{3}$, *Didrejse*.
 Þannug, *Bi.*, *derhen*.
 Þannveg, *Bi.*, *således*.
 Þar, *Bi.*, *der*.
 Þarat, *Bi.*, *dertil*.
 Þarf, ek (142), *behøver*.
 Þarf, -rfr, *þörf, nyttigt, gavnligt*.
 Þat, *Sto.* (107), *det*.
 Þaðan, *Bi.*, *derfra*.
 Þegar, *Bi.*, *strags*.
 Þegi, ek (141), *tier, er faws*.
 Þegit, *Bif. af Pigg*.
 Þegn, $\frac{2}{2}$, 1) *Undersæt, en fri Mand*.
 Þeinki, ek (136), *tænker*.
 Þek, ek, $\frac{1}{3}$, *tækker*.
 Þekja, $\frac{1}{3}$, *Tag*.
 Þerri, ek, $\frac{1}{2}$, *tørrer, visker*.
 Þigg, ek (146), *modtager*.
 Þikki, ek, *se Þykiye*.
 Þinghá, $\frac{2}{3}$, *Tinglav*.
 Þjái, ek (134), 1) *bringer i Trældom*, 2) *tringer plager*.
 Þjóðleið, $\frac{2}{3}$, *Kongevej, Alfarvej*.
 Þó, *Bo.*, 1) *dog*, 2) *desuden, tillige*.
 Þoka, ek, $\frac{1}{1}$, *bevæger lidt, rykker*.
 Þokkat, -aðr, -uð, *vel lidt*.
 Þori, ek (136), *tör, vover*.

- Þött, *Bo.*, *endskönt*.
 Þratt, -r, -, 1) *harsk*,
 2) *egensindigt*, *uophør-
 ligt*.
 Þraungt, -ngr, -ng, (100),
trangt, snævert.
 Þreytt, -trr, -tt, *træt*.
 Þrif, ek, $\frac{3}{2}$, *griber*.
 Þrifst, ek, $\frac{3}{2}$, *lidef*, *trives*.
 Þrithyrningr, $\frac{2}{3}$, *Trekant*,
et Steds Navn.
 Þrjú, (118), *tre*.
 Þryng, ek (155), *træn-
 ger, fortrykker*.
 Þrælka, ek, $\frac{1}{4}$, *bringer i
 Trældom, gör til Træl*.
 Þungliga, *Bi.*, *besværli-
 gen*.
 Þurrt, -rr, -rr, (90), *tört*.
 Þvert, -rr, -r, *tvært*.
 Þvílfkt, -kr, -k, *sligt, sd-
 dant*.
 Þytkki, ek (141), *Lb. S. 8*.
 Þynni, ek, $\frac{1}{2}$, *fortynder*.
 Þys (52), *Allarm, Bul-
 der, Tummel*.
 Þys, ek (140), *bryder
 frem*.
 Þögult, -ll, -l, *tavst*.
 Æ, *Bi.*, *bestandig, stedse*.
 Æft, (61), *Levetid, Alder*.
- Æfinligt, -gr, -g, *evigt*,
stedsevarende.
 Ægir (=læknir), *Hav*.
 Ætla, ek, $\frac{1}{4}$, 1) *mener*,
 2) *agter, tænker*.
 Ættat, -aðr, -uð, *som
 stammer fra*.
 Æðra, (103), *højere*.
 Æðra, $\frac{1}{3}$, *Skræk, Forvir-
 ring, Ytring af Frygt
 ell. Fejhed*.
 Æðrast, ek, $\frac{1}{4}$, *lidef., for-
 skräckes, forfærdes,
 viser Fejhed*.
 Æpi, ek, $\frac{1}{2}$, *råber, skri-
 ger*.
 Ærit, -inn, -in, *tilstræk-
 kelig, rundelig, meget*.
 Öflugt, -gr, -g, (96) *stærkt,
 fast*.
 Öfundu, ek, $\frac{1}{4}$, *misunder*.
 Öfundarmaðr, (65),
Avindsmand.
 Öldungr, $\frac{2}{2}$, 1) *Olding*,
 2) *Helt*.
 Ölsiðr, $\frac{2}{2}$, *Selskabsskik*.
 Ölteiti (=æfi), *Lystig-
 hed ved et Drikkegilde*.
 Ömbuna, ek, *se Ambana*.
 Öndugi (=merki), *Hæ-
 derssæde*.

- Öndurt, -rðr, -rð, (egentl.
 öndvert), *lige over for*,
som er lige imod, foran,
*som hører til Begyndel-
 sen*.
 Ör, (57), *Pil*.
 Ör, *Fho.*, se *Or, Yr*.
 Ört, -rr, -r, 1) *redebон
 til noget*, 2) *gåvmildt,
 rundt*.
 Öruggt, -ggr, -gg, *trygt,
 sikkert*.
- Örvast, *hste. Gr. af fört*.
 Örviti, a, (96), *ude af sig
 selv, afsindig*.
 Örvænt, -nn, -n, *som ikke
 kan håbes ell. væntes*.
 Öræfi (=kvæði), 1) *Uſere*,
 2) *et Sted, hvor der in-
 gen Vej er*.
 Öðlast, $\frac{1}{1}$, *lidef.*, *opnår.
 erholder*.
 Öxl, $\frac{2}{3}$, *Skulder, Aksel*.

R e t t e l s e r.

- S. 26 L. 15 læs hann
— 39 — 1 - kristninni,
— — 2 - størsto
— 48 — 13 - Stað,
— 68 — 22 - munklifi;
— 72 — 5 nedfr. l. reiðr
— 74 — 2 læs góðvili
— 98 — 9. 14 læs våru
— 135 — 17. l. or Austrvegi,
— 137 — 5 — lávarðar,

De to sidste Rettelser ere grundede på Arn. Magns.
Afskrift; de mindre rigtige nyere Læsemåder i Teksten findes
i B. og Udgaven af Knytl., hvorfra de her have indsneget
sig. Skulde flere lignende Småfejl have undgået min Op-
mærksomhed, bedes den gunstige Læser at undskyde dem.
